

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Bütçe

Tarih : 16/08/2016

Saat :

Kayıt: Bütçe

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 1

16 Ağustos 2016 Salı

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 11.10

BAŞKAN: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

BAŞKAN VEKİLİ: Mehmet Şükrü ERDİNÇ (Adana)

SÖZCÜ: Abdullah Nejat KOÇER (Gaziantep)

KÂTİP: Emine Nur GÜNAY (Eskişehir)

BAŞKAN - Komisyonumuzun saygıdeğer üyeleri, Sayın Bakan, kamu kurum ve kuruluşlarımızın kıymetli bürokratları, yazılı ve görsel basınımızın değerli temsilcileri; hepimizi saygıyla selamlıyorum.

Komisyonumuzun 41'inci Birleşimini açıyorum.

II.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

1.- Türkiye Varlık Fonu Kurulması ile Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1319)

BAŞKAN – Gündemimizde Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkan Vekili Mustafa Elitaş ve Isparta Milletvekili Süreyya Sadi Bilgiç ile 14 milletvekilinin Türkiye Varlık Fonu Kurulması ile Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Dair Kanun Teklifi bulunmaktadır.

Görüşmelerimize kaldığımız yerden devam ediyoruz, maddelerine geçilmesini oylamıştık.

Şimdi 1'inci maddeyi okutuyorum:

TÜRKİYE VARLIK FONU KURULMASI İLE KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI DAİR KANUN TEKLİFİ

Amaç ve kapsam

Madde 1- (1) Bu Kanunun amacı, Türkiye Varlık Fonu kurulması, yönetimi ve faaliyetlerine ilişkin esasların düzenlemektir.

BAŞKAN – Müsaade ederseniz, bir önergemiz var -bu, 1'inci maddeyi oldukça değiştiriyor- önce önergeyi okutacağım:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1319) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesini aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Emine Nur Günay

Eskişehir

“MADDE 1- (1) Bu Kanunun amacı ülkenin ekonomik istikrarına, kalkınmasına, rekabet gücüne ve büyüme hedeflerine katkıda bulunmak, dış ticarete ve uluslararası ekonomi alanında etkinliğini artırmak için Türkiye Varlık Fonu ve bu fona bağlı alt fonları kurmak ve yönetmek üzere Türkiye Varlık Fonu Yönetimi Anonim Şirketinin (Şirket) kurulması, yönetimi ve faaliyetlerine ilişkin esasları düzenlemektir.”

BAŞKAN – Evet, Sayın Usta madde üzerinde konuşacak.

ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, amaç maddesi ilk geldiğinde sadece fonun kurulması şeklindeydi, “Böyle bir amaç maddesi olmaz.” demiştik, arkadaşlar o çerçevede düzeltilmişler.

BAŞKAN – Evet, ben, bütün üyelerimize teşekkür ediyorum özellikle katkılarından dolayı.

ERHAN USTA (Samsun) – Tabii, buradaki amaç, yalnız, şu anda yani düzeltilen hâliyle de biraz fazla geniş olmuş. Bir nihai amaç... “...ülkenin ekonomik istikrarına, kalkınmasına, rekabet gücüne ve büyüme hedeflerine katkıda bulunmak...” şeklinde yazılmış yani bu birçok şey için yazılabilecek bir şey. Nihayetinde tabii ki yapılmak istenen şey bu ama bunun daha alt amaç anlamında bir şeyleri buraya yazmak lazım. Örneğin, ne bileyim ben, ulusal bir şey, ekonominin ihtiyaç duyduğu kaynak veya ekonominin ihtiyaç duyduğu kaynağı en ucuz, en rasyonel veya ekonominin kırılma noktasını artırmadan elde etmek şeklinde -başka şeyler de olabilir tabii yani benim şu anda kaleme alacak hâlim yok- bu tür bir şeyin yazılmasının ben daha uygun olacağını düşünüyorum. Yoksa, bu, çok üst amaç yani nihai amacı buraya bu kanunun amacı gibi yazmamızın doğru olmayacağını düşünüyorum. Maddeye ilişkin veya önergeye ilişkin söyleyeceğim bu.

Sayın Başkan, yalnız, dün Sayın Bakana sorularımız vardı, o sorular arada kayboldu, onların ben şimdi bir kısmını, böyle maddelerde her birini tekrarlayıp eğer mümkünse sorularımıza cevap almak istiyoruz...

BAŞKAN – Her maddede her seferini, her madde de 1 tanesini mi?

ERHAN USTA (Samsun) – Yani, 1 tane, 2 tane, şimdi hepsini önüne dökmeyelim ama ben bir hayli soru sorduğumu düşünüyordum. Onları, başında, tam böyle soru şeklinde sormadığımız için olmuş olabilir belki, gözden kaçmış olabilir.

Bir defa şunu söyleyeyim: İktisat politikasına çok temelden bir kritik yaptık, buna ilişkin Sayın Bakanın bir değerlendirmesini almak isterim.

BAŞKAN – Özür diliyorum.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Bütçe

Tarih : 16/08/2016 Saat : Kayıt: Bütçe Stenograf : Uzman : Sayfa: 2

Arkadaşlar, bu önergeleri takım hâlinde dağıttın. Bakın, tek tek dağıtıyorsunuz, bunları takım hâlinde dağıttın. Onu söyledik yani. 6 hariç hepsini dağıtıyorsunuz, denetim maddesi hariç, hepsini takım hâlinde.

Kusura bakmayın Sayın Usta.

ERHAN USTA (Samsun) – Estağfurullah.

Yaptığımız şey şuydu: Tüketime dayalı büyümenin aslında şu anda sonuçlarıyla karşı karşıyayız. Yani, ekonomiyi nihayetinde düşük büyümeye mahkûm etti bu çünkü tasarruflarımız son derece düştü. Şimdi, tasarrufun düşüklüğü ayrı bir şey, tasarruf düşüklüğü nedeniyle ortaya çıkan -tasarruf-yatırım farkını cari açık diye tanımladığımız için- kaynak ihtiyacını karşılamak, buna ilişkin birtakım çabalarda bulunmak, birtakım finansman modelleri geliştirmek ayrı bir şey. Dolayısıyla, şimdi, biz tasarrufları artırmayı hedefleyen işlerden ziyade bunlara yükleniyoruz. Buna ilişkin de Sayın Bakanın belki bir değerlendirme yapması da tabii kendi takdiridir ama net soru olarak sorduğum şeylerden birkaçı şuydu: Bu kamu borcunu artırmadan, kamu borç stokunu artırmadan büyük projeleri nasıl destekleyeceğiz?

İkinci sorum: Bu nakit fazlası hem bütçeden, kamunun nakit fazlası... Bütçeden “gelir fazlası”, Özelleştirme Fonu’ndan da “nakit fazlası” diye ifade ediliyor. Bu nakit fazlalarını bu fona aktardığımız zaman, kamu açığında bir artış olacak mı olmayacak mı?

Üçüncü sorum: Bu da temel amaçlarımızdan bir tanesi, mesela, amaç maddesine yazılabilir Sayın Bakanım. “Sermaye piyasasını geliştirmek.” Yani, böyle büyüme, kalkınma, bu amaçlar... Yani “Plan ve Bütçe Komisyonunun tefrişatını değiştireceğiz insanlar daha verimli çalışsın, ülkenin büyümesine daha fazla katkıda bulunsun.” desek, o bile yazılabilir.

BAŞKAN – Darbe girişimine kurban gitti, evet.

ERHAN USTA (Samsun) – O yüzden, mesela, “Sermaye piyasasının geliştirilmesi.” dedik, bu önemli bir şeydir. Hakikaten, ben, İstanbul Finans Merkezi Koordinatör Yardımcılığını uzun süre yaptım. Yani, Türkiye’de, işte, mali piyasalarımız bankacılık ağırlıklı gidiyor, sermaye piyasalarımızın geliştirilmesi lazım. Mesela, onun buraya yazılması bir amaç olabilir, finansmanı bir amaç olabilir. Neyse, o, ayrı bir fasıld.

Şimdi, bu nakit fazlalarını veya gelir fazlalarını buraya aktaracağız, bunun sermaye piyasasının geliştirilmesine nasıl bir katkısı olacak? Dördüncü sorum bu.

Diğer bir soru: GFS’e baktınız mı hiç? Yani, GFS... Bu soruyu sormuştum, GFS olarak bahsederek sormamıştım belki ama şimdi daha net sorayım diye şimdi böyle soruyorum. Bu oluşturduğumuz fonun statüsü ne olacak? Yani, bu bir fonsa veya bir kuruluş, işletme, artık adına ne diyorsak, bunu kamu hesapları içerisinde -biliyorsunuz, bunların uluslararası standardını GFS ortaya koyuyor- gösterecek miyiz göstermeyecek miyiz? GFS’e göre bunun statüsü nedir?

Başka sorularım olacak, onları ileriki maddelerde sorarım.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Tabii, tabii.

Sayın Kuşoğlu, buyurun.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim.

Sayın Bakanım, bu şekilde... Yani, kanunların da tabii, bir şekli şemali var, Başbakanlığın yayınladığı bir genelge de var bunlarla ilgili olarak, biz bunları yeni... Ama o kadar şey ki yani ilk maddeden itibaren, baştan aşağıya düzeltilmesi gerekiyor. Şimdi, amaç ve kapsam. Bu kanunun amacı nedir, buradan anlamak mümkün değil, verilen önergeden de anlamak mümkün değil. “...ülkenin ekonomik istikrarına, kalkınmasına, rekabet gücüne, büyüme hedeflerine katkıda bulunmak, dış ticarete ve uluslararası ekonomi alanında etkinliği artırmak...” Bunlar çok genel ifadeler. Yani, daha somut bir ifade kullanabiliriz, daha net olabiliriz. Böyle yapmak lazım bunu.

BAŞKAN – Açığız.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Çok net olarak nedir bu fonun amacı? Bu fonun amacı Türkiye’nin fazla fonlarını değerlendirmek değil, bir fon oluşturup bu fonla ne yapmak istiyoruz, bunu yazacağız.

BAŞKAN – Ne yapmak istiyoruz?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bilmiyoruz, onu sen biliyorsun.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Yani, şu andaki amacımız, bizim anladığımız, Türkiye’de özellikle kriz dönemlerindeki spekülasyonlara karşı korunmak, bunun için yapıyoruz. Yani, Türkiye’den spekülatif amaçlı bir para çıkışı olması hâlinde ya da Türkiye’de ekonomiyle ilgili, mali piyasalarla ilgili spekülatif amaçlı bazı oyunlar oynanması hâlinde bunlara karşı durabilmek. Amaç bu değil mi? Asıl amaç buydu.

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – 1 tanesiydi. Yani, eğer 20 tane amaç varsa 1’i buydu.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ama 20 tane amacı olamaz ki bu fonun, bu kadara amacı olamaz Sayın Bakanım.

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Olur. O zaman, 20 tane ayrı fon kurmamız lazım.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, şu amaçları...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bunu o kadar geniş tutamayız ki Sayın Bakanım, bunun çok büyük bir fonu olmayacak ki, çok büyük rakamlar söz konusu olmayacak, olsa da o rakamların hepsini burada kullanamayacağız ki. Onun için, daha gerçekçi yazmamız daha doğrudur. Ne ise, de düşünüyorsanız Hükümet olarak, net olarak onu ifade edeli burada. Bence ilk amacınız Hükümet olarak, kriz dönemlerinde spekülatif amaçlı dalgalanmaları önlemek. Bu değil miydi, bu nedenle getirilmedi mi? Mesela, bu dönemde, bu kriz döneminde, hassas dönemde buna karşı bir şeyler yapalım, duralım, çıkışları önleyelim...

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Bütçe

Tarih : 16/08/2016

Saat :

Kayıt: Bütçe

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 3

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Sayın Başkanım, yöntem olarak böyle karşılıklı olarak şey yapalım mı yoksa toplu olarak mı cevaba geçelim?

BAŞKAN – Sayın Bakanım, zaten maddelere geçtiğimiz için...

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Uygun gördüğünüz yerde...

BAŞKAN – Tabii, uygun gördüğünüz yerlerde... Maddeleri görüştüğümüz için, bu biraz daha, böyle, diyalog şeklinde olabilir.

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Peki Başkanım.

Yani Ekonomi Bakanı olarak benim söyleyeceğim şey şu, daha doğrusu bu fondan beklentilerimin en başında gelenlerden bir tanesi Türkiye'nin içeride ve daha doğrusu Türk firmalarının ve Türkiye'nin büyük projelerinde kendine ait imkân ve kaynaklarla o projelere bir şekilde bir başlangıç sağlayabilmek. İki, Türkiye'nin, Türk ihracatçıların, Türk müteahhitlerinin dışarıda etkinliğini artırabilmek, Türkiye'nin yurt dışında ekonomik etkinliğini artırabilmek. Sizin söylediğiniz de bir şey yani Türkiye bazen böyle speküle edilmek istendiğinde, küçük rakamlarla speküle edilmek istendiğinde, beklenmedik bir 15 Temmuz ve belki 15 Temmuzdan sonra böyle bir fon kanunu gündeme geldiği için haklı olarak dün akşam "Bunda niye acele ettiniz?" 15 Temmuzdan sonra niye böyle bir şeyde acele ediyorsunuz, yoksa bir sıkıntı mı var?" gibi şeyler zamanlama anlamında belki tesadüften kaynaklanan bir şeydir ama spekülasyon amaçlı dalgalanmaları veyahut da sabotajları engellemek açısından belki böyle bir emniyet supabı görevi de görecektir ama asıl amacı değil, o olmaması gerekir. Çünkü o olağanüstü bir hâl. Türkiye her gün olağanüstü hâl yaşamayacağına göre...

BAŞKAN – Bu bir sonuç olarak ortaya çıkıyor zaten yani bu bir mekanizma.

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Türkiye'nin, gerek hazinenin gerekse diğer tüm kuruluşlarının bazı ihtiyaç hâllerinde onun orada durması veya bazı büyük projelerin finansmanında o fona veya o projeye yine uygun bankacılık kuralları çerçevesi içinde birilerinin, bazı kurumların finansmanı oraya bir yüzde 5'le, yüzde 10'la girecek olması bile bence piyasaları regüle etmeye yeter.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Bakan, Sayın Usta'nın da sorularının da kısa kısa cevaplarını alırsak, yoksa sonuna doğru biriktiği zaman bitiremeyiz bu işi.

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Dün akşam da bunların bir kısmını tabii ki konuşmuştuk, o da tüketime dayalı büyüme. Tüketime dayalı büyüme, bir de ithalata dayalı büyüme, ikisi beraber değerlendirilebilecek olan bir şey. Evet, Türkiye olarak bir kıta özelliği olmayan bir ülkeyiz biz, bir Amerika gibi, Çin gibi tüm ekonomisiyle kıta özelliği olabilen ülkelerin kendi tüketimleriyle kalıcı bir büyüme sağlaması bekleniyor. Bunun ekonomik büyümeye katkı vermesi bekleniyor ama bizim gibi bağımlı ülkeler yani kıta özelliği olmayan ülkelerin iç tüketimle sağladıkları büyüme genel itibarıyla sürdürülebilir değil, suni. Yani bu şu demek: Elinizdeki bir kap suyu ıstarak genişletmek ve genişletmek gibi bir şekilde görebilirsiniz bunu. Kalıcı, gerçekçi bir büyüme değil ama arada böyle bir büyüme yapmak da piyasaların canlı durması için, piyasaların bir sonraki adımda ihracata dayalı büyümeyle de desteklenebilmesi için o süreyi iç büyümeyle geçirmesi için faydalı görülebilir ama kalıcı bir şekilde devamlı iç piyasayla, iç tüketimle büyüme sağlıklı değildir. Dün aslında Aykut Bey'in söylediği bir konu vardı. Biz böyle devam edersek iç piyasaya dayalı, iç borçlanmaya dayalı, ithalata dayalı büyümeye devam edersek kaçınılmaz bir şekilde o şişen ekonominin beş yıl, yedi, sekiz yıl arasında bir patlaması da son derece normaldir, bugüne kadar da tekrar tekrar bir şekilde biz bunu hep yaşadık yani o anlamda aynı düşüncelerdayız.

Kamu borç stokunu artıran büyük yatırımlara nasıl bu fon... "Bu fon kamu borç stokunu artırmaz mı?" Değil mi?

ERHAN USTA (Samsun) – "Kamu borç stokunu artırmadan büyük projeleri destekleyemeyiz." diye gerekçede bir şey geçiyor, kendi ifadeniz.

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Evet, bu da dışarıdan kaynakla imkân sağlamakta.

ERHAN USTA (Samsun) – Nasıl yani?

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Bu da şu: Elinizdeki projeyi öyle bir projelendirirsiniz ki yatırım anından itibaren ileride gelirleriyle beraber bir paket hâline getirirsiniz. Uluslararası piyasalara çıkarırsınız ve bunu satarsınız. Menkul kıymet hâline dönüştürürsünüz, baştan satarsınız. Temin ettiğiniz kaynak ve imkânlarla bu projeyi gerçekleştirirsiniz.

ERHAN USTA (Samsun) – Bu proje sermaye gideri olarak bütçede yer almayacak mı Sayın Bakanım?

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Bu ayrı bir şey, projenin pazarlanması yani özü kamu özel ortaklığı gibi, yap-işlet-devret gibi. Teknik olarak bunlar düzenlenebilir. Yani bütçenin şurasında yer almış, burasında yer almış, bütçede reel anlamda borç olarak görünmeyecek ki. Bu proje kendi başına borçlanabilen bir proje veyahut da kendi başına finanse edilebilen bir proje hâline gelecek. Sizin dediğiniz şu olur...

ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Bakanım, kamu adına bir yatırım yapıyorsak bunun bütçede giderleştirilmesi lazım. Bütçede giderleştirilecek bir şey, eğer kendi gelirleriniz yoksa, açıkla finanse ediyorsanız açık olarak görünmesi lazım.

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Değil, açıkla finanse etmiyorsunuz. Orada, şimdi, şöyle: Bu projeyi pazarlıyorsunuz. Bu projeyi öyle bir hâle getiriyorsunuz ki başlangıcıyla, gelirleriyle ve bitişyle ve devamlılığıyla ortaya koyduğunuz ve menkul hâle dönüştürdüğünüz zaman satabilirsiniz bunu.

ERHAN USTA (Samsun) – Satmak için finansmanı Sayın Bakanım. Şimdi, finansmanla açığa giden şeyi karıştırmamız lazım. Bakın yani kamu hesaplarımızın bizim güçlü olması, kamu hesaplarımızın çok şeffaf ve şey olması lazım. Yani şimdi, Kanal İstanbul veya bir şey yapacağız, eğer bu yap-işlet-devretle yapılacaksa o ayrı bir model, zaten sürüyor o modeller ama bunu devletin sermaye

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Bütçe

Tarih : 16/08/2016

Saat :

Kayıt: Bütçe

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 4

giderlerinde göstererek yapacaksa bunun karşılığında diyelim ki kendi bütçemiz açık veriyorsa açık olacak, finansmanında aşağıda iş borçlanma, dış borçlanma, birtakım finansman kalemlerinden bir tanesi yazılacak.

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Yok, öyle değil.

BAŞKAN – Sayın Usta, siz nasıl yapılmasının daha doğru olacağını düşünüyorsunuz? O şekilde gidelim bence.

ERHAN USTA (Samsun) – Hayır, ben anlayamadım, bu olabilecek bir şey değil, ben onu söylemeye çalışıyorum yani böyle bir şey olmaz ki.

BAŞKAN – Tamam, ben bir metodu mu var gibi şey yaptım.

ERHAN USTA (Samsun) – Hayır, gerekçede böyle yazıyor ama o zaman gerekçeyi düzeltmemiz lazım. Kamu borç stokunu artırmadan büyük yatırımları finanse etmek, kamu yatırımlarını finanse etmek dediğimiz zaman ben bunun nasıl olacağını bilmiyorum yani bu olabilecek bir şeymiş gibi gelmiyor bana. Ben bu konuda muhasebattan arkadaşlar varsa...

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Bunun muhasebeyle ilgili kurallarını tabii ki muhasebeciler bulurlar, bilirler ama izin verirseniz şöyle: Kamu bankaları, Ziraat Bankası, Halk Bankası yüzde 100 kamu sermayesi ki Ziraat Bankası halka açılmadı, Halk Bankası, Vakıflar Bankası belki Borsa İstanbul'da işlem gördüğü için aynı anlamı ifade etmeyebilir. Ama Ziraat Bankası çıkıp da borçlandığında, bir proje bazında borçlandığında, 1 milyar, 2 milyar dolar borçlandığında bu bütçede görünüyor mu, bütçe kayıtlarında görünüyor mu?

ERHAN USTA (Samsun) – O bütçe değil.

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Kurduğunuz Varlık Fonu da ayrı bir kamu kuruluşu gibi bir şey. Bu çıktığı zaman, bir projeyi, diyelim ki Ulaştırma Bakanlığı veya Enerji Bakanlığı herhangi bir projesini ortaya koyduğunda bunun finanse edilmesiyle ilgili bir formül geliştirildi ve bu projeyi devretti bu kuruluşa ve kuruma. Bunlar üretilir ama burada asıl önemli olan, diyelim ki Ankara-Niğde otoyolu, bu yol Türkiye'nin günde 18 bin araç geçme kapasitesi olan, belirli bir geliri olan, bilmen nesi olan bir proje olarak değerlendirildiğinde, bu projeyi siz fon olarak aldığınızda, bu proje ve bunun finansmanı için öyle bir şey çıkarıyorsunuz ki bu yol şu tarihte ihale edilecek, şu tarihte bitecek ve şu kadar geliri olacak, bu projeyi satın almak isteyen biri var mı, yapmakla ilgili satın almak isteyen biri var mı diye çıkıp da bunu menkul kıymet hâline dönüştürdüğünüzde... Anlaşılan, genel kabul görmüş anlayış şu: Yap-işlet-devret veya yap-işlet şeklinde formüller değil. Bu projeyle ortaya çıktığınızda, menkul kıymet hâline dönüştürdüğünüzde Borsa İstanbul veya başka araçlar eliyle satılabilir imkânınız var.

ERHAN USTA (Samsun) – Yapmadan mı menkul kıymet hâline dönüştürüyoruz?

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Tabii, yaparsınız, dünyada örnekleri var.

ERHAN USTA (Samsun) – Tamam.

Aşama aşama bir anlatalım Sayın Bakanım, bir anlayalım yani anlamak istiyoruz.

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Birçoğu var içinde.

ERHAN USTA (Samsun) – Niğde otoyolunu bir yapın da bir şey yapalım yani bu, sermaye giderlerinde gösterilecek şimdi Sayın Bakanım, kavramları çok farklı kullanıyoruz. Bu KİT değil. Şimdi, bakın, GFS'de "non-financial public sector" der tamam mı? Yani Ziraat Bankası, Halk Bankasının dışındaki bütün kamuyu oraya alır. O yüzden ben GFS'teki statüsü nedir bu fonun dedim yani belki önce o soruya bakmamız lazım. GFS'e göre buradaki statüsü nedir? Şimdi, bu KİT'se KİT'lerin nasıl işlem göreceği var. KİT'se bir "financial"ı var, bir "non-financial"ı var yani öbür tarafta bunların her birine bakmamız lazım. Bakın, bunlar çok kritik şeyler, hakikaten bunlar çok kritik şeyler. Şimdi, kamu hesaplarında bu işlerden kastım muhasebe değil. Şimdi, bütçe açığı açıklayacaksınız, kamu açığı açıklayacaksınız, kamu borç stoku açıklayacağız, bunlarla ilişkisinin kurulması lazım, bu da statüsüyle alakalı bir şey. Şimdi, otoyol projelerinin hepsi bütçenin sermaye giderinde gösterilecek bir şeydir. Ha, finansman modeli dış borçlanmadır, iç borçlanmadır.

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Bu fon zaten borçlanırken ne hazine garantisiyle borçlanacak ne de başka şekilde arkasında bir destek isteyecek. Bu fon borçlanırken Türkiye'nin kendi kredibilitesiyle, ortaya koyduğu projenin değerleriyle borçlanma imkân ve kaynaklarını arayacak. Bu fonla ilgili mesela ben geçenlerde oturup konuştuğumuzda da size bu konuyu anlatmıştım. EXİMBANK eliyle girmiş olduğu bir projede bu fon eğer gider de EXİMBANK'a böyle bir kaynak ve imkân sağlarsa EXİMBANK gidecek, diyelim ki A ülkesindeki bir sulama ve altyapı işine EXİMBANK kredi verdiğinde EXİMBANK gidecek; bir, onunla ilgili projesinin yapımını üstlenecek, iki, onu gerçekleştirecek olan müteahhitlerle ilgili düzenlemesini yapacak, üç, o işi ihale yaptıktan sonra o alan müteahhitler işletimini de projeyi tam anlamıyla tamamladıktan sonra EXİMBANK çıkacak diyecek ki dünyaya: "Benim elimde böyle bir proje var. Bir, projesini yaptım, iki, finansmanını sağladım, üç, ihalesini yaptım, işletimini de şu firma yapacak." Kapatıp torbayı dünyaya çıkacak diyecek ki: "Satılık olan bir proje var elimde." Dünyada bunun örnekleri var. EXİMBANK bunu gerçekleştirdikten sonra bu fonla ilgili finansman ilişkisinde dönecek diyecek ki: "Ben senden aldığım parayı da şu şekilde iade ediyorum." Bir borç çünkü, bankacılık ilişkisi ve kâr ilişkisi.

ERHAN USTA (Samsun) – Borç işte, buyurun, borç.

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Ama bu fonla arasındaki borç. Veyahut da diyecek ki EXİMBANK...

ERHAN USTA (Samsun) – Bir yerde borç olarak bunu göstermeden yapmak mümkün değil.

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Hayır değil ama burada siz bunu doğrudan Maliye Bakanlığı bütçe bağlantısını kurarsanız o tabii ki sizin dediğiniz şekilde anlaşılır.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Bütçe

Tarih : 16/08/2016

Saat :

Kayıt: Bütçe

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 5

ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Bakanım, çok affedersiniz işin EXİMBANK kısmı biraz farklı ama otoyol örneğinde olduğu gibi yani bir kamu sabit sermaye stokuna bir şey ilave edeceğiz ve bunu bütçenin haricinde başka yapmaya...

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Yap-işlet-devrette bütçenin borcuna işleniyor mu?

ERHAN USTA (Samsun) – Yap-işlet-devretlerde farklı model...

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Bu da farklı bir model.

ERHAN USTA (Samsun) – Hayır, hayır risk hesabı üzerinden işleniyor. Eğer garanti veriyorsa...

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Garantisi yok diye de bahsediyoruz, kanunda da var garantisi yok.

BAŞKAN – Ya bunun muhasebeleştirme kısmına sonra bakalım.

ERHAN USTA (Samsun) – Muhasebe değil, bu statüsü, statüsü. Yapacağımız şeyin statüsü nedir?

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Bakanım, bilgi sahibi bir bürokrat arkadaş dinleyelim, genel yapıyı bir anlatabilir mi bize? Bir dinleyelim yani siyasetten arındırılmış olarak yapıyı...

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Burada siyaset yapmıyorum arkadaşlar.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Yok, yok bürokrasiden de bir dinleyelim, ondan sonra...

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Yani bunun dizaynını veya bunun hedeflerini koyan da siyasettir.

Bürokrasi kalkıp da gelip de “Ey Hükümet, sizin şöyle bir fona ihtiyacınız var, hadi size bir fon kuralım.” demedi bize.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Demediyse de kötü yani onlar da anlamadıysa çok kötü.

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Hayır, öyle bir teklif onlardan gelmedi. Bütün dünyaya bakıldığında...

Tabii ki beraber konuşuldu, beraber çalışıldı.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Mahzuru var mı dinlememizin?

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Yok tabii ki.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – O zaman müsaade ederseniz kim sahiplenecekse, kim yapacaksa...

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Özelleştirme İdaresi Başkanımız, buyurun.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Başkanım müsait midir?

BAŞKAN – Yani Komisyonun talebi benim için her daim uygundur, evet.

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – İsterseniz birkaç tane daha Erhan Bey'in şeyi vardı Sayın Bakanım, onları da...

BAŞKAN – Peki, onları da bitirelim ondan sonra.

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – “Nakit fazlalarını bu fona aktardığımız zaman bütçe açığı oluşur mu?”

Bu fona alınan her türlü nakit fazlası bir kere ödünç veya borç şeklinde yani şöyle söyleyeyim: Herhangi bir kamu kuruluşunun yani bu belediyelerin veya kamu kuruluşlarının ellerinde duran fazla paraların alınmasıyla ilgili bir şey yok. Burada gayet açık ve net bir şekilde kaynakları anlamında baktığımız zaman da orada tarif ediliyor. Bu şöyle: Diyelim ki hazine bir yerde bir tahsis yapmış, bir turizm bölgesini tahsis yapmış. Yaptığı bu tahsisi otuz yıllık gelir şeyine bağlamış, her yıl oradan düzenli olarak aldığı bir gelir var. Bu otuz yıllık gelirlerini bu fona devrettiği zaman bu fon, bu gelirleri piyasaya çıkararak anında nakde çevirme işlemini yaparsa hazineye her yıl mükellefiyeti olan o ödemeyi yani oradan, tahsisten gelecek ödemeyi yapmaya devam edeceği için herhangi bir açık söz konusu olmayacak. Yani vadeli gelirlerini bu fon, belki nakde çevirme imkânıyla ilgili fırsatını bulduğunda en hızlı bir şekilde bunu gerçekleştirebildiğinde, en menfaatli, en düşük iskonto oranlarıyla gerçekleştirebildiğinde bunu deneyecek.

ERHAN USTA (Samsun) – Senet kırdırmak gibi bir şey bu bahsettiğiniz şey.

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Tabii ki. Hazine elindeki bu imtiyazı bu fona devredecek, bu fon da bununla ilgili piyasada kabul görülebilecek seviyelere geldiğinde, ihtiyaç duyduğunda, gerekirse bunu teminat olarak göstererek belki.

ERHAN USTA (Samsun) – İşte bu, fonun borçlanmasıdır Sayın Bakanım.

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Bu fon borçlanacak tabii ki.

ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Bakanım, yine yanlış anlıyorsunuz, bunun statüsünü bir belirleyelim önce. Bu fon, kamu hesapları yani kamu kesimi genel dengesi dediğimiz, o “public sector” dediğimiz şeyin içerisinde bir unsur olacaksa bunun borçlanması kamu borcunu artıracak. Her türlü borçlanmasını...

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Onun içinde yer almayacak, kendi başına borçlanabilen bir kuruluş olacak.

ERHAN USTA (Samsun) – Bunun içerisinde yer alıp almaması meselesi bizim takdirimizde olan bir mesele değil. İşte o yüzden diyorum GFS'e baktınız mı diye. Mr GFS'in bu iş için bir şey demesi lazım yani ona arkadaşlar bakmışlardır. Bu işler GFS'den bakılır, çalışılır. Hele hele böyle bir fon, uluslararası piyasaya çıkacağız, yani her şeyde olabildiğince şeffaf olacağını söylüyoruz, denetleneceğini söylüyoruz, yani hesaplarda devletin -bakın muhasebe kaydı değil kastettiğim şey- açık hesabında, borç stoku hesabında görülüp görülmemesi meselesi uluslararası standartlara uygun olacak. Arkadaşlar diyorsa ki: “GFS'e baktık, hiçbir şekilde biz bunu kamuyla iliştiirmeyeceğiz.” diyorsa o zaman başka eleştirilerim var ama GFS bunu bir şekilde kamu içerisine ya fon dersiniz ya işletme dersiniz bir şekilde kamunun içerisine alıyor.

Şimdi, şöyle gidelim, Merkezî yönetim bütçesi neyden oluşuyordu? Genel bütçeli kuruluşlar, özel bütçeli kuruluşlar, düzenleyici kuruluşlar. Evet, bunlara merkezî yönetim diyoruz. Onun üzerinde sosyal güvenlik kuruluşlarını ve mahallî idareleri eklediğimizde

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Bütçe

Tarih : 16/08/2016

Saat :

Kayıt: Bütçe

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 6

genel bütçeye, genel devlete geliyoruz. Onun üzerine KİT'leri eklediğimizde toplam kamuya geliyoruz. Şimdi, bunun içerisinde bir yere bunu yerleştirmemiz gerekecek.

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Gerek yok, zorunda mıyız?

ERHAN USTA (Samsun) – Ee GFS öyle diyor.

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Kendi başına kurulan bir şirket, bu kendi imkânlarıyla, kaynaklarıyla, hazine garantisi olmadan kendi riskini getirecek birisiyle borçlanabilen, fon yaratabilen, kaynak ve imkân yaratabilen, genel kabul görmüş kurallara göre de borç verebilen, destek olabilen bir şey. Bunu GFS veya illaki devletin bir yerine... O zaman bir anlamı kalmıyor ki, o zaman zaten bu Anayasa'nın 165'inci maddesinde illa denetlenmesi gereken kamu iktisadi teşekkülü hâline dönüşüyor.

ERHAN USTA (Samsun) – O zaten ayrı bir fasıl ama bunu ben oraya yaklaştırmak için filan söylemiyorum.

BAŞKAN – Arkadaşlar bakın başka söz talepleri de var.

Sayın Temizel, buyurun lütfen.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Bürokrat arkadaşlara da...

ERHAN USTA (Samsun) – Hayır ama şimdi bakın...

BAŞKAN – Efendim Sayın Temizel' e de bir söz vereyim, ondan sonra döneceğim.

ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Başkan, çok affedersiniz biraz iş uzuyor gibi oluyor ama bu statü meselesini netleştirmedikten sonra konuştuğumuz her şey...

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Bu statünün anlaşlamamasını ben anlayamadım. Gayet tüzel bir kişilik olarak kurulmuş bir şirketten bahsediyoruz. Devletle alakası diğer KİT'ler gibi bir alakası olmayan, hazine garantisinin asla kullanılmayacağı, bütçeye yük olmayacağı, kamu borçlarını artırmayacağı, bunları her bir yerde de söylüyoruz genel amaçların içinde de var, maddelerin içinde de var.

BAŞKAN – Sadece mekanizmanın nasıl işleyeceğini öğrenmek istiyorsunuz.

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Yani şöyle bir şey: Kredi garanti fonu kurduğunuz zaman siz bunu bütçeye bir yere ilintili yazıyor musunuz?

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Sayın Savaş, Sayın Temizel' de söz sırası, basılı kalsın size vereceğim söz.

ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Bakanım diğer sorulara cevap verecek mi?

BAŞKAN – Arkadaşlar isterseniz yer değiştiririm, ben oraya, aşağıya ineyim.

ERHAN USTA (Samsun) – Hayır, hayır ama soruma cevap verir mi?

“Gelir fazlasını artıracamız.” diyorsunuz...

BAŞKAN – Efendim Sayın Bakan da “Bir şey söylemek istiyorum.” dedi, müsaade edin yani.

ERHAN USTA (Samsun) – Hayır, şimdi “Gelir fazlasını aktaracağız.” diyoruz bu bütçe açığını artırmayacak mı? Bunu bize bir şekilde anlatsın lütfen. Şimdi gelir fazlasını buraya aktaracaksak, burada hele kamu olmadığını söylersek bu nasıl bütçe açığını artırmayacak ben bunu anlamıyorum? Bunu bize biri söylesin, olmaz böyle, bunları böyle geçemeyiz ki. Ya ben buraya bir transfer yapacağım bir tarafa, ben gider olarak göstereceğim onu. Transfer yapıyorsak, aktarmak budur, cari transferdir. Hele bu kurduğunuz kamunun içerisinde olaksa kamunun toplam borcu değişmez, bütçenin açığı değişmez, bütçenin açığı artar, borcun fazlası artar, ikisi birbirini nötralize eder, ondan sonra kamu açığında bir değişiklik olmaz ama kamunun içerisindeyse. Kamunun dışındaysa...

BAŞKAN – Bütçe Genel Müdürlüğünden, Maliyeden arkadaş var mı burada? Ön tarafa doğru gelin, bu mekanizmalarla ilgili sizden bilgi isteyeceğim. Takip ettiniz değil mi konuşmaları?

MALİYE BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ – Takip ettim, genel müdür yardımcımı aradım zaten geliyorlar.

BAŞKAN – Tamam gelince onları alalım o zaman.

ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Başkanım, hazineden arkadaşları da çağıralım isterseniz.

BAŞKAN – Hazineden arkadaşlar var zaten, buradalar.

ERHAN USTA (Samsun) – Bu işle ilgili Kamu Finansmanı Genel Müdürlüğünden veya ilgili müsteşar yardımcılarının olması lazım, onlar bilir bu işi, GFS'i onlar bilir.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum.

Sayın Temizel, buyurun lütfen.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Aslında Sayın Usta'nın endişelerine gerçekten kulak vermek gerekiyor. Önemli bir eksiklikten, önemli bir boşluktan bahsediliyor burada. Bu kadar büyük boşluklarla yazdığımız maddelerle bir yere varma olanağımızın olmadığını söylüyor çok net olarak.

Sayın Başkan, şimdi şu anda biz kanunun 1'inci maddesi üzerinde görüşmeler yapıyoruz. Kanunun 1'inci maddesi, varlık yönetimi anonim şirketinin kurulmasıyla ilgili, amaç o büyük ölçüde. Şimdi, bu amaç çerçevesinde konuşulması gereken Türkiye varlık yönetimi anonim şirketinin yönetimi, faaliyetlere ilişkin esaslar... Dolayısıyla, bu varlık yönetimi anonim şirketine düzenlediğimiz ve amaçlarını belirlediğimiz bir maddede, bu gelecekte fonlar kuracak ama oturup fon tartışıyoruz. Burada fon yok, fonun ne yapacağına ilişkin bir şey yok. Varlık yönetimi anonim şirketi ne yapacak? Burada asıl belirlenmesi ve konuşulması gereken konu bu. 1'inci maddesi, Türkiye varlık fonu yönetimi anonim şirketinin kurulmasıyla ilgili düzenlemedir. Bu şirketin temel işlevi ne olacak, kaynaklarını nereden alacak? Hazine veya diğer kurumlar, daha sonra kurulacak olan fonlara doğrudan doğruya bir şey falan vermiyor.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Bütçe

Tarih : 16/08/2016

Saat :

Kayıt: Bütçe

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 7

Dünyadaki uygulamalarında, burada kurulan şirket veriyor, o fonları o kuruyor, değişik değişik fonları kurma olanağı buradaki yönetim şirketinden çıkıyor.

Çok basit bir örnek olsun diye veya en azından somutlaşsın diye söylüyorum. Örneğin Norveç Fonu çok açık bir şekilde "Petrol Vergisi Kanunu"na ve petrol faaliyetlerine ilişkin şu numaralı kanunlara uygun olarak toplanan, petrol faaliyetlerinden elde edilen vergi gelirleri ve imtiyaz ücretlerini bu fona koyuyorum." diyor. İşte size gelir. Bu idare yani fonu kuran idare bu gelirleri alıyor, o fonun içerisine koyuyor. O fon oradaki kaynakları değerlendiriyor. Başından beri söylediğimiz, varlık fonlarının bir gelir fazlası ya da herhangi bir gelirin tahsisıyla ya da cari fazlaların tahsisıyla ortaya çıkmasının mantığı da bu. Dün söylemeye çalıştım. Devletin borçlanması, bugünkü yükümlülüklerden, gelecek nesillerin de yararlanacağını göz önünde bulundurarak bu borçları onların da ödemesini sağlamaya çalışıyor. Borçlar bu. Bugünün yükümlülüklerini gelecek nesillerin de paylaşmasını sağlıyorsunuz, onların da sırtına yükliyorsunuz. Fonların mantığı da borçlanmadan farklı, borçlanma araçlarından farklı. Bugünün varlıklarının değerlerinin bir kısmını da gelecek nesillere taşıyorsunuz. Dolayısıyla, bunlar, gelecek nesillere dönük yatırımların finansmanına dönük olarak tasarrufları, birikimleri sağlıyor.

Hemen bir somut örnek daha vereyim: Kore. Kore'nin kurmuş olduğu fonun amacı gerçekten çok somut olarak ortaya çıkmış vaziyette. Kore fonu, ülke ekonomisinin ve sanayisinin gelişmesi için Kore'nin geliştiremediği, araştırma geliştirme faaliyetleri sonucunda elde edilmiş olan buluşlar, "know-how"lar, özellikle de dünyanın gelecekte kullanacağı bazı teknolojilere dönük olarak "know-how"lar, bütün bunları almak üzere kuruyor. Cari fazlasından yarattığı açığı götürüyor, o fona koyuyor. Ona da diyor ki: "Sen şu, şu, şu patentleri alacaksın." ya da çıkan bir patent varsa onu alacak. Bu elektrikli otomobillerle ilgili olarak pil teknolojisiyle ilgili bir buluş var ise onu satın alıyor, koyuyor. Faydalı buluş, bunu satın alıyor, koyuyor fonuna. Sonra dönüyor ulusal şirketlerine, diyor ki: "Bende bunlar var. İstersen bunu kiralayıp buna dayanarak üretim yapabilirsin." Orada oluşan fonlar bu şekilde satın alınıp arkasından kiraya verildiği zaman bir gelir elde ediyor. İşte bu gelirle sürekli olarak yenilerini alıyor, yenilerini veriyor. Bu arada, eğer gereksinimi varsa -bu fonunu- tutuyor, diyor ki: "Benim böyle bir şeyim var. İçerisinde şu şu şu patentler olan, kiraladığım bir fonum var. Bunun hisselerini de satılığa çıkarttım." Buna ilgi duyanlar gelip bunu satın alıyor.

Değerli arkadaşlar, borçlanmada herkesin kesin olarak göz önünde bulundurduğu temel risk güvencedir. Bu güvenceyi kim veriyor? Bu güvenceyi kesin olarak ortalıkta görmüyorsa sizin borçlanma maliyetiniz her zaman artar. Kurduğunuz fon bir borçlanma fonu olursa bunun adı isterseniz otoyol geçiş ücretlerinin satılması olsun, isterseniz köprü hisseleri olsun... Dün söylemeye çalıştık, Sayın Özal zamanında bir köprü tartışmasının nasıl olduğunu "Sattırırım, sattırmam." diye. Sonuç olarak onların hisseleri satıldı. Ne köprü satıldı ne ortalıkta hisse kaldı ne de doğru dürüst... Normal borç almanın dışında başka bir şey değildi, adı değiştirilmişti, bütçenin dışında gözüküyordu ama sonuç olarak bu devletin borcuydu. Bu adı değiştirdi diye... Yani, şu fincanın adına başka bir şey dediğiniz zaman bu kahve fincanı olmaktan çıkıyor mu? Çıkıyor. İstedığınız kadar siz farklı bir şey söyleyin, her bakan bunun fincan olduğunu görüyor.

Dolayısıyla, eğer bu fonu yine borçlanmanın adını değiştirme amacıyla kullanılacak bir araç olarak görüyorsanız bu ülkenin ulusal varlık fonu yaratma şansını heba etmeyin diyorum dünden beri. Etmeyin, tutmayın dememin nedeni bu. Bizim de kurabileceğimiz fonlar var, bizim de ciddi anlamda gelirlerini aktarıp da bunu sadece bu amaç için kullanalım, başka bir yere tahsis etmeyelim diye bütçeden bile fedakârlık edeceğimiz konularımız var. Şimdi, daha biz 1'inci maddesinde fon tartışmaya başladık. Daha fon kurulmadı çünkü fonu kuracak olan şirketin, daha 1'inci maddede, amacını belirliyorsunuz. 2'nci maddede bununla ilgili görüşmeler yapacaksınız. Bu şirket ne olacak, ne yapacak, nasıl yönetecek, nasıl değerlendirecek, yarım kalmış yatırımlarını, bir fon oluşturmak için gelecek portföyü nasıl oluşturacak? Sonra yeni bir fon kurarak mı verecek, yoksa daha önceki kurduğu fonların birisinin sırtına mı yükleyecek? Bütün bunların hepsi çok somut.

Oturmuşlar Norveçliler "Bu fon Maliye Bakanlığına bağlıdır, idare Maliye Bakanlığına bağlıdır." demişler, bitti. "Maliye Bakanlığına bağlıdır." dediğin andan itibaren denetim sorunlarını falan da hallediyorsun. Daha sonra kurulacak fonun denetimi vesaire konular, artık sizin o 1'inci maddede hazine mallarının tahsisi nedeniyle doğacak olan yükümlülüğünüzün dışına çıkmanızı sağlayabiliyor.

Çok önemli bir kanun düzenliyoruz ama kanunun bu şekilde tartışılması, eğer Plan ve Bütçe Komisyonunda bile bu düzeyde gidiyorsa Genel Kurulda nasıl geçer? Genel Kurulda, Allah aşkına, bunu kim anlatabilir ki? Şu konuşmanın tamamını ben geneli üstündeki konuşma sırasında da yaparım, yirmi dakikada bitti. Madde üstünde, yok, konuşamazsın, önerge vereceksin, beş dakika.

Bu fon böyle kurulmaz, gerçekten böyle kurulmaz, kanunu böyle yapılmaz. Amacı belli, talep de belli. O zaman, bu fonu kurmak için gerçekten bunun üzerinde biraz çalışmak gerekiyor. Bu konudaki, siyasi iktidarın yönlendiricilik konusu asla göz ardı edilmez. Sorumluluk da onundur, proje de onundur, kim yazıp getirirse getirsin, sahibi odur. Dolayısıyla, herkesin içine bu anlamda sinmesi gerekiyor.

Onun dışında, başka bir fon kuruyor. "Emeklilik fonlarını değerlendireceğim." diyor. Öyle yerlere yatırıyor ki bütün bunların hepsini, fon biriktirme esasına göre yaratmış olduğu tasarrufu gelecek nesillerin, şu anda çalışanların yükünü yüklenmemesi adına orada değerlendiriyor. Dünyanın neresinde en verimli, en güvenli yatırım varsa gidip onların üstüne, onlara yatırıyor bu parayı. Bu, gelir elde etme esasına ve biriktirme esasına dayanan ikinci bir fon oluyor. Birisine -dikkat edin, petrolden alınan vergilerin hepsini bu amaç için ayırıp koyuyor- "Burayı başka yerde kullanamazsın kardeşim. Bu, şu amacı gerçekleştirmek üzere yapılacak." diyor. Fon oluşturulduktan sonra hisselerinin dünya piyasalarında satılması elbette ki bir profesyonel işidir. Yani, oturup burada, birilerinin gelip de "Ya, sizin neyiniz var?" diye pazardan domates alır gibi hisse seçmesine veya pay seçmesine gerek olmaz, alamaz zaten, böyle bir

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Bütçe

Tarih : 16/08/2016

Saat :

Kayıt: Bütçe

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 8

komiklik de olmaz. O zaman bunları duyurmak vesaire, profesyonel bir iş olduğu için o ikinci kısmı birinci kısımdan ayırmak gerekiyor. Fonu kurdum, dünyaya açtım, işte onun yönetimi önemlidir. O fon, uluslararası denetim kuruluşları tarafından denetlenecektir. Koyulmuş olan değerler, fonun değerlerinin gerçekten belirtildiği gibi olup olmadığı, kıymetlerin değer kaybedip kaybetmediği... Bilmem anlatabiliyor muyum, olayın boyutu budur. Şu anda konuştuğunuz olay anonim şirkettir. Gelecekte fonlar kuracak olan anonim şirkettir. Önce bir bunu konuşalım bakalım, bu ne yapacak? Ne oldu yani, adı "anonim şirkettir" diye geçti, ne oldu? Ne yapacak? Neyi toplayacak? Kime karşı sorumlu olacak? Kim kuracak? Onun içerisine hemen apar topar "Dünyanın ve Türkiye'nin değişik yerlerinde temsilcilikler kurar." diye –gelen önergede var o- bir şeyler ekleyivermek zaten bu konudaki herkesin düşüncesini ortaya koyuyor. Ne temsilciliği ya, ne temsilciliği? Anonim şirketin başka yerlerdeki temsilciliği ne demek, oralardan gidip de bir şeyler mi toplayacak? "Senin şu gayrimenkulünü şuraya koyalım, bunu bura koyalım." filan diye mi doluşacak ortalıkta? Bir devlet fonu kuruyorsunuz, bütün her şeyini, yüzde 100' ünü devlet veriyor, "Yurt dışında ve Türkiye'nin değişik yerlerinde temsilcilikler kurar." Hadi bakayım. Bu fon kuracak, müşteri mi arayacak ki kendisine? Etmeyin Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sizin talebiniz zannetmişim onu.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Bizden öyle öneri çıkmaz Başkanım.

Bir fon kuruyoruz. Ben bir defa daha söylüyorum, gerçekten yanlış tartışıyoruz. Herkesin iyi niyetli olduğunu kesinlikle kabul etmek gerekiyor bu Komisyonunda, herkesin. Ama hepimiz fiili bir yerinden yakalamış vaziyetteyiz, yakaladığımız yerden tarif ediyoruz, oradan komple bir fil çıkarma olanağımız yok, o fil yürümez, gerçekten yürümez, hortumunu bile sallayamaz.

O nedenle, bunun dünyadaki örneklerine paralel olarak yeniden oturup... Birazcık zaman sağlayın, bu fonu çıkartacak Türkiye, Ulusal Varlık Fonu'nu Türkiye çıkartacak, bundan emin olun. Ama bu kanunu düzelterek bu fonu çıkarmak, doğru dürüst fon kurmak gerçekten mümkün değil, çünkü bu kanunun düzelleme şansı yok, istediğimiz kadar yapalım düzelleme şansı yok.

Teşekkür ederim Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Daha fazla bir şey söylemeyeceğim, bundan sonra da bir şey söylemeyeceğim.

BAŞKAN - Bunu hissediyorum efendim.

Sayın Savaş...

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Sayın Başkanım, Sayın Bakanım; şimdi, ilgili arkadaşlarla da konuştum, bu işi bilen, muhasebe standartları içerisinde Varlık Fonu'yla ilgili bir düzenlemenin olmadığı, Varlık Fonu'yla ilgili düzenleme olmadığı gibi, Varlık Fonu'nun yurt dışındaki borçlanmasıyla ilgili konunun kamu borcu niteliğinde bir hüküm yok zaten, Varlık Fonu'yla ilgili bir hüküm yok, konu yok. Ama bankalarda...

ERHAN USTA (Samsun) – Kiminle konuştunuz?

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Bu işi bilen bir arkadaş.

ERHAN USTA (Samsun) – Uzman mı?

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Uzman, bu işi bilen arkadaşımız, bilgisine, tecrübesine, geçmişine çok güvendiğim bir arkadaş.

ERHAN USTA (Samsun) – Dünya düşünmemiş yani bunu?

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Efendim?

ERHAN USTA (Samsun) – Dünya düşünmemiş, bunu bir yere yerleştirmemiş.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Yok, yerleştirmemiş, yok. Varsa o zaman siz söyleyin, biz bilelim. Ben de bilen bir arkadaşta sordum.

Şimdi, bakın, banka olarak örneğe bakalım olursak, Halk Bankası olarak, şimdi, yurt dışından sendikasyon veya sermaye benzeri bir borçlanma yaptığında bu kamu borcu olmuyor. Ama borçlanmasına hazine garantisi isterse karşı taraf ve bunu da banka kabul ederse, bu özel işlem oluyor ve bu da kamu borcu oluyor. Ama Halk Bankası veya Ziraat Bankası yurt dışından borçlanması bir kamu borcu sayılmıyor.

Varlık Fonu'yla ilgili de buna benzer bir düzenleme kabul edebiliriz. Yani Halk Bankası, Ziraat Bankası bir KİT, Sayıştay denetimine tabi olmasına rağmen, yurt dışından yapmış olduğu bir borçlanma kamu borcu olarak kabul edilmiyorsa, anonim şirket olarak kurulmuş bir Varlık Fonu'nun yurt dışından borçlanması niye bir kamu borcu olarak değerlendirilsin? Kaldı ki, muhasebe standartları içerisinde de Varlık Fonu'yla ilgili bir hükmün bulunmadığı şeklinde arkadaşımın bana değerlendirmesi var.

Takdirlerinize sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Paylan...

ERHAN USTA (Samsun) – Darbe girişiminin enişteden öğrenildiği bir ortamda muhasebe kayıtlarına ilişkin bir arkadaşın şeyi ne kadar tatminkâr olur konusu açısından bilmiyorum tabii.

ŞAHAP KAVCIOĞLU (Bayburt) – Ne alakası var ya?

BAŞKAN – Biz siyaseti bıraktık, teknik olarak çalışıyoruz diye düşünüyordum ama...

ERHAN USTA (Samsun) – Devleti böyle yönetemeyiz. "Ben bir arkadaşta sordum, öyle dedi."

BAŞKAN - Yani indirmeyin beni aşağıya.

ERHAN USTA (Samsun) – Bakanlığın bir sürü kuruluşları var bununla ilgili. "Ben de bir arkadaşta sordum, olur dedi." Böyle bir şey var mı?

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Bütçe

Tarih : 16/08/2016 Saat : Kayıt: Bütçe Stenograf : Uzman : Sayfa: 9

BAŞKAN – Arkadaşlar, teknik arkadaşla söz vereceğim, müsaade edin, Sayın Paylan'a da vereyim.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Boşa konuşuyoruz belki.

BAŞKAN – Hayır, boşa konuşmayız, niye boş olsun efendim? Sizlerin her ağzınızı açtığınızda her çıkan sözcük bizim için son derece kıymetli.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Anlatsın da belki daha kıymetli şeyler söyleriz ondan sonra.

BAŞKAN – Yok.

Buyurun Sayın Paylan.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli bürokratlar...

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Bizlerin sözleri...

BAŞKAN – Efendim? Konuşabilirsiniz Sayın Savaş, buyurun. Lafınızı ben bitirdiniz zannettim, buyurun.

ŞAHAP KAVCIOĞLU (Bayburt) – Onlar konuşunca oluyor da biz konuşunca boş oluyor, onun için.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Onları dolmuş oluyor da bizimki boş oluyor, biz onu anlamıyoruz.

HAMZA DAĞ (İzmir) – Konuşmasın boşuna.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Biz boşuna konuşmayalım o zaman.

BIHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Yanlış anladınız.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Yok, yok, herkes için söyledi, yani sizin için söylemedi.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Yani uzman birisine, bilgisine, tecrübesine, geçmişine finans bilgisine güvendiğim bir arkadaşla danıştım, sokaktaki bir vatandaşa danışmadım.

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – “Bir arkadaşına sordum.” meselesini şimdi...

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Aksi bir görüş varsa buyurun söyleyin arkadaşlar, lütfen...

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – “Bir arkadaşına sordum.” meselesi...

Özür dilerim, kusura bakmayın.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Buyurun.

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Şimdi, “Bir arkadaşına sordum.” meselesini ben hakikaten yadırgıyorum. Herkesin tabii ki gerek Maliyede gerek Hazineye gerek Anayasa Mahkemesinde, gerek Yargıtayda, Sayıştayda bir arkadaş olabilir.

BAŞKAN – Yadırgıyor musunuz?

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Hayır.

BAŞKAN – “Yadırgıyorum.” dediniz.

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Hayır, yani onun yadırganmış olmasını ben bir kere şey yapıyorum.

BAŞKAN - Tamam.

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Yani biraz böyle sanki alaycı bir şekilde, “Bir arkadaşına mı sordun?” Yani demek ki Mustafa Bey'in arkadaşları genel de böyle şey arkadaşlar, diğer arkadaşlarımız çok uzman arkadaşlar.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Kendileri uzman oldu.

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Yok, yok yani, anlaşılacak böyle.

ERHAN USTA (Samsun) – Biz arkadaşla sormuyoruz Sayın Bakanım, biz size soruyoruz.

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Ben sorunuzu anladım, cevap vereceğim.

ERHAN USTA (Samsun) – Altınızda bu işle ilgili kurumlar var, buna cevap vermek durumundasınız.

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Sayın Bakanımız dün akşam erken ayrıldı. Dün akşam erken ayrılmadan önce, dün burada on bir saat boyunca bizim tartıştığımız konu neydi? Denetimle ilgiliydi. Ben tabii dün cevaplarırken bugünkü gibi böyle bire bir yani anında cevaplar yöntemine geçmediğimiz için, yöntem olarak da sizin yönteminizi... Ben bir kere Bakanlığım döneminde bütçe sundum, bütçe arz ettim Plan ve Bütçe Komisyonuna, onun dışında böyle bir kanunla ilgili ilk defa buradayım, onun için de tartışmaların nasıl gittiğini de tam olarak bilmiyorum.

BAŞKAN – Normalde bütün konuşmalardan sonra söz vermem size de bu önemli bir kanun olduğu için...

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Tabii, dün beş, altı saat sonra ben döndüğüm zaman Sayın Bakanım da ayrılmış oldu ama bu arada biz çalışmalarımızı yaptık. Neyle ilgili? Denetimle ilgili. Beş, altı saat veya on bir saat boyunca burada bu kurulan fonun işte İç Tüzük'ün bilmem şu maddesine göre bunun Anayasa'ya aykırı olduğundan dolayı görüşmesinin dahi yapılmayacağını, yolunun dahi olmayacağını, onun için başlamamız gerektiğini ve bırakıp gitmemiz gerekliliğini konuştuk dün on bir saat boyunca.

Hâlbuki Anayasa'yı açtığımız zaman çok basit bir şekilde, şurada 165'inci maddenin (e) fıkrasının başında kamu iktisadi teşekküllerinin nasıl denetlendiğini söylüyor. Bu fon bir KİT değil ki.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ya Bakanım, yapmayın, yani dil oyunlarıyla bizi oyalamayın. Öyle bir şey mi olur ya?

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Ama değil, bakın, olsa bile...

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Allah aşkına ya, hiç ilgisi yok.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Bütçe

Tarih : 16/08/2016

Saat :

Kayıt: Bütçe

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 10

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Hayır, değil, nereden sorduğumu söyleyeyim size Sayın Bakanım, nereden sorduğumu söyleyeyim. Yanımızda şahidimiz de Sayın Başkan, Anayasa Mahkemesinde çok ilgili birine sorarak biz bunu konuşuyoruz burada. Hakikaten karar alabileceğimiz, fikir alabileceğimiz birine söyleyerek söylüyorum.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Bakanım, Anayasa Mahkemesi kararı var, bu konuyla ilgili kararı var.

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Anayasa Mahkemesinde bu işle ilgili... Kaldı ki şöyle, konuşmamızın sonunda da şunu söyledik, dedik ki: Böyle olmamasına rağmen, böyle anlamamıza rağmen biz bu fonun gelip Merkez Bankası örneğinde olduğu gibi, Plan ve Bütçe Komisyonuna bilgi vermesi yönünde bir düzenlemenin de olabileceği yönünde bir fikir beyan ettik.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Tam tersine, Maliye, Sayıştay kararına “Evet.” dedi, Maliye raporu düzenledi.

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Hayır, Merkez Bankasının buraya gelip de bilgi vermesi gibi bir formülasyona... Kaldı ki, orada Merkez Bankasında Sayıştay denetimiyle ilgili doğru, açık bir şey var. Merkez Bankasıyla ilgili, Merkez Bankası Başkanı uluslararası denetim yaptırabilir, hatta olmamış, Başbakan da bir yetki vermiş, diyor ki: “Merkez Bankası Başkanının eğer bununla ilgili bir ihmal olursa, yaptırılmaz, Başbakan da böyle bir şey yaptırabilir.” diye bir düzenlemesi var. Kaldı ki, burada “Uluslararası denetim yaptırılır.” diyor, yaptırır, yani bir emir var, kanun böyle bir emir koymuş. Ona rağmen dedik ki... Buradaki şeyi tam tersi anlamış olmamıza rağmen, yani burada 165’inci maddede -dönüp yine aynı konular belki ama okumakta yine fayda var- diyor ki: “Türkiye Büyük Millet Meclisinde denetlenmesi esasları kanunla düzenlenir.” Yani Türkiye Büyük Millet Meclisi burada, düzenlediği kanunda derse ki: “Bu fon uluslararası denetim kuruluşları tarafından denetlenir.”

BIHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Türkiye Büyük Millet Meclisince...

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Aynısını söylüyorum. Türkiye Büyük Millet Meclisi derse ki...

BAŞKAN – Efendim, tekrar bu tartışmaya girersek içinden vallahi çıkamayız yani.

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Ama dün on bir saat bunu konuştuk.

BAŞKAN – Tamam efendim ama şu tartışmanın şeyi o değil Sayın Bakanım yani...

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Şimdi, Sayın Bakanım dedi ki: “Bununla ilgili getiriyorsunuz buraya, bu şirket, bu fon yurt dışında şube açabilir.” Elimde bir liste var, yaklaşık olarak 22 civarında fon. Nerelerde? Temasek. Temasek Singapur’un. Singapur’un nerede şubeleri var? Pekin’de var, Brüksel’de var, Hanoi’de var, Hong Kong’da var, Londra’da var, Meksiko’da var, Mumbai’de var, New York’ta var, San Francisco... Ki en azlarından bir tanesi bu. Onun üzerinde Toronto Fonu var, Bakü Fonu var, Muskat Fonu var, Pekin Fonu var gibi fonların da dünyanın her yerinde şubeleri var. Yani, burada, cevap vermek anlamında söylemiyorum...

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Cevap vermek anlamında söyleyin.

Ben size şirketten bahsediyorum, siz bana fonlardan bahsediyorsunuz.

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Bu da şirket.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Hayır, ben size şirketten bahsediyorum. Şirket bu fonları kuracak olan idari kuruluş veya anonim şirket. Birileri bunu idare olarak kuruyor bakanlıkların içerisinde, birileri şirket olarak, biz şirket olarak kurmaya çalışıyoruz.

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Biz şirket olarak kuruyoruz.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Dolayısıyla, bu şirketin bu fonlara tahsis edeceği, kuracağı fonlara tahsis edeceği varlıkları toplayan, değerlendiren ve fonları kuran birisi. Fonları kuran şirket niye şube açıyor diyorum ben, fonların şirketliğinden bahsetmedim. “Elbette ki kurduğunuz fon dünyanın her tarafında bu hisselerini satacak.” diye bir cümlem vardır, tutanaklara bakın. Dolayısıyla, birbirimizi bu kadar anlayamadan konuşuyorsak on bir saat de konuşuruz, yüz on bir saat de konuşuruz.

Bir kere, Anayasa’da yer alan 165’inci madde, daha önceden, Yüksek Denetleme Kurulunun denetimiyle ilgili hükümlerin kaldırılarak, Yüksek Denetleme Kurulunun Sayıştaya devredilmesi nedeniyle gelmiş bir hükümdür.

Onun üstündeki tanım, hiçbir zaman kalkıp da “iktisadi devlet teşekkülü” lafından hareket etmez. Lafzine değil, ruhuna bakılır orada. Devletin yüzde 50’den fazla sermaye koyduğu kuruluşlar, işletmeler, şirketlerdir o, öyle tanımlıyor, ona bakmanız lazım. Eğer devlet yüzde 100 sermayesini veriyorsa buna göre denetlenecek, Meclis denetleyecek bunu. Meclis nasıl bir denetim sistemi kuracağını kanunla belirleyecek.

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Kanunda da diyor ki: “Uluslararası denetim kuruluşları tarafından...”

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – İyi, tamam, biz de onu söylüyoruz, kanunda böyle bir şey demiyor. Veremezsiniz bunu, veremezsiniz çünkü “Sayıştayın yerine geçecek bu tür kuruluşlar bu hizmeti göremez.” diye Anayasa Mahkemesinin kararı var. Kararı var daha yeni, yeni konuştuk bunu. Anayasa Mahkemesinin kararı var. “Onlar da, bağımsız kuruluşlar da onları yapıyor. Bilmem ne denetleme kuruluşları tarafından yapılıyor. Onların raporları görüşülür.” demiş Sayıştay da. Yani Sayıştay “Bilmem ne bağımsız denetim kuruluşları tarafından yapılan denetimler sonucu düzenlenen raporlar görüşülür Sayıştayda.” demiş. “Anayasa Mahkemesi böyle de.” diyor. Bunu söylemeye çalışıyoruz.

Yani “Aykırı değil.” diyorsanız “Aykırı değil.” diyorsunuz zaten, bir şey dediğimiz yok ama biz diyoruz ki: Aykırı. İşte size Anayasa Mahkemesi kararı, işte size 165’inci maddenin ruhu. Hayatı o tür kuruluşları denetlemekle geçmiş insanların belki de son temsilcileri buradadır. Ya bu seçim döneminde görürsünüz bizi ya bundan sonra asla görmezsiniz. Yararlanırsanız yararlanırsınız, yararlanmazsanız canınız sağ olsun yani ne diyelim? Biz söylüyoruz, nereye giderse gitsin.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Bütçe

Tarih : 16/08/2016

Saat :

Kayıt: Bütçe

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 11

Ama olmaz, Anayasa'ya aykırı. Uluslararası bir kuruluş gelecek, bir rapor düzenleyecek, Meclis onu kabul edecek. Olur mu öyle şey ya? Olmaz, gerçekten olmaz. Bizim söylediğimiz olay bu, kanunun...

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Denetimle ilgili konuda ayrı ayrı düşünüyoruz, onun için tartışmayacağım daha fazla.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, müsaade ederseniz, Sayın Paylan'a çok ayıp oldu yani söz verdik, verdik...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Estağfurullah, sorun yok.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlar, Sayın Bakan, değerli bürokratlar; hepinizi selamlıyorum.

Öncelikle, konuşmama başlamadan önce bir şeyi anlamak istedim. Geçen, Sayın Bakan dedi ki: "Sayın Usta'ya izahat verdim."

Bu, özel bir görüşmeniz miydi, yoksa bir toplantı hâlinde mi izahat verdiniz?

BAŞKAN – Özel görüşmedir herhâlde.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Usta, özel bir görüşmede mi siz izahat aldınız?

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Komisyon olarak yaptığımız bir görüşme değildi.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Yok, yani, grup temsilcilerine mi birebir izahat verdiniz?

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Hayır, yani Başkanla beraber oturduğumuz bir yerde...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Anladım. O zaman Başkanın organize ettiği bir görüşmeydi anladığım kadarıyla.

BAŞKAN – Hayır, hayır.

HAMZA DAĞ (İzmir) – Denk gelmiş olabilirler.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Başkanla üçünüz bir arada, yolda mı karşılaştınız?

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Herhangi bir yerde bana ziyarete gelmiş olabilir yani gelemez mi? Siz de

gelin.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Yok, yok, anlamaya çalışıyorum.

BAŞKAN – Hayır, sizinle de bir özel görüşme yapalım istiyorsanız yani böyle bir talebiniz varsa.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Hayır, siz, Başkan ve Sayın Usta bir araya geldiniz, Sayın Usta'ya izahat verdiniz.

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Yanlış olan bir şey mi?

GARO PAYLAN (İstanbul) – Hayır, değil. Şeyi anlamak istiyorum...

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Siz de gelin akşam, buyurun...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Cumhuriyet Halk Partisi temsilcisi de var mıydı o odada?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Yok, yoktu.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Yoktu...

HAMZA DAĞ (İzmir) – Yenikapı ruhu...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Yenikapı ruhu mu vardı orada? Peki.

Şimdi, o zaman, Yenikapı ruhunda –onu eleştireceği- eksik olan bir şey vardı...

HAMZA DAĞ (İzmir) – Sen oraya geleceksin.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Elbette ki geleceğim, niye gelmeyeyim yani niye gelmeyeyim?

BAŞKAN – Biz salı günü zaten beraber... Salı günü mü yaptık, çarşamba mı?

GARO PAYLAN (İstanbul) – Salı günü Bakanla yaptık. Bir önceki hafta Maliye Bakanıyla yaptık. Sonra, geçen hafta içi,

galiba, grup temsilcileriyle bir görüşme yapmışsınız.

BAŞKAN – Salı günü beraber yaptık sizle, sizle yaptık salı günü.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Yok, ben değilim. Bütünüyle ilgiliydi.

BAŞKAN – Varlık fonuyla ilgili olarak, yukarıda, KİT Komisyonunda siz yok muydunuz?

GARO PAYLAN (İstanbul) – Yoktum.

BAŞKAN – KİT Komisyonunda?

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ha, KİT Komisyonunda vardım ama ondan sonra...

BAŞKAN – Ondan sonra tekrar yaptık benim odada.

GARO PAYLAN (İstanbul) – İşte, onda ben yoktum. Bak, yokluğum... Yetmiş saat geçen hafta bilfiil buradaydım, biliyorsunuz, her gün saat on birden gece yarısı bir, iki, neyse, buradaydım. Siz demek ki bir toplantı yapmışsınız.

BAŞKAN – Perşembe günü yok muydunuz siz benim odada?

GARO PAYLAN (İstanbul) – Buradaydım. Yoktum, çağırılmadım.

BIHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Cuma ama orada Sayın Bakan yoktu, bilgi getirdiler sadece.

BAŞKAN – Cuma günü sadece Özelleştirme İdaresi ve Merkez Bankasından arkadaşlar vardı. Bir gün önceki yapmış olduğumuz, yani KİT Komisyonunda yapmış olduğumuz toplantıdaki işlenmiş şeylerin bilgisini verdiler.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Tamam, bakın, ben hatta "O toplantı ne zaman olacak?" diye defalarca burada başkanlara, diğer arkadaşlarımıza sordum çünkü bir önceki gün "Bir sonraki gün toplanmak üzere." dedik. O toplantıya biz çağırılmadık.

BAŞKAN – Ertesi gün olacaktı, yapamadık. Sonra cuma günü...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Neyse yani, sonuç olarak biz yoktuk.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Bütçe

Tarih : 16/08/2016 Saat : Kayıt: Bütçe Stenograf : Uzman : Sayfa: 12

BAŞKAN – Evet, sizi Yenikapı ruhuyla çağırmadık diyelim. Ne diyeyim yani artık?

NURSEL AYDOĞAN (Diyarbakır) – Çok alındık vallaha, bu dışlanmışlık duygusu çok kötü bir duygu.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Neyse...

Yenikapı ruhunda eksik olan şey zaten memleketi maalesef iyi bir yere götürmediğini düşündüğümüz için hep bunu söylüyoruz. Yani biz dışlanmışız diye burada alınganlık, bilmem ne yapacağız, şunu yapacağız değil. Mesele, Türkiye Büyük Millet Meclisinin üçüncü büyük grubunu siz yok sayıyorsunuz. Dün Dışişleri Bakanı izahat veriyor İsrail anlaşmasına bilmem ne...

BAŞKAN – Şimdi asıl konuya gelelim, ben anladım zaten evet.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Gruplara gidiyor, bize gelmiyor. Eyvallah. Başka toplantılar oluyor, Anayasa toplantısı oluyor, çağırılmıyor HDP. Her neyse. Bu bir tercihtir, bir siyasi tercihtir, Yenikapı ruhundaki 3 partinin siyasi tercihidir. “Birlikte masaya oturacağız. HDP’yi yok sayacağız.”

Ama sonuçta, hani, şu yasayla bile ilgili. Başına yazalım bunu çünkü iç barışını sağlayamamış, siyaset kurumu anlamında Meclisin her anlamda devrede olmadığı, bütün, demokratikleşme meselesini halledememiş ülkelere isterseniz dünyanın en güzel, en şahane yatırım fonunu kurun, insanlar yatırım yaparken 5 kere düşünürler. Bakın, yabancı fonlar geldiklerinde ilk önce “Ya, Merkez Bankasının kaç parası var? Maliye dengesi nasıl?” filan diye sormuyorlar. Birinci maddeleri şu: Siyasi istikrar var mı, iç barış var mı, hukuk devleti mi, demokrasi mi, demokrasi yönünde bir refleksleri var mı? Bu yönde sorular sorar, değil mi Sayın Bakan? Bütün raporlarda ilk önce bunlar geçmiyor mu? Tabii ki Merkez Bankası, maliye dengesi nasıl, kamu açığı var mı, bilmem ne, bunlar da bakılıyor ama bunlar detay, esas olan şey demokrasidir bir ülkenin, hukuk devleti olup olmamasıdır.

Bu anlamda da o eksik kalan şey de bazen ihmal edilmez, bazen öyle unutulur, bazen böyle unutulur, bu ayrı. Ben kötü niyetle yaptınız demiyorum ama bu bir teamüle dönüşmüşse es geçilebilir. Her zaman böyle yapıyorsunuz diye de demiyorum. Pek çok toplantıya katıldık, bu sefer böyle oldu. Bu ilk kez oluyor üstelik. Yani, bence bugüne kadar yaptığımız toplantılarda ilk kez böyle bir şey oldu. Burada bir kötü niyet aramıyorum ama demek ki o teamül buraya da yansımaya başlamış. Bu kötü bir gidişattır. O kadarını söyleyeyim.

BAŞKAN – Alınmıyorum üstüme.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ama kötü...

BAŞKAN – Ama hiç alınganlık yapmıyorum gördüğünüz üzere.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Neden yapmıyorsunuz Sayın Başkan?

BAŞKAN – Alınganlık yapmamı gerektiren bir durum yok.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sizin başkanla bir toplantı yapılmış.

BAŞKAN – Alınganlık yapmamı gerektiren bir durum yok çünkü...

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Arkadaşlar şeye de geldi, toplantı falan yapılmadı, sadece bunlar karşılandı diye verildi. Keşke bu notlardan size de gelseydi.

BAŞKAN – Keşke yani ben...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Keşke, neyse.

Peki, ben maddeyle ilgili eleştirilerime geçeyim Sayın Bakan.

Şimdi, ya, buradaki mantık... Biz hep şunu eleştirdik HDP olarak: Yani bir kamu varlığını sonuç olarak kamu denetiminin dışına çıkarmaya çalışıyoruz, kamunun dışına, AŞ mantığına yani serbest piyasaya, profesyonellere. Hep şu mantık söyleniyor ya, “Kamu hantaldır, kamu risk alamaz. Biz bu kamu varlığını dışarı çıkarırsak bunu parlatırız, efendim, işte, sermaye piyasası araçlarına dönüştürürüz, uluslararası alan da buna daha çok güvenir.” AŞ mantığı risk alır çünkü serbest piyasa risk alır. Hazinesin risk alamayacağını, Merkez Bankasının risk alamayacağını çok iyi biliyoruz. 50 kere düşünüp adım atıyor Maliyesi, Hazinesi, şusu busu, Merkez Bankası her bir adımında, her bir kuruşunda çünkü sonu çok kötü ama AŞ mantığında, profesyonel mantıkta risk almak vardır. Şuraya bir 5 kuruş koyalım, bu ya 25 kuruş olur ya sıfıra düşer diye AŞ bunu yapabilir. Ancak sonuç olarak bir kamu varlığı var. 79 milyon insanın, tüyü bitmemiş yetimin hakkı var. Şimdi, biz o AŞ mantığına bu kaynakları atarken nasıl denetleneyeceğinin, şu Meclis olarak -Türkiye'nin bütün temsilcileri burada- bunun arayışındayız Sayın Bakan, başka bir şey yok. Çünkü şunu çok iyi biliyoruz, bakın, hemen son söyleyeceğime geleyim: AŞ mantığı, her şeyi liberalleştiririm, serbest piyasaya bırakalım, devlet hantaldır, kötüdür mantığı 2009'da çöktü. Yani 2009'da kamu her şeyden çıksın, eğitimden çıksın, sağlıktan çıksın, bütün her şeyi piyasaya bırakalım mantığı 2009'da çöktü. Şimdi dünyada devletler başka arayışlarda. Yani kamunun denetçi olması, bazı alanlarda var olmaya devam etmesi, kamu varlıklarının 50 kere düşünülüp harcanması, her şeyin piyasa mantığına, finans sektörü mantığına bırakılmaması üzerine bir denge kurulmaya çalışılıyor şimdi. Burada o denge yok Sayın Bakan, denge ve denetim yok. Yani Sayın Temizel'in de Sayın Usta'nın da konuşmasından ben bunu anlıyorum, biz de aynı şeyi savunuyoruz. Bu dengeyi... Yani bizim varlıklarımızla, işte, araziler koyacağız, köprüler koyacağız, barajlar koyacağız; hepimizin vergisiyle yapılmış şeyler, bunları da tahvil piyasasına açacağız, fon alacağız, Kanal İstanbul'u yapacağız. Şimdi, Kanal İstanbul fizibil mi değil mi diye bizim ciddi kaygılarımız var, şey anlamında değil, zaten ekoloji anlamında zinhar karşıyız, tamamen karşıyız, o ayrı. Ama şunu görüyoruz: “Osmangazi Köprüsü'nden 40 bin araç geçecek.” deniyor, 5 bin araç geçiyor şu anda ve Maliye Bakanımız her gün tıkr tıkr 1 milyon dolar ödüyor oraya. Yani tamam, siz diyorsunuz ki: “Efendim, beş yıl sonra 20 bin geçecek, yine ödemeye devam edecek.” Ama şimdi, bakıyoruz ki büyük olasılıkla biz kötü bir yatırıma, kötü bir anlaşmaya imza atmışız. Şu anda gözüküyor işaret büyük olasılıkla kötü bir anlaşmaya imza atmışız ve bu da üstelik de kamu içinde yapılmış, yap-işlet-devretle yapılmış bir anlaşma. Piyasa mantığına bırakırsak piyasa her şeyi şöyle anlatır:

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Bütçe

Tarih : 16/08/2016

Saat :

Kayıt: Bütçe

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 13

Türkiye büyüyecek, her yıl yüzde 5-7 büyüyecek. Buna göre de projeksiyonlar şöyle olacak, Kanal İstanbul'dan şu kadar gemi geçecek. Buna göre de bu yatırım fizibildir diyecek, işte, 30 milyar doları oraya yatırım diyebilir ama böyle olmayabiliyor. Dünyada ters bir rüzgâr esiyor, her şey altüst olabiliyor, orada koyduğumuz kaynak berhava olabiliyor yani olabilir. Bu anlamda temkinli duruş yani kamu için temkinli duruş önemlidir. Ha, tamamen de hiçbir risk almayalım mantığı da yanlıştır. Bakın, hiçbir risk almayalım, bütün varlıklar dunsun kalsın, bu da yanlıştır. Tamamen profesyonel bir risk anlayışı... Çok çılgın bir yatırımcı Türkiye'nin fonlarını batırabilir. Buradaki denge ve denetimini yani Meclis denetimini, kamu denetimini nasıl sağlarız? Millet rızasını yani topyekün milletin rızasını bu yatırımlarda nasıl bu şeyin içine katarız arıyoruz -yani daha fazla uzatmayayım, sanıyorum anlaşıldı- bunu merak ediyoruz. Bunu bu ruhun içine katabilirsek bizim açımızdan ciddi anlamda muhalefetimizi rahatlatır. AŞ mantığına karşıyız.

Şunu arıyoruz aslında, geçen toplantılarda siz yoktunuz, sayın bürokratlara söyledim: Yani Hazine altında da bu fonları yönetenler var Sayın Bakan, örnekler de var. Sonuç olarak, Hazine altında bir fon yaratılıyor, orada bu risk alma anlayışında daha fazla risk alabilen bir fon yani bazı yatırımlara finansman sağlayan, fon bulan, finansman bulan bir fon yaratılan örnekler de var. Neden biz bunu Hazine altında yaratmıyoruz? Hazinesinin altında bir fon yaratalım, Sayıştay denetiminde de olsun ama bu yatırımlarda finansman sağlayabilsin. Neden illaki kamu dışına çıkarmak istiyoruz? Kredibilitese ülkenin kredibilitesi zaten, AŞ'nin değil ki yani Türkiye'ye güvenip insanlar finansman verecekler, AŞ'ye güvenip değil ki. Sayın Temizel'in dediği gibi, insanlar o köprü senetlerine yatırım yaparken köprüye değil, devlete borç verdiklerini biliyorlardı. Burada da finansman sonuç olarak Türkiye Cumhuriyeti devletinin teminatında olacaktır. Siz dediniz, Hazine garantisi zaten olacak burada.

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Olmayacak.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Hayır, belli şeylerde aranacaktır.

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Hayır.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ama siz söylediniz aranacak diye.

BAŞKAN – “Yok.” dediler.

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Yok, asla öyle bir şey söylemedim.

ERHAN USTA (Samsun) – Sukukta Hazine garantisi var mı Sayın Bakanım, sukuk ihraçlarında?

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Var, Hazine kendisi verirse tabii ki var.

ERHAN USTA (Samsun) – Sukuk ihraçlarında Hazine garantisi var mı?

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Hazinesinin kendisi ihraç etmiyor mu? Hazine kendisi ihraç ettiği zaman kendi kurallarına tabidir, burada başka bir şey konuşuyoruz. Bu şirketin bir sukuk ihracı imkânı var mı? Bunun sukuk ihraç etme yetkisi var mı?

ERHAN USTA (Samsun) – Onu söylüyoruz, onu söylemiyor muyuz?

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Tahvil, menkul değerler ihraç etmesi, menkul değerler çıkarması...

ERHAN USTA (Samsun) – Finansman varlıklarının kullanımının yaygınlaştırılması...

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Gayrimenkul varlıkların menkul hâle dönüştürülmesi...

BAŞKAN – Arkadaşlar...

Sayın Paylan, gene kesildi.

ERHAN USTA (Samsun) – Hayır, tartışmayı derinleştirmek için...

BAŞKAN - Sayın Paylan, hakikaten size yani bir negatif ayırım uyguluyorlar, hissetmeye başladım, evet.

ERHAN USTA (Samsun) – Onu yapsa yapsa Başkan yapar.

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Yani bu şirket sukuk ihraç ettiği zaman zaten Hazine garantisi yok, devlet garantisi de yok.

BAŞKAN – Sayın Bakan, mikrofonunuz kapalı ama.

ERHAN USTA (Samsun) – Açın o zaman.

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Hazine eğer sukuk ihraç ediyorsa zaten adı üzerinde Hazine kendi garantisiyle yapıyor onu, bu şirket sukuk veyahut da bir menkul değer ihraç ettiği zaman hiçbir şekilde Hazine garantisi olmadan kendi garantisiyle yapıyor, kendi kredibilitesiyle yapıyor. Hazineye gidip de “Ben şunu ihraç ediyorum, bunu garantile.” diye, öyle bir mekanizma yok.

ERHAN USTA (Samsun) – O zaman yani...

BAŞKAN – Hazineden arkadaş yok mu burada? Arkadaşlar, ön tarafa gelin, şuraya, mikrofonun önüne.

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Sayın Başkanım, A anonim şirketi, falanca kişilere ait olan bir petrokimya alanında veya elektronik alanında, beyaz eşya alanında işte gösteren bir şirket nasıl ki tahvil ihraç ettiğinde bunun Hazineyle alakası yoksa bu şirket de ne ihraç ederse etsin Hazinesinin böyle bir yöntemi yok.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, Hazineye bir soralım.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ben devam edeyim.

ERHAN USTA (Samsun) – Özel sektör kuruluşları Hazinesinin bir şekilde arada teminatı olmadan kredi bulamıyor.

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Hazineden arkadaşlar...

BAŞKAN – Sayın Bakan, Sayın Usta, hakikaten Sayın Paylan'a karşı...

ERHAN USTA (Samsun) – Ama bunu anlamak durumundayım.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Bütçe

Tarih : 16/08/2016

Saat :

Kayıt: Bütçe

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 14

BAŞKAN – Ama Sayın Paylan'a karşı çok ayıp oluyor ya.

ERHAN USTA (Samsun) – Hayır, hayır, Sayın Paylan'a...

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Yok, Sayın Paylan sormuştu...

BAŞKAN – Ama Sayın Paylan bir sözünü bitirsin Sayın Bakanım yani.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Peki, bende mi Başkan?

BAŞKAN – Sizde görünüyor şu an için, kesilmezse.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Tamam, teşekkür ederim.

Şimdi, çok uzatmayayım, ezcumle, biz bunun, kamu altında kurumlarımız var. Tercihen Merkez Bankası değil ama Merkez Bankası da ehvenişerdir. Merkez Bankası altında kurulmuş kuruluşlar da var, fonlar da var, bu anlamda ülke fonları, Hazine altında kurulmuş örnekleri de var. Neden kamu altında kurmayı düşünmüyoruz? Buna Maliye Bakanının açıklaması şöyle: “Ya, biz kamu içinde yaparsak millet az yatırım yapar.” Bunun ben doğru olmadığını düşünüyorum. Yani millet güvenmez, siyasi iradenin işte, efendim, baskısında kalır diye düşünür, bilmem ne. Ya, Allah'ınızı seviyorsanız, şu Merkez Bankasının son iki üç yıllık dönemde gerçekten bir şamar... Neyse devamını söylemeyeyim.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – ...oğlanı.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Onu söylemiyorum.

...hâline getirilmesi. Yani güya özerk, bağımsız bir kurum ama “Ya, işte, faizi düşür, bilmem ne.” Yani zaten düşürecek belki, niye açıktan bu kadar itibarsızlaştırıyoruz? “Şunu yap, bunu yap.” İşte, en son “Karşılık faizini düşür, bilmem ne.” diye... E, düşürdü. Ama şimdi, bu genişlemeci politikalara baktığınızda Merkez Bankasının bir misyonu var, fiyat istikrarı. Şöyle bakılıyor son dönemde: Fiyat istikrarını biraz esnetelim, önemsemeyelim yani enflasyon icabında 10-11'e de gidebilir, ki öyle gözüküyor maalesef, çift haneyi görme riskimiz var bu sene. Yani çift haneyi görme riskimiz var ama önce büyüme, aman büyüme 4'ün altına düşmesini. Bu anlamda, her türlü teşviki, yatırımı, bilmem neyi, işte bütün politikalarımızı 4'ün altına düşmeme üzerine, 3'ün altına düşmeme üzerine yapalım dediğimiz anda Merkez Bankasını boşa çıkarırız. Merkez Bankası çünkü fiyat istikrarını esas almış, yıllardır, tamam, hep 5-5-5 diyor, hep 7-8 çıkıyoruz ama hiç olmazsa çift hane riskiyle karşı karşıya kalma olasılığımız var. Böyle bir şeyde Merkez Bankasını boşa çıkarmış durumdayız.

Şimdi, dünyaya şunu söyleyeceğiz: “Biz bir şirket kurduk. Bu siyasi baskı altında olmayacak, yatırımlarında bağımsız olacak, siz de gelin buraya para yatırın.” Kusura bakmayın, bu iklimde hem doğru değil, bakın, bu, bağımsız diye tanıtmamız doğru değil çünkü kamu denetiminde, Meclis denetiminde olması artık kötü bir şey değil. Tamamen bağımsız, istediği yere yatırım yapar mantığı artık kalktı. Devletin altında, siyasi iradenin ve Meclisin denetiminde, stratejik yatırımlarda bulunabilen... Ülkenin açığı olan nedir? Üretim ve inovasyon, işte efendim yaratıcılık, işte dünyanın katma değeri yüksek sektörlerinde eksiklerimiz var. Hâlâ o sektörlerde...

Yüzde 3 değil mi Sayın Bakan ihracatımızda yüksek katma değerli mallar? 3-3,5 neyse. Ya, bunu 7'ye, 8'e çekmeyi hayal etmiyor muyuz? Hep 2023 programında bunlar var. Bu nasıl olacak? Belki böyle bir fon mu olacak? Bunun kamu altında olmasının ne zararı var? Yani bu anlamda misyon bile çok geniş Sayın Bakan.

Gerçekten, şu örnekte “market maker” cümlesi yani piyasa yapıcısı olma, icabında müdahale etme meselesi Merkez Bankasını boşa çıkarır. Ya, düşünebiliyor musunuz: Dolar diyelim ki hani darbe günü 2,90 mı, 2,88 mi neydi, 3,07'ye çıktı; Merkez Bankası bıraktı, müdahale etmedi. Yani baktı çünkü marjlar içinde bilmem ne. Ama o anda diğer oyuncu devreye girebilirdi. Atıyorum, siz diyebilirdiniz ki o fona: Kardeşim, gir, dolar sat. Ama o Merkez Bankasının politikasına tamamen aykırı bir şey olabilirdi, iki tane büyük oyuncu birbiriyle çelişebilirdi ve tarumar edebilirdi piyasayı. Hâlbuki müdahale ediyor algısıyla “Ülkenin acaba bir sorunu mu var?” diye daha fazla bir çıkış olabilirdi. Yani iki tane oyuncu aynı alanda olmaz. Merkez Bankasıysa bu Merkez Bankası oradaki piyasa yapıcılığını yapar, dolar ihtiyacı var mı, yok mu, bu spekülatif bir çıkış mı, bilmem ne mi... Yani aynı alanda... Hani Sayın Başbakanın hep bir söylemi vardı: “Kardeşim, tokmak bir kişide olur.” Her sektörde de her alanda da bir kişide tokmak olur. Eğer o tokmağı vuracaksa, piyasaya müdahale edecekse Merkez Bankasıdır o. Ama yoksa Merkez Bankasının o yetkisini alıp bir başka kuruma vermeniz gerekir, çelişebilirler birbirleriyle ve siyasi baskının daha yoğun olabileceği bir şirket olarak değerlendiririz bunu.

Çünkü şöyle bir şey oluyor: Sayın Cumhurbaşkanı bu Kanal İstanbul meselesini gerçekten çok önemsiyor. Ben de aşağı yukarı bu şirketin kuruluşuyla eş zamanlı ilk hayallerinden birisinin o olacağını düşünüyorum yani bu şirket eğer kurulursa. Yani çok ciddi kamu kaynakları, milyarlarca dolarlık hazine varlığı, arazisi orada “gayrimenkul geliştirme” adı altında bu şirket adıyla geliştirilecek. Ancak bakın, son konut faizi düşüşünde de Sayın Bakanım... Dikkat ederseniz yalnızca konut faizi düştü. Ne kadar kötü bir şey hâlbuki. Sayın Cumhurbaşkanı dedi ki: “Konut faizleri 1'in altına düşecek.” Herkes 0,82; 0,85; 0,95 yaptı. Üretici şimdi kaçtan faiz kullanıyor? Bir damla düştü mü üretici faizleri? Hayır, düşmedi. Çünkü konut faizleriyle ilgili talimat verildi.

İspanya da bunu yaptı bakın. Her şey gayrimenkul. Efendim, inşaat sektörü aman ayakta kalsın. İnşaat sektöründe hâlâ bir balon var, fiyatlar anlamında, her anlamda ama üretim, inovasyon, yaratıcılık, bütün bunlar, üretimi destekleyen bir anlayış yok. Bu fon kurulacaksa...

Güney Kore örneğinde olduğu gibi... Güney Kore'nin petrolü yok, hiçbir şeyi yok. Yalnızca olan şey ne? Çocuklarını iyi eğitiyor, eleştirel düşünceye sahip çocuklar olarak eğitiyor. Bakın, mezun her çocuğun yüzde 32'si eleştirel düşünceye sahip çocuk olarak mezun oluyor. Türkiye'de bu oran ne? Yüzde 1. Yani eleştiren, birisi bir şey diyorsa... Cumhurbaşkanı Abdullah Gül çok güzel bir şey söyledi: “İradenizi bir kişiye emanet etmeyin, o kişinin ağzından çıkana emanet etmeyin.” dedi. Bu kim olursa olsun, Fetullah

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Bütçe

Tarih : 16/08/2016

Saat :

Kayıt: Bütçe

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 15

Gülen de olsa, Recep Tayyip Erdoğan da olsa, bir başka birisi de olsa. Eleştiren insanlar yetiştirirsek hem böyle, davulcuya zurnacıya kaçma durumu olmaz, herkes de iradesini, aklını yaratıcılığa geliştirir, ülkesinin gelişmesine yöneltir.

O anlamda, bizim bu fonun tabirini, misyonunu daraltmamız lazım Sayın Bakan. Yani amacı nedir? Mesela bu "market maker" meselesi çok tehlikeli. Mesela: Ülkenin üretim konusunda eksikliği var, gayrimenkul projelerinde bir eksiklik yok, Allah'a şükür, her yer inşaat olmuş. Mesela üretim, yaratıcılık, katma değeri yüksek mallarda atılım yapmak.

Bir yerli araba projemiz vardı, Sayın Bakan şimdi Millî Savunma Bakanı oldu, unutuldu. Hâlbuki yerli arabada hâlâ içten patlamalı motor esas alınıyor ama dünya pilli, Tesla mantığı, yeni bir yere doğru koşarken biz hâlâ eski teknolojinin acaba yerli otomobilini yapabilir miyiz diye düşünüyoruz. Bunların önüne geçebilecek, yerli üretimi teşvik edecek her anlamda, bu patentleri deli gibi alıp geliştirebilecek, yerli şirketlere sunabilecek bir yapının esas olması gerekir diye düşünüyorum.

Ben daha sonra tekrar genişlemesine... Sayın Bakan, piyasaya her anlamda büyük bir oyuncu olarak girmek doğru değildir. Yani düşünün ki rekabet var, piyasada oyuncular var, bu şirketin destekleyebileceği herhangi bir oyuncu ayrışabilir. Yani bu anlamda, eksik olan yerlerde yani Türkiye'de yatırım yapılmamış, yaratıcılığı ortaya konulmamış, eksik olan neyi varsa o yönlere bunun geliştirilmesi gerekir. Yoksa köprü, otoyol zaten yap-işlet-devretle yapılıyor. Eksik olan yerimiz katma değeri yüksek olan ürünleri yapabilmek, çocuklarımızı bu anlamda geliştirebilmek. Bu yönlerde bir fon çerçevesi oluşturmamız gerekir diye düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Çam, buyurun.

MUSA ÇAM (İzmir) – Teşekkür ediyorum.

Şimdi, yürütme ve yürürlük maddesiyle beraber 13 maddeden oluşan bir teklifi görüşüyoruz. Şu ana kadar gelen 8-9 önerge var. Aşağı yukarı her maddenin yeni baştan revize edilmesi, yeni baştan düzenlenmesiyle ilgili önergeler var. Kuşkusuz Komisyon'da bu tip revizelerin yapılması, bu tip düzenlemelerin yapılması iyi ve hayırlı bir iş, buna bir itirazımız yok. Ama dünden beri uzun uzun konuşuyoruz, diyoruz ki, Sayın Bakanımız Zekeriya Temizel de biraz önce söyledi: "Türkiye'nin böyle bir fona ihtiyacı var." Bir itirazımız yok ve bu çıkacak, çıkmalı. Ama bunu çıkartırken burada gerçekten hepimizin üzerinde mutabık kaldığı bir şekilde çıkmalı. Yani biz bugün burada bir teklifi görüşüyoruz, kanunlaştıracağız, aşağıda, Genel Kurul'da da geçecek. Ondan sonra önümüzdeki süreçlerde tekrar bunları düzeltmek için yeni tekliflerle, yeni önerilerle yola çıkmayalım.

Örneğin dünden beri Sayın Bakan söylüyor, diyor ki: "G-20 ülkelerinde bu kadar fon var." Tamam. Ama ben isterdim ki Sayın Bakan buraya gelirken bu G-20 ülkelerindeki bütün uygulamalarla ilgili, en azından 8'inin, 10'unun kuruluş biçimleri, şekilleri, şirket yönetim dâhil olmak üzere, fon yönetimi dâhil olmak üzere her biriyle ilgili ayrı ayrı dosyaları bizim önümüze koysun. Diyelim ki Güney Kore'de böyle yapılmış, Amerika'da böyle yapılmış, Suudi Arabistan'da böyle yapılmış, Malezya'da böyle yapılmış, Endonezya'da böyle yapılmış, Fransa'da böyle yapılmış, Avrupa ülkelerinde, Norveç'te, İsveç'te böyle yapılmış diye her birimizin önüne birer dosya koyan şekilde gelmesini çok isterdik, çok arzularız yani. Ama yok, sadece sözde var bunlar. Bunlarla ilgili belki önceden bir briefing verip burada Komisyon üyelerine bu ülkelerde neler olmuş, neler bitmiş, bunların hepsini görelim.

Dün ben Komisyon'da söyledim, Malezya devlet başkanı 1 milyar dolar kendi hesabına götürmüş, 11 milyar dolar kaçak var. Karısıyla kendisinin yüzünü gerdirmeye meselesi dâhil olmak üzere hepsi bu fonlardan karşılanmış arkadaşlar. Şimdi, bu ülkede geçmişte de bazı fonlar yanlış yönetildi, kötü yönetildi, biz istiyoruz ki bundan sonra bunlar olmasın, bu yanlışlara düşülmesin ve bunlardan kurtulalım diyoruz.

Dolayısıyla, madem ki bu kadar, 8-9 önerge de var, bunları geri çekelim, hepsini, tamamını. Önümüzde bir süre var, bakın, bugün saat üçte aşağıda Genel Kurul başlayacak. Geçtiğimiz hafta bu Plan Bütçe Komisyonunda görüştüğümüz torba kanun aşağıya gelecek. Burada Komisyon'da bulunan her bir arkadaşımız aşağıya inecek, geneli üzerinde, bölüm üzerinde, maddeler üzerinde konuşacak. Peki, biz burada bu fonu mu görüşeceğiz, yoksa milletvekilleri olarak, Komisyon üyeleri olarak aşağı inip, aşağıda bu görüşmelere katılıp konuşmalarımızı mı yapacağız arkadaşlar? Böyle bir yasama görevi, böyle bir Komisyon çalışması olmaz diye düşünüyorum arkadaşlar. O nedenle, bir kez daha sağlıklı ve salim düşünebilmek için bunu geri çekip üzerinde gerçekten bizim uzun bir çalışmaya ihtiyacımız var. Karşı değiliz, böyle bir fon kurulsun yani Türkiye geleceğe yatırım yapsın, daha güzel, mutlu, bizden sonraki kuşaklar daha müreffeh yaşasınlar; bunlar için yapalım ama böyle yangından mal kaçırır gibi bir yasayı buraya getirip de götürmenin bir anlamı yok diye düşünüyorum. O nedenle, bunu geri çekip uzun vadede bunları tekrar konuşalım.

Garı Paylan'ın Yenikapı'yla ilgili eleştirilerine katılıyorum ama orada bir eksiklik var; Sayın Genel Başkanımız Kemal Kılıçdaroğlu bunun eksik olduğunu, mutlaka Parlamentoda bulunan Halkların Demokratik Partisinin de buna dâhil edilmesi ve burada olması gerektiğiyle ilgili önerilerini her seferinde söyledi. Evet, doğrudur, Parlamentoda bulunan 4 parti 15 Temmuz'a karşı gerçekten önemli bir görev yerine getirmişlerdir. Şimdi, hem Anayasa Komisyonu dâhil olmak üzere hem de birtakım görüşmelerde Halkların Demokratik Partisinin bunun dışında tutulması demokrasi açısından, halkın iradesi açısından kabul edilebilir bir tutum ve davranış biçimi değildir. Onu da Hükümet üyelerinin bir kez daha gözden geçirmesini diliyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Çaturoğlu...

FARUK ÇATUROĞLU (Zonguldak) – Sayın Bakanım, değerli hazırun; hepimizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Bu görüşmekte olduğumuz kanun teklifine geçmeden önce bir konuyu açıklığa kavuşturmak istiyorum. Geçen hafta görüştüğümüz (1/750) sayılı Kanun Tasarısı'yla ilgili ben bölgede bir sıkıntı yaşadım, bunu belirtmek istiyorum.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Bütçe

Tarih : 16/08/2016

Saat :

Kayıt: Bütçe

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 16

Şimdi, burada 35'inci madde var, bu 35'inci madde ne diyor? 4046 sayılı Özelleştirme Kanunu'na bir madde ekliyor, bu maddede özel bütçeli kuruluşlardan bahsediyor ve özel bütçeli kuruluşların "Sahip oldukları hisse senetleri -diğer şirketlerde veya varlıklarından- Özelleştirilme İdaresine bildirilenler satılır veya işte, özelleştirilir, hissesi çevrilir, buradan yüzde 5 Özelleştirme İdaresi Başkanlığına kalır, geri kalan da o kuruluşa gönderilir." diyor ve bu görüşmeler esnasında da bir liste dağıtılıyor. Zonguldak'ta madenciler ayağa kalktı, ben üç gündün beri onlarla uğraşıyorum. Bu dağıtılan listenin içerisinde Türkiye Taşkömürü İşletmesi de var. Hâlbuki Türkiye Taşkömürü İşletmesi zaten 27 Kasım 1994 tarihinde çıkan özelleştirme uygulamalarına ilişkin Özelleştirme Yüksek Kuruluna yetki veren yasanın içerisinde var, bütün iktisadi devlet teşekkülleri ve kamu iktisadi teşebbüsü; KİT'ler yani. Bizim o gün üzerinde konuştuğumuz ve bu Komisyondan geçen 35'inci madde bunları içermiyor ama basına dağıtılan listede -o listeyi ben de aldım, Hürriyet gazetesi'nden aldım- bütün kurumlar yazılmış alt alta hiç seçim yapılmadan, bunun içerisinde BOTAS da var, bunun içerisinde Türkiye Taşkömürü İşletmesi de var, bunun içerisinde Ziraat Bankası da var, Halk Bankası da var, hatta bunun içerisinde özelleştirmesi bitmiş kurumlar da var. Böyle sıkıntı yaşıyorum ben üç gündür; Hürriyet gazetesiyle görüşüyorum, bölgedeki sendikayla görüşüyorum Genel Maden İşçileri Sendikasıyla, yerel basınla uğraşıyorum.

Arkadaşlar, lütfen bir iş yapacaksak şunu biraz üzerinde çalışarak yapalım. Yani bizi sıkıntıya sokmayın, biz zaten derdi çok olan insanlarız milletvekilleri olarak. Yani şu listeyi düzgün bir şekilde yapıp da buradaki hazırlanmış dağıtımın çok zor bir şey olmaması lazım. Yani Devlet Personel Başkanlığının kategorisine göre bunları niye dağıtıyoruz ki? Bizim Özelleştirme İdaresinin kategorisine göre bunları dağıtmamız lazım. Ondan sonra bir sürü suni sorunla burada uğraşıyoruz. Sanki ben otuz sene evvel yapılan bir işten şu anda sorumlu tutuluyorum kendi bölgede. Hâlbuki kim yapmış? Tansu Çiller o zaman Başbakan, yardımcısı Deniz Baykal, Bülent Ecevit Zonguldak Milletvekili, efendime söyleyeyim, bir sürü adam var yani o suç bize fatura edilmeye çalışılıyor, ben üç gündür de bununla uğraşıyorum. Buradan rica ediyorum bürokrat arkadaşlarımıza, lütfen bu çalışmalarını yaparken, bu listeleri dağıtırken burada daha dikkatli olsunlar. Zaten yükü çok ağır olan milletvekili kardeşlerimizin üzerine daha fazla yük yüklemesinler diyorum. Bu Varlık Fonu Kanunu'nu da sonuna kadar destekliyorum, Türkiye'nin buna ihtiyacı var.

Sevgi ve saygılarımı sunuyorum.

(Oturum Başkanlığına Başkan Vekili Mehmet Şükrü Erdiñç geçti)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Çaturoğlu.

Sayın Usta, soru mu soracaksınız?

ERHAN USTA (Samsun) – Mustafa Bey'in şeyine ilişkin çok kısa bir açıklama yapacağım.

Şimdi, Mustafa Bey dün akşamdan beri bizi bir hayli şaşırtıyor. Şu kitap herkesin elinde var arkadaşlar, istirham edeceğim şu Kamu Borç Yönetimi Raporu. Şimdi, az önce ifade etti, hadi o şey kısmını arkadaşından öğrendi, Sayın Bakan da... Ondan sonra dedi ki: "Bu kamu bankalarının borçları kamu borcunda gözüküyor." Değil mi, öyle dediniz mi?

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Evet, kamu borcu değil.

ERHAN USTA (Samsun) – Tamam, Hazine raporunun 32'inci sayfasını bir açar mısınız?

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Bakın, toplam kamu borcu olarak değerlendirdiğimizde, kamu borcu için rakam olarak onu alt kalemlerde gösterebilir ama "Toplam kamu borcu şu kadar." dediğimizde Halk Bankasının, Ziraat Bankasının borcu...

ERHAN USTA (Samsun) – Altında göstermiyor da, üstünde mi gösteriyor Mustafa Bey? Allah aşkına siz nasıl böyle bir şey...

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Olur mu öyle şey ya? Halk Bankasının borcu kamu borcu içerisinde gözüküyor mu şu anda o tabloda?

ERHAN USTA (Samsun) – İşte, ben onu diyeceğim şimdi, hayır, kaynak gösteriyorum size. 32'nci sayfayı açar mısınız.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Bakın, 32'nci sayfada olabilir ama tam olarak...

ERHAN USTA (Samsun) – O zaman tamam yani...

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Bir dakika...

Bilgilendirme amaçlı olabilir o.

ERHAN USTA (Samsun) – Efendim, bilgilendirme olur mu? Ya, Mustafa Bey, ömrümüzü verdik biz bu işlere, Allah aşkına böyle "Hissiyatımız böyle, orada olabilir.", "Altında olur, üstünde olmaz.", "Altında olur ama üstünde gözükmez." Böyle şey olur mu? Açın bakın, burada "Kamu"nun altında "Genel Yönetim", az önce ifade ettim ben bunları, altında "Merkezî Yönetim" var, "Mahallî İdareler" var, 32'nci sayfadaki tablo. Ondan sonra, "Kamu"nun altında, birincisi "Genel Yönetim"di, ikincisi "Finansal Kuruluşlar", altında "Kamu Bankaları" var. Üçüncüsü "Finansal Olmayan Kuruluşlar" az önce ben bunların hepsini ifade ettim, biz bilerek söylüyoruz. Onun altında "KİT'ler" ve "Diğer" var.

Şimdi, Sayın Bakanım, sizin bu şirketi buradan bunun dışında bir yere sokma imkânınız yok. Bu bir kamu, adı üzerinde, zaten gerekçede yazıyorsunuz, diyorsunuz ki: "Devletin kontrolünde, Devlete ait kaynakların toplandığı bir çeşit havuzdur. Bir Devlet şirketi formunda..." diyorsunuz genel gerekçede. Bakın, devlet şirketi, devlet şirketi formundaysa bu, hani devlet şirketi olur fakat fon gibi olursa "Genel Yönetim"in altındaki fonlara alacağız, devlet şirkettir, o zaman biz bakacağız finansal devlet şirketi mi, finansal olmayan mı? Yani o yüzden size statüsünü soruyorum çünkü burada açıklık yok. Hani biraz borçlanma yapacak, bakınca şöyle finansal gibi de duruyor ama bir bakıyorsun yatırım yapacak, o zaman da finansal olmayan gibi duruyor. Bunları netleştirmemiz lazım bakın. Yani iki gün sonra karşınıza çıkacak hususları ben size burada söylüyorum. "Bunlar bize ikaz edilmiş ama biz bunların hiçbirini düşünmemişiz." diye feryat edeceksiniz, onu söyleyeyim.

Şimdi, bunu ya buraya koyacaksınız ya buraya koyacaksınız, bunun başka bir çıkarı yok.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Bütçe

Tarih : 16/08/2016

Saat :

Kayıt: Bütçe

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 17

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Olsun, koyacak yer bulacağız zaten.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, Sayın Usta bitirdikten sonra size söz vereceğim.

ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Bakanım, şimdi, nedenlerini...

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Hukuki düzenlemeler, şirketin tescili, yönetmeliği...

ERHAN USTA (Samsun) – Ama şimdi bunların statüsünü belirlemeden kanun çıkartılır mı? Hiçbir statüsünü bilmiyoruz, kör dövüşü yapıyoruz.

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Belirleniyor efendim, yapmayın, belirleniyor. Bununla ilgili, nasıl olacağını Bakanlar Kurulu...

BAŞKAN – Sayın Bakanım, size söz hakkı vereceğim Sayın Usta bitirdikten sonra.

Sayın Usta, buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Başkanım, bakın, bu hayati önemi haiz meseleleri konuşuyoruz bana göre. Şimdi, bunların belirlenmesi lazım. Yoksa, “Bu iş illa olsun, olmasın.” Zaten burada hiç kimsenin öyle bir şey dediği filan yok ama statüsünü, bunları çok iyi belirlememiz lazım. Dolayısıyla, aldığı paralar borçta gözükecek, gözükmeyecek yani bütün gerekçelerinizi göçertiyorum farkındaysanız, ondan sonra hâlâ “Bizde problem yok.” diyorsunuz. Şurada yazdığınız bütün gerekçeler göçtü gitti, bir tane gerekçe kalmadı ama bana hâlâ şimdi “Ha, benim sesim fazla çıkar.”, “Ben söyleyim” diyorsak yapacak bir şey yok.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Usta.

Madde üzerindeki görüş, eleştiri ve sorulara cevap vermek üzere Sayın Bakanımıza söz veriyorum.

Sayın Bakanım, buyurun.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bir bürokrat konuşacaktı.

BIHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Önce teknik bilgi verilecekti.

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Sayın Başkanım, “hazinenin bu şirketin borçlanmalarıyla ilgili hazine borçları veya hazine garantisi var mıdır?” diye onu sormuştu arkadaşlarımız. Hazineden bir arkadaşımız var, o cevap verecek.

BAŞKAN – Buyurun.

HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI KAMU FİNANSMANI GENEL MÜDÜR YARDIMCISI HAKKI KARATAŞ – Efendim, Hazine Müsteşarlığı hem yurt içinde hem yurt dışında borçlanıyor; diğer kurumların, kamu kurumlarının yurt içi ve yurt dışındaki borçlanmalarında ise yurt içi piyasalarda tahvil ihraçlarında Hazinenin izni gerekiyor, yurt dışında da izin gerekiyor. Örneğin, bir belediye yurt dışında tahvil ihracı yapacağı zaman Hazineden izin almak zorunda, diğer KİT'ler vesaire de bu şekilde. Ancak, garanti ve ikraz konusuna gelince bu zorunlu değil, hani ikraz, garanti istemeyebilir. Bir belediye yurt dışında kendisi tahvil ihracı yapabilir, bundan garanti istemeyebilir. Bu şirket ve şirketin kuracağı fon da -kanunda yazıyor zaten, biz öyle bir madde eklemiştik- yurt dışında yapacağı herhangi bir ihraçta Hazine Müsteşarlığından garanti almak zorunda değil, izin de almak zorunda değil.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sayın Başkanım, gerçekten dünden beri görüşüyoruz ama bu fonun mantığı ne, nasıl, bir teknik arkadaş anlatacaktı. Her seferinde anlatacaktı, anlatacaktı deyip geçiyoruz, bir anlatsınlar, belki de bu karışıklığı ortadan kaldıracaktır.

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Sukuk ihraçlarında Hazine garantisi var mı?

HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI KAMU FİNANSMANI GENEL MÜDÜR YARDIMCISI HAKKI KARATAŞ – Yok efendim. Sukuk ihracını da yapsa, normal tahvil de yapsa, geleneksel tahvil de yapsa herhangi bir Hazine garantisi gerekmiyor.

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Yani, şöyle: Herhangi bir ticari anonim şirketinin yapmış olduğu tahvil ihracıyla aynı anlamda mı?

HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI KAMU FİNANSMANI GENEL MÜDÜR YARDIMCISI HAKKI KARATAŞ – Aynı anlamda, evet.

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Yani, A ve B şahıslarına ait olan, kurulmuş olan bir anonim şirketin ihraç ettiği bir tahvil gibi tahvil ihracıyla Hazine garantisiz ve kamu borçlarıyla herhangi bir alakası kurulmadı.

ERHAN USTA (Samsun) – Kamu borcu değil. Şimdi, o zaman şu soruyu soralım: Hazine garantisi olup olmaması bir borcun kamu borcu niteliğini değiştiriyor mu?

HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI KAMU FİNANSMANI GENEL MÜDÜR YARDIMCISI HAKKI KARATAŞ – Efendim, GFS anlamında soruyorsunuz herhâlde değil mi, yanlış anlamıyorsam?

ERHAN USTA (Samsun) – GFS de, kesin hesaplarınız anlamında da, bültenleriniz anlamında da soruyorum.

HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI KAMU FİNANSMANI GENEL MÜDÜR YARDIMCISI HAKKI KARATAŞ – Yok, şimdi, bültenimizdeki o 32'nci sayfadaki rapora istinaden diyorsunuz. Orada Türkiye'nin brüt dış borç stoku yer alıyor.

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Türkiye'nin toplam.

HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI KAMU FİNANSMANI GENEL MÜDÜR YARDIMCISI HAKKI KARATAŞ – Türkiye'nin dediği yani hem kamunun hem özel sektörün. Dolayısıyla, kamu kurumlarının dış borcu da oraya girer, Türkiye'nin çünkü toplam...

ERHAN USTA (Samsun) – O kamunun altında, özel ayrı, özel konuşmuyoruz.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Bütçe

Tarih : 16/08/2016

Saat :

Kayıt: Bütçe

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 18

HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI KAMU FİNANSMANI GENEL MÜDÜR YARDIMCISI HAKKI KARATAŞ – Tamam, kamu bankası olduğu için orada ama Türkiye'nin dış borç stoku...

ERHAN USTA (Samsun) – Kamu borç stoku.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Biraz önce Sayın Usta'nın söylediği konuda Halk Bankasının bir sendikasyon kredisi veya sermaye benzeri bir kredi kamu borcu olarak dikkate alınır mı, alınmaz mı?

HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI KAMU FİNANSMANI GENEL MÜDÜR YARDIMCISI HAKKI KARATAŞ – Yok efendim. ESA tanımında, bizim ESA 95'e göre yaptığımız veya GFS'e göre yaptığımız fonlarda...

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

BIHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Cevap veriyor.

BAŞKAN – Arkadaşlar, lütfen, bakın...

ERHAN USTA (Samsun) – Hayır, bir saniye...

BAŞKAN – Bir saniye Sayın Usta...

ERHAN USTA (Samsun) – ESA tanımında bahsettiğimiz şeylerin...

BAŞKAN – Bakın, bu şekilde yürütemeyiz. Şimdi, bakın, muhatabınız burada bürokrat değil, muhatabınız Sayın Bakan. Sayın Bakana söz hakkı tanıdım, Sayın Bakan konuşacak şimdi, ondan sonra tekrar değerlendirme için size söz hakkı tanıdım.

ERHAN USTA (Samsun) – Ha, o zaman tamam sonra söz vereceksiniz.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bakanım.

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Şimdi, toplamda Türkiye'nin borçlarına baktığımız zaman... Ki Hazinesinin yayınladığı rapor her ay çıkan rapor, orada Türkiye'nin toplam borçları, kamu, özel, tüm borçların sıralandığı bir hiyerarşi. Arkadaşımız da gayet açık bir şekilde söyledi. Bu kurulan şirketin yapacağı tüm borçlanmaların, gerek tahvil ihraçlarıyla ilgili gerek piyasalara çıkarak fon talepleri ve diğer fonlarla, ikili anlaşmalarla alabilecek olduğu tüm borçlanmaların Hazine garantisi asla ve asla olmayacaktır, kamu borcu da asla sayılmayacaktır. Ha, bununla ilgili düzenlemeleri de Bakanlar Kurulu yapacaktır, Bakanlar Kurulu bunun usul ve esaslarını belirleyecektir. Ayrıca, şirketin kendi çalışma alanlarıyla ilgili şirketin tesciliyle beraber şirket ana sözleşmesi de tescil edilecektir. Oralarda bu düzenlemeler yapılacaktır.

Şimdi, dünyada başka örnekleri var mıydı? Evet, bununla ilgili zaten dün akşam bütün arkadaşlarımızın elinde yapılmış olan çalışmalarını hemen hemen gördüm ben. Norveç fonunun -Sayın Bakanımızın da söylediği gibi- vergi gelirlerinden falan da pay var ama hisse senetlerinden de gelirleri var, sabit gelirli yatırımları var, oralardan da gelirleri var ama yönetim yapısı, ilgili fon Norges Bank Investment Management tarafından yönetiliyor ve tabii olduğu statüler de Norveç yatırım fonu, oldukça şeffaf OECD kurumsal yönetim ilkeleri ve SWFI tarafından hazırlanmış olan Linaburg-Maduell şeffaflık ilkeleri ölçüsüne dayandırılarak yönetilmektedir. Bunun dışında, IMF tarafından kabul görmüş olan Santiago ilkeleri dâhilinde Avrupa Birliği ve ABD'ye yatırım yapmaktadır, o ülkelerde de yatırım yapabilmektedir. Yani, bu belki ölçü anlamında genel itibarıyla öyle olur demokraside, şeffaflıkta, denetimde, diğer alanlarda. İskandinav ülkelerinde şöyle, İsviçre'de şöyle diye genel bir referans gösterildiği için Norveç fonunun şekli bu.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Norveç'in 2 tane fonu vardır Sayın Bakanım. O söylediğiniz emeklilik fonudur.

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Evet, emeklilik fonu.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Bir fonu daha vardır, petrol gelirlerini tamamen içerisine koyduğu fondur. Maliye Bakanlığı tarafından yönetilir bugün.

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Bendeki bilgilerde bir tane var, diğerlerine de bakarız.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – 2 tane dir.

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Diğerini de arkadaşlarımız söyledi. Petrol gelirleriyle ilgili fonun da yönetim şeklinin farklı olduğunu düşünmüyorum. Yani, gelirleri farklı olabilir, iştiğal alanları, hedefleri...

BIHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Maliye Bakanlığı yönetiyor.

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Bakalım efendim, bakalım. Maliye Bakanlığında da yönetilebilir. Burada da bunu Başbakanlık yönetiyor.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Norveç fonu mu?

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Hayır, bizim fonumuzda. Bu fonu da Başbakanlık yönetiyor. "Maliye Bakanlığının yönetmesi daha elzem." diyorsanız o ayrı mesele tabii ki.

Şimdi, ben tabii ki siyasi konulara girmek istemiyorum ama değerli kardeşimiz Garo Paylan Bey'in söylemiş olduğu "Abdullah Gül Bey'in söylediği 'İradenizi bir kişiye teslim etmeyiniz...'" Evet, doğru söylemiş, çok doğru söylemiş. Hiç kimse iradesini tek bir yere, tek bir merciye teslim etmesin. Hiç kimse bu ülkede... Yani, ben HDP'nin de buradaki bütün görüşmelerde veyahut da şu andaki gerek o Yenikapı ruhu veya ona benzer yerlerde mutlak yer alması gerektiğine inanıyorum ama bu milletin, bu ülkenin beklediği bir şey var. Çıkıp açıkça bir terör örgütünü lanetleyerek, terörü lanetleyerek onunla hiçbir alakası olmadığını, asla onlarla hiçbir olmadığını, eylemlerini desteklemediklerini açıkça söylediği zaman bu kamuoyu bir rahatlamış olur, bu ülke bir rahatlamış olur. Ondan sonra da bu diğer sıkıntılar yani birlikte olamamak, sistemin içinde olamamak, bu çalışmaları verimli bir şekilde yapamamakla ilgili de bence rahatlatma görevi, bu sistemi açma görevi, o birlikteliği sağlayamama suçu onu yapamayanlarda değildir. Onun için, ben sizlerden bu ülkenin beklediğini söylüyorum, ben beklemiyorum yani böyle bir talebim, şeyim de yok ama bu ülke, bu millet... Eğer HDP böyle bir

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Bütçe

Tarih : 16/08/2016

Saat :

Kayıt: Bütçe

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 19

açılım yaparsa, bu ülkeyi rahatlatırsa, eli kanlı terör örgütünün lanetlediğini ve terör eylemlerini lanetlediğini, hiçbir eylemlerini desteklemediğini açıkça söylerse, bence Parlamentodaki bu çalışmalar çok daha verimli olur diye düşünüyorum.

Şimdi, bu projeyi, uygulamaları... "Kamu için temkinli duruş mantığı son derece önemli, kamu için temkinli hareket etmek son derece önemli." diye Sayın Paylan'ın söylediği şeyi son derece önemli buluyorum. Yani, burada Hazinesin, Maliyenin, diğer devlet kuruluşlarının çıkıp da uluslararası piyasalarda, böyle yatırımlarda fonla ilgili EXİMBANK veyahut da Kalkınma Bankasının önümüzdeki dönemdeki işlemlerinde yer almış olmasını o temkinli duruşa aykırı buluyorum ama kurulan böyle bir şirketin tamamen piyasa kurallarına göre hareket ederek, tamamen kendi kredibilitisini pazarlayarak temin ettiği fonlarla, imkânlarla ve kaynaklarla yine Türkiye için önemli olduğunu düşündüğümüz alanlarda böyle bir işlemlere girmiş olmasını, kamu maliyesi, kamu disiplini, bütçe disiplini, bütçe açığı ve cari açıkları ilgili bölümlere helal getirmeden bunları yapabiliyor olmasını temkinli duruşu destekleyici olarak görüyoruz. Yani, bu fonun bu hareket tarzını veya fonla bunları yapabilmeyi sizin söylediğiniz temkinli duruşa destekleyici bir çalışma olarak görüyoruz.

Kamu varlığını denetim dışına çıkarmıyoruz, asla. Burada Özelleştirme İdaresi vastasıyla yapılan tüm işlemler zaten kamunun her türlü denetimine tabi. Kaldı ki Hükümetin yani Bakanlar Kurulu kararıyla ve Başbakanın uygulamalarıyla yapılacak olan tüm şeyde tabii ki buna şöyle diyebilirsiniz: "İşte, sormuş olduğumuz hangi soruya cevap alıyoruz?" Bakanlık olarak söylüyorum, Ekonomi Bakanlığı olarak, bazı milletvekillerimiz aynı soruyu defalarca sormasına rağmen nezaketim icabı defalarca cevaplıyorum, defalarca bütün detaylarıyla cevaplamaya çalışıyorum. O anlamda, yüce Meclisin her türlü denetime hakkı var, soru sormaya hakkı var, Hükümeti denetleme hakkı var, Başbakanı denetleme hakkı var. Özelleştirme İdaresinin bu fonu aktarmakla ilgili yaptığı tüm uygulamaları Sayıştay denetimi ve diğer tüm denetimlerle denetleme hakkı var. Bu fon da uluslararası denetim kuruluşları tarafından denetlenme, artı bu raporların şeffaf bir şekilde yayınlanma... Kaldı ki, diğer taraftan, buraya da yani Komisyonumuzun bulacağı bir formülle bu fon gelsin, uygulamalarıyla ilgili ve genel itibarıyla da Komisyona bilgi vermekle ilgili bir çözüm üretilmesi konusunda da... Ben buna yanlış da bakmıyorum, bunu da pek şey de görmüyorum yani her ne kadar diğer taraftaki sözümü de, rezervimi de altını çizerek söylüyorum. 165'inci madde bu fonun Sayıştay tarafından denetlenmesini emretmiyor. Böyle bir çözüm, böyle bir formül kurulur diye böyle bir şey asla ve asla yok. Burada Meclis "Bunun düzenlenmesini, denetimle ilgili düzenlemeyi Meclis kanunla yapar." diyor. Bu da Meclisin bir iradesidir, burada bir kanuni düzenleme yapılmaktadır.

Şimdi, çok doğru söylediniz Sayın Paylan. Bu ülkede eğer iç barış yoksa, demokrasi tüm kurum ve kurallarıyla çalışmıyorsa, eğer hukukun üstünlüğü yoksa, özgürlükler tam anlamıyla tesis edilmemişse sizin bu kurmuş olduğunuz fonlar, ihraç ettiğiniz kâğıtlar, uluslararası piyasaya çıktığınız zaman kredibiliteniz de doğrudan etkilenir. Dünya böyle bir şey bekler sizden. Dünya, kalkıp da Türkiye'de oturduğunuz zaman... İsimlerini söylemeyim ama başka ülkelerde demokrasinin olmadığı, hukukun öngörülebilir olmadığı, sonuçlarının tahmin edilebilir olmadığı, risklerinin ölçülebilir olmadığı ülkelere Türkiye de veya şahsi olarak ben de gitmem, yatırım da yapmam, herhangi bir üretim faaliyetinde bulunmam. Bırak üretim yapma faaliyetini, o ülkeden paramla bile bir mal satın alacaksam, bırak mal bana geldiğinde ödeme şartı olmasını, o malın gelip gelmemesiyle ilgili tereddütlerim olduğu için derim ki: "3 kuruş fazla olsun, giderim başka yerden alırım." Bizim en büyük sıkıntımız da zaten ülke olarak bu ve bize yapılan tüm saldırılar da yani Türkiye'deki istikrarsızlıkla ilgili, demokrasiyle ilgili, birlik beraberlikle ilgili, kardeşlikle ilgili ve terör eylemleriyle ilgili yapılan tüm saldırıların sonuçları ekonomik olduğu zaman Türkiye'ye en çok zarar verebileceği öngörülerek yapılıyor. Bu 15 Temmuz darbe girişiminin şu andaki algı operasyonlarında iki türlü bir ortaya çıkış vardır, bunu net söylüyorum. Bir; darbe girişimini bir operasyon olarak görerek yapanların darbe girişiminin başarısız olmasından sonra bu operasyonun devamı olarak devam ettirdikleri algı operasyonları yani negatif propaganda anlamındaki algı operasyonları Türkiye'nin üzerinde devam ediyor. Bunun tek bir amacı ve kastı var, ekonomik olarak zarar vermek, Türkiye'ye ekonomik olarak zarar verme çabası ve girişimidir. Diğer taraftan da tabii ki bizim dostlarımıza kendimizi anlatma ihtiyacımız var, onu da biliyoruz. Yani, cuma günü her şeyin mükemmel olduğu bir ülke, cuma gece veyahut da cumartesi sabah cuma günü mükemmel olan hiçbir şeyin ortada olmadığı, yerle bir olabileceği potansiyeli olan bir ülkeyi anlatmakta zorlanıyoruz veyahut da o resimleri, o görüntüleri bir anlık aldığı zaman, dostların o resmi yorumlarken ortaya çıkardıkları yorumlarda Türkiye'yle ilgili bizim anlatmaya hakikaten çok büyük bir çaba göstermemiz gerektiğinin farkındayız, bunu da yapıyoruz zaten ülke olarak. Biz kendimizi anlatmıyoruz. Türkiye'yle ilgili anlatmakta hakikaten neresinden anlatacaksınız ki? Darbe olmuş sizin ülkenizde, darbe girişimi olmuş. Onun için dostlarımıza söylüyoruz: "Ne olur, Türkiye'yle ilgili siz anlatın bizi." diyoruz. "Siz olduğunuz ülkelere bizi anlatın." diye ilk oradan başladık, sonra da biz anlatmaya başladık ülkelere. İlgili bakanlarımızla bütün ülkelere, Danimarka, Romanya, Polonya; ardından, Hollanda, İtalya, Fransa, Almanya diye, hatta Tokyo, Seul, New York diye devam edeceğiz.

Şimdi, dünya da bununla ilgili son sekiz on sene içinde yoğun bir şekilde geliyor. Dünya kendi özelliklerine göre bu fonları dizayn ediyor yani bire bir bir yerden alıp da kopyalayabileceğimiz başarılı bir örnek mutlaka vardır ama biz Norveç değiliz. Norveç bunu kurarken bir emeklilik fonu, Almanya'nınki de bu emeklilik fonu. Norveç'in diğer taraftan petrol gelirleriyle ilgili kurduğu bir fon var. Norveç'in amaçladığı alanlar ile bizim amaçladığımız alanlar çok çok farklı.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Güney Kore...

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Güney Kore de aynı yani gelir kaynakları ve imkânları, potansiyeliyle Güney Kore geldiği ekonomik değer anlamında çok farklı bir yerde, bizim varmak istediğimiz yer anlamında -belki hedef olarak olabilir ama- üreteceğimiz varlıklar anlamında yani enstrümanlarımız o kadar zengin değil. Hedeflediğimiz amaçlar anlamında yani ortaya koyacağımız fonda, bire bir İsviçre'nin, Amerika'nın, Güney Kore'nin, Norveç'in veya şunun özelliklerini alıp da buraya

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Bütçe

Tarih : 16/08/2016

Saat :

Kayıt: Bütçe

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 20

uyduramıyoruz, uyduramazsınız. Ama yüce Meclis, Türkiye Büyük Millet Meclisi ve bu Komisyon, Türkiye Cumhuriyeti devletini şu anda yürüten, yöneten Hükümete ve Başbakanına bunun usul ve esaslarını düzenleme ve şirket ana sözleşmesini yazma, yönetimini belirleme ve atama; geniş anlamda bir yetki veriyor. Burada Hükümet ve Başbakan bu şirketin yönetimiyle ilgili ileride bazı düzeltici çalışmaları yine yapabilir, bazı enstrümanları da değiştirebilir. Yani, siz burada, bu Komisyon'da, bu Mecliste dört dörtlük her şeyi tarif edilmiş olan, her şeyiyle tanımlanmış olan, kapısından penceresine, perdesine kadar veyahut da yapacağı işlemlerle ilgili, alacağı personelle ilgili, personelin maaşlarıyla ilgili her şeyi tarif etmeye kalkarsak...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Misyona anlamında çok geniş.

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Misyona anlamında işte hedeflerimiz belli, hedefleri buraya koymaya çalışıyoruz, koyduk ama geniş kapsamlı olarak... Bu Meclisten çıktı bu Hükümet, bu milletin seçtiği bir Hükümet bu fonun yönetimi de olacak. Zaten başarısız olursa dünyada beş para etmez bir fonunuz olur elinizde. Genel kabul görmüş olan kriterlere uygun olmayan bir fonunuz varsa kendi kendinize kurmuş olursunuz, sonra da alırsınız bunu artık çöpe mi atarsınız, başka bir yere mi atarsınız... 1990' larda kurulup da 2000 yılında kapatıp da tasfiyesi bizim hükümetlerimiz döneminde yapılan fonlar gibi fon, asla böyle bir fon değil bu, olamaz böyle bir şey.

ERHAN USTA (Samsun) – Milyar dolarları...

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Olamaz böyle bir şey çünkü vatandaşın tasarruflarını veya bilmem nelerini... Eğer bireysel emeklilikten alacağı bir şey varsa standartları belli. Oradaki bireysel emeklilikten aldığı o hisseyi, payı, diğer finans kuruluşlarındaki gelir kadar o geliri garanti etmek zorundadır. Dün mesela konuşuldu, bugün konuşulmadı ama işsizlik sigortasındaki paranın yüzde 90 küsuru hazine bonolarında, devlet tahvillerinde. Tüm dünya Türk hazine bonolarına, devlet tahvillerine para yatırıyor. Tüm dünya bunları kârlı olarak, gelir getiren bir enstrüman olarak görüyor. İşsizlik fonunda biriken paraları devlet aldı, üstüne oturdu, çöpe mi attı? Değil.

MUSA ÇAM (İzmir) – Atmadı ama işçiler faydalanamadı yeteri kadar.

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Yapmayın Sayın Çam, olur mu öyle şey? Bir kriter koymuşsunuz, bu kriteri...

MUSA ÇAM (İzmir) – Yapmayın Sayın Bakan, o kadar zor ki işsizlik fonundan faydalanmak, o kadar zor ki yani.

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Sayın Çam, bakın, bu kriteri kim koydu? İşsizlik sigortasından yararlanma kriterlerini kim koydu?

MUSA ÇAM (İzmir) – Hükümet.

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Bu ülkenin, bu devletin kurmuş olduğu bir bakanlığın düzenlemiş olduğu düzenleme. O bakanlık neyle hareket ediyor? Kanunlarla hareket ediyor.

MUSA ÇAM (İzmir) – Tamam.

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Ve yaklaşık olarak, işte ne bileyim, 5 milyonun üzerinde başvuru olmuş, 4 milyon civarında bundan yararlanma olmuş. Sonuçta, bu işsizlik fonunda bu işçilerin parası bu. Yani, hak etmeyenleri kullandığınız zaman hak edenlerin haklarını onlara yedirmiş olmuyor musunuz?

MUSA ÇAM (İzmir) – Kuşkusuz ama işsizlik fonunda biriken parayı siz GAP' ta ve AKP yatırımlarında kullanıyorsunuz.

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Yapmayın, etmeyin eylemeyin. Bu hazine bonusuyla çok yanlış söylüyorsunuz. Orada 80-90 milyar... Şunu dersiniz şu olur: "Hazine, devlet bu paralara el koydu, hak eden insanlar var şu kadar işsizlik parası alması gereken, onların paraları ödenemedi." Değil.

MUSA ÇAM (İzmir) – Öyle bir şey yok.

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Değil, öyle bir şey yok.

MUSA ÇAM (İzmir) – Öyle bir şey yok, onu ben de söylüyorum zaten. Ama, alma koşullarını söylüyorsunuz, onu fonu aktarıyorsunuz, nemalandırıyor.

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Alma koşullarını rahatlattı...

MUSA ÇAM (İzmir) – Onu kullanıyorsunuz; o doğru değil.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, o farklı bir konu, devam edin siz.

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Hayır yani bu genel itibarıyla söylendiği için söylüyorum.

GARO PAYLAN (İstanbul) – İşçiden kesildi bakın.

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Doğru söylüyorsunuz. En yüksek değerlendirmeye tutularak emanet olarak orada duruyor.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ama, şimdi, riske atıyorsunuz.

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Bankada da olabilirdi, bankada durabilirdi.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Risksiz bir şey, hazine kâğıdı risksiz ama siz Kanal İstanbul yaparsanız riske atmış olursunuz.

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Değil canım, hazine kâğıdıyla yine siz onu orada riske atamazsınız, onu yok edemezsiniz, başka bir yere götüremezsiniz. Bankada durduğu zaman banka da götürüp bunu hazine kâğıdına yatırmıyor mu? Yani, işlem bu kadar basit. Bu fonu borçlandırarak önceki, 1990 yıllarındaki o olumsuz tecrübelerde bu fon borçlanacak, bütçe açıklarını kapatacak, cari açığı kapatacak, bunlarla ilgili bir fonksiyon yerine getirecek, zinhar, asla, tam tersi. Bu fonun görevi, fonksiyonu başka bir şey. Bu fon bağımsız bir şirket, bu fon kendi başına, daha doğrusu bu fonun kuracağı varlık yönetim şirketleri eğer değeri varsa,

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Bütçe

Tarih : 16/08/2016

Saat :

Kayıt: Bütçe

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 21

eğer kredibilitesi varsa, eğer ederi varsa piyasaya çıkarak borçlanacak. Bütün enstrümanları da kullanacak, kullanmaya çalışacak ve deneyecek. Evet, ben şu ana kadar ki...

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Bakanım.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Size de vereceğim.

Sayın Usta, buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, bu hazine garantisi olup olmaması bir borcun üzerinde onun kamu borcu olup olmama niteliğini değiştirmiyor. Bir defa bunu bir tespit etmemiz lazım. Bizim tartıştığımız şey de o değil esasında. Yani bu hazine garantisi meselesinin ben o kadar üzerinde durmuyorum. Bir şey kamu borcuysa hazine garantisi olsa da olmasa da kamu borcudur. Özel sektöre de hazine garanti vermiş olabilir diyelim ki bazı projelerinde, ona garanti verdi diye de bu kamu borcu olmaz. Bunu önce bir tespit edelim.

İkincisi Sayın Bakanım, bütçe türleri var. Az önce ifade etmeye çalıştım. Şimdi, mesela genel yönetim diyoruz. Şimdi, bütçe dediğimiz şey, genel anlamda kamu dediğimiz şey tek bir unsur değil, elbette ki bir sürü alt unsurları var. Şimdi, mesela merkezî yönetim bütçesi dediğimizde neden oluşuyor merkezî yönetim bütçesi? Genel bütçeli kuruluşlar, özel bütçeli kuruluşlar ve düzenleyici, denetleyici kuruluşlar.

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Sonuçta Türkiye bütçesi dersek hepsi girer.

ERHAN USTA (Samsun) – Yok, Türkiye bütçesi diye bir kavram yok da.

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Toplam borçlar diyelim.

ERHAN USTA (Samsun) – Hayır. Bir müsaade etseniz, birkaç dakikada ben herkese faydalı olacak şekilde, daha doğrusu herkesi aydınlığa kavuşturacak şekilde özetleyeceğimi düşünüyorum.

Şimdi, yani bu kapsam içerisinde “merkezî yönetim borç stoku” diyor, Hazine Müsteşarlığı açıklıyor. Mesela mahalli idarelerin iç borcu burada yok. Zaten tanımlı diye yok çünkü burası merkezî yönetim. Şimdi, onun bir ötesine gidiyoruz. Merkezî yönetim üzerine sosyal güvenlik fonlarını, ondan sonra mahalli idareleri, normal fonları koyuyoruz, ona genel devlet diyoruz. Gavurların “general government” dediği. Şimdi genel devlet dediğimizin içerisinde KİT yok. Yani şimdi, efendim, genel devlet borç stoku içerisinde KİT yok dediğiniz zaman kamunun içerisinde KİT yok anlamına gelmiyor. Bakın, burası çok kritik. Genel devlet içerisinde KİT yok. Evet, tanımı gereği yok zaten çünkü genel devletin üzerine KİT’i de koyduğunuz zaman işte toplam kamu oluyor.

Şimdi, şöyle bir yanlış yapıyoruz tabii Sayın Başkan. Bürokratları böyle hararetli tartışmalardan sonra hakem gibi kullanınca bürokratlar zorlanıyor. Şimdi Hazine Müsteşarı -tabii yani diplomatik bir kuruluş- arkadaş çok diplomatik bir şey söyledi. İşin erbabı anlıyor. “Efendim, ESA tanımlı borç stokunda işletmeler yok. Bu olmaz.” diyor. Evet, olmaz. Ben olur demiyorum ki. ESA tanımlı borç stoku dediğimiz genel devlettir. Genel devlette bu da olmaz, normal BOTAŞ da olmaz. Ama siz “Kamu borcu değildir.” diyorsunuz. Şimdi soruyorum arkadaş. Yani ESA tanımlı genel devlet ayrı bir şey. Zaten adı üzerinde genel devlet. Yani genel devletin içerisinde KİT’in olmasını zaten bekleyen yok ki. Bu bir KİT’se, devlet şirketiye daha doğrusu. Yani bırakın bunu, hani bu tartışmayı diyelim, ESA tanımlı borç stoku içerisinde BOTAŞ’ın borcu da yok, dış borcu da yok, iç borcu da yok. Anlatabiliyor muyum?

Tabii şimdi arkadaşlar zorlanıyor, yani Bakanla şimdi bir milletvekili tartışırken “Yok öyle değil, bu kamu borcudur.” dese olmayacak, öyle diplomatik bir şekilde işi geçiştiriyor. Onların üzerine de fazla gitmemek lazım. Belki arkadaşlarımızı tartışmalardan önce dinleyelim, sonra biz tartışalım. O zaman daha kolay olur. Kimin tarafının ne olduğunu bilmeden hür fikrini açık açık söylerler.

Şimdi, diğer bir konu, Sayın Bakanım, burada bütçe türlerini aşama aşama vermeye çalıştım. Bu Türkiye dış borç stoku tablosu. Burada kamu var. Merkez Bankası, bakın bold, koyu yazılanlar kamu. Merkez bankası yazıyor. Bunların tamamı Türkiye’nin borcu. Türkiye bütçesi diye bir şey yok da Türkiye’nin borç stoku diye söylediğimizde bu. Şimdi, burada kamunun altında neler var? Az önce ifade ettiğimiz genel yönetim, onun altında merkezî yönetim, mahalli idareler, fonlar. Şimdi 32’nci sayfayı açabilirsek daha faydalı olacak.

Kamunun altında 2’nci alt ana başlık ne? Finansal kuruluşlar. İşte kamu bankaları. Halk Bankasının, Ziraat Bankasının, hepsinin borcu kamu borcudur Sayın Bakanım. Hazine Müsteşarlığının raporu söylüyor. Bu söylemese de öyledir zaten. Onun da altında finansal olmayan kuruluşlar var. KİT’ler ve diğer. Mesela KİT’ler dediği BOTAŞ filan, diğer dediğiniz kuruluşlar...

BAŞKAN – Sayın Usta, lütfen toparlayalım. Bakın, üçüncü söz hakkı tanıdım size. Lütfen...

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Kamu borçları dediğinizde diyelim ki, varsayalım ki doğru. Peki, bu şirketin kamuya getirdiği bir sorumluluk var mı? Öyle bakalım buna. Bu şirket çıktı ve borçlandı. Bunun hazineye, Merkez Bankasına, bütçeye, Maliye Bakanlığına, bir yere getirdiği bir sorumluluk var mı? Ben bu gözle bakıyorum.

ERHAN USTA (Samsun) - Olmaz olur mu? Mahalli idarelerin bile, hepsinin var.

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Bu şirketin diyorum, bu şirketin.

ERHAN USTA (Samsun) – Bırakın -hele hele Sayın Bakanım “Dışarıdan para bulacağım.” diyorsunuz- özel sektörün borcu bile kamuya sorumluluk getiriyor. Özel sektör borcunun fazla olması ne oluyor? Şimdi, Türkiye’nin niye kırılganlığı arttı? Kamu borç stoku yükseldiği için değil, özel borç stoku yükseldiği için, özelin dış borcu yükseldiği için. Dışarıdaki adam açısından Türkiye borcu diye bakar. Yani hem öyle, şimdi “devlet” diyeceksin, “devlet şirketi” diyeceksin, “Kamuya sorumluluk getiriyor mu?” diyeceksin. Ben diyorum ki özel sektör bile kamuya sorumluluk getiriyor, ülkenin kırılganlığını artırıyor. Yani şu anda biz borç döneminde değiliz ki.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Bütçe

Tarih : 16/08/2016

Saat :

Kayıt: Bütçe

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 22

Buradan bizim yapmaya çalıştığımız şey, ülkeye daha rasyonel -rasyonel demeyeyim de, rasyonel de olabilir- daha ucuz, daha uzun para getirmek. Yani onu sağlamadıktan sonra para bulmakta bir sorunumuz yok. Allah'a çok şükür yüzde 10'u verdiğimiz zaman bize para oluk oluk geliyor işte. Yani dış borç. Tekraren söylüyorum: Özel sektörün borcuna dahi ülke borcu olarak bakar ve ülke risk primini etkiler. Devlet şirketi dediğin kamuyu böyle etkilemez olur mu? Böyle bir şey söyleyebilir miyiz?

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Usta.

Sayın Paylan, buyurun.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, yani iç barışımız anlamında söyledikleriniz önemli ancak hani hep şu demagoji yapıyor: “Ya siz bir kınayın, bütün meselelerimiz çözülecek.” meselesine indirgeniyor her şey. Bu çok sığ bir bakış. Onu söyleyeyim ve gerçekten her türlü şiddeti şahsen de partim olarak da kınıyoruz. Onu söyleyeyim. Her türlü şiddeti. Ama şunu anlayamazsak, yani bu olay niye var? Yani Kürt...

YUSUF BEYAZIT (Tokat) – Garo Bey, PKK'yı kınıyorum deseniz.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Bitireyim. Ama bakın, bu şekilde konuşamayız. Ben size niye...

YUSUF BEYAZIT (Tokat) – Onu söyleyin.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Yani bunu söyledik, ne oluyor, yani bitiyor mu Kürt meselesi, çözülüyor mu her şey?

YUSUF BEYAZIT (Tokat) – Bir kere söyle, kayıtlara geçsin.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ya babam, Allah'ınızı seviyorsanız bir müsaade edin, ben fikrimi söyleyeyim, siz de kendi fikrinizi söyleyin. Buraya indirgemeyelim diyorum. Yani bu meseleyi deyince bütün meselelerimiz bitecek zannetmeyin. Değil.

Bakın, 12 Eylül 1980 sonrası bu örgüt niye var, niye çıkmış? Yani millet bir anda hiçbir şey yokken “Hadi biz dağa çıkalım.” diye mi çıkmış? Hayır. 12 Eylül 1980 sonrası, yine bir darbe dönemi sonrası. Darbenin de 12 Eylül 1980'de nasıl olduğunu hepimiz biliyoruz. Kimler hazırladı, nasıl hazırlandı, darbe sonrası olan dönemi hepimiz biliyoruz. Bütün toplum kesimleri bunun acısını çekti ama Kürt illerinde ayrı bir dinamik vardı. Oradaki işkenceler, şunlar bunlar ve sonuçta Kürt meselesi diye bir mesele vardı. Ya “kart, kurt” derken meğer Kürt varmış diye bir noktaya geldik nihayet 2012 dünyasında veya 2001 dünyasında, her neyse. Sonra bir çözüm dönemi vardı. Yani siyaset devredeyken, meseleleri konuşabilirken biliyorsunuz şiddet dinamiği devre dışı kalır, hep böyledir. Diyalektik hep böyledir, bütün dünyada böyle işler. Ama yok sayma dinamiği olduğunda, ötekileştirme dinamiği olduğundaysa başka bir şeye rasyonelleştirir. Ya demek ki biz bu meselemizi burada oturarak konuşamayacağız. Bak, biz demedik mi? Bakın, her topluluğun şahinleri vardır. Her toplumun aşırı milliyetçileri vardır. Birileri şunu önerir, yani çözüm istekli olanlar: Ya bu meseleyi konuşarak çözelim. Biz buradayız, bakın, bir mesele var. Birileri der ki: “Hayır, bununla konuşulmaz.” Çünkü, milliyetçidir. “Konuşmaman lazım, barış süreci yanlıştır, konuşulmaz.” der ve nihayetinde, kavgayı başlatanlar haklı çıkar. “Ha, bak, görmedin mi, bununla barış olmaz; gel, biz şiddet yöntemini seçelim.” bilmem ne... Ters de geçerli devlet için de örgüt için de.

Şimdi, biz, neyi gösteriyoruz şu anda? Bakın, geçen hafta bir yasa çıkardık arkadaşlar. Buradan, Komisyondan geçti, bugün de Genel Kurula gelecek. Neyi içeriyor yasa? Genel mantığı ne? “Hakkâri ve Şırnak kaldırılmıştır.” Ya, cümle bu ya! Bu kadar, gerçekten, aşağılayıcı bir cümle olamaz: “Hakkâri, Şırnak kaldırılmıştır.” Hakkâri, Şırnak halkına sordunuz mu? Bakana söyledik. Gidip toplantı yaptınız mı? Onları ikna ettiniz mi? Onlara ne önerdiniz? Ya, kardeşim, Hakkâri merkezin 80 bin nüfusu var, Şırnak merkezin 90 bin nüfusu var. Ne tip tedbirler düşünüyorsunuz sosyal, ekonomik, kültürel, siyasi? Hiçbir toplantı yapılmamış...

BAŞKAN – Sayın Paylan...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Bitiriyorum.

BAŞKAN – Lütfen.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ama müsaade edin, önemli bir şeyden bahsediyoruz. Sayın Bakana da bu söylediğim...

BAŞKAN – Anladım da, bakın, maddenin amacı dışına çıkıyor, lütfen.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Hayır, maddeyle direkt alakalı olduğu için söylüyorum.

BAŞKAN – Lütfen... Lütfen...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ben karar vereyim maddeyle alakalı olup olmadığına...

BAŞKAN – Şu var: Bakın, ikinci defa söz hakkı tanıyorum. Lütfen.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ama hayır, Bakan Bey dedi ki şöyle yaparsanız...

BAŞKAN – Lütfen toparlayın. Sizden istirham ediyorum, lütfen.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Yani kayyum meselesi, belediyelere kayyum atama, işte belediye varlıklarına el koyma. Eğer ki bir belediye başkanı göz altına alınmışsa bile, yerine birini seçmişse bile, geriye yönelerek oraya kayyum atama yetkileri, bütün bunlar, o bölge halkının üzerinde şöyle hissettiriyor: “Ya, kardeşim, benim seçilmişlerime saygı yok, HDP'ye burada saygı yok, hiçbir toplantıya çağrılmaz. Ben belediye başkanı seçmişim, buna saygı yok.” Kayyum atama yetkisi, belediye mülklerine istediği gibi güvenlik gerekçesiyle el koyma yetkisi. Bütün bunlar şunu hissettiriyor: “Biz, demek ki gönül bağları anlamında buraya ait değiliz, biz, ötekileştiriliyoruz.” Çünkü, bu, bölücü bir bakış. Karşıdan da bunun diyalektiği, karşı örneği “Demek ki biz başka arayışlara girmek durumundayız.” diyalogunu geliştirir. Hakkâri'yi siz kaldırdığınız anda, orada işsiz, umutsuz 30 bin genç bunu düşünür, bir bölümü de dağa çıkar ve sonra çatışmalar olur, insanlarımız ölür, gariban Kürt gençleri ve gariban Türk gençleri ölür, iki taraf da milliyetçilesir. Sonucu budur.

Bizim yaratmamız gereken şey, bütün bu dinamiği tersine çeviren bütün meselelerimizi burada konuşarak çözebileceğimizi göstermektir. Bu dinamik, bütün şiddet dinamiğinin önüne geçer. Dünya örnekleri de böyledir Sayın Bakan. İngiltere, İspanya,

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Bütçe

Tarih : 16/08/2016

Saat :

Kayıt: Bütçe

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 23

Kolombiya böyle çözüyor bütün meselelerini ama siz, "Hadi, kınayın, bu mesele çözülecek" e indirerseniz, bu mesele de hiçbir yol alamayız. HDP'yi önemsiz kıldığınız sürece başka bir dinamik önemli olur; HDP'yi önemli kıldığınız sürece yani konuşulabildiğini, çözülebildiğini, masada olduğunu gösterdiğiniz sürece de başka dinamik geriler. Hep böyledir; siyaset öne geçtiği zaman şiddet geriler, siyaset geriye düştüğü zaman şiddet yükselir.

Bizim başımıza çorabı örenler de Sayın Bakan, bakın, Ceylânpınar' dan bir örnek vereyim -derdim arkadaşlara sıkıcı gelebilir- Ceylânpınar' da 2 polisimiz öldürüldüğü noktasında Sayın Davutoğlu emri verdi o akşam, değil mi "Uçakları kaldırın, bombalayın, Kandil' den istihbarat geldi." diye. Öldüren darbeci çıktı, istihbaratı veren darbeci çıktı -değil mi- hâkim darbeci çıktı -4 tane Kürt gencini tutuklayan hâkim darbeci çıktı- savcı darbeci çıktı. Bütün bunların hareketini, dinamiğini yaratan... Yani bakın "15 Temmuz günü her şey normaldi de ne oldu bir anda darbe oldu?" dediniz ya, hayır, her şey normal değildi, şehirlerimiz bombalanmıştı, insanlarımız ölmüştü, hukuk devleti devre dışı bırakılmıştı. Bütün bunlar darbe dinamiğini geliştirdi. Şimdi de yeni bir dinamik geliyor. Biz bu dinamiğin önüne geçebilirsek, burada, Mecliste bir arada olduğumuzu gösterebilirsek bu dinamik durur, yoksa, siz bizi ötekileştirin, hatta vurun, yok sayın, hiç önemli değil, hiç kişisel almam ama yanlış yaparsınız, yanlış yaparsınız el birliğiyle.

Gelin, bu yanlış durdurulmuş diyoruz. Ezcümlesi budur.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Paylan.

Sayın Tamaylıgil...

BIHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, ben dün akşam bir soru sormuştum, bu G20 ülkeleri içerisinde sadece Türkiye' de bu fon kurulmadı ama diğer kurulmuş olan fonların Türkiye' de yapmış oldukları yatırımların boyutlarıyla ilgili bir bilgi istemiştım. O konuda arkadaşlar bir hazırlık yaptı mı acaba?

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Dün akşam vardı, herhâlde o karambole geldi, gitti.

BIHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Yani kurulu fonların...

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – İsterseniz çok hızlı bir şekilde söyleyeyim.

G20 değil ama Katar Millî Bankasının yüzde 50' sinin, Qatar Investment Authority' e ait olan bu fonun Finansbankı satın alması, Türkiye' deki yatırımları. Malezya Fonu' nun Sabiha Gökçen' de belirli bir yüzdesini satın alması. Malezya Fonu' nun Acıbadem Hastanesinin yüzde 90' ını satın alması.

BIHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Şu, biraz önce şeyin anlattığı değil mi?

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – K.hazanah.

BIHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Evet, yani problemlili olan fon değil mi?

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Beni ilgilendirmiyor orası.

BIHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Hayır, aynı fon diye soruyorum, sizi ilgilendirip ilgilendirmemesi açısından değil. Aynı fon mu diye soruyorum.

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Bu başka bir fonmuş.

BIHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Yani onu soruyorum. İlgilendirmeli bence.

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Rusya, doğrudan yatırım fonunun, Rönesans Holding ile 400 milyon tutarındaki bir yatırım anlaşması şeklinde. 4 ayrı yatırım fonlarının Türkiye, Katar, Malezya ve Rusya.

BIHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Yani Katar, Malezya ve Rusya, öyle mi? Yani bizim o Avrupa ve...

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Ama şunu söyleyeyim diğer taraftan: Türkiye' deki Alman Emeklilik Fonu' nun finanse ettiği KfW ve diğer...

BIHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Çok uluslu şirketlerin yapılarıyla...

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – ...şirketlerle, Türkiye' deki yerel yönetimlerin altyapı hizmetlerini finansmanında çok üst düzeyde kullanıldığı, Alman Eximbankının yine kaynakları itibarıyla yine Alman emeklilik fonları tarafından desteklenerek Türkiye' de Alman ürünlerinin ihracıyla, ithaliyle ilgili destekler verildiği gibi, bunlara girersek, hemen hemen her ülkenin fonunun...

BIHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Onlar, ulusal aktivitelerini destekleyecek projeler dâhilinde yani kendi ulusal aktivitelerini...

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Hemen hemen her ülkenin Türkiye' deki aktiviteleri vardır.

BIHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Şimdi, biraz önce, Norveç Fonu' nu, diğer fonları dünden beri konuşuyoruz ama bizim tabii, kendi ekonomik liginde mücadele ettiğimiz ülkelerle beraber baktığımızda, ben Brezilya örneğine de baktım. Arkadaşlar herhâlde bir Brezilya örneğini de incelemişlerdir yani İtalya, Brezilya, bunların oluşturduğu fonlarla ilgili. Orada da çok açık olarak, buradaki hatta vurguları da yapılan bu fonların aktivitelerinin ulusal öneminden de hareket ederek bir bord oluşturdukları ve bunun içerisinde, kalkınma bir yerde veya planlamayla ilgili baktığınızda -sizin eski DPT işlemlerini de siz yaptığınıza göre- Bakanlığınız bünyesinde ve Maliye Bakanlığı açısından baktığınızda görevlendirmeler var Brezilya açısından söylüyorum.

Onun yanı sıra, Merkez Bankası Başkanı da bu yapının içerisinde görev alıyor ve biz, ülkeler açısından, tabii, kendimize has oluştururken bir de bizimle aynı ligde olan ülkelerin fonlarının nasıl çalıştığını ve burada tabii, Hazineyi de dâhil ederek buradaki operasyonlarda önemli görevler verdiğini de unutmamak gerekiyor.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Bütçe

Tarih : 16/08/2016 Saat : Kayıt: Bütçe Stenograf : Uzman : Sayfa: 24

Bir ikincisi: Denetim açısından, ben hukuki yönünü dün söyledim. Yine, akşam saat bire yakın bir saat olduğu için, fazla - tartışma demeyelim de- görüş paylaşma imkânımız olmadı. Şimdi, kurduğumuz şirket yüzde 100 sermayesi Özelleştirme İdaresine ait olan bir şirket olarak kuruluyor bugünkü kanunda baktığımızda. Özelleştirme İdaresinin denetim açısından hangi kurallara tabi olduğuna baktığımızda da yine Özelleştirme İdaresi Sayıştay tarafından denetlenen bir yapı. Öyle olunca, tabii, bu bünyede, bu çatıda kurulmuş olan bir iştirak veya bir şirketin tamamen ayrıştırılmış bir denetim şartlarına sokulması, hukuksal açıdan tanımı veya dayanaklarıyla da önemli soru işaretlerini beraberinde getiriyor.

Diğer taraftan, bir soru daha soracağım: Allah göstermesin, bu fonlardan biri kuruldu ve o ki tasfiyesi gerekti. Burada bir hazine garantisi yok ama tasfiye anında ortaya çıkacak olan yükümlülüklerde nasıl bir konum yani kendi başına mı bırakılacak? Sonuçta, bir devlet çatısı altında kurulan fon veya şirket veya yapı.

Diğer taraftan, burada -daha sonraki maddelerde de söyleyeceğiz ama- devir şartlarına dair birtakım maddeler konulmuş.

Şimdi, burası Özelleştirmeye ait bir şirket olacak. İleride özelleştirme kapsamına alınıp da veyahut hisselerinin satışıyla ilgili bir karar verildiğinde bunu engelleyen bir şey yok. Yani alıp bir özel yatırımcı grubuna, şirketin de bu idari fonksiyonlarını ortaya koyacağı faaliyetler devredilebilir, bunun önünde de bir engel yok diye altını çizmek isterim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Tamaylülül.

Sayın Kuşoğlu Özelleştirme İdaresinden bir teknik açıklama istemişti maddeyle ilgili. Var mı?

ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANI MEHMET BOSTAN – Müsaadenizle Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANI MEHMET BOSTAN – Sayın Bakanım, değerli üyeler, milletvekilleri; şöyle, bizim kaynaklar olarak evet, 3 tane esas kaynak kanunda belirtiliyor. Bir, özelleştirme gelirinin fazlası; iki, Bakanlar Kurulunun uygun göreceği varlıklardan ve gelirlerden fona devir; üçüncüsü de yine fonun kendi imkânlarıyla ve varlıklarıyla borçlanma yapabilmesi. Üç temel kaynak var: Burada özelleştirme bünyesinde bulunan varlıkların tamamı ya da herhangi birisi otomatik olarak bu fona devredilecek değil çünkü bu fon 4046'ya tabi değil yani bir özelleştirme yapma yetkisi olmayacak. Dolayısıyla buradaki karar yani özelleştirme bünyesindeki programın kapsamındaki varlıkların ne kadarının ya da hangisinin buraya devrolunacağı tabii ki yine Özelleştirme Yüksek Kurulunun kararıyla olacaktır.

Değerlendirmem bu şekilde.

ERHAN USTA (Samsun) – Nakit fazlasını nasıl değerlendirecek Özelleştirme Kurulu?

ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANI MEHMET BOSTAN – Yine aynı şekilde, Özelleştirme Yüksek Kurulunun kararıyla.

ERHAN USTA (Samsun) – Yani karar onda demiyorum, usulen. Borç olarak mı verecek, transfer mi?

ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANI MEHMET BOSTAN – Transfer edecek, şöyle ki: Mesela, hâlihazırda...

ERHAN USTA (Samsun) – Bu kamu açığını artırır Sayın Bakan.

Gelir olarak girdiği, sizin tanımınıza göre, bir açık bütçe şeyi yok, bir bütçe turu olmayacaksa bu... Şu da söylenebilir: Hem devlet gelir fazlasını hem de Özelleştirme Fonu fazlasının buraya transfer olarak aktarılması eğer biz bunu o kamu sistemi içerisinde bir yere oturtmadığımız sürece -oturtmak zorunda kalacaksınız da- bu söylediğimiz her şey işte IMF ile bununla, bununla konuştuğumuz kamu açığını artırır. Çünkü gider yazacaksın, öbür tarafta devletin bir başka unsuruna gelir yazmıyorsun bunu.

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Kamu açığını artırmaz.

ERHAN USTA (Samsun) – Siz "Artırmaz." deyince olmuyor.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Sayın Başkan, Sayın Usta'nın söylemiş olduğu konunun bir yere kadar hassasiyetine katılıyorum ama ondan sonrası şöyle: Maliye Bakanımız da bu konuda, bunun düzenlenmesinde bizzat... Yani birçok yerinde olmaya çalıştım da burada hakikaten oradaydım. Bunun öngörülen özelleştirme gelirlerinin dışında kalan kısmıyla ilgili programlanan, bütçeye yazılan, öngörülen bütçe özelleştirme gelirlerinin dışındaki kısmıyla ilgili ancak böyle bir tasarrufu Özelleştirme Yüksek Kurulu ancak yapabilir. Yani özelleştirme gelirlerinde bütçede öngörülen şu kadarlık geliri "Hadi, bunu da verelim..." Yok böyle bir şey, bunu asla veremezler. Onun için, bütçe açığını veyahut da cari açığı onun için etkileyen bir unsur olmaz.

ERHAN USTA (Samsun) – Çok kısa Sayın Başkan, açıklığa kavuşması lazım.

BAŞKAN – Sayın Usta, gerçekten...

ERHAN USTA (Samsun) – Hayır, hayır... Ben Sayın Bakanın iyi niyetini anlıyorum. Şimdi, iyi niyetini anlıyoruz ama yanlış var, yanlış düzeltmemiz lazım. Ha, Sayın Bakanım kötü niyetle söylüyorsa hiç kendimiz vallahi uğraşmayalım ama şimdi, bakın, bütçenin içerisinde bir hesap "fon" dediğimiz şey. Ben demiyorum ki bütçe hedefinden sapar. Tamam, bütçenin öngördüğü parayı ver, verdiniz. Tabii, o zaman bütçeye başlangıçta, bütçe yaparken -yıllarca bütçe yaptık Sayın Bakanım- daha az koyarsın çünkü buraya aktaracağını düşünürsün. Kastım o değil, kastım şu: Fon, Özelleştirme Fonu bizim "kamu bütçesi" dediğimiz, toplam "kamu" dediğimiz, "devlet" dediğimiz şeyin bir unsuru. Oradan bir gider yapıldığı zaman bu eğer diğer bir bütçe türüne gelir olarak yazılmıyorsa kamu açığınız artar. Kamu açığı artmak demek yani eşyanın tabiatına aykırı, böyle bir şey izah edilemez.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Usta.

Sayın Bakanım, az önce okuttuğum önergeye katılıyor musunuz?

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Katılıyoruz.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Bütçe

Tarih : 16/08/2016

Saat :

Kayıt: Bütçe

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 25

BAŞKAN – Hükûmetin katıldığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.
Kabul edilen önerge doğrultusunda maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.
Saat 14.30' a kadar ara veriyorum.

Kapanma Saati: 13.24

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Bütçe

Tarih : 16/08/2016

Saat :

Kayıt: Bütçe

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 26

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 17.29

BAŞKAN: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

BAŞKAN VEKİLİ: Mehmet Şükrü ERDİNÇ (Adana)

SÖZCÜ: Abdullah Nejat KOÇER (Gaziantep)

KÂTİP: Emine Nur GÜNAY (Eskişehir)

BAŞKAN – Komisyonumuzun saygıdeğer üyeleri, Sayın Bakan; Komisyonumuzun 41'inci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

Öncelikle bütün Komisyon üyesi arkadaşlar ve bürokrat arkadaşlardan özür diliyorum kısa bir ara uzunca bir araya dönüştü ama yeniden grup sözcüsü milletvekili arkadaşlarımız ve Sayın Bakanla bir araya gelerek bir üzerinden geçtik ve bir konsensüs sağlandı.

Şimdi, Sayın Bakana bir söz vereceğim, genel bir açıklama yapacaklar.

Buyurun Sayın Bakan.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Başkanım, değerli vekiller; öncelikle teşekkür ediyorum.

Önemli bir yasa tasarısını görüşüyoruz. Gerçekten hem iktidar partisi milletvekillerimiz hem de muhalefet partisi milletvekillerimizin görüşmeler sırasında işaret ettikleri konular hakikaten önemli. Bu kadar önemli bir varlık fonunu kurarken yapacağımız yasal düzenlemenin hem varlık fonunun hesap verebilir, şeffaf bir yapıda olması hem de burada özellikle yatırım alanlarında ve yatırım kararlarında siyasetin genel hedeflerine uygun bir çerçevenin belirlenmesi hem de özellikle denetime ilişkin konularda Anayasa'yla uyumlu bir düzenin kurulması son derece önemli konular. Bu konularla ilgili olarak bütün partilerden milletvekillerimizle beraber çok faydalı bir görüşme yaptık. Gündeme getirilen konularla ilgili olarak yine ortak çözümler geliştirdik. Burada ortaya konulan, ifade edilen konuların önemli olduğu aşikâr. Bu konularda mutlaka bir düzenleme yapılması her açıdan doğru bir düzenleme.

Bir de ben bütün vekillerimizin Türkiye Varlık Fonu'yla ilgili hem kurulması hem de ileriye dönük olarak perspektif konusunda ortaya koydukları ılımlı yaklaşımdan dolayı teşekkür ediyorum. Özellikle bu alanda birçok ülke yıllar öncesinden bu tarafa bu tür fon yapılarını kurmuş, faaliyette bulunuyorlar. Türkiye'de de böyle bir fon orta ve uzun vadede Türkiye'nin hem finansal piyasalarındaki istikrarına hem de kalkınma çabalarına önemli katkı sağlayacak. Bu konuda da partiler arasında sağlanan olumlu görüş birliğinden dolayı herkese teşekkür ediyorum.

Bugünkü yapılan görüşmeler çerçevesinde öncelikle kurulacak olan şirketin amacıyla ilgili daha belirgin, uluslararası uygulamalara paralel, onlarla uyum içerisinde bir amaç belirlenmesi ihtiyacı ortaya çıktı. Bunu birlikte değerlendirdik. Hep beraber geliştirdiğimiz öneriler çerçevesinde özellikle finansal piyasalarda araç çeşitliliğinin geliştirilmesi, finansal piyasaların derinliğinin artırılması, gerek yurt içindeki kamuya ait varlıkların ekonomiye kazandırılması gerekse yurt dışından kaynak temini konuları kurulacak şirketin amaçları olarak ifade etmek istiyoruz müşterek hazırladığımız önergeyle. Yine, aynı zamanda, kurulacak şirketin amaçlarından bir tanesi de stratejik ve büyük ölçekli yatırımlar için kaynak oluşturmak şeklinde amaçla ilgili bir yeni belirleme yaptık. Böylelikle uluslararası iyi uygulama örneklerine paralel bir şekilde istikrar veya kalkınma fonu olarak ifade edilen örneklerle uyumlu bir çerçeveyi böylelikle belirlemiş olduk.

2'nci maddeyle ilgili olarak daha önce Komisyonumuzun bilgisine arz edilen bir önergemiz var fakat özellikle şirketin kuruluşuyla ilgili bir...

BAŞKAN – Sayın Bakan, maddelere geçince alalım mı o bilgileri?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Birkaç bir şey kaldı. Gelebilecek eleştirilere yanıt vermek açısından açıklığa kavuşturayım ki ona göre vekillerimiz de değerlendirme yapacaktır.

Şirketin merkezi konusunda...

BAŞKAN – Her maddede sizden açıklama alacağım önce.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Kısa kısa söyleyip bitireceğim.

Şirketin kuruluşuyla ilgili bir düzenleme konusunda Komisyona bilgilendirme yapılmış ama bence ona gerek yok, onu çıkaracağız yani önergeyi tadil ediyoruz. Burada özellikle İstanbul belirlenmesi gibi bir düzenlemeyi kanun düzeyinde yapmaya gerek diye düşünüyorum.

Yine, yönetim kurulunun oluşumunda ifade edilen bir temenni var, doğru bir temenni yani seçilecek yönetim kurulu üyelerinin belirli alanlarda tecrübe sahibi kişiler arasından seçilmesi hususunda bir görüş var. O konuyla ilgili de önergede tadilat yapmak suretiyle bir düzeltme yapacağız. Yönetim kurulu üyelerinin atanmasında ise sadece Başbakan -yani bir bakana bu yetkinin devredilmesi kanaatimce doğru değil- tarafından yapılacak bir atamayla bu yönetim kurulunun belirlenmesi doğru bir tercihtir.

Diğer maddelerle ilgili en önemli konu aslında denetim konusuydu. Bu konuya açıklık kazandırmak istiyorum. Sonuçta, biz önemli bir kamu kaynağını bir fonun kullanımına veriyoruz. O zaman yürütme organı tarafından aktarılan bu kaynakların fon bünyesinde nasıl kullanıldığı, hangi faaliyetlerde kullanıldığı noktasında tabii birinci derecede bilgi sahibi olması gereken, birinci

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Bütçe

Tarih : 16/08/2016

Saat :

Kayıt: Bütçe

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 27

derecede bunun üzerinde denetim yapması gereken tabii ki Bakanlar Kurulu. Dolayısıyla, hazırladığımız önergede mevcut denetim maddesine bir fıkra eklemek suretiyle Bakanlar Kurulunun denetim yetkisini nasıl kullanacağı hususunu düzenlemeye bağlıyoruz.

Yine, Anayasa'mızın 165'inci maddesinin çok açık amir hükmü var, kamu tarafından kurulan şirketlerin Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından denetlenmesi gerekiyor ama yine bilgi olarak söyleyeyim, Sayıştay denetimi konusunda mevcut Anayasa'mız kapsam bakımından kamu şirketlerini kapsam dışında bırakmış durumda. Bununla ilgili olarak zaten onun için 165'inci madde özel bir düzenlemeyi içeriyor ve orada kamu tarafından kurulan şirketlerin Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından nasıl denetleneceğinin kanunla düzenleneceği orada hüküm altına alınmış durumda. Beraber, müştereken yaptığımız değerlendirmede Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından yapılacak bu denetimin Komisyon olarak Plan ve Bütçe Komisyonu marifetiyle yapılması gerektiğini, burada gerek bağımsız denetim raporlarının gerekse Hükümet tarafından hazırlatılan denetim raporlarının Plan ve Bütçe Komisyonuna gelmesi suretiyle burada denetim faaliyetinin yapılması ve böylelikle 165'inci maddede amaçlanan denetimin burada gerçekleştirilmesi konusunda bir görüş birliğimiz var. Biliyorsunuz, aslında, gerek Sayıştay Kanunu'nda gerekse Anayasa'mızda da Meclis adına kamu idarelerinin kesin hesaplarına ilişkin denetim yetkisi Türkiye Büyük Millet Meclisinde, Plan ve Bütçe Komisyonunda mevcut durumda. Burada Türkiye Varlık Fonu'nun diğer kamu iktisadi teşebbüslerinden çok farklı bir mahiyet arz etmesi, bildiğiniz klasik ticari ve iktisadi faaliyetlerin dışında çok daha farklı genel ekonomiyi ilgilendiren faaliyetleri yürütmüş olması hasebiyle bu denetimin Plan ve Bütçe Komisyonu tarafından yapılmasını, bunun da bağımsız denetim raporları üzerinden gerçekleştirilmesi hususunu birlikte değerlendirdik.

Sayın Başkanım, ben bu hazırlıklar çerçevesinde -arkadaşlarımız birazdan önergeleri de hazırlayıp getirecekler- bu bilgileri Komisyonumuzun takdirlerine sunuyorum. Tekrar bu süreçte bütün parti grupları tarafından bu çalışmalara verilen katkılardan dolayı ve geliştirilen önerilerinden dolayı ben her birisine ayrı ayrı teşekkür ediyorum. Bu yasa, bu tasarı Plan ve Bütçe Komisyonunun ortak, müşterek bir çabasıyla bu noktalara geldi. Bugüne kadar katkı veren bütün arkadaşlara teşekkür ediyorum.

ERHAN USTA (Samsun) – Statü konusu...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Statü konusunda birazdan ilgili maddede arkadaşımız açıklama yapacak.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Bekaroğlu, buyurun.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli milletvekili arkadaşlarım; hem bir önceki oturumda Sayın Komisyon Başkanımızın salona gelerek yaptığı anons hem de Sayın Bakanımızın konuşmasında bir yanlış anlaşılma olabilir. Sanki Hükümet diğer gruplarla bu teklif konusunda anlaşmış, ortaklaşa bir hâle getirmişler gibi bir yanlış anlaşılma var. Cumhuriyet Halk Partisi böyle bir varlık fonunun kurulmasına temelden yanlış olduğunu, karşı olduğunu defalarca ifade etmiştir. Bu düşüncemizde herhangi bir değişiklik yoktur. Sadece netice itibarıyla bir Hükümet tasarrufudur. Seçilmiş iktidar bir tasarrufta bulunuyor. Böyle bir fon kuruyorsa, böyle bir şirket kuruyorsa o zaman bu büyük yanlışlıklar yapılmasın. İşte, büyük yanlışlıkların düzeltilmesi konusunda görüşmeler yapılmıştır. Biraz daha iyi hâle gelmiştir bana göre ama eğer bu 6'ncı maddenin (1)'inci fıkrasındaki ikinci cümle bütünüyle kaldırılmazsa yine Meclis denetimi yapılmıyor Sayın Bakanım. Yani, bağımsız denetim şirketlerinin raporları ile Hükümetin hazırlatacağı denetim raporlarının Plan ve Bütçe Komisyonunda tartışılıyor olması, görüşülüyor olması Anayasa'nın 165'inci maddesinde Türkiye Büyük Millet Meclisince nasıl denetleneceği kanunla düzenlenir hükmünün içermiyor. Dolayısıyla, evet, yaptığınız değişiklikler baştakinden denetim açısından bu şirketi daha iyi bir yere getirmiştir ama bu madde yani "Türkiye Varlık Fonu ve bu madde çerçevesinde kurulacak veya pay sahibi olacak diğer şirket ve fonların bu madde kapsamındaki denetimi Sayıştay Kanunu'na tabi değildir." cümlesi çıkarılırsa daha anlamlı bir hâle gelir. O cümle orada durduğu müddetçe Anayasa'nın 165'inci maddesine aykırılığı devam etmektedir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Erdoğdu...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; başından beri anlatmaya çalıştığımız bir şey var: Demokratik uzlaşma, sizin sorumluluğunuz, kendi iktidar sorumluluğunuz içerisinde belirli öncelikleriniz dairesinde getirdiğiniz kanunların muhafazetle görüşüp ve mümkün olduğu kadar uzlaşmayla çıkarmaktır. Biz burada bu kanunun ülkenin daha yararına olması için çapa gösteriyoruz. Bu, şu demek değil: Bu kanunda kurulan fonun kuruluş biçimini, işleyiş biçimini tamamiyle desteklediğimiz anlamına gelmiyor, birincisi bunu anlatayım. Endişelerimizin başında şu geliyor: Bu kanunun geneline baktığınızda 20'ye yakın mevzuatı iptal ediyor. Eğer bu 20'ye yakın mevzuat kötü bir şeyse bu fon dışındakiler niye uyacak buna?

İkinci mesele, çekincemiz; bu fonun kaynakları ağırlıklı normalde bütçede olan kaynaklar olacak ve bütçe disiplini, bütçenin Anayasa yönü, parlamenter hukukun temellerine yönelik yönü, mali disiplin yönü tamamiyle bu kanunun dışına çıkarılan kaynaklarda hiçbir şekilde uygulanmayacak. Şimdi o zaman burada şu geliyor: Bütçe disiplini kötü bir şey mi? Bütçe disiplini kötü bir şeyse normal bütçeye de uygulamamız gerekiyor, normal bütçeye de yapmamamız gerekiyor. Eğer eksiklikleri, gedikleri varsa bütün bütçeyle ilgili olarak düzeltmemiz gerekiyor. Şimdi, anladığım kadarıyla yani birtakım sabit ödemeler dışında maaş ödemeleri, kira ödemeleri dışında özellikle büyük yatırımlara gidecek kaynaklar bütçe dışından alınıp bu varlık fonuna konulacak. Varlık fonuna baktığımızda ne görüyorsunuz? Hemen hemen hiçbir kuralı olmayan, denetimi son derece tartışmalı bir fonun içine koymuş oluyoruz. Burada şuraya geliyoruz arkadaşlar, yani iki yüz yıllık bir müteahhat var; mali disiplini, bütçe disiplini, denetimi, Anayasa'ya girmiş bütün ilkeleri hepsini dışarı bırakıyoruz. Üstelik varlık fonu şu demek: Bir ülkenin varlığı vardır. Mesela bir yerlerden çok büyük

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Bütçe

Tarih : 16/08/2016

Saat :

Kayıt: Bütçe

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 28

gelirleri vardır, işte petrol Norveç'te hep diyoruz ya petrol ticareti, balıkçılık, işte, bu Birleşik Arap Emirlikleri'nde petrol ticaretine... Bu varlıkların gelecek nesillere aktarılması, zenginleştirilerek aktarılması anlamında kurulan bir şey. Biz ise ne yapıyoruz? Hazine içerisindeki birtakım gelirleri buraya koyuyoruz. Buradan rahat rahat harcamak anlamında. E, bu sefer ne olacak? Hazinesinin bir finansman açığı çıkacak. Şimdi, "varlık yaratma" derken likiditasyondan bahsediyorsanız yani duran varlıkları özelleştirme gibi satışlarla veya işte kentlerdeki yoğunluğu artıracak şekilde imar izinleriyle fiyat artışlarından bahsediyorsanız bunun bir bedeli var. Mesela, İstanbul'da diyelim ki yeşil alan olmuş 10 dönümlük bir arsayı konuta çevirirseniz 100 milyon dolar bir kaynak yaratırsınız. Ama, o 100 milyon dolarlık yarattığınız kaynak kadar da kentsel problemleri artırırırsınız. TRT'nin Kundu'da bir yaz kampı var. Çalışanları diyelim ki orada ucuza tatil yapabiliyor, zamanında böyle düşünülmüş. Kundu'daki o kampı satacaksanız başka bir şey ama mesela, diyelim ki birtakım kurumların müdürlüklerini... Şimdi, hep de güzel ifade ediyoruz, "sell and leaseback" diyorlar buna -böyle İngilizce söylenince çok da havalı oluyor- satıp geri kiralama. Diyelim ki bir kurumun bölge müdürlüğü satılıp tekrar geri mi kiralanacak? Yani, varlık yaratmanın yolu bu finansal oyunlar, imar oyunlarıyla olacaksa bunlar kötü bir şey olur ve sonuçta bizi şu noktaya götürebilir: Kurulan varlık fonunun gerekçesini okuduğumuzda, maddelerini okuduğumuzda bizi şu noktaya götürebilir: Bütçe disiplini içerisinde, bütçe denetimi içerisinde, mali disiplin içerisindeki fonların hiçbir hukuki düzenlemeye tabi olmayan bir nevi örtülü ödenek niteliği taşıyan bir paralel hazine niteliği taşıyan varlık fonuna kurulması yöneticiler için kolaylık olabilir, hızlı harcamanın yolunu açabilir. İlk zamanlarda etkin sağlanabilir ama insanlık tarihine, demokrasi tarihine aykırı olduğu için ve bunların ağır bedelleri olarak bu düzenlemeler yapıldığı için gelecekte, sonuçta başımıza bela açacak bir yöntem olacaktır. Bu varlık fonunun gerekçesine, maddelerine de baktığımızda gelecekte başımıza bu şekilde ağrıatacak bir şekilde olduğunu görüyoruz. Elimizden geldiğince karşı çıktığımız bu hâlini düzeltmeye çalışıyoruz, bu konuda katkı koymaya çalışıyoruz. Umarım ki ilk geldiği hâlden Komisyon çabalarıyla en azından daha iyi bir hâle gelir ama sonuçta varlık fonunun kuruluş biçimi, gerekçesi ve maddeleri bizce doğru değildir, Türkiye ekonomisine bir değer katmayacaktır, bu yüzden de karşı olmaya devam edeceğiz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

Sayın Karabıyık, buyurun.

LALE KARABIYIK (Bursa) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Şimdi, bu konuda ben, kusura bakmayın, Türkiye'nin geleceğini rehin etmek gibi düşünüyorum, çok olumlu bakmıyoruz. Ve Komisyona geldiği şekliyle 8'inci maddeye baktığımızda -az önce vekilimizin de söylediği gibi- 18 kanun ve kanun hükmünde kararname saydım, bunların hiçbirine tabi olmayacağı zaten böyle iki sayfa boyunca anlatılmış. Biraz mantık dışı görünüyor. Şimdi, ticaret siciline tescil ediliyor ama kurumlar vergisine tabi değil; tahvil çıkaracak, repo ve ters repo yapabilecek ama SPK'ya tabi değil; çalışanları istihdam edecek ama Devlet Memurları Kanunu'na tabi değil; bir yıl ihale yapılacak ama İhale Kanunu'na tabi değil; bunlar devam edebilir. O zaman bu olay biraz mantıksız geliyor. Yani, siz bunun denetimini nasıl yaparsanız yapın bu kanunlara ve kanun hükmünde kararnamelere tabi olmaksızın yapabilecek bir illegal görünüm ortaya çıkıyor ve ne tarafa çekerseniz o tarafa gidecek bir yapı ortaya çıkıyor. Yani, kesinlikle ileride çok büyük bir sorun yaratacağını ama buna rağmen önemli bir fon birikimi de sağlayamayacağını düşünüyorum. Ve dışarıdan baktığınız zaman -belki başka sebepleri olabilir, onu bilemiyorum ama- özellikle de bir finansal sıkışıklık hissiyatı veriyor, özellikle işte bu köprülerin, Kanal İstanbul'un yapımı, üçüncü havalimanı gibi bir finansal sıkışıklığı da beraberinde ifade ediyor diye düşünüyorum; onun için, katılmak bence mümkün değil. Yani olayın ortaya çıkışında, doğuşunda bir yapısal problem var diye düşünüyorum.

Teşekkürler Sayın Başkan.

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

Değerli arkadaşlar, 1'inci madde üzerinde bir tekriri müzakere önergesi vardır, okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan teklifin 1'inci maddesinin İç Tüzük'ün 43'üncü maddesine göre yeni den görüşülmesi arz ve teklif ederim.

Emine Nur Günay

Eskişehir

BAŞKAN - Evet, önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan "Türkiye Varlık Fonu Kurulması ile Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi"nin 1'inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Süreyya Sadi Bilgiç

Isparta

"MADDE 1- (1) Bu Kanunun amacı sermaye piyasalarında araç çeşitliliği ve derinliğine katkı sağlamak, yurt içinde kamuya ait olan varlıkları ekonomiye kazandırmak, dış kaynak temin etmek, stratejik, büyük ölçekli yatırımlara iştirak etmek için, Türkiye Varlık Fonu ve bu fona bağlı alt fonları kurmak ve yönetmek üzere Türkiye Varlık Fonu Yönetimi Anonim Şirketinin (Şirket) kurulması, yönetimi ve faaliyetlerine ilişkin esasları düzenlemektir."

BAŞKAN - Evet, Sayın Bakan, önergeye katılıyor musunuz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) - Katılıyoruz Sayın Başkanım.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Bütçe

Tarih : 16/08/2016

Saat :

Kayıt: Bütçe

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 29

BAŞKAN – Sayın Paylan...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Bakan, madde belli bir noktaya geldi uzlaşmayla ancak bizim bakışımızı söyleyeyim: Biz hâlâ... Mademki siyasi denetim olacak, burada belli, önerelerde belli. İşte, Başbakan tarafından atanacak 7 kişilik yönetim kurulu öngörülüyor, yani en az 7 kişilik bir yönetim...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Tecrübelerimizle söylüyoruz.

GARO PAYLAN (İstanbul) - Tamam, tecrübeyle söyleniyor, bu da belli. Yani, sizin dediğiniz çerçeve zaten olmadı şu durumda. Siyasetin denetiminde Türkiye'nin varlıklarını belli noktada kanalize edecek bir AŞ öneriyorsunuz. Bizse bunun hâlâ bir AŞ olma anlamını artık kaybettiğini düşünüyoruz bu çerçevede. Madem öyle, Hazine altında -dünya örneklerinde de var- bir fon kuralım, oraya gereken fonları -eğer ki aktaracaksınız- aktaralım ve oradan... Hazine altında bir fon kuralım ve Hazine altındaki fonu da... Meclis denetimi var, burada geldi. Başbakan atıyor. Stratejik bir belge çerçevesinde zaten Hükümet üç yıllık bir stratejik bir belge verecek bu fonun eline. Bu çerçevede yönetilecekse artık bir AŞ yapmanın bir anlamı kalmamıştır diye düşünüyoruz. Bunu Hazine altında bir fona çevirelim, kaynakları oraya aktarılın, gereken Meclis denetimi ve Hükümetin koyduğu çizgi çerçevesinde yatırımlarını yapsın, çerçevesi belli olsun, gelsin, Meclise hesabını versin, böyle düşünüyoruz.

Sayın Bakan, misyonunu da yeniden yapılandırmamız gerekiyor yani bu gerekçe cümlelerini revize etmemiz gerekiyor. Başlangıcında niçin böyle bir fon kurduğumuza dair gerekçe metni çok uzun, bunu kısaltmamız gerekiyor, misyonunu yeniden yazmamız gerekiyor. Gerekçe cümlelerini mutlaka, yeniden getireceksiniz. O önemli ama yani onu söyleyeyim.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Genel Kurulda yapacağız onu.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Lütfen, onu kısaltalım, çerçevesini net bir şekilde koyalım ama hazine altına getirmeyi de tekrar öneriyoruz. Bir kez daha değerlendirin. Madem siyasetin denetiminde olacak, Meclisin denetiminde olacak, artık “Bir AŞ yapmış.” gibi yapmaya gerek yok. AŞ mantığına kesinlikle karşıyız. Hazine altında bir fon kurulacaksa desteğimizi vermeye devam edeceğiz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Usta...

ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Geneli geçti ama çok kısa olarak benim de geneline ilişkin belki şunu ifade etmem uygun olur. Şimdi, burada başından itibaren ben hep şu görüşü ifade ettim: Ben bu işe kategorik olarak karşı değilim, varlık fonu kurulmasına ancak varlık fonlarının cari fazlası olan veya petrol geliri, maden gelirleri gibi gelirleri olup onu gelecek nesillere aktarmaya çalışan ülkelerin yaygın olarak kullanıldığı ve buralarda fonksiyon icra ettiği, bizim gibi ülkelerde, cari açığı olan ülkelerde, kamu açığı olan ülkelerde bu fonların aslında çok da gerekli olmadığını ifade ettim. Ancak, tabii, Hükümet bu fonu, bu yasayı çıkartmak amacı içerisinde. Dolayısıyla, burada, Hükümetin o amacı çerçevesinde “Nereyi, ne kadar düzeltebilirim?” mantığıyla biz meseleye baktık ve ona göre bazı düzeltme önerilerimiz oldu. Madde 1 de bu kapsamdadır. Burada amaç maddesi biraz daha düzeltilmiş oldu. İlk hâline baktığımızda, sadece fonun kurulması ve esaslarının düzenlenmesi amacıydı, kanunun amacıydı; “Böyle bir amaç olmaz.” dedik. Onu, biraz daha, bu fonun ne iş yapacağını, kurulum amaçlarının ne olacağını ifade ederek bir amaç cümlesi yazıldı. Yalnız bu yaptığımız son düzeltmeler çerçevesinde -bence de, onu ben Bakan Bey'e içeride de ifade ettim- gerekçenin de düzeltilmesi lazım, gerekçedeki tutarsızlıkların düzeltilmesi gerekiyor.

Bir de statü problemi vardı. Sabahleyin Ekonomi Bakanımızla uzun uzadıya tartıştık. O da netleşti biraz, ona ilişkin açıklamalar yapılacak sanırım. Yani, bunun kamu kesimi genel dengesi içerisinde gösterilecek, harcamaları kamu gelir ve harcamaları içerisinde, borçlanması da kamu borçlanması içerisinde gösterilecek bir devlet şirketi olduğu konusu netleşmiş oldu. Dolayısıyla, sabahki şeyler de bizim görüşlerimiz çerçevesinde, sabah Bakanla olan tartışmalar da nihayetlenmiş oldu.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Bakanın kabul ettiği önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda 1'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2'nci madde üzerinde görüşme açıyorum.

Türkiye Varlık Yönetimi Anonim Şirketinin kuruluşu ve faaliyet konusu

MADDE 2- (1) Başbakanlığa bağlı, ana faaliyet konusu bu Kanunda belirtilen fonların kurulması ve yönetimi olan, profesyonel yönetim ilkelerine göre yönetilen, özel hukuk hükümlerine tabi Türkiye Varlık Yönetimi Anonim Şirketi (Şirket) kurulmuştur.

(2) Şirket, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte başka hiçbir işleme gerek kalmaksızın ticaret siciline resen tescil olunur.

(3) Borsalarda işlem gören yerli ve yabancı şirketlerin hisse senetleri, özelleştirme kapsam ve programına alınanlar dahil Türkiye'de kurulan ihraççılara ait paylar, Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karar hükümleri çerçevesinde alım satımı yapılabilen yabancı kamu, özel sektör ve kamu borçlanma araçları ile ihraççı payları, vadeli mevduat, katılma hesabı, tüm tahsisli Hazine taşınmazları ve mevduat sertifikaları, altın ve diğer kıymetli madenler ile bu madenlere dayalı olarak ihraç edilen sermaye piyasası araçları, fon katılma payları, repo ve ters repo işlemleri, kira sertifikaları, gayrimenkul sertifikaları, varantlar ve sertifikalar, takasbank para piyasası işlemleri, türev araç işlemlerinin nakit teminatları ve primleri, özel tasarlanmış yabancı yatırım araçları ve ikraz iştirak senetleri, ulusal yatırımlar ile uluslararası alanlarda diğer devletler ve/veya yabancı şirketler tarafından yapılacak yatırımlara iştirak ve bunlarla sınırlı olmamak üzere diğer yatırım araçları işlemleri Şirket tarafından Türkiye Varlık Fonu adına gerçekleştirilir.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Bütçe

Tarih : 16/08/2016 Saat : Kayıt: Bütçe Stenograf : Uzman : Sayfa: 30

(4) Faaliyet konusu ve amacı, sermaye miktarı, payları, payların devir esasları, 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 478 inci maddesinin dördüncü fıkrasına tabi olmaksızın paylara tanınacak imtiyazlar, tasfiye, devir, birleşme, fesih, organlar, komiteler, bunların oluşumu, görev yetki ve sorumlulukları ile çalışma usul ve esasları, hesapları ve kârlarının dağıtımı ile teşkilatına ilişkin esaslar ile sair hususların yer aldığı esas sözleşmesi genel hükümlerle bağlı olmaksızın doğrudan tescil ve ilan edilir.

(5) Şirketin 50.000.000 (elli milyon) Türk Lirası olan kuruluş sermayesi Özelleştirme Fonundan karşılanır. Tamamı ödenmiş olan bu sermayeyi temsil eden paylar Özelleştirme İdaresi Başkanlığına aittir.

(6) Şirketin hisse senetleri nama yazılıdır.

BAŞKAN – Bir adet önerge vardır, okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan "Türkiye Varlık Fonu Kurulması ile Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi"nin 2'nci maddesinin başlığı ile birinci, üçüncü ve dördüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmesini ve maddeye aşağıdaki fıkraların eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Süreyya Sadi Bilgiç

Isparta

"Türkiye Varlık Fonu Yönetimi Anonim Şirketinin kuruluşu ve faaliyet konusu

MADDE 2- (1) Başbakanlığa bağlı, ana faaliyet konusu bu Kanunla belirtilen Türkiye Varlık Fonu ve alt fonların kurulması ve yönetimi olan, profesyonel yönetim ilkelerine göre yönetilen, özel hukuk hükümlerine tabi Türkiye Varlık Fonu Yönetimi Anonim Şirketi kurulmuştur."

"(3) Yerli ve yabancı şirketlerin hisse senetleri, özelleştirme kapsam ve programına alınanlar dahil Türkiye'de kurulan ihraççılara ait paylar, Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karar hükümleri çerçevesinde alım satımı yapılabilen yabancı kamu, özel sektör ve kamu borçlanma araçları ile ihraççı payları, vadeli mevduat, katılma hesabı Hazine taşınmazları ve mevduat sertifikaları, altın ve diğer kıymetli madenler ile bu madenlere dayalı olarak ihraç edilen sermaye piyasası araçları, fon katılma payları, repo ve ters repo işlemleri, kira sertifikaları, gayrimenkul sertifikaları, varantlar ve sertifikalar, takasbank para piyasası işlemleri, türev araç işlemlerinin nakit teminatları ve primleri, özel tasarlanmış yabancı yatırım araçları ve ikraz iştirak senetleri, ulusal yatırımlar ile uluslararası alanlarda diğer devletler ve/veya yabancı şirketler tarafından yapılacak yatırımlara iştirak ve bunlarla sınırlı olmamak üzere diğer yatırım araçları işlemleri Şirket tarafından Türkiye Varlık Fonu adına gerçekleştirilir.

(4) Şirketin organizasyon yapısında; portföy yönetim birimi, araştırma birimi, muhasebe, kayıt, bilgi ve belge sistemleri ile düzenli iş akışı ve haberleşmeyi sağlayacak organizasyon, iç kontrol ve risk yönetim sistemi ile iç denetim birimi, fon hizmet birimi ve bunlarla sınırlı olmamak üzere gerekli diğer birimler kurulur. Şirket, faaliyet konularına ilişkin olarak hizmet alımı yapabilir. Şirketin faaliyet konusu ve amacı, sermaye miktarı, payları, payların devir esasları, paylara tanınacak imtiyazlar, tasfiye, devir, birleşme, fesih, organlar, komiteler, bunların oluşumu, görev yetki ve sorumlulukları ile çalışma usul ve esasları, hesapları ve kârlarının dağıtımı ile teşkilatına ilişkin esaslar ile sair hususların yer aldığı esas sözleşmesi genel hükümlerle bağlı olmaksızın doğrudan tescil ve ilan edilir."

"(7) Şirketin genel müdürü ve en az beş kişiden oluşan yönetim kurulunun başkan ve üyeleri Başbakan tarafından atanır. Yönetim kurulu üyeleri ile genel müdürün ekonomi, finans ve bankacılık alanlarından en az birinde tecrübe sahibi olmaları aranır."

BAŞKAN – Sayın Bakan, önergeye katılıyor musunuz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Katılıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Bakan, önerge aynı zamanda madde. Önergeyle yapılan değişikliklere ilişkin bir bilgi alabilir miyiz lütfen.

ERHAN USTA (Samsun) – Ya da maddenin tamamıyla olsun.

BAŞKAN – Ya da maddenin tamamı üzerinde...

ERHAN USTA (Samsun) – Son hâliyle maddenin tamamı üstünde...

BAŞKAN – Son hâliyle maddenin tamamı üzerinde bir açıklama alalım lütfen.

ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANI MEHMET BOSTAN – Sayın Başkanım, burada 2'nci maddenin birinci fıkrasında "Türkiye varlık fonu ve alt fonları" ibaresini koymak durumunda kaldık.

İkincisi: "Türkiye varlık fonu" ibaresini eklemek zorunda kaldık. Yani fon...

ERHAN USTA (Samsun) – Baştan şey yapın yani son hâliyle maddeyi anlatın, madde anlatılmadı çünkü.

ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANI MEHMET BOSTAN – Tamam.

ERHAN USTA (Samsun) – İzah etmeye gerek yok, baştan aşağı anlatın, son hâlini anlatın.

ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANI MEHMET BOSTAN – Sayın Başkanım, bizim buradaki amacımız, Türkiye varlık fonunun hangi faaliyetleri yapacağı, hangi sermaye piyasası ve diğer finansman araçlarını kullanacağını anlatmaktır. 3'üncü maddede detaylı bir şekilde hangi ürünlerin bu ve bunlarla sınırlı olmamak üzere hangi tür işlemler yapacağını anlattık.

2'nci maddenin dördüncü fıkrasında da şirketin organizasyon yapısını ve en az hangi birimlerden oluşması gerektiğini...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Burada birden üçe atılıyor.

ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANI MEHMET BOSTAN – Efendim?

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – 2'nci maddeyi anlatıyorsunuz.

ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANI MEHMET BOSTAN – İkinci fıkrada...

GARO PAYLAN (İstanbul) – İki eskisinde mi kaldı?

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Bütçe

Tarih : 16/08/2016

Saat :

Kayıt: Bütçe

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 31

ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKAN MEHMET BOSTAN – İkiyi çıkardık. Son...

BAŞKAN – Arkadaşlar, ikinci fıkrada maddenin kendisinde duruyor.

ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANI MEHMET BOSTAN – Evet.

İkinci fıkrada da herhangi bir işleme gerek kalmadan kanunun onaylanması gerektiği, şirketin tescil edileceğini yazdık.

Üçüncü fıkrada da şirketin ve fonun hangi tür faaliyetlerde bulunacağını, hangi tür araçları kullanacağını tek tek saydık ama tabii, “Bunlarla sınırlı olmamak üzere...” diye bir not da düştüğ. Bunlar arasında ana hatlarıyla her türlü hisse işlemi, sermaye piyasası işlemleri ve borçlanma işlemleri ve yine türev işlemleri, uluslararası ve ulusal hisselerle iştirak, şirketlere iştirak, bunlardan bazıları Sayın Başkanım.

Sayın Başkanım, Sayın Bakanım; dördüncü fıkrada zaten biz bunu özellikle yaptığımız görüşmeler neticesinde ekledik. Burada şirketin organizasyonu ile ilgili asgari olması gereken birimler, bölümler. Bunlarda fon yönetimi, araştırma birimi muhasebe birimlerini saydık. Fakat bunlarla sınırlı olmamak üzere çünkü zaman içinde şirketin değişik ihtiyaçları doğabilir, biz bunları da eklemiş olduk.

Bir de şirketin hizmetleriyle alakalı olarak dışarıdan hizmet alabilme yetkisini şirkete verdik ve şirketin sözleşmesinin tescilini de bu kanunla sağladık.

Sayın Başkanım, (5)'inci fıkrada Özelleştirme İdaresini sermayedar olarak tayin ettik ve 50 milyon lira başlangıç sermayesi ödeyeceği hükmünü koyduk.

(6)'ncı maddede şirketin hisse senetlerinin nama yazılı olduğunu ekledik. (7)'nci fıkrada da şirketin genel müdürü ve en az 5 kişiden oluşan yönetim kurulu üyelerinin Başbakan tarafından atanacağını, yönetim kurulu üyeleriyle genel müdürün de ekonomi, finans, hukuk, maliye, bankacılık alanlarının en az birinde tecrübe sahibi olmaları gerektiğini yazdık.

BAŞKAN – Evet, şöyle söyleyeyim arkadaşlar, size dağıtmış olduğum 2'nci maddeyle ilgili önergenin (7)'nci fıkrasında genel müdürün ekonomi, finans ve bankacılık alanlarından en az birinde tecrübe sahibi olma şartı vardı. Fakat, ben önergede bir değişiklik yaptım, onu da imzaladım, o şekilde de yeni şekliyle okundu. Bu ekonomi, finans, hukuk, maliye ve bankacılık alanlarının en az birinde tecrübe sahibi olmaları aranır.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – İşletmeyi de yazalım.

BAŞKAN – Efendim, işletme yok.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – İşletmeyi de eklersek iyi olur ya.

BAŞKAN – Efendim?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – İşletmeyi de koyabilir miyiz?

BAŞKAN – Koyarız, tekrar yani oraya koyarız. Yani, ekonomi, finans...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Şimdi bakın, kamu yönetimi mezununu birini atamakta zorlanırsınız.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Atamayalım kamu yönetimi; işletmeci olsun, finansçı olsun, hukukçu olsun.

BAŞKAN – Ama işletme bir ana dal değil yani.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, önemli bir ana dal.

BAŞKAN – Yok, yok.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Olur mu, işletme ana bilim dalı, doktora programı var yani.

BAŞKAN – Bir de psikiyatrist koyup... Bu da önemli tabii, yani piyasaların psikolojik durumundan dolayı...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Efendim, genellikle işletme, hukuk, maliye... Bir tek kamu yönetimini yazmadık, burada da kamu yöneticisi olmasın yani.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Sayın Başkanım, bu ilk kez bizim ihtiyacımız olan bir düzenleme değil, müfettişlik sınavlarının atamasında, bankaların yönetim kurulları atamasında benzer düzenlemeler var. Zaten bir bankanın yönetim kuruluyla bunun yönetim kurulu arasında paralellik var. Ama, burada o iktisadi idari bilimler fakültesi veya siyaset bilimler fakültesi dediğinizde bütün o bölümleri; çalışma ekonomisini, işletmeyi... Mesela, uluslararası ilişkilerden bilmem ne doktoralı, diyelim ki MBA doktoralı bir çocuk çıkar, almak istersiniz, buraya yazmadığınız için bu sefer tekrar Meclise gelirsiniz.

BAŞKAN – İktisat fakültesi olmuyor mu?

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Onun için, bunu Maliye müfettişliği, Hazine kontrolörlüğü gibi şeylerdeki tanımları alıp koymak da geniş bir şey yapıp... Burada şu anlamda, belki de kamu yönetimi mezununu birini koymak istemiyorsanız, özel biri varsa bilmem, ama kanun tekniği açısından bakarsanız, bu anlamda, atama anlamında, idareye daha geniş bir takdir alanı bırakıp daha geniş bir havuzdan seçmesini sağlamak doğrudur. Ayrıca, tecrübe sahibi diye kanun koyucu vazetmez, tecrübe sahibi on yıllık denir, başa bir şey denir. Tecrübe sahibi; kime göre, neye göre? Üç gün çalışan çok tecrübeli diyebilirsiniz. Onun için, buna bir yıl şartı koymakta fayda var; bu, beş yıl olabilir, yedi yıl olabilir, on yıl olabilir. Şimdi, yönetimin gençleştirilmesi gibi bir şey söyleniyor ama benim de tavsiyem şu: Önemli bir kurum kuruyorsunuz, on yıldan az tecrübeli birini bu yönetim kuruluna getirmek doğru bir yaklaşım olmayabilir, bunların hepsinde on yıldır. Yine söylüyorum, bakın, tartışmaları anlatarak söylüyorum, diyorum ki böyle bir şey var ama bundan önce de ihtiyaç duyuldu. Mesela, banka yönetim kurullarında on yıl denildi. Karşı tez şunu söyler: Beş yıl tecrübeli biri şirketin daha alt pozisyonlarında pişmesi gerekirken birden oraya getirmek personelin moralini bozabilir, diğer şeyler yapabilir, hatta biraz daha ilerledikten sonra yeni kanun teklifi eğer biraz kurumsal bir şey olacaksa iki yıl kurum tecrübesi denir, falan denir.

Ben madde üzerinde konuşmuş olayım o zaman, bir daha zaman almayayım, olur mu?

BAŞKAN – Sorun yok, tabii.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Bütçe

Tarih : 16/08/2016

Saat :

Kayıt: Bütçe

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 32

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Şimdi, birincisi, şimdi alt fonlar kurulacak deniyor, anladığım kadarıyla proje bazında da alt fonlar kurulacak. Mesela, işte, Türk Akımı fonu gibi alt fonlar kurulacak ve bu fonlar birbirine karışmasın veya fon müdürleri olsun diye de alt fonlar kuruluyor gördüğüm kadarıyla, böyle bir şeye ihtiyacınız varsa kurun. Ama 3'üncü başlığınızın yazılışında bir kere çok ciddi bir hata var çünkü virgöl, virgöl, virgöl, şimdi tadadı bir şey yapmak kanun koymak da şöyle bir şeydir: Tadadiyi yaptığınız zaman onları çok sanırsınız ama hayat sizin tadat ettiğinizden çok daha geniş olduğu için bu sefer yeni bir şey geldiğinde onun içinde diğerine "diğer yatırım araçları" denmiş. Oysaki bunları teknik anlamda bile yatırım işlemleri, bankacılık işlemleri, bilmem ne gibi bir jargon...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Genel Kurula kadar onu geliştireceğiz.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Ha, yani şimdi böyle bir kanun metni şey olmaz. Yani şimdi bunu uluslararası yatırımcı okuyacak, bunu bir de İngilizceye çevirecekler, baktığında der ki yani böyle bir kanunun, kurumun ciddiyeti olmaz. Onun için, bunun teknik ifadeleri vardır, hatta uluslararası yatırım fonlarının kendi çarkları var, oradaki benzer hükümleri alıp o jargonda yazmakta fayda olabilir çünkü şöyle bir şey çıkıyor, bakın virgüllü virgüllü gidiyorsunuz. Mesela, işte, "Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 sayılı Karar hükümleri çerçevesinde..." Bir kere bu böyle değil Sayın Bakan, şimdi Türk Parası Kıymetini Koruma 32 sayılı Karar değil 1567 sayılı Türk Parası Kıymetini Koruma Kanunu'dur; karar onun alt başlığıdır, yazılacaksa 1567'dir çünkü onun 1'inci maddesinden başlayan kambiyo, nukut, esham ve tahvilat, kıymetli madenler ve taşlar diye devam eden 1'inci maddesi 32 sayılı Karar'ın, karar da kanuna uygun olduğu için ona "32 sayılı Karar" denmez, ona "1567 sayılı Kanun" demekte fayda vardır. Birinci, onu düzeltseniz şimdi veya sonra.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Şöyle yaparız: Genel Kurula gelince siyasi parti gruplarına ben bu fıkra ile ilgili yaptığım çalışmayı paylaşacağım. Burada gruplamak lazım, her şeyi bir fıkranın içerisine yığınca bu defa da kavram kargaşaları oluyor. Sayma yöntemini de...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Tabii, bunlar o zaman maddelendirilebilir, maddelendirilirken sektör adı verilebilir.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – 3 ayrı gruba böleceğiz onları.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Evet, madde ve bu teknik hatalar... Çünkü şöyle bir şey çıkıyor: Hazine taşınmazları ve mevduat sigortaları virgöl, virgöl, yatırım araçları, işlemleri... Şimdi, hazine taşınmazları işlemleri ne demek? Çünkü o virgöl atıp yüklemeye geçmeniz gerekiyor, şirket tarafından Türkiye varlık fonu adında gerçekleştiriliyor. Mesela, hazine taşınmazı alım satımını bu fon yapacak mı? Yoksa, hazine taşınmazının gelirleri mi bu fona aktarılacak?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, varlık buraya gelecek. Varlığın alım satımını yapabilir, buradan gelir üretebilir.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – O zaman varlığı alıp satacak.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Tabii, veya varlıktan gelir üretebilir.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – İşte, bakın, burada tehlikeli şeyler çıkıyor. Şimdi, özelleştirmeye giderse özelleştirme mevzuatından satılıyor, devlette kalırsa 2856'ya göre satılıyor, buraya geldiğinde neye göre satılacak?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Buraya mı? Özel bir şirket bu.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Olmaz. Şimdi, bakın...

BIHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Devletin malı, kamu malı, gelen kamu malı.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, artık o kamu malını ben bu şirketin sermayesi olarak koymuşum.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Ha, o zaman şöyle yaparsınız, devletin bütün... Şöyle anlaşılır, bakın...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, hayır, şöyle anlaşalım mı? Bence bu teknik detaylardan ziyade bu fıkranın, 3'üncü fıkrayı bir kere farklı işlem gruplarını farklı alt bentlere toplayacağız. Bu söylediğiniz kavram kargaşasına neden olmayacak şekilde işlemleri çok daha açık ve sarıh yazacağız. Mesela, hazineyle ilgili, taşınmazlarla ilgili işlemin ne olduğunu daha açık ve sarıh olarak yazacağız. Birinci grup yatırım iştirakler var mesela, onu ayrı bir grup yapacağız. Ben bu konuda arkadaşlarla çalışacağım, size bir öneri getireceğim. Genel Kurulda da önergeyle yine mutabık kaldığımız çerçevede uluslararası iyi uygulama örneklerine uygun yani "charter" diyorsunuz ya onlara uygun bir faaliyet çerçevesini -sayın vekilimiz de söylemişti- oluşturacağız, orada bir tereddüdünüz olmasın. Sadece bir saat içerisinde olunca bunu bir anda yapmanın imkânı olmadı, Genel Kuruldan önce bunu yapacağız.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Şimdi, tabii şöyle bir şey yapalım: Biz yine buradaki şeyleri, Genel Kurulda da neler yapacağımıza yönelik de yeni bir bilgi oluşturalım, yoksa Komisyon anlamsız olur.

Şimdi, bu dediğimiz şeylerde, mesela hazine taşınmazları meselesi önemli. Eğer kastınız şuyse, hazine taşınmazları varlıklaştırılıp varlık olarak buraya gelip satışları buradan yapılırsa, bu korkunç bir şey olur. Çünkü bu şu olur: Bütün özelleştirme işlemlerini veya varlık satış işlemlerini kamu ihalesine ve bütçe disiplinine tabi olmayan bir fon tarafından yapılmış anlamına gelir ki kamu mali sistemi çöker. Oysaki anladığım kadarıyla kastınız şu: Varlık satışlarından gelen gelirler burada olabilir.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Veya menkul kıymetleştirmek...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Menkul kıymetleştirmek derken Sayın Bakanım, şöyle bir şey: Bir işin satışı ayrı bir şey, satışın geliri ayrı bir şey çünkü öbür kanununuzla da çalışırsınız. Öbür kanununuzda ne diyordunuz? "Özel bütçeli kuruluşlardaki varlıkları bile özelleştirmeye alıp oradan satacağız." Biz ona da karşı çıkmıştık, "Bu doğru olmayabilir." demiştik çünkü arada büyük bir mevzuat farkı var. 2856 ile 4046 sayılı özelleştirme kanunları arasında içerik anlamında büyük farklar var. Şimdi, tabii, buraya

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Bütçe

Tarih : 16/08/2016

Saat :

Kayıt: Bütçe

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 33

yazıldı mı, bu sefer, bu satış işlemleri buradan yapılmış hâle gelir. Hatta özelleştirmede bize şunu söylemişsiniz: “Özelleştirmenin imar yetkisi var diye buraya alıyoruz.” Şimdi, bunu da yazdığınızda özelleştirmeden buraya alınıyor anlamı çıkar, ona bir dikkat etmenizi rica ediyorum.

Şimdi, bu “şirketin organizasyon yapısında” demişsiniz tekrar, bunun da üzerinde çalışın çünkü burada 4 tane birimin adını yazıyorsunuz ve geri ihtiyaç olabilir diye diğer birimlerin adını yazıyorsunuz. Oysaki bir uluslararası fonun belli başlı birimleri de belli. Burada akla gelmeyen bir şey “diğer, diğer” diye şey yapılabilir. Onun için, bu şeydeki “saymak” yerine ya genel bir şey koyunuz...

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Erdoğan.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Normalde şöyle: Buradaki düzenlemeyi yapmadığımız durumda bir anonim şirket kendi bünyesinde amacına uygun olarak birimleri fonksiyonel esasla kurar. Burada haklı olarak şöyle bir talep geldi, ben de hak veriyorum buna: Burada madem bu kadar büyük varlıkları değerlendirecek bir yapı kuruyoruz, şirketin iç birimleriyle ilgili asgari olarak kurulması gereken birimler var. O kurumları ismen burada zikredelim ki bu birimler bu kuruma hem dışarıda güvence verir yani nesnel olarak... Mesela bir iç denetim birimini kurmayı niye zikrediyoruz? Özellikle, iç denetim biriminin mutlaka olması gerektiği için veya burada özellikle bilgi ve belge sistemleri vesaire kontrol veri sistemleri... Burada sayma yönteminiz tercih etmemizi sadece bazı şeyleri açık açık yazarak daha fazla güvence verme amacını güdüyor ama sadece bunlarla sınırlamak doğru olmayacağına göre ve diğer birimler diyoruz. Yani, demin söylediğimiz şeye geliyoruz, sayma yöntemini sayıp bir yerde bıraksam yarın öbür gün bir ihtiyaç olsa yeni bir birim kurulmuyor, o zaman kuramayacağım ama burada diyorum ki: Ey varlık yönetim şirketi, her hâl ve takdirde hangi düzenlemeyi yaparsan yap, şirket bünyesinde bu birimler mutlaka olacak. Yani, yasa koyucunun emredici...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Ben de tam onu anlatmaya çalışıyorum. Daha fonu kurmadan, üç gün içinde bu saydıklarınız büyük ihtimalle gereksiz olacak, saymadığımız mesela, bir diyelim ki bilgi işlemleri müdürlüğü burada yok, kanunla kurulmamış, şeyle kurulmuş olacak. Ben de diyorum ki: Bunu Genel Kurula kadar ya bir dizayn, hiç olmazsa düşünülün. Mesela, burada diyelim personel yok, bir şey yok, bir idari mali işler yok, bunların hepsi de lazım olacak. O zaman kanunla kurulmuş birimler olacak, ana sözleşmeyle kurulmuş birimler olacak. Oysa ya önce bir çatıyı dizayn edip temellerini iyi tespit etmek lazım ya da tamamını ana sözleşmeye veya Bakanlar Kuruluna bu konuda bir karar çıkarma yetkisi verilerek bu ve benzeri ihtiyaçları Meclise gelmeyecek olan ama bu kanun çerçevesinde yetki verilmiş işlemlerin Bakanlar Kurulu kararı gibi güçlü bir düzenlemeyle çıkarmak da olabilir.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Tamam, bu görüşlere katılıyorum da bazen arkadaşlarla şöyle şeyler konuştuk: Biz de söyledik, bunları Bakanlar Kurulu kararında düzenleriz, sözleşmede düzenleriz ama haklı olarak dendi ki: “Bazı konular var ki bunları özellikle kanunda zikredelim.” Ama, bu sayılan birimler içerisinde –arkadaşlar notlarını alsınlar- özellikle bu uluslararası diğer kurulmuş şirketlerde buradaki bütün mesele kurumsal yönetim ilkelerine uygun bir organizasyon yapısını kurmak.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Kanunla olması iyidir, birtakım önemli birimlerin kanunla olması iyidir ama Genel Kurula kadar da vaktiniz olur. Çatıyı, “blueprint” diyorlar ya hani, çatıyı dizayn ettiğiniz kurumlar olacaktır; adı değişir, bilmem neyi değişir.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Evet, doğru. Bu çerçevede bir daha bakalım önlemlere.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Şimdi, burada “Şirket faaliyet konularına ilişkin olarak hizmet alımı yapabilirler.” hükmü sakıncalıdır, şöyle sakıncalıdır: Bunu yazarsanız zaten normalde hizmet alacak bir kurum hizmet alır ama bunu yazdığında mal almayabilir. Onun için yazılacaksa “Şirket faaliyet konularına ilişkin mal ve hizmet alımı yazılabilir ama yazmazsanız hepsini de alabilir, siz bilirsiniz ama yazacaksınız mal, hizmet, bina bilmem ne gibi ihalenin kapsamında..

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Şimdi, bütün mesele şuradan çıkıyor, her zaman anlatmaya çalışıyorum: Bunlar benim şahsi fikrim, bunu yazmamak lazım. Zaten bir şirket her zaman için...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Ana maksadınız şuydu şu doğru: Eğer, ana bir fonksiyonu hizmet olarak yaptıracağınız, mesela, diyelim ki ana bir fonksiyon nedir? Bilgi işlem işlerini computer bilmem neyiyle o hizmeti, ana bir fonksiyonu hizmeti alacaksınız o zaman onu yazmakta fayda var, kastınız bu mu, bilmiyorum.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, hayır, buradaki maksat buradaki sayılan faaliyetlerden herhangi birisiyle ilgili olarak şirket diletiğinde dışarıdan da hizmet alabilsin. Buradaki hangi hizmetler olur, hangi fonksiyonlar olur, sınırlayıcı değil. Normalde diyorum ki bu aslında yazılmasa da zaten böyledir ama yazılmış olması bu konuda da kurumun daha rahat hareket etmesini, yasal anlamda bir tereddüt oluşmamasını sağlıyor.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Buradaki fark şu...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ama İş Kanunu'na tabi bir kurum.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Tabii, tabii.

Şimdi, şöyle bir hüküm var ya: Devletin asli ve sürekli görevleri memurlar eliyle yapılır, bilmem ne gibi hükümler var ya, şirket asli fonksiyonlarını taşere edemez diye İş Kanunu hükümleri de var.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Doğru.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Mesela siz muhasebe birimini diyelim ki...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Öyle anlamda yazılmadı.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – ...veya bu şekilde “outsourcing” etmekse bunun amacı bunu yazmakta fayda var.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Ama yok, mesela güvenlik hizmeti alınacak, temizlik hizmeti alınacak...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Zaten var.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Bütçe

Tarih : 16/08/2016

Saat :

Kayıt: Bütçe

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 34

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – ...bunu da yazarsanız mal alamazsınız.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, hayır, ben arkadaşlara sorduğumda tabii -o tartışmaların içinde yokum ama- tartışmalar sırasında, toplantılar sırasında gündeme getirilen talepleri dikkate alarak bu ifadeleri dâhil ettik diyorlar, yoksa herhangi bir şekilde İş Kanunu'ndaki bu taseron çalıştırmayla ilgili kuralı baypas etmek gibi bir amaç yok burada.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Tamam, bir de meseleyi, birçok şeyi esas sözleşmeye bağlamışsınız, sonuçta buraya 5 kişilik bir yönetim kurulu atıyorsunuz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Doğru.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – “5 kişilik yönetim kurulu atanmıştır.” Şirketin her şeyini esas sözleşme değişirse yarın öbür gün diyelim ki seçilmiş hükümetle atanmış yönetim kurulu arasında sıkıntı çıktığında atanmış yönetim esas sözleşmede değişiklikler yaparak istemediğiniz şeyleri de onun için söylüyorum.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, hayır, bir dakika, atayan makam görevden de alma yetkisine sahiptir. Dolayısıyla yönetim ve şirket arasında, siyasetle şirket arasında bir uyumsuzluk olması söz konusu değil, nasıl atıyorsa alacak.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Şimdi, kanun koymak her zaman en marjinal şeyi düşünüp onu da içine koymakla alakalıdır.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Doğru.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Üç günlük işlemlerde bile öyle, söylediğim şey...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Vallahi Aykut Bey var ya bu marjinal düşünme meselesi bu Türkiye'yi o kadar geri götürüyor ki... Niye biliyor musunuz? Bütün mevzuatı bakın, yasama organı, yürütme organı, yargı organı bütün meseleyi güvensizlik üzerine ve marjinal opsiyonlar üzerine düşününce ve her şeyi de buralarda görmek isteyince, buralarda da göremeyince bu sefer bu ülkede davalar geliyor, yürütme organı diyor ki: “Ben yetki kullanamam burada.” Bundan bir vazgeçsek, burada güven esas, yetki genişliği esas. Burada bir de şunu söylüyorum: Bazen yasa yaparken her şeyi bu kanunun içerisinde görmek istiyoruz. Ben bir hukuk düzeninde bir yeni “entity” ürettiyorum. Bu “entity” bu kanun kadar bu “entity” bağlayan diğer bütün mevzuat hükümleriyle de zaten bağlı. Türk Ticaret Kanunu'na bağlı, İş Kanunu'na bağlı, diğer kanunlara da bağlı, her birisini gelip buraya yazmaya çalıştığımız için bu sefer zaten sürekli kafa karışıklıkları oluyor. Yarın öbür gün diyor ki: “Genel kanunda bu hüküm vardı, özel kanunda bu hüküm vardı, bu ona terstir, uygulamam.” diyor. Yani kendi ayağımıza vallahi şey yapıyoruz yani biz kendimizi zorlaştırıyoruz, bunlara dikkat etmek lazım.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Yok Naci Bey, anladım. Şimdi, ben yeni bir şey söylemiyorum...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, yok, sizin görüşünüz yani ben de öyleyim, yerleşik görüşümüz fakat diyorum ki ya bu hukuk yapma anlayışımız bu ülkede hukuku idari inisiyatifin önüne getiriyor ve idareler, idareciler, mahkemeler sürekli bu şekilde önce şekle, önce hukuk normuna bakıyor ama öze bakmıyor. Muhasebede çok güzel bir kavram var, özün önceliği kavramı. Öze bakacağız, öz itibarıyla eğer doğruysa gelip de hukuk normları arasındaki çelişki den bir yorum yapıp -denetim elemanları çok yapar bunu çünkü iş oradadır- ondan sonra oralardan...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Zaten ikimiz de denetim elemanıyız.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yani ben de denetim elemanıyım ama diyorum ki her zaman şuna bakarım ben: Öz nedir? Öze bakarsak, o diğer taraflarına değil de öze bakarsak o zaman işlerimiz daha da kolaylaşır ama bunlar çok önemlidir.

Teşekkür ederim.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Naci Bey, bakın, şunu anlatmaya çalışıyorum. Şimdi, bu diyorum ya kanunlar ruhu meselesinde hani ben de çok konuşmadığım için...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ona da karşıyız, kanunların ruhuna da.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, biraz da Sayın Erdoğan konuşsun.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yani o kadar güzel konulara temas ediyorsunuz ki bunların hepsi kitap konusu.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Yani ben genelde çok güzel konulara temas ettiğim için genelde hep böyle sohbet havasında, daha zenginleştiği için çok bir şey demiyorum ama ben çok küçüğünü yaptığımda arkadaşlar “İnsicamı bozma, karışma.” falan diyorlar, ona da gıkımı çıkarmıyorum, şunu anlatmaya çalışıyorum.

Şimdi, kanun koyucu bunları düşünür, bunları yapar demiyorum ama şu olabilirse bunun faydası ve zararı, fayda-maliyet...

EBUBEKİR GİZLİGİDER (Nevşehir) – Fayda-maliyet...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Yahu bir durun bir konuşayım, ne olur karıştı çünkü. Bunu düşünerek hareket edelim diyorum.

Şimdi, benim tavsiyem bu anlamda şu: Yani zaten çok acele geliyor ya kanun, bazı şeyleri Bakanlar Kurulu yetkisine almakta fayda var çünkü ana sözleşmedense Bakanlar Kurulu kararı daha üst bir norm taşır, daha zor koyulur, daha zor değişir diye söylüyorum. Son paragrafa geldiğimde, -tabii bu arada diğerlerini atlamış olduk ama- bu 50 milyon lira özelleştirme fonundan karşılanacak diyorsunuz yani özelleştirme fonunda ne kadar para var ve nasıl karşılanacak, bütçede bir eksiklik...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Var, paramız var. Kanun çıkınca...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Hepimizin parası var demek ki, ne güzel, Allah'a şükür, hepimizin parası var. Bir bilgi verirseniz çünkü 50 milyon lira bir kaynak aktarılmış olacak buraya.

En son madde önemli bir madde. “Şirket genel müdürü ve en az 5 kişiden oluşan yönetim kurulu” diyorsunuz, tam önemli olan bu. Bu fonla ilgili uluslararası bir saygınlık istiyorsanız bence 2 üye koyun, 5 kişi demeyin 7 kişi, 1'i iş dünyasını 1'i de emek dünyasını

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Bütçe

Tarih : 16/08/2016 Saat : Kayıt: Bütçe Stenograf : Uzman : Sayfa: 35

temsil etsin. Görünürde olsa dahi karşıdan bakan bir göz, bir Avusturyalı göz, bir Fransız göz "Yahu, ne kadar demokratik bir şey..." Şimdi, bakın, 2 tane temel grup var yani siz pek alışık değilsiniz böyle şeye ama mesela Kamu İhale Kurumunda bu vardır mesela TOBB'un atadığı üye, Danıştaydan gelen üye. Niye? Kamu İhale Kurumu bağımsız görünsün diye, tarafsız görünsün diye. Bunlar görünürde önemli şeyler.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Tarafları temsil etsinler diye onlar orada.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Tabii, tarafları temsil ettiği için bağımsız oluyor zaten. Ben de şunu öneriyorum, diyorum ki: Şimdi sizin geçen Bakan dedi ki "Önemli olan bu fonun saygınlığı ve kredisidir." Bunu yapmak istiyorsanız, diyelim ki uluslararası toplum... Şimdi, şöyle bir şey, önemli bir şeyi söylüyorum. Bakın, burada Türkiye'deki bir yönetim yapısındaki mantalite değişikliğini, bu çok önemli olur, bu Türkiye Cumhuriyeti'ndeki sermaye çevreleri, emek çevreleri tarafından çok olumlu karşılanır. 1 işveren temsilcisi bu TOBB'dan olabilir, 1 de işçi temsilcisi, bu da sendikaların ortak gösterdiği adaylar arasından, aynı rektör seçimi gibi 3 aday gösterirler 1'ini atarsınız. Yine bu sefer de ne olur? Hem emeği hem sermayeyi hem devleti temsil etmiş bir fon hâline gelebilir. Yahu ciddi söylüyorum, bakın bu önemli bir şey yani sizden tekrar tekrar rica ediyorum. Bu fonun saygın olmasını istiyorsanız, böyle bir şeyi Genel Kurula kadar düşününüz, bir emek temsilcisi, bir sermaye... Atamasını yine siz yapabilirsiniz ama adayları onlar gösterirler bu da fona çok ciddi bir itibar kazandırır.

Diğer bir şeye gelince yönetim kuruluyla genel müdürlüğün -bence bu tanımları herhâlde değiştireceksiniz- buna da bir süre koyun, bence bu süre ideal süre on yıldır, tabii ki on yılı koyduğunuzda sekiz yıllık birini atamakta zorlanırsınız ama bu kadar ciddi bir fonun başına on yıldan az tecrübesi olan birini getirmek doğru olmayabilir, uygun yazım şeyi de o olur.

Çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Tamaylıgil, buyurun lütfen.

BIHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Evet, aslında tabii, Sayın Bakanım, burada her gün her gün konuştuğumuz her başlıkta yine yeni birtakım uyarılarla şöyle mi olsun diyoruz ve bunu bir daha söyleyeceğim ve kayıtlara geçmesinin çok önemli olduğunu düşünüyorum. Bir hafta içinde, iki gün içinde Genel Kurula inişine şu kadar zaman kalışına göre çalışmak yerine daha geniş... Çünkü Türkiye'nin prestij fonudur bu, Türkiye fonu, böyle bir prestij fonunu bu kadar hızlandırılmış, etki analizlerinin net ve doğru olarak yapılma imkânı tanınmamış veyahut genel değerlendirmede toplumsal açıdan baktığınızda etkilenecek veyahut bu sektörle ilgili olan, var olan tüm birimleri de burada bizim dinleme imkânına kavuşmadığımız bir çalışma süreci işletiyoruz. Yani ben bu Türkiye fonunu oluşturulurken Özelleştirme İdaresi Başkanının teknik bilgi verme dışındaki bilgi vermesini, Komisyonu ve buradaki yetkili arkadaşları... Biraz önce dört dakika oldu ama burada tabii kendisi gibi Sermaye Piyasası Kurulu Başkanı da, Hazine Müsteşarı da, Bankalar Birliği de çünkü burada baktığınızda bu madde içeriğinde verdiğiniz işlem yapma yetkileri pek çok sektörü ve piyasayı ilgilendiriyor ve onlarda işlem yapmak lisansını da beraberinde getiriyor. Yani burada hisse senedi alım satımı yapılacak, o zaman bir sermaye piyasası yetkili aracı kurumu mu olacak? Veya tahvil ihraç edecek tahvil ihracıyla beraber bu işlemi kime yaptıracağız? Kendi doğrudan yapma yetkisine mi sahip olacak, o zaman kimliği ne olacak? Ya da bunu bir tahvil ihracını gerçekleştirirken bir aracı eliyle mi gerçekleştirecek? Veya biraz önce varlık, varlık gayrimenkul işlemleri yapmaya yetkili bir kurum mu olacak? Ve buradaki tanımlanan piyasa araçları, daha doğrusu finansal araçlarla ilgili işlem yapma yetkisi ilgili kanunlarda tanımlanmıştır. Bu şirketi her derde deva şey eskiden Gripin işi derlerdi, her türlü ağrıya iyi gelir, bu da böyle Gripin gibi her derde deva, her işlemlere matuf, her işlemi yapabilecek bir çatı altında oluşturulmuş gözüküyor. Bir kere burada bütün...

BAŞKAN – Bizim Bütçe Komisyonundan mı bahsediyorsunuz?

BIHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Biz zaten ona imkân veriyoruz ama bizim derdimize kim deva olacak bilmiyorum, siz deva olamıyorsunuz bu kadar yoğun çalışma süreciyle.

Yani bunlar bence çok önemlidir diye düşünüyorum. Bir de burada bakarken ve konuşurken iki ayrımı çok iyi yapmak lazım. Şimdi, sayıyoruz, sayıyoruz, sayıyoruz, altına "varlık fonu adına şirket" diyoruz. Aslında bütün bu işlemler, bütün bu varlık olayları fonun kendisi veya alt fonlar için gerçekleşiyor. Biz bir şirketin olması gereken hukuksal yapı bir de fon ve fonun yönetimiyle ilgili genel işte oradaki "Varlık olarak değerlendirecek." Şimdi diyorsunuz ki varlıklar alacak, nereye gidecek bu varlık? Fona gidecek, fon tüzel kişiliğinin içerisinde değerlendirilecek, öyle değil mi, ben yanlış mı bir değerlendirme mi yapıyorum?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Fonun içinde.

BIHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – İki yapı var: Bir şirket, bir fon var. Burada ilkeleri belirlerken şirket açısından farklı, fon açısından farklı bakmak gerekiyor ve fonun içerisine yüklediğiniz varlıklar, içine aldığınız varlıklar kamunun elde etmiş olduğu kamu mallarından oluşan bir varlık yani sonuçta o fon kamunun fonu, öyle bakarak bir değerlendirme ve ona göre denetim mekanizmalarının oluşması gerekiyor.

Bir ikincisi, baktığınızda şimdi, -biraz önce birçok şeyi Aykut söyledi, hepsine yüzde yüz katılıyorum- bir de şirkete baktığınızda şirket ve şirket genel müdür ve yönetim kurulu olmaz. Yönetim kurulu her zaman için şirkette üst organdır, genel müdür orada üye olabilir veya olmaz yani burada şirket genel müdürü ve yönetim kurulu değildir. Tanımlarda yönetim kurulu daha çatı yapı olarak kendini gösterir.

Yine, bu şirketle ilgili -fonla ilgili değil- konuşuyorum. Özelleştirme İdaresinin yüzde yüz nama yazılı hisselerine sahip olan bu şirket ve burada pay gelirleriyle ilgili birtakım maddeler de var. Şimdi, ben bunu daha önce de size sormuştum, bu şirket Özelleştirme İdaresi tarafından özelleştirme kapsamına alınıp bir farklı özelleştirme sonucunda ortaklık yapısı değişebilir mi, değişemez mi? Bunu daha önce de sormuştum yani bu kadar geniş bir fonu idare edecek olan şirket yapısıyla ilgili, o yüzden burada hâlihazırda

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Bütçe

Tarih : 16/08/2016

Saat :

Kayıt: Bütçe

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 36

baktığımızda... Bir, bu kadar geniş yani burada bankaya da rakip yani işlem yapılma açısından, aracı kuruma da rakip, işte altın borsasına üye olacak mı, altın borsası işlemleri olacak, İMKB'de nasıl olacak? Yani öyle bir yapı var ki karşınızdaki bununla ilgili şirketin üzerinde yetkilendirilmiş veya yetkilenecek belgeler hepsi mi olacak? Yani o yüzden burada bir karmaşa... Ve açıklık olmadığını ve yine tekrar tekrar söylüyorum. Bunca soru işaretine istinaden çalışma ve kanunlaştırma çalışmasının daha makul sürelerde olması gerektiğini söylüyorum.

Çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Paylan, buyurun.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, (1)'inci, (2)'nci, (3)'üncü fıkrada sayılan şeyleri gerçekten derleyeceğimizi konuştuk ancak hani mümkünse şu görüşmeler bitinceye kadar bir şekil verecek miyiz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Derseniz yaparız ama hani diyoruz ya, konuştukça daha güzel çıkıyor ortaya.

GARO PAYLAN (İstanbul) – O zaman yani en azından tekrar...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Genel Kuruldan önce.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Genel Kurul olmadan önce hani...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Tabii, tabii.

ERHAN USTA (Samsun) – Ama Genel Kurul ne zaman Sayın Başkan?

GARO PAYLAN (İstanbul) – Herhâlde cuma günü ancak gelir bu.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Tabii, tabii, bence şöyle: Yarın gün içinde çalışalım, yarın gün içinde olsun...

GARO PAYLAN (İstanbul) – O zaman perşembe tekrar burada konuşalım meseleyi.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, yarın çalışalım, ben bitince akşam size bir versiyon göndereyim. Tamam mı, yarın gün içinde çalışalım, akşam size bir versiyon gönderelim, o zaman tekrar konuşalım.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Bir de çerçeveyi...

BAŞKAN – Bu en erken cuma günü...

ERHAN USTA (Samsun) – Perşembe olmayacak, perşembe.

BAŞKAN – Yani bu aşğıdaki yasada ne yaptıklarını bilmiyorum. Bugün de şimdi bir görüşme daha yapacağız. Ben Sayın Günal, Sayın Zekeriya Bey, Sayın Paylan sizi de benim odaya çağıracağım, bu aşğıdaki yasa üzerinde beraber biraz sonra bir görüşme yapacağız. O görüşmenin akıbeti süreci belirler.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Süreci belirler.

Sayın Bakanım, bütün bunların sayısı “bunlarla sınırlı olmamak üzere” demek biraz sıkıntılı oluyor. Yani “bunlarla sınırlı olmamak üzere” dediğimiz anda açık bir alana atıyoruz. Bunu demeyelim.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Kavramsal bir çerçeve üreteceğiz.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Kavramsal çerçeve... Ama “bunlarla sınırlı olmak üzere” demeyelim ondan sonra.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Kavramsal bir çerçeve...

GARO PAYLAN (İstanbul) – O ifadeyi kaldıralım, bu ifadeyi kaldıralım orada. “Bunlarla sınırlı olmak üzere” çok açık bir alan, çok muğlak bir şey yani çok anlamsız. Hem de saçma sapan şeylere savurabilir, her şeyi yapabilir anlamına gelir o zaman, o da sıkıntı.

Organizasyon yapısından da “bunlarla sınırlı olmak üzere” demeyelim, onu da kaldıralım bence. Ya orada da genel bir ifadeyi yazalım. Olmazsa olmaz iç denetim...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – “ve diğer”

GARO PAYLAN (İstanbul) – “diğer” yani “bunlarla sınırlı olmak üzere” demeyelim.

Üçüncü şey Sayın Bakan, şimdi, bence önemli olan bir nokta var. “şirketin genel müdürü ve en az 5 kişiden oluşan yönetim kurulunun işte üyeleri Başbakan tarafından atanır.” diyor. Şimdi, burada şöyle bir sıkıntı var. Mesela Merkez Bankasında bir süre var. Ya deniyor ki dört yıl için mi başkan atanıyor, beş yıl için. Burada bir süre yok. Bu süre olmaması sıkıntıdır. Yani burada mutlaka dört yıl, beş yıl bir süre koyalım. Yönetim kurulu iyi performans gösterirse Başbakan devamına karar verir, göstermezse durdurur. Çünkü koymazsak Başbakan görevden almış gibi olur. Atıyorum, üçüncü yılında, ikinci yılında, vay siz müdahale ettiniz, bilmem ne ettiniz diye şayia çıkar. Burada mutlaka bir süre koymak lazım. Yani görev süresi yönetim kurulu ve genel müdür eğer ki iyi performans gösterirse işte, Mediste de ibra alırsa, iyi bir çalışma yapmışsa, biz de devam etmesi yönünde görüş bildiririz, Hükümet de o yönde devam ettirir. Yoksa bazı üyeleri görevden alır, yeni üyeler göreve gelir. Bu konuda ne dersiniz bilmiyorum yani bir görev sınırı, süresi koyalım derim.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Nasıl, tecrübeye mi?

GARO PAYLAN (İstanbul) – Hayır, hayır, görev süresi Sayın Bakanım.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok ama yönetim kuruluna görev süresi...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ama bakın şeyde var.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, hayır, Türk Ticaret Kanun hükümlerine tabi ya.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Şunu söyleyeyim: Görev süresi koymazsanız “Hükümet göreve atar ve gelir alır.” diyorsunuz değil mi?

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Bütçe

Tarih : 16/08/2016

Saat :

Kayıt: Bütçe

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 37

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Değil değil.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ama geri alması sıkıntıdır. Yani düşünün ki, siz işte, mümkün mertebe yönetimi bağımsız bir şirket öngörüyorsunuz veya fon öngörüyorsunuz. Sınırsız bir görevlendirme olmamalı. Yani bir görev tanımı yapılır...

ERHAN USTA (Samsun) – Başkan başarısızsa alsın ya, burası biraz hani işletmecilik yapacak.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ama işte, o zaman da müdahale etti, yok şöyle oldu denilir. Bir görev tanımı konulur, şeyse devam eder. Yani dört yılda bir yeniler. Burada görev süresi koymak gerekir diye düşünüyorum mutlaka hem genel müdür için hem de yönetim kurulu üyeleri için.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Karabıyık, buyurun.

LALE KARABIYIK (Bursa) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Bakan, bu denetim mevzusu son derece önemli, denetim konusu.

İsterseniz görüşmeniz bitsin ondan sonra konuşayım.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Özür dilerim.

LALE KARABIYIK (Bursa) – Rica ederim, yok olsun beklerim.

Şimdi, Sayın Bakan, 6'ncı maddenin (2)'nci fıkrasındaki “Başbakan tarafından görevlendirilecek sermaye piyasaları, finans, ekonomi, maliye, bankacılık...” diye tanımlanmış. Şimdi, buradaki denetim son derece önemli ve bir yüz akı olacak veya olmayacak.

Şimdi, ben akademisyenim ve yıllarca idari görev yapmış ve ders programları da hazırlamış bir akademisyenim. Şimdi, burada biraz daha sınırlama veya net bir tanım olması gerektiğini düşünüyorum. Uzmanlık alanının belirlenmesi açısından. Şimdi, bir kere iktisadi idari bilimler fakültesi dediğiniz zaman içine; iktisat, maliye, çalışma ekonomisi, işletme, kamu yönetimi, uluslararası ilişkiler ve ekonometri girer. Ancak bu bölümlerden sadece işletme ve iktisat, işte, sermaye piyasası mevzuatıyla ilgili, repoyla, ters repoyla, fonlar, yatırım fonları, yatırım ortaklıkları gibi dersleri o da seçimlik alır. Hele kamu yönetimi mezunları muhasebe ve finans çok daha az alır, özet alır. Bu nedenle iktisadi ve idari bilimler fakültesi olarak bir genelleştirmek öncelikle lazım çünkü buradaki tanım hani bankacılık, şu, bu diyor ama onlar meslek yüksekokulu bölümlerini biraz daha tanımlıyor. Fakülte bölümlerini belki iktisadi idari bilimler fakültesi olarak tanımlayabilirsiniz. Ama bir de Sayın Bakan uzmanlık alanı açısından bakın SPK lisanslama...

BAŞKAN - Sayın Karabıyık, sözünüzü kesmek istemiyorum ama herkes bu maddenin yazılıymında bir şeyi gözden geçiriyor. Biz burada, önergede biz fakülteleri saymıyoruz.

LALE KARABIYIK (Bursa) – Saymayacağız zaten.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Uzmanlık alanlarını işaretliyoruz.

BAŞKAN – Biz alan sayıyoruz burada. Yani “ekonomi, finans, hukuk, maliye ve bankacılık alanlarından biri” diyoruz.

LALE KARABIYIK (Bursa) – Tamam ben oraya geleceğim.

BAŞKAN – Yani mühendis olabilirsiniz ama bankacı olabilirsiniz; mühendis olabilirsiniz, finansal alanda çalışıyor olabilirsiniz. Mesela benim kızım endüstri mühendisi ama aynı zamanda finans mühendisi endüstrinin altında.

LALE KARABIYIK (Bursa) – Sayın Başkan, şuraya getireceğim: Okulları saymayacağız ama uzmanlık alanı olarak...

BAŞKAN – Ders sayıyorsunuz ama onun için söylüyorum. İktisadi idari bilimler dediğiniz zaman onun altında lojistik de var, şu anda bilgisayar da var, turizm alanı da var, şu an iktisadi idari bilimlerin altında.

LALE KARABIYIK (Bursa) – Olan fakülteler var.

İşte demek istiyorum ki, iktisadi idari bilimler fakültesi olarak gösterilebilir ama bir de SPK lisanslama sınavları var, temel düzey, ileri düzey, türev piyasalar... Mesela bunları bitirmiş olması bile bir şart aranabilir. Yani o zaman biraz daha liyakate bakılmış olabilir, ki bu önemli. Bu tanım bence önemli diye düşünüyorum. Yani uzmanlık alanının burada biraz daha net belirlenmesi lazım.

İkinci olarak, şu ikinci sayfadaki “bağlı ortaklıklar ve iştirakler” diyor ya, onu bir düşünmek lazım. Oraya da acaba bağlı menkul kıymetler de giriyor mu girmiyor mu? Yani giriyorsa oraya yazılması lazım.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Nerede?

LALE KARABIYIK (Bursa) – “Görüşülmekte olan” diye başlayan, ikinci sayfada.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hangi maddeyle ilgili?

LALE KARABIYIK (Bursa) – 6'ncı maddenin devamında.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok yok oradaki iştirak, menkul kıymetler değil. Yüzde 40 hissesine sahip bir iştiraki varsa o iştirak hükmüyle...

LALE KARABIYIK (Bursa) – Bağlı ortaklıkları alıyor, iştirakleri alıyor. Yüzde 10'a kadar olan bağlı menkul kıymetleri kapsayacak mı? Kapsamayacaksa tamam, kapsayacaksa oraya “bağlı menkul kıymetler” ibaresini de yerleştirmek.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, yok, çok güzel bir konuya temas ettiniz. Teknik bir hata yapmışız, o önergeyi değiştirelim, “iştirakleri” çıkaralım oradan.

LALE KARABIYIK (Bursa) – Evet, yani iştirakler yüzde 10 ile 50 arasında.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Olmaz. Yani bunun üç yıllık stratejik planını biz belirleyemeyiz. Çünkü hâkim ortak ben değilim, onu çıkarın sadece “bağlı” olacak.

LALE KARABIYIK (Bursa) – Bağlı ortaklıklar yüzde 50'nin üstünde olarak kabul edeceğiz. O zaman “bağlı menkul kıymetleri” de almayacağız yüzde 10'una kadar.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Bütçe

Tarih : 16/08/2016

Saat :

Kayıt: Bütçe

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 38

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bu, bizim üç yıllık bir stratejik yatırım planından bahsediyoruz.

LALE KARABIYIK (Bursa) – İşte, onu söylemek istedim.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Tamam o önemli. Tabii, doğru onu düzeltiyoruz.

LALE KARABIYIK (Bursa) – Tamam.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Son konuşmacı Sayın Çakırözer

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli arkadaşlarım; bu önümüze gelen yeni hâliyle faaliyet alanı konusunda birkaç kaygımı vurgulamak istiyorum. Dünyada bu tip fonlar belirli, odaklanmış ve net amaçları gerçekleştirmek için kurulmuştur. Ancak Türkiye için öngörülen, önümüze gelen düzenlemede amaçların, hedeflerin çok geniş tutulduğunu görüyoruz. Bu hâliyle ciddi riskler içerdiğini, mali disiplin konusunda 2001 krizinden önce var olan ve acı ilaçlar içerek üstesinden gelebildiğimiz mevzuattan, kurallardan, hesap vermekten kaçmak için fon kurma anlayışına yeniden değinmiş bir hâlini karşımızda görüyoruz. Türkiye ekonomisinin güvenlik çıplarının neredeyse tamamını söküp atan Hükümet bir kez daha karşımıza şimdi, son kale olan mali disiplinin de tabutuna bir çivi çakmak üzeredir bu şekilde. Tabii, hem dün konuştuk hem bugün konuşuyoruz. Kamunun kaynaklarıyla kamuya tanınan hak ve imtiyazlarla kurulmakta olan bu fon “aman kamu denetlenmesin” denilerek Sayıştay denetimin dışına çıkarılmaktadır. Daha sonra görüşeceğimiz işte, değişiklik önerileri var madde 6'ya ilişkin ama hem o hem de daha sonrasında başka maddelere getirilen değişikliklerle Sayıştay denetimi yine hariç bırakılmaktadır, görebildiğimiz kadarıyla, onu da ileride tartışacağız zaten.

Bu hâliyle şu 2'nci maddeye baktığımızda sanki yeni bir Özelleştirme İdaresi kuruluyor, yeni bir gider kapısı, işte fonun altında alt fonlar, yöneticiler, uzmanlar, birimler vesaire Özelleştirme İdaresinin -burada tabii bir çok uzman var biliyorsunuz- gelirlerinin önemli bir bölümü sırf idarenin giderleri için kullanılageldi. Burada da kaygım bu fon öyle bir devasa bir yapıya bürünüyor ki, görebildiğim kadarıyla, belki de işte, sağlamaya çalıştığımız maddi kaynakların çok önemli bir bölümü, kamu kaynaklarının, maalesef, bu devasa yapının giderlerine gidecek gibi gözüküyor. Onu hatırlatmak istedim. Bir kere daha umuyorum kamu kaynaklarını kullanmak üzere kurulan bu fona kamusal denetimi net bir şekilde yerleştirebiliriz bu kanunun içine.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Bakanın katıldığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Başkanım, oylamadan önce...

BAŞKAN – Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Efendim Sayın Bakan...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – ...yani burada çok güzel katkılar yapıldı, çok güzel öneriler geliştirildi.

BAŞKAN – Doğru.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Eğer Komisyonumuz da uygun görülürse bu önergede, bu yöğürülen katkılar ve önerilere uygun olarak o önerenin içeriğinde değişiklikler yaptık. Aslında oylamadan önce...

BAŞKAN – Yani (3)'üncü fıkrayı mesela düzeltiyor musunuz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Evet, (3)'üncü fıkra...

BAŞKAN – Yani (3)'üncü fıkrayı aşağıda düzenleyecektiniz Sayın Bakanım.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Evet ama en azından bu kadar güzel katkılar yapıldı, hiç değilse Komisyonun katkısıyla gitsin yani.

BAŞKAN - Zaten bu maddeyle ilgili olarak (3)'üncü fıkrada yapılacak düzenleme için aşağıda önereniz var.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, sadece Komisyon tarafından giden metnin daha görüş ve önerileri içeren bir metin olması daha iyi değil mi?

BAŞKAN – Peki efendim, maddeyi oylamıyorum.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Tamam. Oylamıyorum yeni gelen önerge doğrultusunda tekrar düzeltme yapacağım.

3'üncü maddeyi okutuyorum:

Türkiye Varlık Fonu

MADDE 3- (1) Şirket tarafından Türkiye Varlık Fonu kurulur. Ayrıca gerek görülmesi halinde Türkiye Varlık Fonuna bağlı alt fonlar kurulabilir.

(2) Bu fonların kuruluşu, yapısı, işleyişi, yönetimi ve yapacağı işlemler Şirket esas sözleşmesi hükümleri dahilinde belirlenir.

BAŞKAN – Sayın Bakanım...

ERHAN USTA (Samsun) – Neresi okundu Başkanım?

BAŞKAN – 3'üncü maddeyi okuttum.

Şimdi, önergeyi okutacağım.

ERHAN USTA (Samsun) – 3'e geçtik mi?

BAŞKAN – Evet.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Bütçe

Tarih : 16/08/2016

Saat :

Kayıt: Bütçe

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 39

Sayın Bakanım, 3'üncü maddenin önergesini okutacağım da ama yani zaten 4 satırlık bir madde. Arkadaşlar 8 satırlık bir önerge getiriyorlar. Yani bunu öyle baştan yazsalar da maddeyi, önergeyi en azından teknik olarak biz de rahat ederdik, herkesin de kafası karışmazdı.

Şimdi, önergeyi okutuyorum.

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 2/1319 esas numaralı Kanun Teklifinin 3'üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan "Şirket tarafından" ibaresi "Şirketin yapısına ve işleyişine ilişkin usul ve esaslar Bakanlar Kurulu tarafından belirlenir. Şirket tarafından hazırlanan fon içtüzüğü'nün ticaret siciline tescil ile" şeklinde değiştirilmiş mevcut birinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş ve mevcut ikinci fıkrasında yer alan "yapacağı işlemler" ibaresinden sonra gelmek üzere "Türkiye Varlık Fonu içtüzüğü ile" ibaresi eklenmiş, fıkra numaraları buna göre teselsül ettirilmiştir.

Süreyya Sadi Bilgiç

Isparta

"(2) Şirketin, bağlı şirket veya iştirakleri ile Türkiye Varlık Fonu ve Türkiye Varlık Fonu bünyesinde kurulacak alt fonları kapsayan üç yıllık stratejik yatırım planı yönetim kurulu tarafından hazırlanır ve Bakanlar Kurulu'nun onayı ile yürürlüğe girer."

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Başkanım, orada "veya iştirakleri" ibaresi çıkacaktı.

ERHAN USTA (Samsun) – "Stratejik yatırım planı" nı özellikle mi söylediniz, "stratejik plan" mı desek yoksa?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok "yatırım planı" çünkü...

BAŞKAN – "bağlı şirket ile Türkiye Varlık Fonu" buradan "veya iştirakleri" çıkıyor öyle mi?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Şöyle. "Şirket ve bağlı şirketleri ile..."

BAŞKAN – Yok. "Şirket ve bağlı şirketleri ile Türkiye Varlık Fonu ve Türkiye Varlık Fonu bünyesinde kurulacak alt fonları kapsayan üç yıllık stratejik yatırım planı yönetim kurulu tarafından hazırlanır ve Bakanlar Kurulu onayı ile yürürlüğe girer."

Sayın Bakan, bu önergeye katılıyor musunuz, önce onu sorayım?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Başkanım, katılıyoruz.

BAŞKAN – Redaksiyon yetkisiyle birlikte Sayın Bakanın kabul ettiği önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda 3'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

BAŞKAN – 4'üncü maddeyi okutuyorum.

Türkiye Varlık Fonunun kaynakları ve finansman sağlanması

MADDE 4- (1) Türkiye Varlık Fonunun kaynakları;

a) Özelleştirme Yüksek Kurulu tarafından; özelleştirme kapsam ve programında bulunan ve Türkiye Varlık Fonuna devrine karar verilen kuruluş ve varlıklar ile Özelleştirme Fonundan Türkiye Varlık Fonuna aktarılmasına karar verilen nakit fazlasından,

b) Bakanlar Kurulu tarafından; Türkiye Varlık Fonuna aktarılmasına veya Şirket tarafından yönetilmesine karar verilen kamu kesimine dair kamu kurum ve kuruluşlarının tasarrufu altında bulunan ihtiyaç fazlası gelir, kaynak ve varlıklardan,

c) Türkiye Varlık Fonu tarafından yurtiçi ve yurtdışı sermaye ve para piyasalarından ilgili mevzuat kapsamında yer alan izin ve onaylar aranmaksızın her türlü yöntemle sağlanan finansman ve kaynaklardan oluşur.

(2) Sermaye piyasası aracı ihracılarında her bir ihraca özgü olarak şirketin gerek duyması halinde 6/12/2012 tarihli ve 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu ve ilgili mevzuatta öngörülen yöntemler izlenebilir. Bu durumda 6362 sayılı Kanun çerçevesinde Kurul ücreti ödenmez.

(3) Finansman sağlanırken Türkiye Varlık Fonu portföyü üzerinde teminat, rehin, kefalet ve ipotek tesis edilebilir.

BAŞKAN – Evet bir adet önerge vardır önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 2/1319 esas numaralı Kanun Teklifi'nin 4'üncü maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

Süreyya Sadi Bilgiç

Isparta

"(4) Şirket tarafından, gayrimenkuller, gayrimenkul projesi veya bir gayrimenkule bağlı hak ve faydaların belli bir tarihteki değeri, bu değeri etkileyen gayrimenkulün niteliği, piyasa ve çevre koşulları analiz edilerek uluslararası alanda kabul görmüş değerlendirme standartları çerçevesinde değerlemek üzere Sermaye Piyasası Kurulu listesinde yer alan gayrimenkul değerlendirme şirketleri ile anlaşılabilir."

ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Başkan, madde üzerinde bir bilgi alabilirsek çok iyi olacak.

BAŞKAN – Sayın Bakan, hem madde üzerinde hem de görüşmelerimiz neticesinde bir 4'üncü fıkra ekledik biliyorsunuz değerlendirmeyle ilgili bunlarla ilgili bir açıklama alabilir miyiz sizden?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Tamam, Özelleştirme İdaresi Başkanımız bir açıklama yapсын.

ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANI MEHMET BOSTAN – Sayın Başkanım, Sayın Bakanım, değerli vekiller; şöyle, bu maddede, 4'üncü maddenin 1'inci fıkrasında üç temel ana gelir kaynağını özetledik.

(a) bendinde Özelleştirme Yüksek Kurulu kararıyla beraber özelleştirme kapsam ve programında bulunan ve Türkiye Varlık Fonu'na bu kurul tarafından devredilmesi karar verilen kuruluş ve varlıkların ve buna ilaveten nakit fazlasının devrini öngörüyor.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Bütçe

Tarih : 16/08/2016

Saat :

Kayıt: Bütçe

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 40

(b) bendinde, yine bu defa Bakanlar Kurulu tarafından Türkiye Varlık Fonu'na aktarılmasına veya şirket tarafından yönetilmesine karar verilen kamu kesimine dair kamu kurum ve kuruluşlarının tasarrufu altında bulunan ihtiyaç fazlası gelir, kaynak ve varlıklarının devredilebileceği öngörülmüyor.

Üçüncü ana gelir kaynağıysa, bu fonun kendi içinde varlıklar bulunacağı için, devredileceği için kendi kendine finans bulabilen ve kaynak yaratabilen bir kurum olması öngörüldü. Burada da Türkiye Varlık Fonu yurt içinden ve yurt dışından sermaye ve para piyasalarından ilgili mevzuat kapsamında herhangi bir izin veya onaya gerek duymaksızın kendi iç karar mercileri çerçevesinde finansman ve kaynak bulabilecek.

4'üncü maddenin (2)'nci fıkrasında sermaye piyasası aracı ihraçlarında her bir araca ve ihraca özgü olan şirketin gerek duyması hâlinde 6/10/2012 tarihli ve 6362 sayılı SPK Kanunu ve ilgili mevzuatta öngörülen yöntemler izleyebilecek. Bu durumda 6362 sayılı Kanun çerçevesinde kurul ücreti ödemeyecek şirket, bunu öngördük.

Yine, 4'üncü maddenin (3)'üncü fıkrasında, finansman sağlarken Türkiye Varlık Fonu'nun portföy üzerinde teminat, rehin, kefalet ve ipotek tesis edebileceği öngörülmüyor.

Son, (4)'üncü fıkradaysa, bu devredilen varlıkların nasıl değerlendirileceği üzerine, özellikle gayrimenkul, taşınmazların nasıl değerlendirileceği üzerinde bir tartışma olmuştu, buna istinaden bu maddeyi ekledik. Buna göre de SPK'nın uygun gördüğü, listesinde belirtilen, gayrimenkul değerlendirme şirketleri tarafından bu gayrimenkullerin değerlendirilebileceğini, yine uygun piyasa koşulları ve gayrimenkul niteliği çerçevesinde, çevre koşulları çerçevesinde öngördük Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Başkan, şöyle, mevcut kanun teklifi içerisinde (b) bendinde “kamu kesimine dair” ifadesi kullanılmış. Oradaki “dair” ifadesi bana göre “dâhil” olacak. Dolayısıyla, Komisyonumuz eğer uygun görürse redaksiyon yetkisi dâhilinde “dâhil” şeklinde değiştirilmesini Komisyonumuzun takdirlerine arz ediyorum.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Kamu kesimine dâhil olmayan bir kamu kurumu veya kuruluşu var mı?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Var, var. Burada “dâhil” ifadesi yazılmış. Aslında yapmak istediğimiz şey kamu kesimine dâhil. Biliyorsunuz, kamu istatistiklerinde kamu kesimi ve genel yönetim var. Kamu kesimi genel yönetimi de içine alan bir kapsam. Dolayısıyla, burada, kamu kesimine dâhil olan kuruluşlar kavramını ifade etmek istedik ama teknik bir arıza olmuş burada, bu, “dair” değil, “dâhil” aslında ifade.

ERHAN USTA (Samsun) – Onu hiç koymasanız bence daha da güzel olur. Mesela TURKSAT'tan bu durumda para alamazsınız.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Doğru.

ERHAN USTA (Samsun) – TURKSAT kamu kesimine dâhil değil ama belki alman gerekiyor.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Daha da genişletin diyorsanız o başka bir şey.

ERHAN USTA (Samsun) – Karar verilen kamu kurum ve kuruluşları...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – O zaman “kamu kesimine dair” ifadesini tamamen çıkaralım.

ERHAN USTA (Samsun) – Bence çıkarılsın.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Zaten onay verirken bakacaksınız.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Olur, olur. Yani, Komisyonumuz bu şekilde takdir ettikten sonra bizim için de olur.

BAŞKAN – Yani “yönetilmesine izin verilen kamu kurum ve kuruluşları” olacak.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Evet, öyle diyeceğiz o zaman.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Bizim bir itirazımız var.

BAŞKAN – Arkadaşlar, sırasıyla söz vereceğim, Sayın Usta bitirsin.

ERHAN USTA (Samsun) – Bu (c) bendindeki “her türlü” yöntemle’yi anlayamadım yani çok gerekli mi o? “Her türlü yöntemle” derken böyle zorla falan gibisinden de olmasın yani, bence onu kaldırabiliriz. Burada, eğer şirket tarafından yönetilmesine karar verilen kamu kurum ve kuruluşlarının tasarrufu altında bulunan ihtiyaç fazlası gelir, kaynak ve varlık... Yani, tabii kamu kesimine dâhil, mutlaka bir kamu kesimi tanımı var üç dört kuruluşun birlikte tespit ettiği ama bunun dışında olup da kaynak fazlası olan kuruluşlar da olabilir. Onlardan da bir şey almaya da müsait olmasını bence daha doğru olacağını düşünüyorum ama bu biraz kapsamı genişletir.

Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Erdoğan, buyurun lütfen.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; birinci olarak (b) fıkrası meselesi var. Şimdi o “kamu kesimine dair” ibaresi çıktığında kamu kurum ve kuruluşu zaten içeriyor gibi görünüyor ama bir eksiklik varsa şey olur ama çıktı galiba şeyden. Şimdi, burada sıkıntı şu: “tasarrufu altında bulunan ihtiyaç fazlası gelir, kaynak ve varlıklardan...” Bizim en çok endişelendiğimiz bu boşaltılan askerî tesislerle ilgili bir planınız var mı?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok canım, hiçbir planımız yok.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – He, tamam yani.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Tiyatrolar özelleştirilecek diye bir planımız yok, devlet...

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Bütçe

Tarih : 16/08/2016

Saat :

Kayıt: Bütçe

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 41

BAŞKAN – Çiftliği satacak diye yok. Türk Dil Tarih Kurumunun, İş Bankasının hisseleri yok.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok öyle bir şey arkadaşlar. Yani, aklımda olmayan şeyleri aklıma getiriyorsunuz, yok öyle bir şey. Yani, hiçbir şekilde... Yani o maddeye sohbet olsun diye girdim ama özel bütçeli kamu idarelerinin elinde zaman zaman kendi yatırımlarını finanse etmek istedikleri zaman bir atıl vaziyetteki taşınmazı –bakın taşınmazı, boş bir arsayı diyelim ki- değerlendirme istediği zaman kendilerinde tecrübe yok, birikim yok, kapasite yok. 2886'ya göre yapmak istiyorlar ama değerlendirme bile yapamıyorlar. Bazen diyorlar ki “Millî Emlak gelsin de değerlendirme yapsın.”

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Hayır, hayır, çok iyi yapıyor onlar.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, yok. Şunu söyleyeceğim: Burada o 35'inci maddede yapmış olduğumuz düzenleme özel bütçeli idareler isterse –zaten özellikle de yazdık, istemedikçe mümkün değil- bu şekildeki bir taşınmazını nakde ve gelire dönüştürsün şeklinde bir düzenlememiz var. Buna da bu şekilde açıklama kazandırmış olayım.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Yani çünkü buradaki...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – İhtiyaç fazlasını kim belirleyecek?

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Ya Mehmet Ağabey, beni bir konuşturmadınız gitti, ben ne yapayım bilmiyorum.

BAŞKAN – Arkadaşlar, Sayın Erdoğan'ın sözü bitmedi.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Şimdi, bu beyanlar da yasama iradesinin bir parçasıdır. Demek ki askerî alanlar girmeyecek, diğer kültür ve sanat şeylerindeki, tartışmalı şeylerin girmeyecek olması güzel.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, öyle bir plan yok diyorum. Yarın bir gün Bakan... Hukuken kapsama giriyor girmiyor demedim. Öyle bir planımız yok, onu söylemek istedim. Yoksa, kamu taşınmazları, ihtiyaç fazlası taşınmazlar dediğimiz zaman hukuken Hazinesin elindeki taşınmazlar özel bütçeli idarelerin taşınmazları, kamu kesimine dâhil diğer kamu idare ve teşebbüslerinin taşınmazı girer ama “Siz bu maddeyi getirirken aklınızda, planınızda, projenizde askerî tesisler var mıydı?” dersiniz, asla, zinhar öyle bir şey yok.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – O zaman şöyle bir şey: Yetkiyi veriyor mu? Veriyor. Çünkü, yetkiyi, mesela tank birliği, Zırhlı Birlikler Etimesgut'tan çıkarıldıktan sonra Etimesgut gibi devasa bir araziye konut yapımında değerlendirmek gibi bir şeye yetki veriyor mu? Veriyor. Ha, hukuken mümkünse...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Zaten bunu yapmasak da mümkün.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Tabii, o Millî Emlak üzerinden mümkün.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, Özelleştirme İdaresi üzerinden de yapabiliriz.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Hayır, şimdi çıkardığınız yeni yasayla öyle yapıyoruz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, şu andaki mevcut Özelleştirme Kanunu'na göre Hazineye ait olan, askeriyenin tasarrufunda olan, tahsisi kaldırdığım bir taşınmazda Özelleştirme İdaresinin...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Yok, çok mümkün değil. Şimdi çıkardığınız kanunla esneklik detayını...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır.

Sayın Başkan, söz alabilir miyim?

BAŞKAN – Buyurun.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın vekilimizin söylediği konu önemli bir konu. Yani, biliyorsunuz, bizim kamu sistematiğimizde 5018'e göre genel bütçeli kamu idareleri var, özel bütçeli kamu idareleri var. Genel bütçeli kamu idareleri devlet tüzel kişiliğine dâhil olduğu için onlara ait bütün taşınmazlar Maliye hazinesi adına tapuda kayıtlı. Bu anlamda, Türk Silahlı Kuvvetlerinin elindeki taşınmazlar iki grup taşınmazdan oluşuyor. Bunlardan birinci grup 189 sayılı Kanun kapsamında olup da sanıyorum 1956 tarihinden önce askeriyenin tasarrufunda olan taşınmazlar. Bunların herhangi bir şekilde satışa konu edilebilmesi için Millî Savunma Bakanlığının olumlu görüşü gerekiyor. Millî Savunma Bakanlığı olumlu görüş vermediği sürece o taşınmazlarla ilgili bir tasarrufta bulunamayız. Ha, olumlu bir değerlendirmede bulunabilirlerse tasarrufta bulunabiliyoruz. Şu andaki mevcut mevzuata göre, yeni getirdiğimiz kanundan bağımsız olarak bütün kurumlar gibi Millî Savunma Bakanlığının tasarrufunda, tahsisinde olan ama mülkiyeti Hazineye ait olan taşınmazları yani 189 kapsamında olanları onların olumlu görüşüyle, o kapsamda olmayanları da tahsisi kaldırmak suretiyle Millî Emlak yani Maliye hazinesinin özel mülkiyetine konu edip oradan Özelleştirme İdaresinin Başkanlığının programına alıp özelleştirmek mümkün. Zaman zaman da bunları yapıyoruz ama burada şu ana kadar her zaman Millî Savunma Bakanlığımızın, Genelkurmay Başkanlığımızın olumlu değerlendirmeleriyle ortak bir planlama çerçevesinde bunları yapıyoruz. Dolayısıyla, bu yeni getirilen 35'inci madde genel bütçeli idareler bakımından yani Hazinesin zaten özel mülkiyetinde bulunan taşınmazlar bakımından hiçbir yenilik getirmiyor. Burada getirilen yenilik, özel bütçeye sahip olan diğer kuruluşlarla sınırlı.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – O zaman bu konuyla ilgili biz pozisyonumuzu da bildirelim. Biz, şehir içinde kalan askerî alanların asla bir rant projesine konu edilmeden park, kentsel ihtiyaçlar ve diğer şekilde yani taşınacaksa değerlendirilmesi konusunda son derece ısrarlıyız. Bunu da kayıtlara geçmesi açısından söyledim.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Çok takdire şayan bir görüş.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Teşekkür ederiz.

“Türkiye Varlık Fonu yurt içi ve yurt dışı sermaye ve para piyasalarından ilgili mevzuatta yer alan izin ve onaylar aranmaksızın her türlü yöntemle sağlanan finansman ve kaynaklardan...” Şimdi, bu “her türlü yöntemi” dediğiniz an bir şalbe doğar. Demezseniz ne

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Bütçe

Tarih : 16/08/2016

Saat :

Kayıt: Bütçe

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 42

olur demeden maddeyi okuyalım: “Mevzuat kapsamında yer alan izinler ve onaylar aranmaksızın sağlanan finansman ve kaynaklar...” Her türlü yöntemi içeriyor mu?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok yok, onu çıkarırsak şöyle bir şey olur: “Sermaye ve para piyasalarından ilgili mevzuat kapsamında yer alan izin ve onaylar aranmaksızın.” ifadesini koyarsam, koymuş olduğumu varsaydığım da, o zaman demek ki ben sermaye ve para piyasalarından sağlanabilecek yöntemlerle ve oradaki sayılan araçlarla kendimi sınırlamış olurum. Yani, buradaki konu sadece yöntem değil. “Her türlü yöntem” ifadesi aynı zamanda sermaye ve para piyasaları dışında da kaynak teminine imkân vermek amacıyla “her türlü yöntem” ifadesini koymak zorundayız.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – O zaman işte “Her türlü yöntem” in şöyle bir şeyi var: Şimdi bu kara para aklama riski ve şey hep kafalarda ya diğer yöntemlerle dersiniz pozitif bir şey olur, her türlü yöntem dediniz, her türlü para bilmem ne gibi...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Diğer olur canım, orada bir sorun yok.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Yani, şunu anlatmaya çalışıyorum: Bakın, ben yine buna bir uluslararası yatırımcı gözüyle bakıldığında eleştirel bir yerden bakarsa diye... Şimdi, “her türlü yöntem” dediğiniz zaman bu her türlü yöntem, yasak yöntem, suç yöntem, o diğer yöntemler dediğinizde ise...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Diğerleriyle de olur.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Bunu sizin için söylüyoruz gene yani daha...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bu yöntemlerle de olur.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Bu “her türlü yöntem” ibaresinin diğeriyle değiştirilmesini teklif ediyorum.

Şimdi, bu 2’nci fıkrası şöyle: “Sermaye piyasası aracı ihracılarında her bir ihraca özgü olarak şirketin gerek duyması hâlinde 06/12/2012 tarihli ve 6362 sayılı Sermaye Yasası Kanunu ve ilgili mevzuatta öngörülen yöntemler izlenebilir. Bu durumda kurul ücreti ödenmez, 6362 sayılı Kanun çerçevesinde. Ya, bunu, bu maddeyi olduğu gibi çıkardığınızda sadece kurul ücreti burada bir sonuç doğuruyor. İzleyeceksiniz izleyin, izleyin yani bunu diyorsunuz ki: “Yasayı inceleyin ama yöntemi izleyebilirim.” Kurul ücreti ödenmeyecek. İzleyin yöntemi, bunu yazmanızı gerek yok ki yani bunu yazdınız diye izleme izni almıyorsunuz zaten siz. Ha, “Kurul ücreti alınmaz.” hükmü bir sonuç doğurur. Ama, burada “izlenebilir” i izleyin o zaman. Hani, niye yasaya yazıyorsunuz çok anlamış değilim. Yani, gereksizlik gibi geldi bana, siz bilirsiniz bir sebebi varsa şey yapın. Çünkü, tekrar söylüyorum: Yani, bilmem ne “Sermaye Piyasası Kanunu ve ilgili mevzuatta öngörülen yöntemler izlenebilir.” İzleyin, zaten birçok şey de bu böyle yapılacak yani.

Diğer şey de bu teminat, rehin, kefalet ve ipotek meselesi var. Umarım ki yani kamu mallarına haciz gelmez diyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Erdoğan.

Sayın Çakırözer, buyurun.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Şimdi, Sayın Bakan, değerli arkadaşlarım; bu madde çok geniş kamusal kaynakları fonun, şirketin kullanımına vermekte, zaten bizi de asıl kaygılandıran bunun ne olacağı, akıbeti konusu ve ileriki maddelerde yine konuşacağız, eğer bu düzgün bir denetime, kamusal denetime bağlanmadığı takdirde gerçekten geleceğine yönelik bu ülkenin, işte, milyonlarca insanın kıt kanaat kaynaklarından gelen işte zorunlu emeklilik kesintilerinden tutun, işsizlik fonundan tutun, bunlardan gelen paraların, kaynakların çar çur edileceği endişemiz hâlâ saklı, henüz o konuda bizi rahatlatıcı bir öneri gelmiş durumda değil. Benim burada denetimin yanı sıra vurgulamak istediğim bir husus da bu tür fonlar çok konuşuldu, uzmanları da konuştu; fazla veren ülkelerin yani tasarrufları fazla olan ülkelerin rahatlıkla kullanabildiği fonlar, biz bir istisnaya tasarrufu fazla olmayan bir ülke olarak ve böyle bir fon kurmaya çalışıyoruz. Şunu demek istiyorum: Diğer ülkelerde bu tür fonlar özellikle Amerika Birleşik Devletleri bunun örneği, 2008 sonrasında şirket kurtarmalarda kullanıldı. Bizim bu tür maceraya atacak kaynağımız yok, şirket kurtarmalara uzun eğilimde bir atacak kaynağımız yok. O yüzden, mutlak surette kamusal denetimin çok sıkı bir şekilde bu fon üzerinde bulunması gerekiyor.

Saygıyla selamlıyorum.

Sağ olun.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Çakırözer.

Sayın Paylan, buyurun lütfen.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Çok teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, bu her türlü işte ihtiyaç fazlası gelir, kaynak ve varlıklar... Bu gelir ve kaynak tamam da, şimdi varlıkları devrederken bir yeniden değerlendirme şartı koymamız gerekmez mi buraya? Diyelim ki aktifinde bir varlık var, bu değer bilançosunda düşük gözüküyor olabilir, devrederken bir yeniden değerlendirme şartı koymamız gerekmez mi buraya? Bir varlık devredeceksiniz fona ama bir şirketinizde bir yeniden değerlemesi yapılacak mı bunun? Ama, burada bir şart yok.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Gerek ki yok ki ona.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Devrederken yeniden değerlendirme, yapıma şartı var mı, bir yerden bir yere bir şey devrederken bir yeniden değerlendirme şartı var mı? Diyelim ki bir arazi devredeceksiniz, askerî arazi veya değil, işte 1 milyar TL değerinde.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Özelleştirme İdaresinden...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Özelleştirme İdaresinden diyelim ki buraya devredeceğiz, bir yeniden değerlendirme şartı var mı o aşamada?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Zaten olmak zorunda.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Bütçe

Tarih : 16/08/2016

Saat :

Kayıt: Bütçe

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 43

GARO PAYLAN (İstanbul) – Olmak zorunda? Peki, başka kurumlardan, diğer kurumlardan devrediyorsunuz, Özelleştirme Kurumundan değil.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Diğer kurumlara direkt veremiyor, Özelleştirme İdaresine gelmek zorunda.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Önce oraya gelecek, sonra mı oraya?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Tabii, öyle dedik ya. Başka şeyi yazdık ya.

BIHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Önerge verdiniz zaten.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Peki, öyle mi yani önce Özelleştirme Kurumuna gelecek, sonra geçecek, köprü olacak, o şart.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Özelleştirme İdaresine gelecek, Özelleştirme İdaresinin varlığı olacak, ondan sonra buradaki fona aktarılacak.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Anladım. Diğer bir mesele, Sayın Bakan, şunu merak ediyorum: Bu yasanın bütününe yani varlık fonunun mali disiplini etkisi ne olacak, bir etki analizi yaptınız mı? Yani yaklaşık orta vadeli planda ne kadarlık bir mali disiplini etkisi olacağını merak ediyorum. Çünkü, bazı gelirleriniz var, devredilecek varlıklardan da gelirleriniz var. Yaklaşık olarak orta vadeli olarak mali disiplini etkisi ne olacak bu yasanın, bunu merak ediyorum.

İkinci merak ettiğim şey: Son dönemde genişlemeci politikalar izleniyor ve enflasyona da etkileri var bunun görüyoruz. Yani, var, şu anda da var, daha enflasyona etkileri katmerli girebilir. Fiyat istikrarını bir kenara koymuşuz gibi duruyor, büyümeyi esas almışız gibi duruyor son dönemde. Ben, siz gerçi şey yapıyorsunuz ama bağımsız bir kurum olarak Merkez Bankasına da sormak istiyorum bunu. Fiyat istikrarına bu fonun etkisi ne olabilir yaklaşık olarak? Fiyat istikrarını bozabilir mi, fiyat istikrarını bir kenara mı koyduk? Yani, ikinci plana mı, üçüncü plana mı aldık? Dediğim gibi, 2 konu mali disiplin ve fiyat istikrarı, ciddi anlamda enflasyonist bir baskı yaratabileceğini düşünüyorum bu fonun eğer ki kontrolsüz olursa yani amaçları doğrultusunda çok ciddi yatırımlar, işte tahvil... Sonuçta, tahvil dediğiniz şey, aynı şekilde enflasyondur yani genişlemeci, talebi patlatabilecek her anlamda fiyat istikrarını etkileyebilecek etkileri olabilir. 2 konuda etki analizini merak ediyorum. Bir; Merkez Bankasından ve sizden tabii ki fiyat istikrarına etkisi, iki; mali disiplini etkisini merak ediyorum.

Teşekkür ederim.

Yani, şimdi cevap verirseniz memnun olurum.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Paylan.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Sayın Başkan, bir söz verirseniz...

BAŞKAN – Birazdan verdiğimde siz şey yaparsanız...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Küçük bir ekleme yapmak istiyorum.

BAŞKAN – Peki, küçük bir...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Bu değerlendirmeyle alakalı zaten maddede geçmediği için, 4'üncü başlıkta bu değerlemenin yapılacağı ama bu değerlemenin de özel kuruluşlar tarafından yapılacağı gibi bir şey var. Bu değerlendirme konusunda kötü hatıralar var, bu kurumun temsilcilerine ve Sayın Bakana hatırlatıyorum, değerlendirme şirketlerinin gayrimenkul değerlerini gerçek değerinin altında göstererek kamuya büyük zararlar verdiğine ilişkin geçmişte raporlar var, bu hüküm konulmuş buraya ama bu konuda dikkatli olunmasını ve buna bir kontrol mekanizması konulmasını tavsiye ederim.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Erdoğan.

Sayın Usta, buyurun lütfen.

ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Burada, (b) bendinde yani imla gibi duruyor, bence anlamı değiştiriyor veya anlaşılması zorlaşıyor. “Bakanlar Kurulu tarafından”dan sonra Sayın Bakanım, noktalı virgül var, bir defa noktalı virgülü kaldıracağız. Yani, “Bakanlar Kurulu tarafından Türkiye Varlık Fonuna aktarılmasına veya şirket tarafından yönetilmesine karar verilen...” -bu birinci unsur- oraya bir ve diyelim. Yoksa şey anlamına geliyor biliyor musunuz? Şirket tarafından yönetilmesine karar verilen kamu kurum ve kuruluşları. Yani, kamu kurum ve kuruluşlarını sanki şirkete devrediyormuşuz gibi oluyor. “Karar verilen ve kamu kurum ve kuruluşlarının tasarrufu altında bulunan ihtiyaç fazlası gelir, kaynak ve varlıklardan” olması lazım. Anlatırdım mi? Yani Bakanlar Kurulu...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – “Karar verilen ve” olmaz.

ERHAN USTA (Samsun) – Hayır, şimdi şeyi tanımlıyor. Sanki kamu kurum ve kuruluşlarını şirket tarafından yönetilmesine karar verilen bu kamu kurum ve kuruluşları değil. Şirket tarafından yönetilmesine karar verilen o kamu kurum ve kuruluşların varlıkları. Yani, o varlıkların 2 tane tanımı var. Bir: Bakanlar Kurulu tarafından karar verilecek ve Bakanlar Kurulu tarafından Türkiye Varlık Fonuna aktarılmasına veya şirket tarafından yönetilmesine karar verilecek. İki: Bunlar kamu kurum ve kuruluşlarının tasarrufu altında bulunacak. Dolayısıyla, “ve” yle bağlamamız lazım orayı. Yoksa buradan çok yanlış bir anlam çıkıyor.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – “Karar verilen”den sonra “ve” koyarsak ikinci kısım ile bağlantısı kopar.

ERHAN USTA (Samsun) – Kopmaz niye?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Özü ne diyor? Biz özünde şunu söylemek istiyoruz, özü ne bu maddenin. Türkiye Varlık Fonuna aktarmaya veya şirket tarafından yönetilmesine karar verilecek bir gelir, kaynak ve varlık olacak. Bu gelir, kaynak ve varlık kime ait olacak? Kamu kesimine dâhil kamu kurum ve kuruluşlarının tasarrufundaki gelir kaynak ve varlıkları...

ERHAN USTA (Samsun) – İşte, o yüzden “ve” diyorum tabii.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Bütçe

Tarih : 16/08/2016

Saat :

Kayıt: Bütçe

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 44

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ama, sanki “karar verilir” den sonra “ve” dersin o zaman ikinci kısım olan bağlantısı kopuyor.

ERHAN USTA (Samsun) – Hayır, tam tersine bağlantıyı yapıyorum yani onu oradan ayırmam lazım yoksa birisi der ki: “Şirket tarafından yönetilmesine karar verilen kamu kurum ve kuruluşları” Yani, anlatabiliyor muyum? Hâlbuki şirket tarafından yönetilmesine karar verilen bir varlık, bu varlık...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, o zaman şöyle diyelim, şöyle olur mu? “Kamu kesimine dâhil kamu kurum ve kuruluşlarına ait” diyelim, “nın” demeyelim de “ait” diyelim o zaman. Çünkü, “nın” eki belki sizin o şekilde okumanıza neden oluyor.

ERHAN USTA (Samsun) – O zaman baştan bir söyleyelim.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yani, “Türkiye Varlık Fonuna aktarılmasına veya şirket tarafından yönetilmesine karar verilen kamu kesimine dâhil kamu kurum ve kuruluşlarına ait bulunan ihtiyaç fazlası gelir, kaynak ve varlıklardan” diyelim. “nın” eki yerine “ait” diyelim. Nasıl?

ERHAN USTA (Samsun) – Acaba “tasarruf altında”yı özellikle mi koydu onu bilmiyoruz tabii yani aitle tasarruf altında...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, hayır ben onu ilk okuduğumda “nın varlıkları” diye okuyorum yani “nın varlıkları” yani kuruluşların varlıkları. Kuruluşların kendisi için hiçbir şekilde yönetilecek iddiam yok burada.

ERHAN USTA (Samsun) – Aşlında, şimdi burada şunu hiç koymasak bile olur, zaten başka nasıl olacak ki. Yani, koymasak tabii pek olmaz da ama anlamak için okursak...”Bakanlar Kurulu tarafından Türkiye Varlık Fonuna aktarılmasına veya şirket tarafından yönetilmesine karar verilen ihtiyaç fazlası gelir, kaynak ve varlık.” bunlar aşlında yapmak istediğimiz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Doğru, öyle.

ERHAN USTA (Samsun) – Bunlar da kamuya ait olanlar.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ama, kime ait olduğunu söylemeye çalışıyorum.

ERHAN USTA (Samsun) – Ama, bunu işte bu “ve” siz falan söyleyince Türkiye Varlık Fonundan sanki kamu kuruluşuna aktaracakmışız gibi anlam çıkıyor. Yani, Türkiye Varlık Fonuna aktarılmasına veya şirket tarafından yönetilmesine karar verilen kamu kurum ve kuruluşlarının...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ama, şunu söyleyeyim: Eğer benim öyle bir niyetim olsa... Büyük küme kuruluşun kendisi, alt küme varlık, eğer ben bu maddenin yazımında lafzen kurum ve kuruluşu alma iradem olsa o zaman alt kümedeki varlık, gelir, kaynağı saymama gerek yok.

ERHAN USTA (Samsun) – Ama olur, yine olsun... Kamunun varlığı gelirdir, kuruluşun kendisi gelir olmaz, kaynak olmaz diye...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ama, büyük küme küçük kümeyi zaten içerir. Yani, inanın bakın, lafzen hani okuduğumuz zaman, yazdığımız zaman...

ERHAN USTA (Samsun) – Hayır, ben burada bir şey var, ince bir şey yapılmış anlamında söylemiyorum.

BAŞKAN – Sayın Usta yani sizin tam yapmak istediğiniz ne?

ERHAN USTA (Samsun) – Benim şeyim şu: “Bakanlar Kurulu tarafından” sonraki noktalı virgülü mutlaka kaldırmamız lazım.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Tamam, kaldıralım.

ERHAN USTA (Samsun) – İki: “Karar verilen” den sonra bir “ve” koymamız lazım.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Veya virgül koymak lazım.

ERHAN USTA (Samsun) – Veya virgül de olabilir ama “ve” koymak daha doğru olur. 2 tane şey var yani 2 tane sıfatı var şeyin.

BAŞKAN – Bu “kamu kesimine dâhil” i bırakacak mıyız?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Çıkarabiliriz bence, eğer Komisyonunuz uygun görürse olur.

BAŞKAN – Yani, bunu şöyle yapalım: “Bakanlar Kurulu tarafından Türkiye Varlık Fonuna aktarılmasına veya şirket tarafından yönetilmesine karar verilen...”

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Ve kamu kurum ve kuruluşlarının ihtiyaç fazlası olan...

BAŞKAN – ...ve kamu kurum kuruluşlarının tasarrufu altında bulunan ihtiyaç fazla gelir, kaynak ve varlıklardan” Ama, bu zaten bu ihtiyaç fazlası gelir ve kaynaklar bu şirket tarafından yönetilmesine karar verilen kuruluşların olduğu zaman...

ERHAN USTA (Samsun) – İşte, bak tam da siz de onu anlıyorsunuz bak.

BAŞKAN – “Ve” kopartıyor.

ERHAN USTA (Samsun) – İşte, benim korktuğum buydu, siz de tam onu söylediniz. Şirket tarafından yönetilmesine karar verilen kamu kurum, kuruluşu var anlamı çıkıyor burada.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Siz öyle bir anlam çıkarıyor musunuz?

BAŞKAN – Hayır.

ERHAN USTA (Samsun) – Çıkardı zaten.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, çıkarmıyor.

BAŞKAN – Hayır, “ve” yi koyarsam çıkıyor.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ha, onu yazarsan çıkıyor diyor.

ERHAN USTA (Samsun) – Onu da nasıl başardın Sayın Başkan Allah aşkına?

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Bütçe

Tarih : 16/08/2016

Saat :

Kayıt: Bütçe

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 45

BAŞKAN – Şöyle: “Bakanlar Kurulu tarafından Türkiye Varlık Fonuna aktarılmasına veya şirket tarafından yönetilmesine karar verilen ve kamu kurum ve kuruluşlarının tasarrufu altında bulunan” dediğimiz zaman iyice genişletiyoruz. Sadece buna “Şirket tarafından yönetilmesine karar verilen kamu kurumlarının ihtiyaç fazlası.” Öbür türlü bütün kamu kurumlarının ihtiyaç fazlası gibi bir anlam çıkıyor.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sayın Başkanım, bir de ben okuyayım mı size? Tersinden okuyayım, o zaman düzelmiş olacak.

BAŞKAN – Varlıklardan ve kaynak gelir fazlası...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Yok, tersinden okuyorum: “Kamu kurum ve kuruluşlarının tasarrufu altında bulunan ihtiyaç fazlası gelir, kaynak ve varlıklardan Bakanlar Kurulu tarafından, şirket tarafından yönetilmesine karar verilenler” dersiniz zaten aynı şey olacak.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır ama 2 tane unsuru var ya aktarma ya da yönetim.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Oraya bir şey demiyorum, onda sorun yok, zaten devam ediyor. “Kamu kurum ve kuruluşlarının tasarrufu altında bulunan ihtiyaç fazlası gelir, kaynak ve varlıklardan...” sonra devam eden, aynı şey, “Bakanlar Kurulu tarafından Türkiye Varlık Fonu’na aktarılmasına veya şirket tarafından yönetilmesine karar verilenler...”

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bu olur, çok güzel.

BAŞKAN – Bu olur ama bu redaksiyonlu olmaz.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Bakın, tersinden yazarsanız Erhan Bey’in kaygısı da giderilmiş oluyor yani.

BAŞKAN – Şöyle: Müsaade ederseniz ben bunu el yazımla önergeye ekleyeyim.

ERHAN USTA (Samsun) – Ama, Kalkınma Bakanlığının daha güzel bir önerisi var. “Kamu kesimine dair kamu kurum ve kuruluşlarının tasarrufu altında bulunan ve Bakanlar Kurulu tarafından...” deyip, onu yapıp en son yine şöyle, “İhtiyaç fazlası gelir, kaynak ve varlık...” diye bitirebiliriz diyor.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Günel’in söylediği güzeldi.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – “Dair”i kaldırdık, “dair” yok zaten, o yanlışmış, onu unuttun. “Kamu kesimine dair” diye bir şey yok zaten, “dâhil” dedi, ona da gerek yok. İş çözdük, bir daha karıştırmayalım. Sen öbür maddeye geç.

ERHAN USTA (Samsun) – Tamam.

(c) bendiyle ilgili önerimi söyleyebilir miyim Sayın Bakanım?

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Başkanım, yazmadan, bir de (c) bendi var, bir de onu dinleyelim.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Başkanım, önergeyi yazalım mı yeniden?

BAŞKAN – Ben yazıyorum.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sayın Başkanım, bir de (c) bendi var.

BAŞKAN – Ya da yazsınlar tabii yani daha pratik olur.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sayın Başkanım, dinlemiyorsunuz bizi ya.

BAŞKAN – Yalnız, bu şöyle...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – (c) bendi de var diyoruz, hepsiyle birden uzlaşırsanız ikisini birden yazın.

ERHAN USTA (Samsun) – (c) bendinde de anlaşılması zor bir şey var, onu da şöyle öneriyorum ben: “İlgili mevzuat” diye başlayan kısım var ya, onu başa alalım. “İlgili mevzuat kapsamında...” Hani, ilgili mevzuatta olan, olmayan gibi bir şey anlaşıldı ya, bence “her türlü yöntemle”yi de kaldırabiliriz o zaman. “İlgili mevzuat kapsamında yer alan izin ve onaylar aranmaksızın Türkiye Varlık Fonu tarafından yurt içi ve yurt dışı sermaye ve para piyasalarından sağlanan finansman ve kaynaklardan...” dediğimiz zaman problemi çözüyoruz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bir de biz bir öneri getirelim.

BAŞKAN – Siz bu kadar çok öneri getirmeye başlırsanız ben de Bihlun Hanım’ın önerisini getireceğim size.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hızlı bir şekilde okuyorum çünkü biraz da aslında anlamda eksiklik var orada. Öneri şu: “Türkiye Varlık Fonu tarafından yurt içi ve yurt dışı sermaye ve para piyasalarından ilgili mevzuat kapsamında yer alan izin ve onaylar aranmaksızın sağlanan finans ve kaynaklar ile bu piyasalar dışında diğer yöntemlerle sağlanacak finansman ve kaynaklar...” Çünkü, buradaki mevcut yazım ile özü arasında aslında fark var. Sanki sadece...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Mesela ne?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Şöyle: Mevcut yazımda sanki sadece kanunda para ve sermaye piyasalarından sağlayacakmışız gibi bir anlam çıkıyor lafzen. Hâlbuki oradaki “her türlü yöntem” ifadesindeki amaç, sadece para ve sermaye piyasaları değil, para ve sermaye piyasaları dışında da farklı yöntemlerle kaynak sağlayabilirim iradesi var. Onu görünce ikiye ayırıyoruz, diyoruz ki: İki türlü gelir kaynağı olacak. Para ve sermaye piyasalarından kaynak sağlayabilir, para ve sermaye piyasaları dışından kaynak sağlayabilir. Para ve sermaye...

ERHAN USTA (Samsun) – Onu ayrı bentte yazalım Sayın Bakanım öyleyse. O sizin dediğiniz hiç...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ama, birleştiriyoruz.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sadece para ve sermaye piyasalarında ne yaparsak yapalım öyle gibi olur. Onun da orada izinli olan vardır, izinli olmayan vardır.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, o zaman ayrı bir bentte diyelim ki: “Para ve sermaye piyasaları dışında diğer yöntemlerle sağlanacak kaynaklar finans...” Onu bir yere yazın o zaman, tamam.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Bütçe

Tarih : 16/08/2016

Saat :

Kayıt: Bütçe

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 46

ERHAN USTA (Samsun) – Yani, öyle olmasında bir problem yoktur.

BAŞKAN – Ayrı bir bent mi yazılacak?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ayrı bir bent yazacağız.

BAŞKAN – O zaman (c)'yi şöyle düzeltiyorum: “Türkiye Varlık Fonu tarafından yurt içi ve yurt dışı sermaye ve para piyasalarının ilgili mevzuatı kapsamında yer alan izin ve onaylar aranmaksızın sağlanan finansman ve kaynaklar...”

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Evet, bitiriyoruz.

ERHAN USTA (Samsun) – “Piyasalarından” ve “aranmaksızın”dan sonra virgül koyarsak iki virgül arasına alırsanız onları Başkanım.

FAİK ÖZTRAK (Tekirdağ) – Sayın Başkanım, daha önce sadece...

BAŞKAN – Efendim.

FAİK ÖZTRAK (Tekirdağ) – Daha önce bu sadece yurt dışından borçlanmaydı ilk başta, orijinal hâliyle.

BAŞKAN – Öyle bir şey yok.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, değiştirdik.

FAİK ÖZTRAK (Tekirdağ) – Orijinal hâlinde, hani, teklif buraya ilk geldiğinde torba yasada sadece yurt dışından borçlanabiliyordu. Şimdi, buraya yurt içi de eklendi, öyle mi?

BAŞKAN – Öyle bir şey yok.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, arkadaşlar bana diyor ki kanun teklifinde de verildi.

FAİK ÖZTRAK (Tekirdağ) – Yurt içinde sermaye ve para piyasalarında...

BAŞKAN – Ama, hep öyleydi zaten.

FAİK ÖZTRAK (Tekirdağ) – Benim ilk gördüğüm sadece yurt dışı borçlanması vardı.

BAŞKAN – Yok, yok.

FAİK ÖZTRAK (Tekirdağ) – Şimdi, ben bir şey söyleyeceğim: Sayın Başkan, madem bu madde, benim söyleyeceklerim de bu maddeyle ilgiliydi.

BAŞKAN – Sizin mikrofonunuzu da açayım.

Buyurun.

FAİK ÖZTRAK (Tekirdağ) – Şimdi, bakın, burada varlık fonu tarafından yurt içi ve yurt dışı sermaye ve para piyasalarından ilgili mevzuat kapsamında... Yani, bu sermaye, para piyasaları dışında hangi piyasalardan borçlanacak ya da nereden borçlanacak, onu tabii bilemiyorum. Ama, burada şunu söyleyeyim, burada şunu yapıyorsunuz: Hazine var, zaten borçlanıyor yurt içi ve yurt dışı sermaye ve para piyasalarından; şimdi siz hiçbir sınırlamaya, hiçbir izne, hiçbir onaya tabi olmaksızın getiriyorsunuz, “Bu fon borçlanabilir.” diyorsunuz; bu model çalışmaz. Yani, Hazineden arkadaşlarımız burada mı, değil mi bilmiyorum ama bunun mutlaka bir şekilde koordine edilmesi lazım. Onun için de bunun başına Hazine Müsteşarlığıyla koordineli olarak veya Hazine Müsteşarlığına danışılarak...

Şimdi, bakın...

BAŞKAN – Hazine var.

FAİK ÖZTRAK (Tekirdağ) – Bilmiyorum Hazineden kim var ama Hazinenin görüşünü bir almak lazım, bu böyle olmaz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, arkadaşlar söylesin, Hazineden görüş almamızı gerektiren bir şey var mı?

Yok.

FAİK ÖZTRAK (Tekirdağ) – Nasıl yok? Yani, şimdi, o zaman siz yurt dışı piyasalardan Hazine olarak çıkacaksınız, borçlanacaksınız, yurt içi piyasalardan da borçlanacaksınız; bu arada bu fon da devletin fonu olarak gelecek, piyasalardan borçlanacak. Öyle mi? Burada Hazine Müsteşarımız diyecek ki: “Efendim, burada görüş almaya gerek yok.” Kusura bakmayın ama bu, idare edilemez, böyle borç idaresi olmaz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ama, bir dakika, şöyle bir farkımız var: Bizim burayı borç idaresi olarak kurmak gibi bir amacımız yok ki.

FAİK ÖZTRAK (Tekirdağ) – Ama, öyle, bakın, burada yetki veriyorsunuz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, şöyle: Sayın Vekilim, bu fonun gelirleri maddesi yani hangi kaynaklardan gelir üreteceğini düzenliyor. Fon hiçbir zaman için sağladığı kaynakları borç finansmanı için kullanacak bir fon değil ki, amaçları arasında borç finansmanı yok ki.

FAİK ÖZTRAK (Tekirdağ) – Borç finansmanı değil, kendi borçlanacak. Değil mi?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Borçlanacak, doğru ama bir yatırım amacıyla borçlanacak. Diyelim ki Türkiye içerisindeki...

FAİK ÖZTRAK (Tekirdağ) – Hayır, bakın, Sayın Bakanım...

BIHLUN TAMAYLİGİL (İstanbul) – Ne karşılığı borçlanacak?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yatırım karşılığı, proje karşılığı.

BIHLUN TAMAYLİGİL (İstanbul) – Sayın Bakanım, diyelim ki tahvil ihraç edecek, öyle değil mi?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Evet.

BIHLUN TAMAYLİGİL (İstanbul) – Tahvil ihraç etmeyecek mi?

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Bütçe

Tarih : 16/08/2016

Saat :

Kayıt: Bütçe

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 47

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Tamam.

BIHLUN TAMAYLİGİL (İstanbul) – Tahvil ihraç etmesi için bir prosedür yok mu veya o tahvillerin bir takibi yok mu? Bunları neye göre yapacak? Yani sermaye piyasasıymış... Bugün ben bir anonim şirket sahibi olsam ve şirketim tahvil ihraç etse onun uyması gereken bir prosedür var. Merkez Bankası para basıyor, bu fon da gelip tahvil mi basıp hesapsız kitapsız verecek?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, bir yanlış anlaşılma olmasın. Yani, sermaye piyasası veya para piyasası içerisindeki diğer aktörler hangi yöntemle, araçlarla borçlanıyorsa onlarla borçlanacak. Burada sadece herhangi bir tahvil ihracında eğer Sermaye Piyasası Kurulunun bir izni gerekiyorsa bunun için, bu izni almamış olacak. Eğer bir onay gerekiyorsa bu alınacak, yoksa normalde sermaye piyasası üzerinden yapacak.

FAİK ÖZTRAK (Tekirdağ) – Şimdi, Sayın Bakan, o zaman şöyle bir öneride bulunayım: Madem diyorsunuz ki bu öbür şirketler gibi borçlanacak, o zaman uygun görürseniz 2'nci maddenin sonuna bir şey daha eklemek lazım "Bu fonun borcu, kamu borcu sayılmaz." diye. Yani "Bunun borcu 'sovereign debt' tanımına girmez." diye bunu yazalım. "Bu fonun yurt içinden ve yurt dışından yaptığı borçlanmalar kamu borcu sayılmaz yani devletin garantisi altında değildir." Yazalım.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Şöyle: Sizin yazmak istemenizde, benim de "Gerek yok." dememdeki fark nedir? Herhangi bir kanunda ben özel olarak yazmamış olmam bunun kamu borcu olduğu anlamına gelmez ki.

FAİK ÖZTRAK (Tekirdağ) – Fark şu: Bir kere, bu, literatürde baktığınız zaman devlet fonu olarak geçecek, dışarıda da öyle kategorize edecekler.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Evet, doğru.

FAİK ÖZTRAK (Tekirdağ) – Buna borç veren yatırımcı bunun arkasında devlet olduğunu varsayacak.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Zaten öyle.

FAİK ÖZTRAK (Tekirdağ) – Sistemik bir krize girilmesi hâlinde bunun borcunun devlet tarafından ödeneceğini, Hazine'nin bu borcu üstleneceğini varsayacak, başka türlü olmaz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hazine Müsteşarlığına soralım: Özel bütçeli bir kamu idaresi borçlanmaya çıktığında Hazine garanti vermediği zaman, Hazine garantisi yoksa o Hazine'nin borcu mudur?

HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI KAMU FİNANSMANI GENEL MÜDÜR YARDIMCISI HAKKI KARATAŞ– Değildir Sayın Bakanım.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bu kadar basit.

FAİK ÖZTRAK (Tekirdağ) – Şu anda Ulaştırma Bakanlığının vermiş olduğu garantiler...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ulaştırma Bakanlığı da genel bütçeli bir kamu idaresidir.

FAİK ÖZTRAK (Tekirdağ) – Söylüyorum, mevzuatta yapılan değişikliklerle şu anda onların dahi vermiş olduğu garantiler Hazine'nin borcu sayılıyor.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bakın, Değerli Vekilim, kavramları birbiriyle karıştırıyoruz. Çok basit, özel bütçeli bir kamu idaresi 5018 sayılı Kanun'a ekli listede var. Herhangi bir şekilde tüzel kişiliği olduğu için borçlanmaya gidebilir, bazı limitleri var ama herhangi bir şekilde o borcu öderken eğer Hazine özel garanti vermemişse o borç konusunda Hazine'nin hiçbir yükümlülüğü yoktur. Dolayısıyla, ben bu kanuna yazmamış olduğum durumda hiçbir şekilde bu şirketin, fonun borçlarından Hazine sorumlu değil ki. Siz sadece piyasadaki algıyı söylüyorsunuz; algı ayrı, hukuk ayrı. Şu arada ben bu düzenlemede hiçbir şekilde "Bu şirketin bütün borçlarından Hazine sorumludur." demediğim sürece hiçbir şekilde Hazine garantisi ve sorumluluğu burada yok.

FAİK ÖZTRAK (Tekirdağ) – Şimdi, ben şunu söyleyeyim: Bu fon, Türkiye Varlık Fon'u olarak ve içinde devletin kaynakları olan ve devlete ait olan birtakım erkleri kullanarak piyasaya çıkan bir fon, fonun yaptığı borçlanma yatırımcı tarafından kamu borçlanması olarak değerlendirilecektir ve bütün bunlar size ileride bir dava hâlinde -ben söylemiş olayım da burada zabitlere geçsin- sizin önünüze bunu koyacaklar.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bizler burada bu işin içinde olan insanlarız. Yani bizim, tabii, konuştuğumuz her kelime çok önemli bir kelime. Şunu varsayıyor musunuz: Sermaye piyasasında veya para piyasasında böyle bir kuruma borç veren yurt içindeki veya yurt dışındaki bir şirket, bu şirketin kanununa, Türk hukuk sistemine bakmayacak; şirketin buradaki sınırlılıklarına, Hazineyle olan ilişkilerine bakmayacak, sadece böyle bir algı üzerinden borçlanma yapacak. Böyle bir yatırımcı kuruluşu ben hiçbir yerde görmedim.

FAİK ÖZTRAK (Tekirdağ) – Hayır, algı değil, zaten ben dava açtığım zaman...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hiçbir geçerliliği yok.

FAİK ÖZTRAK (Tekirdağ) – Hayır, dava açtığı zaman bunu kamu borcu olarak saydıracak.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, saydıramaz.

Bakın, şimdi, şunu anlatamıyorum ki, o kadar açık ki: Hazine Müsteşarlığının Kamu Borç Yönetimi Kanunu çerçevesinde borçlanma yöntemleri, borçlanmanın sınırlılıkları belli, sorumlulukları belli. Zaten 5018 sayılı Kanun sistematığında bile biz bunu genel bütçe, özel bütçe diye ayırmışız. Dolayısıyla, herhangi bir şirket, borç veren bir kuruluş kanun açıkken, burada ortadayken, Türkiye'deki ulusal mevzuat ortadayken kalkıp da "Evet, sermayesi kamu tarafından konulmuştur. Sermayesi kamu tarafından konulmuş olması, borçlarından Hazine'nin yüzde 100 sorumluluğu anlamına gelir." dersiniz vallahi size gülerler.

FAİK ÖZTRAK (Tekirdağ) – Bence bana gülmelerini bir yana bırakın...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Size değil, "size" derken şeye yani genel anlamda o yatırımcıya gülerler yani.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Bütçe

Tarih : 16/08/2016

Saat :

Kayıt: Bütçe

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 48

FAİK ÖZTRAK (Tekirdağ) – Bakın, adamın biri damdan düşmüş...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Valla, biz damdan düşmeyeceğiz inşallah.

FAİK ÖZTRAK (Tekirdağ) – ... demiş ki: “Bana doktor getirmeyin, damdan düşeni getirin.”

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bravo. Kamu Borç Yönetimi Kanunu ne zaman çıktı?

FAİK ÖZTRAK (Tekirdağ) – Ben zamanında damdan düştüm ve ben şu anda sizi uyarma görevini yapıyorum.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Tamam, teşekkür ediyorum.

FAİK ÖZTRAK (Tekirdağ) – Ben diyorum ki size: Dışarıdaki hukukçulara da sorun, sonunda bunu kamu borcu tanımı içine sokarlar.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, ben de sorumlu Bakan olarak cevap vermek zorunda kalıyorum, neden? Kamu Borç Yönetimi Kanunu sene kaçta çıktı arkadaşlar? 2002. Yani, damdan düştükten sonra dedik ki: “Bir daha damdan düşmeyelim.”

FAİK ÖZTRAK (Tekirdağ) – Şimdi, ben diyorum ki: Orada biz kamu denetim tanımını yaptık.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bak, gene hukuk yapma sistematiğimize takılıyoruz. Biz normalde özel olarak “Kamu borçludur, sorumludur.” diye yazmadığımız sürece hukukun genel prensiplerine göre zaten sorumlu değildir. Ben bu kanuna böyle yazarsam yarın birisi kalkarsa “Bakın, şu kanunda özel olarak ‘Hazine bundan sorumlu değildir.’ diye yazmamış, demek ki kanun koyucu burada eğer bunun kamu borcu, Hazinesinin borcu olmadığını isteseydi aynen bu kanunda olduğu gibi buraya yazardı.” der. Hukuk sisteminde özel olarak sorumluluk düzenlenmediği sürece sorumlu değilsiniz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

FAİK ÖZTRAK (Tekirdağ) – Peki, buraya kadar...

Bir şey daha söyleyeceğim.

BAŞKAN – Buyurun.

FAİK ÖZTRAK (Tekirdağ) – Peki, bunun yerine, bu fon borçlanma yaparken... Ne olursa olsun Hazine borçlanmasının alternatifi olacaktır, bunu söyleyeyim. Bu çerçevede en azından buraya bir koordinasyon maddesi koyamaz mısınız? Yani, hiçbir sınıra, şuna buna tabi olmadan diye gitmek yerine...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Şöyle: Yani, yaklaşım tarzımız farklı. Bu fonu, hiçbir zaman için, kamunun ihtiyaç duyduğu kaynakları finanse etmek, bir borçlanma aracı olarak kullanmak amacıyla kurmuyoruz. Hazine Müsteşarlığının kamu borç yönetimi noktasında sorumlulukları belli. Haklı olduğunuz şu nokta var yani sayın vekilimiz de belirtti: Sermaye veya para piyasasında farklı amaçlarla hareket eden, işlem yapan diğer aktörler var. Hazine de o piyasada, bu da o piyasada. O anda piyasadaki fiyat seviyesinin oluşması arz ve talebin oluşmasında önemli bir aktör hâline geliyor. Dolayısıyla, piyasa oyuncuları arasında haksız bir rekabetin oluşmaması lazım. Piyasa oyuncularının her birisi için geçerli olan şeffaflık ve hesap verilebilirlik kurallarının olması lazım. O konuda ben katlıyorum, onun mekanizmasını nasıl kuracağımızı konuşmamız gerekir ama bunu bir borçlanma yapısı gibi organize edecek olursak dünyada hiçbir varlık fonunu borçlanma enstrümanı olarak kurulmuş görmedim ben. Dolayısıyla, ben sayın vekilimizin söylediği konuyu, onu nasıl organize edeceğiz diye düşünüyorum, o önemli bir şey. Biz serbest piyasa ekonomisine inanan, liberal piyasa ekonomisi içerisinde bütün yatırımcılara “fair-play” dediğimiz o ortamı sağlamak isteyen bir ekonomik anlayışa sahibiz. Buradaki sağlanan yapı, tamam rekabet etsin, kendi amaçlarını gütmek için piyasada aktif rol üstlensin ama diğer aktörlere göre bir avantaj elde ederek bunu sağlamasın. O amacı haksız bir konumlama üzerinden elde ederse o zaman o onun bir başarısı değil aslında, kanunun ona verdiği bir imtiyaz olur. O imtiyaz üzerinden sağlayacağı başarı aslında bir başarı değil, değil mi? Dolayısıyla, bunu bir çalışalım beraber. Ona katılıyorum, bununla ilgili hiçbir şekilde sermaye piyasasında, para piyasasında bütün aktörlerle eşit şartlarla yarışsın ve rekabet etsin, kendi piyasa oyun kurallarına göre de kendisi yapsın ama bir borçlanma yapısı olarak algılanabilecek bir ilişki de kurmayalım istiyorum.

FAİK ÖZTRAK (Tekirdağ) – Yani, ne olursa olsun önemli kaynağı bunun...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ama söylediğiniz konu önemli, onu farklı bir şekilde konuşmamız lazım, onu çalışalım yani.

FAİK ÖZTRAK (Tekirdağ) – Sayın Bakanım...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hazineyle aynı anda piyasada iki oyuncu olarak varken birisi borçlanma yönetimi yapıyor, birisi de varlık yönetimi yapıyor. İkisi arasında bir çatışma da olmaması lazım, ikisinin arasında bir geçişkenlik de olmaması lazım. Onunla ilgili bir mekanizma kurabilir miyiz, ona bakalım ama borçlanma yönetiminin bir parçası olarak konumlandırmayalım burayı.

FAİK ÖZTRAK (Tekirdağ) – Yani, siz ne kadar konumlandırmasınız da dışarıdaki adam Türkiye’de kamuya vereceği borç miktarını baştan belirleyecek, o çerçevede de “Hazineye şu kadar, buna da bu kadar.” diyecek. Dolayısıyla, sonuç itibarıyla, yurt dışında bu iş birbirini vuracak yani ikisi birbirini vuracak.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Onu bir çalışalım, Merkez Bankası ve Hazineyle bir çalışalım onu.

BAŞKAN – Sayın Günal...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Bütçe

Tarih : 16/08/2016

Saat :

Kayıt: Bütçe

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 49

Ben böyle şey olunca bir şey anlayamadım. Yani, Sayın Bakan da hepsine anında cevap vermek istiyor, kafam karışıyor. Hem diyorsunuz ki "Rekabete açık olsun, özel fon gibi olsun, kamu borçlanma fonu değil." öbür taraftan "para ve sermaye piyasasından sağlanan finansman ve kaynaklardan" diyorsunuz. Yani, varlık mı yöneteceğiz, fazlaları bulup ama mal, ama petrol, ama tahvil, nakit - ne yazarsanız- onları mı kârlı şekilde yöneteceğiz? Şimdi, yani, Sayın Başkanım, buradaki şeyi "sağlanan finansman ve kaynaklardan" dediğiniz zaman bu borçlanma olur yani adına ne dersiniz deyin.

Şimdi, bir taraftan "izin ve onaylar aranmaksızın" diyorsunuz... Dur, belki ilave ederiz bunu da, ben onun için oyalıyorum arkadaşları, (c) bendi de ilave edilirse yeniden yazacaklar, onun için acele etmeyin, hemen vermeyin önergeyi çünkü burası biraz alengirli. Sizin dediğinizin tam tersi, bu madde tamamen sizin söylediğinizin tersini söylüyor Sayın Bakan. Siz diyorsunuz ki: "Özel sektör fonu gibi rekabet edecek, kurallara uyacak, kamu fonu değil, kamu borcu niteliğinde olmayacak." Niye o zaman izin ve onaylara tabi olmuyorsunuz o zaman, ne anlamı var? Size izin vermeyecekler mi bir şey yapacağınız zaman?

Peki, ben şunu sordum, hâlâ cevap alamadım: "Sağlanan finansman ve kaynak, her türlü diğer yöntem" ne var? Yani, uluslararası piyasadaki sağlayacağınız finansman ve kaynak ama tahvil yoluyla, ama kredi yoluyla, ama diyelim ki Londra piyasasında, borsada, New York Borsasında hissemizi ihraç ederek eğer borçlanma değilse, kaynak bulma değilse... Peki, yani, hisse veya tahvil ihraç etmeyecekseniz, kredi almayacaksanız bana uluslararası piyasadaki finansmanı sağlayacağınızı, neyi hedeflediğinizi söyleyebilir misiniz? Şimdi, tahvil ihraç edeceksek bu süreli Faik Bey'in dediği gibi.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, kamunun borçlarının finansmanında kullanmayacağım bunu, onu söylemeye çalışıyorum.

FAİK ÖZTRAK (Tekirdağ) – Niye Sayın Bakanım? Bu üçüncü havaalanını finanse etmeyecek misiniz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Büyük stratejik yatırımlara iştirak edebilir şirket. Herhangi bir şekilde bir varlığı, kamuya ait olan bir varlığı portföyüne alıp bu varlığı karşılık göstererek tahvil veya hisse senedine dönüştürülebilir, tahvil ihraç edebilir, bunlar ayrı yöntemler ama oradaki yapılan şey bir varlık yönetimi, var olan bir varlığı karşılık göstermek suretiyle bir kaynak üretme projesi. "Proje karşılığı finansman" dediğimiz yöntem bu mu? Ama sizin söylediğinizi yanlış anlamıyorsam ben şöyle anlıyorum: Yani, bu varlık fonu gidecek, uluslararası piyasalardan borçlanacak, sonra gidecek bunu Hazineye verecek, böyle bir plan yok.

FAİK ÖZTRAK (Tekirdağ) – Hayır, Hazineye vermeyecek. Mesela...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Plan değil ya bu. Sayın Bakanım, sizin söylediğiniz... Zaten Hazine bunlara garanti veriyor yani bunların hepsini stratejik yatırımlar için verdik. Yani, Hazinenin garanti miktarı belli, bunları tartıştık, daha önce defalarca geldiniz, zaten Hazinenin garantisi var. O projelerde finansman sağlamaksa amacınız, adam ne istiyor? Hazine garantisini istiyor Faik Bey'in dediği gibi, onu da zaten veriyorsunuz. Şimdi, Hazinenin garantisi olmadan sadece siz köprüyü oraya koydunuz diye uluslararası piyasa siz eğer özel bir varlık fonu isterseniz verir mi o parayı?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Verir.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Yani, şimdi, "Verir." yok, Hazinenin garantisi yoksa...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, verir.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sayın Bakanım...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Getirisi var, projesi var.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Bakın, yani, bir taraftan varlık mı diyoruz, finansman mı diyoruz? Şimdi, bir taraftan diyorum ki: Elimdeki varlığı koymak başka bir şey, dışarıdan borç almak, finansman almak başka bir şey. Siz ona garantör gibi oluyorsunuz. Yani, bir proje yaparsanız... Diyorsunuz ya "Proje yapacağız." diye, bir taraftan da diyorsunuz ki "Kamu fonu gibi olmasın, Hazine gibi borçlanmasın, arada koordinasyon olsun." Yani, iki ayrı borçlanma yönetimi gibi bir şey olacak. Sayın Bakanım, yani, aynı şekilde, aldığımız şeyi biz zaten nereye... Hazine neden borç alıyor?

BAŞKAN – Sayın Günal...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Yani, alınan borçları veya IMF'den aldığı borçları, Dünya Bankasından alınan borçları bunları zaten ne için alıyor? Yine proje için kullanıyorsun veya içeride bunları tekrar kullanıyorsun. Dolayısıyla, sizin söylediğiniz şey gelişiyor. Bir özel fon gibi olsun, rekabeti engellemesin ama bir taraftan ne izne ne onaya tabi olmayalım yani ne olduğu belli olmayan bir fon olsun. Kamu mu, özel mi? Kamunun gücünü kullanayım ama özel olayım, öyle bir şey olmaz.

BAŞKAN – Sayın Günal, teşekkür ediyorum.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Ben anlamadım ama.

FAİK ÖZTRAK (Tekirdağ) – Son bir şey söyleyebilir miyim Sayın Başkan?

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Yani, Sayın Bakan hepsine cevap veriyor, şu şeyin dışında burada söylediğiniz "başka her türlü" dediğiniz başka ne finansman var? Yani, bu sağlanan yurt dışı sermaye piyasası, yurt için sermaye para piyasası dışında ne sağlayacaksınız, onu anlayamadık. "Ayrı bent diye yazalım." şeyi... Örnek verin, ne mesela?

ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANI MEHMET BOSTAN – Sayın Başkanım, Sayın Bakanım, sayın vekillerim; şöyle durumlar olabilir: Şimdi, biliyorsunuz, dünyada bir düşük faiz trendi var ve özellikle büyük fonlar, büyük aile fonları ya da devlet fonları yatırım yapacak varlıklar bakıyorlar, uzun vadeli likit olmayan varlıklar arıyorlar. Dolayısıyla, biz de burada bulduğumuz birtakım varlıklarla bu yatırımcıları çekebiliriz düşüncesindeyiz, buradaki maksat budur.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Tamam, o ne, onun adı ne?

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Bütçe

Tarih : 16/08/2016

Saat :

Kayıt: Bütçe

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 50

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Piyasa dışında, sermaye piyasasının değil ama o.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Ne, ne? Yani, fon nerede peki? Yurt dışı fonu nerede?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Amerika’da kurulmuş bir fon.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Tamam, ne o, fonun adı ne? “Fon” ne demek yani? Fon sermaye piyasası aracı değil mi?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Değil canım, hayır, olur mu? Gidip Amerika’da...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sayın Bakanım, her ülkede fonların tabi olduğu mevzuat var. Siz burada “Tabi olmayalım.”

diyorsunuz ama yani Amerika’da çıkan, Securities and Exchange Commission’ a girmek zorunda ne olursa olsun adı. Adı ister büyük fon, ister küçük fon olsun; ister bölgesel fon, ister eyalet fonu olsun eğer fon olarak geçiyorsa bizimkinde de olduğu gibi sermaye piyasası mevzuatına tabi olur.

BAŞKAN – Mehmet, yine şeker çıkmaya başladı.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Yok, hayır...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yani, gazetelerde zaman zaman görüyoruz, ben hayret ediyorum. “Yurt dışından bir fon geldi, Türkiye’deki şu şirkete 250 milyon dolar sermaye koydu.” diyoruz, hiç sermaye piyasasında gerçekleşmiyor bu işlem. Ya, bunlar stratejik ortaklık.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Ya, o fon kafadan sizi helikopterle mi uçuruyor? O fonun bir topladığı, ortaklarından aldığı bir fon yok mu?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Var.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Bunun tabi olduğu bir şey yok mu?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Var.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Ya, gidip illa ki New York Borsasından mı almanız gerekiyor ya da Londra’dan mı almanız gerekiyor?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, hayır.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Ee?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yani, gidip 5 bin kişiden para topluyor, bir fon oluşturuyor, tamamen güvene dayalı bir fon, o fon sonra geliyor Türkiye’deki bir şirkete yatırım yapıyor, sermayesine ortak oluyor, o şirket de uluslararası hukukta tanınan bir fon yapısı. Var, bakın bunlar Türk hukukunda çok bildiğimiz yapılar değil ama bunlar gittikçe yaygınlık kazanıyor.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum arkadaşlar.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Yani, Sayın Başkanım, müsaade ederseniz ben bir toparlayayım da o zaman.

Sayın Bakan hepsini güzel söylüyor da bizim “piyasa” dediğimiz şey sadece organize piyasa değildir, sizin söylediğiniz organize piyasadır. Yani, “piyasa” deyince illa ki götürüp eski adıyla İMKB’de, şimdiki adıyla Borsa İstanbul’da kota edilmiş olması gerekmez, onu söylüyorum. Siz “para ve sermaye piyasası” dediğiniz zaman toplanan bütün paralar ya sermaye piyasasında ya para piyasasındadır. Biz onu vadesine göre söyleriz, illa ki organize piyasada o olmaz, şimdi kalkıp ders mi verelim? Yani, öyle bir söylüyorsunuz ki... Ya “piyasa” dediniz. Ya, başka? Bak, ben onu sormuyorum, başka bir varlık falan var mı? Bir yerden petrol mü gelecek, onu mu stoklayacağız? Yani, “para ve sermaye piyasası” dediğiniz şey o fonları kapsıyor, onu anlatmaya çalışıyorum. “Her türlü” dediğiniz zaman, ya aklınızda başka bir şey mi var diyoruz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, aklımızda başka bir şey yok.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Onu demediğiniz zaman da karşılıyor sizin söylediğiniz fonu diyorum ya, benim anlatamadığım o.

BAŞKAN – Tamam.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Varsa, ha, bilelim, o zaman ayrı bent yazalım diyoruz spesifik olarak.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Buraya ayrı bent yazdık zaten.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Hayır, bir şeyi yok, ayrı yazdığınız bendin yukarıyla şu anda bir farkı yok diyorum ben de.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, onun dışında.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Mesela ne? Soruyorum işte. “Her türlü yöntemle” dediğiniz zaman o yine para ve sermaye piyasası oluyor.

BAŞKAN – “Her türlü”yü kaldırdık efendim, “diğer yöntem” diyoruz.

Evet, Sayın Öztrak...

FAİK ÖZTRAK (Tekirdağ) – Çok kısa olarak, anlayabildiğim kadarıyla -Sayın Bakanım, biraz önce bence iyi oldu. Özelleştirme İdaresinin elinde birtakım mal varlıkları var, onları getiriyorsunuz fona koyuyorsunuz; kamunun elinde birtakım mal varlıkları var, onları da getiriyorsunuz fona koyuyorsunuz. Yalnız, bunların ihtiyaç fazlası olduğuna kim karar verecek, burada çok net değil.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bakanlar Kurulu.

FAİK ÖZTRAK (Tekirdağ) – Galiba birinde Özelleştirme Yüksek Kurulu, öbüründe de Bakanlar Kurulu herhâlde.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, Bakanlar Kurulu.

FAİK ÖZTRAK (Tekirdağ) – Hayır, özelleştirmede Özelleştirme Yüksek Kurulu; diğerinde de Bakanlar Kurulu, bunu böyle anlamak lazım değil mi?

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Bütçe

Tarih : 16/08/2016

Saat :

Kayıt: Bütçe

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 51

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Doğru, doğru.

FAİK ÖZTRAK (Tekirdağ) – Şimdi, bunları içine koyacaksınız, bu malları içine koyacaksınız. Mesela, işte, diyelim mi İstanbul'daki üçüncü havaalanı... Üçüncü havaalanını yapıyoruz, üçüncü havaalanını getireceksiniz bu fonun içine koyacaksınız, bunun üzerinden de "Burada havaalanı var." deyip kâğıt çıkaracaksınız. Şimdi, bunu aslında kamu özel işbirliğiyle yapıyordunuz, onun gelirleri kamu özel işbirliği çerçevesinde bir kuruma gidecek. Şimdi bunu bir daha getireceksiniz, buraya koyacaksınız. Çünkü diğer bakanın yani sizden önce burada oturan Sayın Zeybekci'nin açıklamasında da bu var mesela. "Koyacağız, kamu özel işbirliği içinde yapılana da ben..."

Şimdi, ben, özetle bir tek kelime söyleyeceğim: Bunlar türev üründür.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Tamam, doğru.

FAİK ÖZTRAK (Tekirdağ) – Buradan, kamunun mal varlığı üzerinden türev ürün yaratmaya çalışıyorsunuz ama bir şeyi unutmayalım: Kontrolsüz türev ürün üretimi bugün dünyada yaşadığımız krizin, 2008, 2009 krizinin en temel nedenidir.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yani, sentetik türev bunlar.

FAİK ÖZTRAK (Tekirdağ) – Umarım bu da, burada yapmak istediğiniz şey de Türk kamu kesimine ciddi bir borç krizi yaratmaz diye düşünüyorum. Bu konuda çok endişe hissediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum arkadaşlar.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Teşekkür ediyorum.

Burada zaman zaman bazı projelerden örnekler veriliyor. Herhangi bir şekilde şu anda yürüyen projelerle ilgili olarak bir düşünce veya plan söz konusu değil. Burada biz bir platform oluşturuyoruz, bu platformda farklı enstrümanlarla, farklı yöntemlerle bir taraftan varlıkları ekonomiye kazandırırken bir taraftan da projeye dayalı finansmana imkân sağlıyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

4'üncü madde üzerinde az önce Bakanın kabul etmiş olduğu önerge geri çekildi.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Yeni bir önerge var, okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1319) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 4'üncü maddesinin (1)'inci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

Süreyya Sadi Bilgiç

Isparta

"(1) Türkiye Varlık Fonunun kaynakları;

- Özelleştirme Yüksek Kurulu tarafından; özelleştirme kapsam ve programında bulunan ve Türkiye Varlık Fonuna devrine karar verilen kuruluş ve varlıklar ile Özelleştirme Fonundan Türkiye Varlık Fonuna aktarılmasına karar verilen nakit fazlasından,
- Kamu kurum ve kuruluşlarının tasarrufu altında bulunan ihtiyaç fazlası gelir, kaynak ve varlıklardan Bakanlar Kurulu tarafından Türkiye Varlık Fonuna aktarılmasına veya Şirket tarafından yönetilmesine karar verilenlerden,
- Türkiye Varlık Fonu tarafından yurtiçi ve yurtdışı sermaye ve para piyasalarından ilgili mevzuat kapsamında yer alan izin ve onaylar aranmaksızın sağlanan finansman ve kaynaklardan,
- Para ve sermaye piyasaları dışında diğer yöntemlerle sağlanan finansman ve kaynaklardan, oluşur."

"(4) Şirket tarafından, gayrimenkuller, gayrimenkul projesi veya bir gayrimenkule bağlı hak ve faydaların belli bir tarihteki değeri, bu değeri etkileyen gayrimenkulün niteliği, piyasa ve çevre koşulları analiz edilerek uluslararası alanda kabul görmüş değerlendirme standartları çerçevesinde değerlemek üzere Sermaye Piyasası Kurulu listesinde yer alan gayrimenkul değerlendirme şirketleri ile anlaşılabilir."

BAŞKAN – Sayın Bakan, bu önergeye katılıyor musunuz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Katılıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Bakanın kabul ettiği bu yeni önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda maddeyi oylarınıza sunuyorum...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Başkan, sorularımız vardı ya.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

Sorulara cevap verdiler.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Hayır, benimkine vermediler.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Şöyle: Bu fiyat istikrarı...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Bakan, mali disiplin ve fiyat istikrarı.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Mali disiplin ve fiyat istikrarı konuları en duyarlı olduğumuz konular. Özellikle son on dört yıldır uyguladığımız ekonomi politikalarında en başarılı olduğumuz alanlardan bir tanesi mali disiplin.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ne kadar?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, hayır, çerçeveyi ortaya koyuyorum. Dolayısıyla, böyle bir varlık fonu herhangi bir şekilde gerek kamu kesimi dengelerinde gerek genel yönetim dengelerinde zaten yer alacak. Bizim ortaya koyduğumuz bir

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Bütçe

Tarih : 16/08/2016

Saat :

Kayıt: Bütçe

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 52

kamu borç politikası var. Mali disiplini işaret eden herhangi bir şekilde buradaki varlık fonu uygulamakta olduğumuz mali disiplini sıkıntıya sokacak ne bir format ne de bir hedef içeriyor. Böyle, büyük ölçüde, Türkiye gittikçe büyüyen, gelişen, gerçekten ileriye dönük olduğu zaman nakde ve gelire dönüştürülebilir çok sayıda projesi ve varlığı olan bir ülke ve Türkiye bu varlık fonunu kurmak suretiyle, özellikle proje veya da finansman üzerinden ihtiyacı olan büyümesine, kalkınmasına katkı verecek büyük yatırım projelerini bu yöntemle finanse edecek. Bir taraftan kamunun borçlanma ihtiyacını aşağı çekmek suretiyle kamu disiplinine yardımcı olacak, diğer taraftan da özellikle bu projeye böyle bir fonla şirket yapısı altında yani sermaye piyasası düzenlemelerine tabi, uluslararası standartlara göre çalışan bir şirketle bulduğunuz bir finansman her zaman için kamudan bulduğunuz bir finansmana göre daha kalitelidir. Neden? Çünkü piyasada yatırımcı o projenin kalitesine bakar, geleceğine bakar, ona göre oraya kaynak aktarır. Onun için mali disiplin konusunda bir endişe duymaya gerek yok.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Fiyat istikrarı...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – İki: Fiyat istikrarı konusunda Merkez Bankası...

MERKEZ BANKASI BAŞKAN YARDIMCISI ERKAN KİLİMCİ – Sayın Başkanım, Sayın Bakan, değerli üyeler; fiyat istikrarı, enflasyon, para politikası kararları, para politikasına ilişkin uygulamalar para politikası duruşuyla sağlanabilir. Mevcut durumda ulusal varlık fonlarına Türkiye özelinde elimizde yeterli bir veri olmadığı için fiyat istikrarına olan katkısına ilişkin bir değerlendirme yapmak hemen mümkün değil fakat dünya örneklerine ilişkin bazı analizler var. Şunları görüyoruz... Farklı kanallardan fiyat istikrarına doğrudan olmasa da dolaylı olarak katkı sağlayabiliyor.

Bunlardan bir tanesi: Varlık fonlarına zaman zaman ülkenin vatandaşlarının tasarrufları kaynak oluşturabiliyor. Bunlar da uzun vadeli araçlarda, sermaye piyasası araçlarında ve zaman zaman da uluslararası varlıklarda değerlendirilebiliyor. Bu durumda hem tasarrufun uzun vadeli teşvik ediliyor olması, nispeten getirisinin bir vade primiyle daha yüksek olması... O da tasarrufların daha yüksek bir reel getiriye ulaşmasına yardımcı olmakta. Bu da talep kanalı üzerinden hem kredi talebini aşağı çekmekte hem de tüketim talebini aşağı çekmekte. Böyle bir fiyat istikrarına katkısı olduğu değerlendiriliyor bu analizlerde.

Bir diğer analizde bu ulusal varlık fonlarının toplam büyüklüğünün 2020 yılında 15 trilyon dolar seviyesine çıkması bekleniyor, 8 trilyon dolar seviyesinde. Ülkeler arasında yapılan iş birlikleri bu ulusal varlık fonlarının bir araya gelerek doğrudan yatırım şeklinde uzun vadeli yatırımların ülkelere yönlendirilmesine yardımcı oluyor. Bu da bizim “sermaye hareketleri” dediğimiz kanal üzerinden, özellikle portföy hareketlerinin çok oynak olduğu dönemlerde döviz kuru üzerinde ciddi baskılar oluşturuyor. Ödemeler hesabındaki dalgalanmaları yumuşatarak, uzun vadeli doğrudan yatırım türündeki yabancı yatırımcıyı ülkeye çekerek, yine fiyat istikrarı üzerine dolaylı olarak olumlu etkide bulunacağı yönünde değerlendirmeler yapıyor.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Risklerden bahsedebilir miyiz?

MERKEZ BANKASI BAŞKAN YARDIMCISI ERKAN KİLİMCİ – Tabii, şüphesiz, her türlü getiride bazı riskler oluşabiliyor.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Arkadaşlar, bu 2'nci maddeye, Sayın Bakanın kabul etmiş olduğu, oylamadığımız önergeyle eklenen 7'nci fıkra “En az beş kişiden oluşan yönetim kurulu başkan ve üyeleri ile genel müdür Başbakan tarafından atanır. Yönetim kurulu başkan ve üyeleri ile genel müdürün ekonomi, finans, hukuk, maliye ve bankacılık alanlarından en az birinde, beş yıldan az olmamak üzere tecrübe sahibi olmaları aranır.” şeklinde düzeltilmiş ve bu yeni önerge dağıtılmıştır.

Sayın Bakan, bu yeni şekliyle bu yeni önergeye katılıyor musunuz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Katılıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Bakanın kabul etmiş olduğu bu önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda 2'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Değerli arkadaşlar, birleşime 20.30'a kadar ara veriyorum.

Kapanma Saati: 19.50

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Bütçe

Tarih : 16/08/2016

Saat :

Kayıt: Bütçe

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 53

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 20.43

BAŞKAN: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

BAŞKAN VEKİLİ: Mehmet Şükrü ERDİNÇ (Adana)

SÖZCÜ: Abdullah Nejat KOÇER (Gaziantep)

KÂTİP: Emine Nur GÜNAY (Eskişehir)

BAŞKAN – Komisyonumuzun saygıdeğer üyeleri, Sayın Bakan; 41'inci Birleşimimizin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

Görüşmelerimize kaldığımız yerden devam edeceğiz.

5'inci maddeyi okutuyorum:

Varlık ve hakların Türkiye Varlık Fonu adına tescili

MADDE 5- (1) Türkiye Varlık Fonuna devredilen varlıklar ve haklar ile Şirket tarafından gerçekleştirilen faaliyetler neticesinde elde edilen tescile tabi olabilen diğer her türlü değer ilgili siciline veya kütüğüne Türkiye Varlık Fonu adına tescil edilir. Türkiye Varlık Fonu, bu madde kapsamındaki tescil işlemleri ile sınırlı olmak üzere tüzel kişiliği haiz addolunur.

BAŞKAN – Madde üzerinde söz talebi yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

6'ncı maddeyi okutuyorum:

Denetim

MADDE 6- (1) Şirketin ve Türkiye Varlık Fonunun finansal tabloları bağımsız denetime tabidir. Şirket, Türkiye Varlık Fonu ve bu madde çerçevesinde kurulacak veya pay sahibi olunacak diğer şirket ve fonların bu madde kapsamındaki denetimi 3/12/2010 tarihli ve 6085 sayılı Sayıştay Kanununa tabi değildir.

(2) Türkiye Varlık Fonu bünyesinde kurulacak fonlar Sermaye Piyasası Kanunu kapsamında bağımsız denetim ve kurumsal yönetim düzenlemelerine tabidir.

BAŞKAN – Madde üzerinde bir adet önerge var, önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan "Türkiye Varlık Fonu Kurulması ile Katma Değer Vergisi Kanunu'nda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi"nin 6'ncı maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Süreyya Sadi Bilgiç

Isparta

"Madde 6- (1) Şirket, Şirket tarafından kurulacak diğer şirketler, Türkiye Varlık Fonu ve Türkiye Varlık Fonu bünyesinde kurulacak alt fonlar bağımsız denetime tabidir.

Şirket, Sermaye Piyasası Kanunu kapsamında kurumsal yönetim düzenlemelerine uyar.

(2) Şirket, Şirket tarafından kurulacak diğer şirketler, Türkiye Varlık Fonu ve Türkiye Varlık Fonu bünyesinde kurulacak alt fonların bağımsız denetimden geçmiş yıllık mali tabloları ile faaliyetleri, Başbakan tarafından görevlendirilecek sermaye piyasaları, finans, ekonomi, maliye, bankacılık, kalkınma alanlarında uzman en az üç merkezi denetim elmanı veya kariyer meslek mensubu tarafından denetlenir. Denetim sonucunda hazırlanacak rapor her yıl Haziran ayı sonunda kadar Bakanlar Kuruluna sunulur.

3) Şirket, Şirket tarafından kurulacak diğer şirketler, Türkiye Varlık Fonu ve Türkiye Varlık Fonu bünyesinde kurulacak alt fonların bir önceki yıla ait mali tabloları ile faaliyetleri her yıl Ekim ayında Türkiye Büyük Millet Meclisi Plan ve Bütçe Komisyonu tarafından birinci ve ikinci fıkralar kapsamında hazırlanan ve Başbakanlık tarafından gönderilen denetim raporları üzerinden görüşülerek denetlenir."

BAŞKAN – Sayın Paylan, buyurun lütfen.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Sayın Bakan, doğrudan maddeyle ilgili değil ama bir şeyi merak ediyorum çünkü genel olarak okudum; bu fonun yurt dışında yatırım yapmasını engelleyen herhangi bir kesinti yok değil mi? Yani yurt dışına yatırım yapabilir.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Tabii, tabii, yazdık onu zaten.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Yani yurt dışına gidip bir arazi satın alabilir, üzerinde yatırım yapabilir, orada istihdam sağlayabilir. Buna ben itiraz ediyorum. Yani sonuç olarak eğer ki yerli kaynaklarla bir fon oluşturuyorsak burada yatırım yapsın, burada istihdam sağlasın, yurt dışına yatırım yapmasın diye öneriyorum. Yani bilmiyorum, başka arkadaşlar da bunu herhâlde desteklerler. Yurt içinde istihdam sağlasın, yurt içinde yatırım yapsın çünkü yurt dışında daha ucuz diye işçilik, gidip bu fon... Atıyorum, Çin'de Amerika nasıl yapıyor, belli fonlar nasıl yapıyor? Orada istihdam sağlıyor. Ciddi bir yatırım açığımız var, ciddi bir istihdam açığımız var. Bu anlamda, bu fonun kapsamından yurt dışında yatırım yapmasının çıkarılmasını öneriyorum. Bununla ilgili görüşünüzü merak ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Erdoğan...

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Bütçe

Tarih : 16/08/2016 Saat : Kayıt: Bütçe Stenograf : Uzman : Sayfa: 54

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Şimdi, Sayın Bakanım, maddeye bakıyoruz, birkaç sorum var. Bir: Şimdi, bir denetim komisyonu oluşturuluyor bu maddeyle; birincisi, kariyer meslek mensubu, bir denetim elemanı değil kariyer meslek mensubuna denetim yaptırmak doğru da değil, denetim ayrı bir profesyonellik. Onun için, kariyer meslek mensubu bunu sulandırır, gerek yok. O zaman şöyle bir şey olur: Denetim takımını nasıl seçiyorsanız ona göre denetim sonucu çıkarırsınız. Kurumsal bir şey yapacaksak -bunu samimiyetle söylüyorum- devlet ciddiyetinde yapacaksak mesela, TMSF'deki denetimde vardı ya, Başbakanlık müfettişi, Maliye müfettişi, üç tane kurum sayılıyordu. Burada yapılması gereken bence şu: Üç tane temel kurumumuz var bu konuyla ilgili; SPK, Hazine ve Maliye, bir tane sizin Bakanlığınızdan, bir tane Hazine'den, bir tane SPK'dan, üç kişilik denetim, üç farklı uzmanlık, zaten temelde de üçünün alanına girdiği için... Şimdi, Sayın Bakanım da geldi, Zekeriya Bey'e de ben tekrar özetleyeyim, üstat, şimdi şöyle bir şey söyleniyor, diyor ki bu denetimle alakalı maddede: "Başbakan tarafından görevlendirilecek sermaye piyasaları, finans, ekonomi, maliye, bankacılık, kalkınma alanlarında uzman en az üç merkezî denetim elemanı veya kariyer meslek mensubu." Ben diyorum ki: Kariyer meslek mensubu, bir denetim elemanı değil, deneten profesyonel değil, burada olması doğru olmaz. Ayrıca, bu takımın, özellikle, ayarlanmış görüntüsü de vereceği için -ayarlanmış olur demiyorum- denetim üzerinde şaibe yaratır. Bu yüzden, kariyer meslek mensuplarının çıkarılarak daha önceki mevzuatlarımıza paralel olarak, aynı, fonun denetiminde olduğu gibi, bu konuyla ilgili üç kurumun adını yazarak yani Hazine Müsteşarlığı, Maliye Bakanlığı ve Sermaye Piyasası Kurulundan üç denetçi yani biri Hazine kontrolörü olur, biri vergi denetmeni veya sizin Bakanlığınızda şu an bilmiyorum ne hâle geldiğini, maliye müfettişlerinden sonra, bir de SPK denetçisi olur, kurumsal da bir mekanizma olur, üçü de profesyonelliğini koyar ve bir denetim mekanizması olur. Aksi takdirde, bu denetimin bu şekilde Başbakan tarafından seçilecek olması bunu gölgeler. Bir de buraya "Türkiye Büyük Millet Meclisi adına..." diye yazarsak... Çünkü bu denetimi Türkiye Büyük Millet Meclisi adına yapacak, Anayasa böyle şey yapıyor. Yani biz şu an Anayasa'ya uydurmaya çalışıyorsak Anayasa'ya uydurabileceğimiz bir hâle sokmamız gerekiyor. Normalde Anayasa ne diyor? Anayasa şunu söylüyor: Türkiye Büyük Millet Meclisi adına denetimi yapacak kurum belli, bunun adı Sayıştay. Öyle diyor Anayasa, ben öyle demiyorum ki.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – 165'inci maddeye bakalım.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Ya, 165'e bakalım da sonuçta Anayasa ne diyor? "Sayıştay, Türkiye Büyük Millet Meclisi adına denetim yapar." iradesini koymuş. Biz şimdi bunu başka türlü yorumlayarak Anayasa'ya uydurmaya çalışıyoruz. Onun için, buraya "Türkiye Büyük Millet Meclisi adına, Başbakan tarafından görevlendirilen, Sermaye Piyasası Kurulundan, Hazine Müsteşarlığından ve Maliye Bakanlığınızdan merkezî denetim elemanlarınca denetlenir." dersek... Çünkü şu an itibarıyla kurumsal olarak Anayasa'ya uygun bir şey yapmamız gerekiyor.

BAŞKAN – Ama Başbakan Meclis adına hareket edebilir mi?

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Başbakan görevlendiriyor, görevlendirilen ekip Meclis adına denetleyecek yani denetim bizim adımıza yapılıyor olacak. Yani görevlendirmeyi kim yapacak? Biz yapamayacağımıza göre, yasama olarak idari bir işlem yapamayacağımıza göre...

BAŞKAN – Hayır, hayır. Türkiye Büyük Millet Meclisi yasayla da olsa Başbakana bir denetletirme görevini tevdi edemez. Yani Başbakana yasayla bunu yapmasını tevdi ederiz ama...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Peki, nasıl çözeceğiz bunu? Çünkü bizim adımıza denetim yapacak tek yer var, Sayıştay. Biz esas belirleyerek bizim adımıza denetim görevi yapacak yeni bir komisyon ihdas ediyoruz, fiilî, defakto bir durum yaratıyoruz. Tevdi edemezsek nasıl seçeceğiz o zaman? Dönüp tekrar Sayıştay diyeceğiz. Onun için, birincisi, Anayasa'ya uygunluk açısından, bir de bizden sonraki nesillere de örnek olsun. Bakın, adamlar Anayasa'ya uygunluk adına "TBMM adına" demişler, bundan sonra da gelecekler, herkes TBMM adına denetim yapılacak. Şu an biz, bizim adımıza denetim yapacak bir yeri seçmeye çalışıyoruz. Kariyer meslek mensuplarını bence kesinlikle çıkarmamız lazım, doğru bir şey değil. Yani bir daire başkanı, bir şube müdürü, bir uzman denetim yapamaz ki müfettişler denetim yapar, iç denetçiler denetim yapar, denetim elemanları denetim yapar.

Teşekkür ediyorum.

Bilmiyorum siz ne düşünüyorsunuz bu konuda ama...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ben en sonunda cevaplayacağım bunları.

BAŞKAN – Sayın Usta...

ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Tabii, öncelikle, yine, Anayasa'ya uygunluk açısından, hiçbir endişe olmaması açısından bunun Sayıştay denetimi olmasının en doğru karar olduğunu düşünüyoruz. Ancak, tabii ki Hükümetin tutumu farklıydı, böyle bir noktada uzlaşmak gerekiyordu veya bir noktaya doğru gitmek gerekiyordu, en son böyle bir çözüm üzerinde, böyle bir noktaya geldik; önce bunu ifade edeyim.

İkincisi: Bu, kariyer uzmanlarının olmasını... Mesela, denetim elemanı olmayan bir alan yani denetim elemanı olmayan fakat uzmanlık gerektiren bir alan olabilir, dolayısıyla, orada onların da uzmanlık birikiminden faydalanılsın diye koymayı düşünmüştük aslında. Yoksa, şöyle bir şeyi hiç düşünmedik tabii: Hep sadece uzmanlardan, hiçbir denetim nosyonu olmayan uzmanlardan oluşturulmuş da burada kötü bir denetim çıksın diye bir şey olmadı. Bilmiyorum, orada bir mahzur olur mu, belki onu tekrar tartışmak lazım.

"Meclis adına" konusu benim de sonradan dikkatimi çekti, bence onun da ilave edilmesi faydalı olur, "Meclis adına" diye, zaten öyleydi yani "Meclis adına" ifadesi uygun olur. Ama ben özü itibarıyla kariyer meslek mensuplarının olmasında bir sıkıntı olacağını düşünmüyorum.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Bütçe

Tarih : 16/08/2016

Saat :

Kayıt: Bütçe

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 55

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Yok, şu anlamda: Uluslararası denetim standartları diyoruz ya, onun, denetçinin de standartları var. Mesela, şimdi diyelim ki bu fonla alakalı, bizden uluslararası bir fon denetim raporunu istedi, altına yazdın “Head of department.” Bu, denetim olarak kabul edilmez çünkü denetçinin de bir sürü standardı var; “Şu eğitimi alacak, şöyle tarafsız olacak, organizasyon olarak onun kurumu böyle olacak.” falan filan diye, bir sürü, bu uluslararası muhasebe denetleme standartlarında standartlar var. Kariyer meslek mensubu dediğimiz zaman... Çünkü, o, kariyer meslek mensubu, uzman, kendi konusunda uzman ama denetim uzmanı değil; o, denetimi gölgeler. Şimdi, biz ne diyoruz? Bu uluslararası bir fon olacak. O zaman, o uluslararası standartlara uygun bir şey yapmamız gerekiyor. Mesela, denetçinin atanması bir standarttır. Normalde şöyle bir şey vardır: Denetlenecek kurumdaki bir organizasyon görevlisi kendisini denetleyecek şeyleri atamaması gerekiyor. Bu, denetçinin en önemli bağımsızlık standardıdır. Biz bunu yine yapıyoruz çünkü Başbakanlığa bağlı bir fona Başbakan atayacak diyoruz. Tamam, hadi, bunu da bir şekilde ifade edebilmek için o zaman da şunu söyleyeceğiz: Başbakan bütün merkezi idarenin başıdır. Bu konuda üç tane yetkili kurumumuz var, üç tane yetkili kurumumuzdan denetçi niteliğini taşıyan, “kanunlarla bağımsızlığı belirlenmiş kurumlardan atayacağız.” dediğimiz zaman bu fonun denetiminin ciddiyeti de ortaya çıkmış olur. Şu an itibarıyla benim yaptığım şu: İsterseniz kariyer uzmanı şunu bunu da yazın, bu kurumları da yazmayın ama buna bakacak insanların bu fonu ciddiye alması için uğraşıyorum ben.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Çakırözer...

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Bakan, değerli arkadaşlarım; hem dün hem bugün üzerinde en fazla durduğumuz husus bu fonun denetimi hususuydu. Kamusal fonları, kamusal kaynakları kullanan bu fonun denetim dışında bırakılmasının -az önce okunan ilk hâlinde- sakıncalarına hepimiz değinmiştik. Şimdi, verilen değişiklik önergesi bu konudaki kaygılarımızın dikkate alındığını gösteriyor, o yüzden, memnuniyet vericidir ama yine de keşke Sayıştay denetimi dışına çıkılmasaydı. Çünkü daha sonrasında verilen bir başka önergeyle tamamen Sayıştay Kanunu'ndan, denetiminden de muaf tutulacak.

Ben bu üç fıkradan birincisi konusunda üzerinde tartışmamız gerekir mi acaba diye düşünüyorum. O da şu: Bağımsız denetim diyoruz başından beri, acaba bu bağımsız denetçilerin de düzenli olarak değişmesini sağlamalı mıyız? Batı'da bunun uygulamaları var mı? Yani, hep aynı şirketle gidilmesin.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Öyle olacak zaten.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Onun bir şeyi var mı?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Kamu Gözetimi Kurumu tarafından belirlenen denetim standartlarında zaten belirli sürelerde bağımsız denetim şirketinin değiştirilmesine ilişkin kurallar var. Biz burada bağımsız denetime referans koyduğumuz için o zaten geçerli olacak.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Tamam, çok teşekkür ederim.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – O, üç yıldır ama bir standardı var o işin, doğru diyor yani.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Yine, Aykut Bey'in bahsettiği (2)'nci fıkrayla ilgili ben de... “Uzman” geçiyor ya, uzman tanımını daha detaylandırmalı mıyız? Ne kadar tecrübeli, ne kadar deneyimli, kaç yıllık uzman? Çünkü yapacağı görev çok kritik bir görev aslında. O yüzden, bu biraz daha acaba yılla, vesaireyle olabilir mi?

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Kendi yasalarında var ya, üç yıllık falan...

ERHAN USTA (Samsun) – Belki yardımcı olmaması gerektiğini falan...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Ya zaten, onu görevlendirmezler, yardımcıyı ama...

GAYE USLUER (Bursa) – İşte, demin onu söylemeye çalışmışım.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Evet, siz de söylediniz onu, doğru.

Bir de 3'üncü maddede de ekim ayında bunu denetleyelim diyor, zaman konusunu değiştirelim mi? Ekim bu Komisyonun bütçe nedeniyle en yoğun olduğu bir dönem ama başka bir ay, hangisi uygun olur, o konuda da önerilerinize sunuyorum.

Saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Buyurun Sayın Temizel.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlar, fonun Türkiye Büyük Millet Meclisince denetlenmesine ilişkin olarak bu noktaya gelmiş olması fonun genel kabul görececek bir kuruluş olarak ortaya çıkmasının temel göstergelerinden birisi olacak, bu çok net olarak gözüküyor. Bundan sonra yapılacak olanlar, uygulamadan kaynaklanabilecek yani “Bu olmadı.”, “Onun ne işi vardı?” “Yok, bunlar bu şekilde olmaz.” şeklindeki tartışmaları sonlandırmak için.

Meslek mensuplarının bu kanun içerisinde yerleri var, iç denetçiler var, düzenli olarak belirli periyotlarla değiştirilecek olan bu denetim kuruluşları var, onlar o halleriyle var, o raporlarını kendi ilkeleri çerçevesinde düzenleyecekler. O nedenle, aynı şekilde anayasal kurum olarak yasayla kurulmuş olan ve denetim birimi özelliği taşıyan veya kurumuna sahip olanların arasından seçilmesi doğru bir yaklaşım olur. Dünyadaki örnekler ve bizim geçmişteki örneklerimiz de bunun bir göstergesidir aslında. Yani herkes denetim teşkilatını kurar, her şeylerini yapar, kendi iç denetimlerini kurar ama buna karşılık Meclisin denetimi onların üstlerinde her zaman vardır, kanunlarla böyle bir denetim tanımlanır. Bir de onların dışında, “devlet müfettişliği” denilen bir olgu vardır, bu, genellikle, Fransa'dan yaygınlaşan bir olaydır. Sayın Bakanın da gayet iyi bileceği gibi, yıllarca hüviyetinden okumuştur büyük bir ihtimalle, “Fon

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Bütçe

Tarih : 16/08/2016

Saat :

Kayıt: Bütçe

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 56

ve ortaklıklar hakkında kendi kanunlarında özel denetim hükümleri öngörülmuş olması Maliye müfettişlerinin teftiş ve inceleme yetkilerini kısıtlamaz.” yazardı hüviyetimizde, bu bir zorunluluktan kaynaklanırdı. İşte bu zorunluluk kurduğunuz her kurumda hissedilir. Bir, Meclis millet adına böyle bir denetim ihtiyacını duyar; yönetim de devlet müfettişleri vasıtasıyla -aslında bir hiyerarşik denetimdir- kendisinin altında gerçekleşen olaylardan haberdar olmak için böyle bir denetim ve teftişi zorunlu kılar. Bu ilişkiler koptuğu zaman yani tamam, normal koşullarda falan bir şey olmaz ama sorun ortaya çıktığı zaman çok ağır bir sorun olabilir. Şimdi, yeniden bu kurulu bu şekilde oluşturmak mümkün değil, yeniden bir devlet müfettişliği kuramayız büyük bir ihtimalle -veya kuramaz inşallah, o da ayrı bir olay- ama hiç değilse bu kurumla ilgili olarak Meclisin denetimini belirlerken kurula sahip olan kurumların içerisinden denetim elemanı seçilmesinin ben de daha uygun olacağını düşünüyorum.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum Sayın Bakan.

Sayın Usta, buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) – Çok kısa Sayın Başkan.

Sayın vekillerin değerlendirmeleri çerçevesinde uzman olması belki yanlış kullanıma da yol açabilir, o yüzden sadece denetim elemanlarının olması daha doğru fikir gibi geliyor bana da.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Bakan, buyurun lütfen.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Öncelikle çok önemli konulara temas edildi, hakikaten bu konularla ilgili kendi değerlendirmelerimi de yapmak isterim ama başlangıçta (2)'nci fıkrayla ilgili olarak, bu getirilen önerileri de dikkate almak suretiyle “...veya kariyer meslek mensubu...” ifadesini metinden çıkaralım ama “...tarafından...” ifadesinden sonra “...bağımsız denetim standartlarına uygun olarak denetlenir.” koyalım. Yani bu 3 kişiden oluşan denetim komisyonunun yapacağı denetimin de çerçevesini bağımsız denetime bağlayalım. Dolayısıyla onlar zaten meslek mensubular ama denetimin ne şekilde yürütüleceğine ilişkin standartlara uyma yükümlülükleri de olsun. Uygun görürseniz önerenin içerisinde bu düzeltmeyi yapalım, yani “...veya kariyer mensubu...” ifadesini çıkarıyoruz, “...denetim elemanı tarafından bağımsız denetim standartlarına uygun olarak denetlenir.” diyoruz Sayın Başkanım uygunsuz.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Şimdi bu, bir tek o değil Sayın Bakan, 3 merkezî denetim diyoruz ya, 3 Başbakanlık teklifi diyoruz ya.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Şimdi, ona geleceğim. Yani ilk önce kariyer meslek mensubu konusu arkadaşlardan gelen bir öneri olduğu için ben hani çeşitlilik olsun, farklı branşlardan olsun diye o olur demiştim ama söylediğiniz uyarı doğru. Yani denetim standartlarına uygun bir nosyona sahip olmasında fayda var. Dolayısıyla onun için de düzeltmeyi yapalım ama demin ifade edilen düşüncelerden hareketle bir eksikliğimiz olduğunu görüyorum. Yani denetimin çerçevesini bağımsız denetim standartlarına bağlayalım ki daha doğru bir çerçeve kuralım. Bunu özellikle şunun için söylüyorum: (3)'üncü fıkrada özellikle Meclis denetimini de zaten bu denetim raporuna dayandırdığımız için, Meclise giden bu rapor da bağımsız denetim standartlarına uygun bir rapor olsun ki Komisyon olarak sizlere gelen raporun bu standartlarda bir rapor olduğu konusunda sizde de bir teminat oluşsun istiyorum.

Kurumsal bir belirleme yapmama konusuna gelince, tabii, dünya değişiyor, Türkiye değişiyor. Bizim klasik kamu yönetiminde öncü kuruluşlarımız vardır; Maliye, Hazine, efendime söyleyeyim, Kalkınma Bakanlığı, Başbakanlık ve buralardaki teftiş birimleri gerçekten tecrübeleriyle, birikimleriyle kamuda denetime, teftiş yön ve istikamet veren kuruluşlardır, bugüne kadar da çok güzel faaliyetler yapmışlardır. Fakat şöyle bir anlayışı çok benimsemediğimi ifade etmem lazım: Bir kuruma ve bir kurumun denetim elemanlarına özel bir referans vermekten ziyade bizim uzmanlık alanına bakmamız lazım. Yani burada önemli olan, kişinin hangi alanlarda denetim yapıyor olması; finans, ekonomi, maliye, bankacılık ve kalkınma alanında. Yani bankalar yeminli murakıbbi bir arkadaşımız da pekâlâ bu işi yapabilir. Hatta buradaki yazıma bakacak olursak, buraya bir Sayıştay denetçisi de girebilir yani buradaki yazıma baktığımız zaman ama biz kurumları sayıp sadece o kurumlarla sınırlarsak o zaman alanı daraltmış oluyoruz. Uygun görürseniz böyle bir referans vermek yani uzmanlık alanlarını işaret etmek bir kurumsal listelemen daha doğru olur. Zaten denetim standartlarını da bir referans noktası olarak belirlemiş oldum.

İkinci konu...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Sayın Bakan, bir ekleme yapayım mı?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Nasıl?

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Benim buradaki amacım şu değil: Yani bir kurumu...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Değil, değil, ben biliyorum ama benim da hani kavramsal çerçeve olarak...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Sadece şunu, o zaman şu kaygıyı giderelim: Dışarıdan bakan birine ayarlanmış bir komisyon görüntüsü nasıl vermeyiz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Şöyle, bir: Kişinin hangi alanlarda tecrübeli olduğuna dair bir belirleme yapıyoruz.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Ama yaklaşık 20 bin kişi.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, yok, hayır ama şöyle: Merkezî denetim elemanı diyoruz, yani kamu idarelerinin... Merkezî denetim elemanı biliyorsunuz hukuki bir kavram, kamu idarelerinin merkez teşkilatlarında görevli denetim

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Bütçe

Tarih : 16/08/2016

Saat :

Kayıt: Bütçe

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 57

elemanları bunlar. Mesela Maliye Bakanlığındaki merkezî denetim elemanı var, taşra birimlerinde görevli denetim elemanları buraya girmiyor, onun için merkezî denetim elemanı yazdık.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Ya, siz bilirsiniz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, benim tercihim bir kurumsal listelemeden ziyade, uzmanlık alanına işaret etmek daha önemli. Yani bir bankalar yeminli murakıbu bu denetime değer katar mı? Bence katar. Bir Sayıştay denetçisi değer katar mı? Katar. O zaman diyebilirsiniz ki onları da ekleyelim ama 6'ncı bir kurum da çıkabilir karşımıza. Bence uzmanlık alanlarını belirlememiz daha önemli.

İkinci konu da, bu konuda denetim yapacak mercinin belirlenmesi konusundaki anayasal hükümlerin yorumlanması konusu. Bu konuda da kendi değerlendirmemi sizlerle paylaşmak isterim. Anayasa'nın 160'ncü maddesinde Sayıştayın görev alanı tadadi bir şekilde sayılmış durumda. Sayın Erdoğan, özellikle açıklamalarım sizin açıklamalarınıza karşılık olduğu için özellikle size açıklamakta ihtiyaç duyarım. Yani bugün Anayasa'nın 160'ncü maddesine baktığımız zaman Sayıştayın denetim alanı, merkezî yönetim bütçesi, sosyal güvenlik kurumları ve bir de sondan ikinci fıkrada mahallî idareler olarak belirlenmiş durumda yani anayasal kapsam olarak baktığımızda Sayıştayın kapsamı sadece merkezî yönetim bütçesine dayalı kamu idareleri, sosyal güvenlik kurumları ve mahallî idareleri kapsıyor fakat biz 2010 yılında Sayıştay Kanunu'nu yaparken daha geniş bir kapsam belirledik.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu da...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – İşte, bir reform olarak daha geniş kapsamlı belirledik ve orada sermayesi herhangi bir şekilde kamu sermayeli şirketleri de Sayıştayın kapsamına aldık ama buradaki Sayıştay Kanunu'nun kapsamını bu şekilde belirlemiş olmamız tamamen yasa koyucunun tercihinden ibaret, anayasal bir zorunluluk değil. Burada bir tercihte bulduk, Anayasa'nın 165'inci maddesi, Anayasa'nın 160'ncü maddesine kıyasen sermayesinin yüzde 50'den fazlası kamuya ait olan şirketlerle ilgili bir özel hüküm getirmiş. Burada normal Sayıştay'ı bir denetim otoritesi olarak belirlemeyip bu kuruluşların yapmış oldukları faaliyetleri dikkate alarak kanun koyucunun isterse bu alanda farklı denetim usullerini yapabileceğini ifade etmiş ama yine yapılan denetimin Meclis adına yapılmasına hükmetmiş. Dolayısıyla bugün bizim getirmiş olduğumuz düzenleme de anayasal çerçevede bakımından bakıldığında yapmış olduğumuz düzenleme gerek Anayasa'nın 160'ncü maddesi gerekse 165'inci maddesine uygun. Burada tercih olarak 2010 yılında ortaya konulmuş olan tercih benimsenebilir mi? Benimsenebilirdi. Ama biz burada özellikle uluslararası piyasalarda işlem yapacak, uluslararası piyasalar noktasında güvenilirlik arz edecek bir kuruluşun denetimini farklı bir noktaya taşımak istedik. Burada hep beraber, iktidar partisi, muhalefet partileri olarak beraber "Acaba nasıl bir yöntem geliştirerek Meclis denetimini Anayasa'nın 165'inci maddesine uygun hâle getirebiliriz?" diye bir düşünce geliştirmek istedik ve orada özellikle bu noktada Türkiye Varlık Fonu'nun yapmış olduğu faaliyetlere bakıldığında, gerçekten kamu kesimine ilişkin genel dengeyi etkileyecek, kamu kesiminin politikalarını etkileyecek bu kadar büyük bir kuruluşun eğer bir komisyon denetimi yapılacaksa bu denetim mercisinin Plan ve Bütçe Komisyonu olmasında daha isabet vardır diye hep beraber müşterek bir değerlendirmede bulduk.

İkinci olarak da acaba Komisyon bu yetkisini hangi yöntemle icra edecek? Çünkü Komisyon, doğrudan doğruya kendisi, kendi üyeleri vasıtasıyla, aynen KİT Komisyonunda olduğu gibi bir ön denetim yapabileceği gibi, başka denetim kaynaklarından elde edilen bulguları kullanmak suretiyle denetim yapabilir diye bir düşüncemiz oldu. Onun üzerine elimizde iki tane kaynak olduğunu gördük. Bunlardan bir tanesi Türkiye Varlık Yönetim Şirketinin Sermaye Piyasası Kanunu'na göre yaptırmak zorunda olduğu bağımsız denetim raporu birinci kaynak; ikinci kaynaksa Bakanlar Kuruluna sunulan ve kamuda görevli olan en az üç denetim elemanından oluşan denetçilerin yazacağı rapor. Dolayısıyla, burada bu iki rapor... Yani, birinci raporu biliyorsunuz, normal, tamamen Sermaye Piyasası Kanunu'nun ikinci mevzuatına göre hazırlanacak, ilgili Kamuyu Aydınlatma Platformu'nda sonuçları bir şekilde açıklanacak. İkinci rapor, onun özelliği biliyorsunuz, Başbakan görevlendiriyor ama hazırlanacak rapor Bakanlar Kuruluna haziran ayı içerisinde geliyor. Burada yapılan denetim de şirketin bağımsız denetimden geçmiş mali tabloları. Dolayısıyla, Başbakanın denetlettiireceği tablolar da zaten bağımsız denetimin güvencesini almış mali tablolar olacak. Burada, yaklaşık olarak bu mali tablolar nisan ayında yayınlanacağına göre haziran ayı sonuna kadar -Sayıştayda da benzeri bir takvim var- bu raporların hazırlanıp Bakanlar Kuruluna sunulmasını öngördük. Dolayısıyla, Bakanlar Kurulu bu şekilde hem üç yıllık bir orta vadeli perspektifte stratejik planını onayladığı bir kuruluşun yıllık faaliyetleri ve yıllık mali tabloları hakkında bilgi sahibi olup denetim yetkisini kullanmış olacak. Aynı tablolar ve aynı rapor Başbakanlık tarafından Meclise gönderilecek. Diğer hazırlanmış rapor da aynı şekilde Başbakan tarafından hazırlanmış olacak. İkisini beraber Plan ve Bütçe Komisyonu eylül ayı içerisinde, ekim ayı başında -arkadaşlarla konuşurken- özellikle bütçe henüz başlamadan, ekim ayı başında bir gündemle Plan ve Bütçe Komisyonuna gelecek. Plan ve Bütçe Komisyonu Anayasa'nın 165'inci maddesinde öngörülen denetim yetkisini bu iki rapor üzerinde kullanacak, görüşmeler yapılacak ve bu şekilde de denetleme yetkisini kullanmış olacak.

Burada özellik arz eden hususlardan bir tanesi, sadece mali tablolar üzerinde faaliyet denetimi yapmış olmayacak Meclis, aynı zamanda faaliyet denetimi de yapacak. Yani, biliyorsunuz, uluslararası denetim standartlarında yasal uygunluk denetimi var, mali tablo denetimi var ve performans denetimi var, özellikle faaliyet sonuçları üzerinden yapılan bir denetim türüdür. Dolayısıyla, özellikle de yazmış olduğumuz maddede mali tablolar yanında faaliyetleriyle ilgili de bağımsız dış denetimden ve üçlü denetimden geçmiş raporların da Komisyona gelmesini öngörüyor.

Çok mu konuştum? Sayın Başkan bana ikaz gönderiyor herhâlde.

Sistem bu, sistem bu.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Bütçe

Tarih : 16/08/2016

Saat :

Kayıt: Bütçe

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 58

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Bir Fransız yatırımcı, bir Birleşik Arap Emirlikleri'nden bakan bir yatırımcı bu fonu nasıl ciddiye alır? Allah'tan buraya geldiniz de bu maddeleri koydunuz. Koymasınız ne olurdu? Bir: Anayasa'ya aykırılık tartışması olacaktır, dönebilirdi. İki: Bu tek taraflı bir şey olmuş olacaktı ve zor bir fonu gerçekten daha zorlayarak çıkaracaktı.

Şimdi benim söylediğim şu: Zaten siz niyetinizi belli ettiniz, bir denetim modeli koydunuz, hatta denetimin kapsamını da koydunuz. Ben de diyorum ki: Biri bunu okurken, mesela ben getireceğim 1 milyar doları bu fona teslim edeceğim değil mi? Ya, bir dakika arkadaş, Meclis denetliyor, Türkiye'nin Meclisi denetliyormuş, Meclis adına böyle de bir denetim komitesi var bak. Bu denetim komitesinin tarafsızlığı, görünürde yasa üzerinde tarafsızlığı... Çünkü kimse bilmez nasıl denetlediğini. Ama oraya konulacak ibareler çok şeyi değiştirmese dahi tarafsız ve bağımsız bir denetim görüntüsü vermek bu fonun sağlığı açısından son derece önemlidir. Bunun için de yapılacak şey bence, zaten Anayasa yazıyor, bu, Meclis adına olacağı için kanuna o ibareyi koymak doğru bir şeydir Anayasa uygunluğu açısından. İkincisi de, denetim takımının oluşturulması kısmında, denetim takımı... Bir de kötü niyetli bakın; mesela eleştireceksiniz, Başbakan kendi 3 adamını seçer denetçi, getirir 3'ünü de Tapu Kadastrodan -iktisat anlamında da tecrübeli mi tecrübeli- denetlettirir götürür. Onun için, bu konuyla ilgili temel kurumların adını saymayı bu yüzden teklif ettim. Ha, onu doğru bulmuyorsanız en azından Başbakanın bu denetim ekibini ayarlayarak, kendi adamlarını koyarak bağımsız olmayan denetçilerin denetlenmesi görüntüsünden nasıl kurtuluruz, buna akıl yoralım.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Şöyle: Bu, Başbakan tarafından görevlendirilecek olan denetim ekibinin Meclis adına denetim yapması söz konusu değil. Yani, öyle bir ibareyi, o fıkrayı eklemememiz gerekir çünkü burada üçlü komisyonun...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Sayın Bakan, Anayasa'ya göre öyle olmuyor.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, yok. Bakın, ben izah ediyorum size.

Bizim (2)'nci fıkrada düzenlediğimiz denetim yürütme organının, Sayın Bakanın biraz önce ifade ettiği hiyerarşik denetim. Biliyorsunuz getirdiğimiz modelde Bakanlar Kuruluna bir yetki verdik, dedik ki: "Bu şirketin ve fonların üç yılı kapsayan stratejik yatırım planı yönetim kurulu tarafından hazırlanır ama Bakanlar Kurulu tarafından onaylanır." Yani "mandate"i Bakanlar Kurulu veriyor. Burada yürütme organı olan Bakanlar Kurulu yani stratejik yatırım planlama ile Bakanlar Kurulu yıllık faaliyet denetimi yapıyor; kendi koymuş olduğu hedeflere uygun olarak faaliyetler yürütülüyor mu, mali tablolar buna uygun mu diye denetim yapıyor. Dolayısıyla burada yapılan denetim, Başbakan ve Bakanlar Kurulu adına yapılan bir denetimdir. Birincisi o.

İkincisi, demin ifade etmeye çalıştım, şöyle; şimdi, 165'inci madde diyor ki: "Sermayesinin yarısından fazlası doğrudan doğruya veya dolaylı olarak Devlete ait olan kamu kurum kuruluş ve ortaklıklarının Türkiye Büyük Millet Meclisince denetlenmesi esasları..." Şimdi, "Meclisince denetlenmesi esasları..." Meclisin bu denetimi yöntem olarak nasıl yapacağı, hangi araçları kullanacağı, herhangi bir şekilde bir başka kurumu kullanıp kullanmayacağı konusunda bir belirleme yapmıyor.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Anayasa zaten bunu yapmaz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Biz burada bir kere yetki olarak diyoruz ki: "Meclis, bu denetleme yetkisini Plan Bütçe Komisyonu aracılığıyla kullanır." Yani Meclisin denetim yetkisini Plan Bütçe Komisyonuna...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Naci Bey, bakın, şimdi mevcut durumda -ben de bir şey söyleyeyim zenginleşsin diye- sizin anlattığınız bu yöntemde Meclise raporlanıyor, Meclis denetlemiyor. Biz de diyoruz ki onu denetlenmiş görüntüsüne...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, ben de size şimdi, hemen söyleyeyim bakın: Sayıştayın... Daha doğrusu şöyle söyleyeyim: Maliye Bakanlığını Meclis olarak siz mi denetliyorsunuz? Hayır.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Tabii ki.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, hayır, hayır, pardon, şimdi bu çok zor, ben de bunu demenizi bekliyordum. Evet. Peki nasıl denetliyorsunuz?

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Sayıştay raporlarıyla.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayıştay tarafından gelen raporlarla denetliyorsunuz. Biz burada Sayıştayın kurumsal raporu yerine iki tane başka rapor koyuyoruz. Bir tanesi, tamamen Sermaye Piyasası Kurulu tarafından belirlenen esaslara göre hazırlanan bir bağımsız denetim raporu, bir de bakın, tek başına Başbakanın raporu değil, iki raporu bir araya getiriyoruz. İki rapor üzerinden, onu şey varsayın, yani Sayıştay raporları olarak geldiğini varsayın, o iki rapor üzerinden denetimi burada icra ediyoruz.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Mefhumumuhalifinden gidelim. Bu fonun genel müdürü bunu denetleyecektir desek bir denetim kabul edecek misiniz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Nasıl?

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Mesela bu fonun genel müdürü bir denetim raporu yazacak desek...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, diyemeyiz ki çünkü Sermaye Piyasası Kanunu'na referansla...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Benim demek istediğim şu: Anayasa'da yazmayan denetim mantığından, herkesin bildiğini düşündüğü, Anayasa koyucunun düşündüğü denetim mantığından dolayı bunu diyemiyoruz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Tamam.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Biz şimdi diyoruz ki normalde Anayasa'nın ruhu şudur: Özel bir kuruluş vardır, Türkiye Büyük Millet Meclisi adına denetim yapan, daha önce bu işi Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu yapardı. Başbakanlık Yüksek Denetleme Kuruluyula Sayıştay'ı birleştirdiğimiz için bu görevleri Sayıştaya verdik, hani bir takdir değil, iki kurulun birleşmesi dolayısıyla vermiş olduk.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Bütçe

Tarih : 16/08/2016

Saat :

Kayıt: Bütçe

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 59

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bizim vergi kanunlarında çok güzel bir madde vardır, Vergi Usul Kanunu'nun 3'üncü maddesi: "Vergi kanunları lafzı ve ruhu ile hüküm ifade eder. Lafzın açık olmadığı hallerde ruhu..." diye devam eder.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Tabii.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Şimdi, Anayasa'nın 160'inci ve 165'inci maddesi lafız itibarıyla o kadar açık ki ruha gitmeye gerek yok. Çünkü lafız diyor ki...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Diğer konuşmacıların hakkını almadan sadece şunu söyleyeyim: Madem "ruhu" dediniz, önemli bir şey. Bunun ruhunun altında güçler ayrılığı ruhu vardır: Yasama, yürütme, yargı ve yasanın yürütme üzerindeki denetimi güçler ayrılığının bir parçasıdır.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Doğru.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Şimdi, fiilen biz aslında yürütmenin seçeceği bir denetim ekibine bunu yüklüyoruz. Normalde...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ama orada bir bağımsız denetim raporu bekliyoruz.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Hayır, bakın, şimdi ben size şeyini anlatıyorum. Üç gücün var. Yasama gücün. Yasama gücün yürütmeyi denetleyecek. Biz bu denetim gücünü Başbakanın belirleyeceği denetim elemanlarına vererek zaten yürütmeye bırakmış olduk. Artık denetim görevimizi verdik, bize sadece raporlama olacak, denetimi Başbakanlık yapıyor oldu fiilen.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ama bağımsız denetim standartlarına göre merkezî denetim elemanı tarafından ve tecrübeli...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Anlıyorum, bakın, bağımsız denetim standartlarının birincisi şudur: Bağımsızlık.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Tamam, bağımsızlık.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Bağımsızlık, denetçinin denetleyeceği kurumdan bağımsız olması gerekir.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Tamam, çok güzel.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Şimdi, bunun başında hem Başbakan var hem denetim ekibini Başbakan belirliyor.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, Başbakan yok. Burada Başbakan yönetim kurulunu atıyor, genel müdür atıyor, üç yıllık bir stratejik plan.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Yo, yo, bakın, işte bu bağımsızlığı sağlamak için, genel ruhunu bahsediyorum ki bununla doğru bir şey yapalım diye. Bu yüzden Sayıştay diye anayasal bir kurum kurulmuştur. Bu Sayıştay Başbakanlıktan, bakanlıklardan bağımsız olduğu için, organizasyonel olarak bağımsızdır, anayasal olarak bağımsızdır, işte bağımsızlık böyle bir şey. Şimdi, biz bağımsız denetim ilkeleri standartları ilkesinde 1 numaralı, 100 numaralı standarttan başlayan ilk bağımsızlık ilkesine uydurmaya çalışıyoruz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Vekilim, bak, şöyle bir noktadayız: Yani şüpheli yaklaşımı doğru karşılıyorum.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Para koymayacak ki.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yani marjinal durumları da düşünelim diyorum ama yani burada denetim sistematigi olarak, öncelikle Sayıştay denetiminin anayasal bir zorunluluk olmadığını ifade ettim. 165'inci maddede de Meclisin denetim yetkisini nasıl kullanacağına ilişkin Anayasa çok net bir şekilde yasama organını serbest bırakmış. Demiş ki: Bu denetimi Meclis olarak yapabilirsin ama bu denetimi ne surette yapacağınızı kanunun özü olarak belirleyin. Şu anda biz kanuni düzenlemeyi yapıyoruz. Kanuni düzenlemeyi yapıyoruz.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Halk yararına kanun çıkarır dememiş. Kanun çıkarır ama halk yararına...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, hayır, şunu söylüyorum: Biz burada Plan Bütçe Komisyonunu Meclis adına denetim yetkisini kullanan komisyon olarak belirliyoruz. Denetim...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Bu arada ben konuşuyorum, diğer komisyon üyelerinden...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ben bir söyleyeyim, herkes aynı şeyleri merak ediyor.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Yani öyle bir rahatsızlık çıkmasın.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Denetim fonksiyonunu yerine getirirken hem üçlü komisyon hem bağımsız denetim raporu hem de... Bakın, bir şey söyleyeyim şu anda: Karayolları Genel Müdürlüğü'nün Kamu Aydınlatma Platformunda yayımlanmış herhangi bir mali tablosunu görüyor musunuz hiç? Yok, görmüyorsunuz. Kamu Aydınlatma Platformunda böyle bir adım atsa Karayolları, bir kontrat yapsa, görüyor musunuz? Görmüyorsunuz. Bu şirketin her tarafı Kamu Aydınlatma Platformunda yayınlanacak. Şunu söylemeye çalışıyorum: Meclisin en rahat denetimi kullanabileceği fon aslında burası. Çünkü niye? Türk Ticaret Kanunu hükümleri çerçevesinde, Sermaye piyasası hükümleri çerçevesinde sermaye piyasasının kamu yönetim kurallarına tabi, bağımsız denetim standartlarına tabi.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Naci Bey, ondan daha önce bir şey söyleyeyim: Bence Medisten başka kontrgaranti şudur; içine para koyacak adamlar olursa zaten adam para koyduğu için bunu çok iyi denetledim diyecek. Ben de bu adamlar para koymadan önce bir itibar sağlanmasına çalışıyorum. Konuşmamı bitirdim çünkü ben böyle...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Peki, son olarak şunu söyleyeyim: Yıllardır ben de Maliye Bakanlığında denetmen olarak çalıştım. Maliye müfettişleri hep direkt kendilerini bakana bağlı hissediyorlar, başka kimseyi tanımazlar ama ben

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Bütçe

Tarih : 16/08/2016

Saat :

Kayıt: Bütçe

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 60

kimsenin "Ya, bu, Maliye Bakanından emir ve direktif alıyor, bu Maliye müfettişleri bağımsız değildir." dediğini görmedim. Hem kurumsal kültürle ilişkili, tecrübeyle ilişkili.

Bakın, çok mükemmel yasalar yapabiliriz, bütün kapıları, bütün açıkları kapattık sanabiliriz ama kötü bir idarenin elinde en mükemmel yasa bile kötü olur. Onun için bizim şunu yapmamız lazım: Daha şeffaf, daha hesap verebilir mekanizmaları kurmamız lazım. Bugün burada -yani ben bütün muhalefet partisi milletvekillerimize teşekkür ediyorum- ilkesel olarak anlaşlıktan sonra, bu, hem kurumun özelliğini dikkate alarak hem de Anayasa'nın 165'inci maddesini dikkate alarak nasıl bir balans kurabiliriz, nasıl bir denge kurabiliriz yaklaşımı içerisinde çıkan bir öneridir. Yani bu öneriyi hep birlikte geliştirdik.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Şunu söyleyeyim ama son söz benim adıma: Şu an itibarıyla yaptığımız bu düzenleme, Anayasa'ya uygun hâle getirmedi. İyi niyetli, takdir ediyorum ama Anayasa'nın 165'inci maddesinde yazan hükmü gideren bir durum değil. Etkin bir denetim mekanizması kuruldu ama bu yürütmenin denetim mekanizmasıdır. Bir yasama denetim mekanizması kurulmamıştır ve sonuçta Meclis denetlemeyecek, sadece denetim raporlarını görecektir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Bakan, bu önergeye katılıyor musunuz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Katılıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Bakanın katıldığı önergenin (2)'nci fıkrası şöyle oluyor:

(2) Şirket, Şirket tarafından kurulacak diğer şirketler, Türkiye Varlık Fonu ve Türkiye Varlık Fonu bünyesinde kurulacak alt fonların bağımsız denetimden geçmiş yıllık mali tabloları ile faaliyetleri, Başbakan tarafından görevlendirilecek sermaye piyasaları, finans, ekonomi, maliye, bankacılık, kalkınma alanlarında uzman en az üç merkezi denetim elemanı tarafından uluslararası bağımsız denetim standartları çerçevesinde denetlenir. Denetim sonucunda hazırlanacak rapor her yıl Haziran ayı sonuna kadar Bakanlar Kuruluna sunulur." şeklinde Sayın Bakanın kabul ettiği önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – İşari oylamada kabul etmediğimiz tutanaklara geçsin.

BAŞKAN – Kabul edilen önerge doğrultusunda maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

7'nci maddeyi okutuyorum:

Türkiye Varlık Fonunun mal varlığının haczi ve rehni

MADDE 7- (1) Türkiye Varlık Fonunun mal varlığı ile Şirketin yönettiği varlık ve haklar, Şirketin mal varlığından ayrıdır. Türkiye Varlık Fonunun mal varlığı, Türkiye Varlık Fonu hesabına olması şartıyla para ve sermaye piyasalarından finansman temin etmek dahil Türkiye Varlık Fonu ve alt fonların yapmaya yetkili olduğu faaliyetlere ilişkin iş ve işlemler haricinde teminat gösterilemez ve rehnedilemez, başka bir amaçla tasarruf edilemez, kamu alacaklarının tahsil amacı da dahil olmak üzere haczedilemez, üzerine ihtiyati tedbir konulamaz ve iflas masasına dahil edilemez. Şirketin üçüncü kişilere olan borçları ve yükümlülükleri ile Türkiye Varlık Fonunun aynı üçüncü kişilerden olan alacakları birbirlerine karşı mahsup edilemez.

BAŞKAN – Evet, Sayın Bakan, madde üzerinde bir açıklama alalım.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Özelleştirme İdaresi Başkanımız açıklasın.

ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANI MEHMET BOSTAN – Sayın Başkanım, Sayın Bakanım, değerli milletvekilleri; buradaki amacımız, önerimiz, şirketin mal varlığı ile fonun mal varlığını tamamen birbirinden ayırmaktır ve böylece fonun mal varlığını herhangi bir hacizden ve diğer tehditlerden korumaktır. Burada, bir de, herhangi bir şekilde fonun varlığını hiçbir tarafa rehine ya da teminat vermesine izin verilmiyor çünkü bu fonun amacına aykırı bir şey olacağı için bunu da engelleyici bir önerimiz var.

Bir de şirketin üçüncü kişilere olan borçları ve yükümlülükleri ile Türkiye Varlık Fonu'nun borçları ve yükümlülüklerinin birbirine mahsup edilemeyeceğini öngördük ve önerdik.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Paylan...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Bakan, benim soruma cevap vermediniz ama bir daha...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Pardon, özür dilerim, vereyim.

Biz yurt dışında bu şirketin yatırım yapmasını doğru buluyoruz. Sayın Bakan, teşekkür ederim, çok güzel dokümanlar gönderdiniz, çok istifade ettim. Yani, birçok ulusal yatırım fonları sadece ülke içinde değil, stratejik alanlarda gene ülke ihtiyaçlarını gözetenek yurt dışında da yatırımlar yapabiliyorlar. Önemli olan, bu yapılan yatırımların denetlenmesi, hesap verebilirliğin sağlanması.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Bakanım, şimdi, tasarruf fazlası olan ülkeler bu yatırımı yapıyorlar. Şimdi, Katar, ülkesine ne yatırım yapacak? Tasarruf fazlası var, petrol ve elli yıl sonra petrol bitecek, ben yurt dışına yatırım yapayım, gelecek kuşaklarımı güvence altına alayım diyor. Norveç, başka ülkeler bunu yapıyor, tasarruf fazlası var. Bizim tasarruf açığımız var.

Şimdi, tasarruf açığı olan bir ülke nasıl gidip yurt dışına yatırım yapar? İstihdam açığımız var.

Bakın, bir örnek vereyim: Hayvancılık Bakanlığımız dedi ki et açığımız var, burada da et pahalı, ben Bulgaristan'a gidip yatırım yapayım. Mera alır, hayvan yetiştirir, getirir. Doğru mu? Hayvancılığımız zaten ölmüş. Tarım Bakanı geçende de bahsetti, "Yurt dışında arazi alacağız, buğday yetiştireceğiz, açığımız var." Doğru mu? Yanlış. Ülkemizde ekilmeyen dünya kadar arazimiz var, çiftçimiz gerilemiş, bunun yerine...

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Bütçe

Tarih : 16/08/2016

Saat :

Kayıt: Bütçe

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 61

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Buğday var, buğday var, her buğday, buğday değil ki.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ya, ayrı bir şey ama tasarruf açığı olan bir ülkenin yurt dışına yatırım yapması yanlıştır, nokta, bu kadar.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Bitireyim.

BAŞKAN – Pardon, nokta dediniz de, ben oradan şey yaptım.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Bakın, burada alan da geniş. Bu tanım anlamında tekrar tartışmanızı öneriyorum Bakanlar Kurulu olarak. Yurt dışına yatırım yapmasının önünü kesmemiz gerekir diye düşünüyorum. Çünkü hep şöyle bakılıyor piyasa mantığında: İşte Amerika'da işçilik pahalı, Çin'e yatırım yapalım. Piyasa böyle bakar, nerede ucuz işçilik, oraya yatırım yapayım, hayvancılık nerede ucuz, oraya yatırım yapayım diye bakar ama biz sosyal devletiz, Anayasa'ya göre sosyal hukuk devletiyiz. Sosyal devlet önce kendi kaynaklarını, öncelikle kamu kaynağını içeride harcayacak. Ha, tasarruf fazlamız varsa o zaman doğru, yurt dışında da yatırım yapabiliriz, ta ki tasarruf açığımızı kapatıncaya kadar. Buna kesinlikle katılmıyorum.

İkinci mesele şu Sayın Bakan, bir hususu daha dikkate alalım: Burada misyonuna bir şey daha koyabiliriz, bölgesel gelişmişlik farklarını gözetmek gibi bir şey...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sosyal amaçla...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ya, şu anlamda yani misyonunda bir şekilde yani tamamen piyasa mantığına bakarım diyorsunuz...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Değil tabii, yani...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Vallahi piyasa mantığında insan yoktur Sayın Bakanım. Bakın, piyasa mantığında insan yoktur, piyasa mantığında kazanç vardır ama biz kamu kaynaklarını sosyal hukuk devleti olma ilkesine göre harcamak durumundayız diye düşünüyorum özellikle tasarruf açığımız varken.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Başka kurumlar üzerinden...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Hayır, stenograf arkadaşlar duymadı da ben yardımcı oldum.

BAŞKAN – Yani bu torba ve bu teklifte hakikaten stenograf arkadaşlarımız perişan oldular.

Sayın Bakanım, bizde tam tutanak kararı var

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Kabahat sizde, her seferinde açıyorsunuz Sayın Bakanın mikrofonunu.

BAŞKAN – Aç kapat, aç kapat perişan oldum ben de burada.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sen aç kapa perişan oldun da yazanlar ne yapsın?

GARO PAYLAN (İstanbul) – Açık bırakın orayı.

BAŞKAN – Ben açık bırakıyorum ama Sayın Bakan kapatıyor bir de böyle bir problem var.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Bir de öyle bir problem var. Konuşurken Sayın Bakan kapatıyor; ya kapatmayalım ya da konuşmayalım.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Kapatmıyorum.

BAŞKAN – Tamam.

Evet arkadaşlar, teşekkürler.

Sayın Çam, buyurun.

MUSA ÇAM (İzmir) – Bir şey soracağım: Şimdi, BES üyesiyim, orada tasarruflarımız var ve BES de kaynakları, bizden topladığı paraları getirdi fona yatırdı; fon da diğer bazı ülkelerde olduğu gibi kötü kullanıldı ve orada battı. Şimdi bu düzenlemeyle şirketin mal varlıklarını haczedilemiyor, bu yapılamıyor.

Peki, benim BES'ten kaynaklanarak birikmiş olan tasarruflarımın hakkını nereden arayacağım ben şimdi? Nereden tazmin edeceğim bunları?

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum, soruyu aldık.

Sayın Erdoğan...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Cevap versin isterseniz... Merak ettim ben de o yüzden diyorum.

BAŞKAN – Peki, merakı giderelim önce.

Buyurun.

ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANI MEHMET BOSTAN - Sayın Başkanım, Sayın Bakanım, sayın vekillerim; şu anda biliyorsunuz bireysel emeklilik sistemindeki fonların büyük bölümü DİBS devlet iç borçlanma senetlerine gidiyor yüzde 60-65 civarında, yüzde 15 civarında hisse senetlerine gidiyor, kalan kısmı da çeşitli varlıklara dağılmış durumda. Şu an, hâlihazırda zaten bireysel emeklilik sisteminde bir şey olduğunda yani bir değer kaybı olduğunda ya da bir varlık battığında diyeyim kaba tabiriyle, burada zaten bir rücu şeyi yok yani benim bildiğim kadarıyla çünkü bu bir fon ve fonun çalışma şeyi budur yani değer de kaybedebilir değer de kazanabilir.

BAŞKAN – Bildiğiniz kadarıyla olmaz Sayın Başkan.

Sayın Bakan...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Şimdi, tabii, varsayımlar üzerinden konuşursak yani "BES'e para yatırdım; o kurumun o binası yandı, benim cüzdan gitti, hesap gitti." dersek Sayın Vekilim, bunun sonu yok ama şöyle bir...

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Bütçe

Tarih : 16/08/2016

Saat :

Kayıt: Bütçe

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 62

MUSA ÇAM (İzmir) – Ama yaşanmış olaylar bunlar.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, yok, şöyle yani öncelikle şunu ortaya koymak lazım: Hesap veren yani siyasi hesap veren, hukuki olarak hesap veren bir yönetim sistemimiz var. BES sistemini kuran, yöneten Hükümet, kurallarını ve kaidelerini Meclisin belirlediği çerçevede yönetiyor. Hatırlarsanız iki gün önce BES buradan geçtiğinde orada Hazine Müsteşarlığına verilen yetkiler vardı, özellikle riskin dağıtılması ilkesi çerçevesinde fonların ne şekilde değerlendirileceği konusunda belirlemeler yapılacağı söylendi. Özellikle otomatik katılıma dayalı BES'te tüketicinin olabildiğince riskinin az olabilmesi için hatırlarsanız standart fon diye arkadaşlarımız burada ifade kullandılar. Yani standart fon; riski minimum, büyük ölçüde sabit getirili varlıklara yatırım yapan fonda kullanacaklar. Dolayısıyla burada herhangi bir şekilde şu anda Hükümet olarak bu BES'te oluşan fonların bu varlık yönetim şirketinde veya fonlarında kullanılması konusunda bir plan veya projemiz yok ama öbür taraftan BES sisteminin yönetimi açısından bakacak olursanız Hazine Müsteşarlığının BES kaynaklarının kullanımı konusunda çıkaracağı kurallar ve kaideler var. Yani benzeri bir yaklaşım, benzeri bir risk bir sigorta şirketinin de bünyesinde eğer yasak yoksa bir başka özel şirkete yatırım yapabilir. Burada önemli olan, bizim ortaya koyacağımız yaklaşım olacak. Çok güzel sizin de teşviklerinizle, önerilerinizle, olabildiğince uzun vadeli yatırımlar konusunda, yatırım stratejileri konusunda Bakanlar Kuruluna görev verdik, şeffaflığı artırdık, hesap verebilirliği artırdık, bu fonun varlıklarının kullanımına ilişkin kural ve kaideler, esas usuller konusunda Bakanlar Kuruluna yetki verdik. Bakın, burada Bakanlar Kuruluna verdiğimiz her yetki yargı denetimine tabi, kamuoyu denetimine tabi, siyasi denetime tabi. Dolayısıyla, bakın, şunu diyeceğim yani bugün hazinenin elindeki kaynaklar, kamu kurumlarının elindeki kaynaklar yanlış kullanıldığında da bir şekilde kişilerin bundan zarar görmesi mümkün ama BES konusundaki bizim temel hassasiyetimiz şu: Hatırlarsanız...

MUSA ÇAM (İzmir) – Örnek olarak BES'i verdim.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, yok, şöyle... Hayır, önemli bir örnek verdiniz, bu çok önemli bir örnek. Çünkü niye? Mesela biz burada BES'i bir kaynak olarak yazmadık, kamu fonlarını bir kaynak olarak yazmadık. BES'in şu önemi var: Güvene dayalı bir sistem BES. Hatırlarsanız hep beraber şeyi konuştuk, önceki yıllarda Türkiye'deki tasarruf fonlarından finansman bonolarından çıktık tasarı teşvik fonuna kadar örnekleri söyledik ve olabildiğince eğer bir otomatik katılım sistemi olacaksa önemli olan bu sistemi kurmak değil bu sistemle toplanacak paraların gideceği yerlere sınırlar koymak dedik ve hep beraber onun üzerinde durduk, doğru bir yaklaşım. Dolayısıyla burada yani bu düzenlemenin içerisinde buna cevap aramak doğru değil. Bu söylediğiniz sorunun cevabı bizim BES'le ilgili düzenleme ve onun dışında Hazine Müsteşarlığının alacağı kararlarda onu sorgulayacağız. Bu tarafa dönük risk oluşturan bir enstrümana burada da benim bildiğim alt fonlar kuruyoruz, çok farklı varlıkların farklı farklı şekilde toplandığı alt fonlar. Bir kısmı sabit getirili fonlar olacak, bir kısmı diyelim ki değişken getirili fonlar olacak, bir kısmı tamamen hisse senedi varlıklarına dayalı olarak riskin yüksek ama getirinin de ona paralel olarak yüksek olduğu fonlar olacak. Dolayısıyla burada Hazine Müsteşarlığı ne yaparsa yapsın BES'te toplanan fonların riski minimum kılacak şekilde tanziminden zaten sorumludur yani bu sorunun cevabı diğer taraftaki kanunda.

BAŞKAN - Sayın Bakan, bir soru daha var.

Evet, Sayın Erdoğan...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) - Hayır, önemli bir soru, benim sorduğum da şu...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ama bu kanunda değil.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) - Şimdi, diyelim bir BES emekli fonu ve ben de gittim, emekli oldum. İşte, 100 bin lira emekli ikramiyemi verdim, fondan hisse aldım. Sonra fonda "fraud" dediler; yolsuzluk oldu, bilmem ne oldu, hata oldu yöneticilerin bir... Fon battı. Şimdi "O haczedilemez, bu haczedilemez, bilmem ne." diyoruz ya, benim garantim veya bu yatırım fonuna şey koyanın... Şimdi, riski başka bir şey, piyasa riski başka bir şey ama kötü niyetli olan şeyler var. Mesela, üçüncü havalimanı finanse edildi, üçüncü havalimanı bitti ama meğer orada, Karadeniz'de dönen rüzgârlar varmış, uçaklar inemedi, atıyorum; yani risk olarak.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Mesela...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) - Böyle bir şey var demiyorum hemen şey yapmayın, üçüncü havalimanı sizin can damarınız da. Yani, bitti para.

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Örneği değiştirin.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Şimdi, şöyle, zaman zaman üçüncü havalimanı örnekleri veriliyor. Böyle bir şey yok yani onu örnek olarak bu tasarrufunun içerisinde konuşmak yanlış olur. Fakat şeyi söyleyeyim yani ben de maddeyi okuyunca buraya para yatırır mıyım, emin değilim yani. Hiçbir şekilde haczedilemezse bu.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Ha işte, onu söylüyorum.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) - Hayır, şunu söyleyeyim, bu beni teyit ediyor: Yani, burada bu sınırlılıkları koymak suretiyle buraya kaynak yatırılacak olan, tasarrufunu burada değerlendirecek olan firmaya diyoruz ki: "Bak, dikkat et, burada bu sınırlılıklar içerisinde sen bu tasarrufunu yatırıyorsun." Bizim katılım hesapları ile mevduat hesapları arasındaki temel fark ne?

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) - Niye yatırsın o zaman? Adama diyorsun ki...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) - Hayır ama şöyle...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – "Benim üzerime gelemezsin, kör kurşuna dokunamazsın..."

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) - Ama diğer taraftan diyorsun ki: "Bak, bu yatırımın getirisi şöyledir." Şimdi, bir tarafta getiri var, bir tarafta da "default" riskinde tahsil edilebilir ihtimali var.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Bütçe

Tarih : 16/08/2016

Saat :

Kayıt: Bütçe

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 63

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) - Ha, tamam...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) - Bu durumda fiyatlamayı ne yapacaksınız? Fiyatlamayı ona göre yapacaksınız.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) - Tamam da, şimdi normal bir fon için bir sürü hukuki önlem varken biz bu fondaki devlet gücünden ve yasama gücünden gelen gücümüzle diyoruz ki mesela diyelim ki başka BlackRock diye bir şey var, fon var onu...

BAŞKAN - Fonun başarı ya da başarısızlığıyla ilgili.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) - Sayın Tamaylıgil burada yok ama SPK'dan arkadaşlar varsa beni uyarın. Benim bildiğim, yatırım fonlarında da, SPK çerçevesinde kurulan yatırım fonlarında da yatırım fonunun varlığıyla sınırlıdır sorumluluk herhangi bir şekilde...

BAŞKAN - Soralım SPK'ya.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) - Yok, yok şunu diyorum, örnek olarak yani şunu söylemek istiyorum: Bu tür enstitülerde sorumluluğun sınırları açıkça belli edilir. Burada gerçekten özellikle fonu koruyan hükümler getiriyoruz ama burada şöyle bir yaklaşım var.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) - Yatırımcı kendini düşünüyor.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) - Yok, yok, şöyle, bakın şöyle: Yatırımcıyı; getiri var, risk var ve benim önümde de fiyatlama enstrümanı var, ben de ona göre fiyat vereceğim. Bu maddede aslında getirilen temel espri şu, diyor ki yatırımcıya: "Ey yatırımcı, herhangi bir şekilde bu fona bir kaynak koyarsanız ileride bu fonun sahibi olan şirketin borçlarından dolayı merak etmeyin bu şirkete gelinmeyecek." Veya bu fonun şirket dışındaki şirketlere...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) - "Senin borçların yüzünden de gelemezsin." diyorsun.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) - Hayır, hayır, şöyle, şunu diyorum: Diğer şirketin alacaklarından vesaire, vesaire sorumlu tutulamaz. Aslında fonu şirkete karşı koruyoruz. Diyoruz ki: Bu fon şirketin...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) - Hayır, bunun basit cevabıysa şuydu mantıklı: Şirketin her türlü haczedilebilir, şey yapılabilir ama fona dokunamaz...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) - Evet, öyle düşünüyoruz burada, öyle diyoruz zaten. Öbür türlü...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) - O başkasının bir varlığı olacaktır zaten.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) - Hayır, şirketin tabii varlığı olacak. Biliyorsunuz burada...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) - Şirketin batması kadar fonun batması...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) - Hayır, hayır, şöyle ama bakın, burada bir, şirket var, ana şirket; iki, şirketin faaliyetini gerçekleştirmek üzere faaliyetin niteliğine bağlı olarak kuracağı şirketler var; bir de fon var ve fonun alt fonları var. Burada özellikle Türkiye varlık fonunun diğer şirketlerden yani ana şirket ve diğer şirketlerden onların borçlarına karşı korunması noktasında özel bir düzenleme yapılıyor. Çünkü bakıldığında -arkadaşlar yanılışsam beni düzeltsin- bu şirket yani bu fon bu şirketin bilançosunun bir parçası. Doğru mu? Yani teknik anlamda ticari muhasebeye bakılırsa fon ama benim ne yapmam lazım? Bu maddede getirdiğim düzenlemeyle demem lazım ki "Bütün üçüncü şahıslara karşı herhangi bir şekilde fonun varlığı dışındaki, fonun kendi faaliyetleri dışındaki faaliyetlerden dolayı bu fona gelemezsiniz." Eğer demezsem bunu o zaman bu fona yatırım yapan kişi bir belirsizlik ortamına yatırım yapmış oluyor.

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum.

MUSA ÇAM (İzmir) - Sayın Başkan, bir şey söyleyeceğim.

BAŞKAN - Sayın Çam, biraz sonra...

Sayın Temizel, buyurun.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) - Önemli bir olay var Sayın Bakanım o zaman. Türkiye Varlık Fonu'nun mal varlığıyla şirketin yönettiği varlık ve haklar şirketin mal varlığından ayrıdır. Varlık Fonu'nun mal varlığı ayrıdır tamam, şirketin mal varlığından. Şirketin yönettiği varlık ve haklar niye şirketin mal varlığından ayrıdır?

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) - Üçüncü bir şirket çıktı...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) - Hayır, hayır, şimdi bana diyorlar ki, hatırlarsanız bir önceki maddede vardı. İki tür devir vardı; bir, varlık devri; iki, yönetim hakkının devri. Anladığım kadarıyla arkadaşlar teknik olarak "Yönetim hakkının devredildiği durumlarda şirketin varlığına dâhil değildir." şeklinde bir düzenleme yapmışlar ama lafzından Sayın Bakanın söylediği...

BAŞKAN - Bir açıklama alalım o zaman Sayın Bakan, arkadaşlardan.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) - Bir açıklama yapsın arkadaşlar.

BAŞKAN - Buyurun.

ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANLIĞI HUKUK MÜŞAVİRİ MEHMET KILCI - Efendim, orada amaçlanan şuydu...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) - "Şirketin yönettiği" diyor.

ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANLIĞI HUKUK MÜŞAVİRİ MEHMET KILCI - Evet "Şirketin yönettiği." diyor. Evet, şirkete yönetilmek üzere yani aslında fona devredilen fakat şirkete yönetilmek üzere fona devredilen...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) - Ama "Şirkete yönetilmek üzere devredilen varlık ve haklar." demek lazım; teknik olarak ifadeyi yazalım.

ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANLIĞI HUKUK MÜŞAVİRİ MEHMET KILCI - Tamam.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Bütçe

Tarih : 16/08/2016

Saat :

Kayıt: Bütçe

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 64

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Şimdi, “Yönettiği” derken şirket zaten kendisini de yönetiyor, siz ona yönetim hakkı verilenleri kastediyorsunuz. Şimdi zaten şirket kendi şeyini yönetir.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, ifadeyi düzeltelim uygun görürseniz oradaki.

BAŞKAN – Yani “Türkiye Varlık Fonu’nun mal varlığı ile...”

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – “... şirkete yönetilmek üzere devredilen varlık ve haklar.”

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Yani mülkiyeti devredilmiyor ama yönetim hakkı devrediliyor.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Evet.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – O onun malı değil diyor ama “Şirketin yönettiği” derken işte olmamış; neyse düzelttik geçti gitti.

BAŞKAN – Peki, değerli arkadaşlar, “Türkiye Varlık Fonu’nun mal varlığı ile şirkete yönetilmek üzere devredilen varlık ve haklar” olarak redaksiyon yetkisiyle birlikte...

MUSA ÇAM (İzmir) – Sayın Başkan, söz istemiştim.

BAŞKAN – O zaman şunu oylatayım, nasılsa söz vereceğim.

Redaksiyon yetkisiyle beraber maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Buyurunuz Sayın Çam.

MUSA ÇAM (İzmir) – Benim özellikle bunu söylememin nedeni şu: Dün siz burada yoktunuz, Ekonomi Bakanı vardı bir örnek verdim, Malezya örneği idi, örnek verdim. Malezya’da yine böyle buna benzer 2009 yılında bir fon kuruluyor ve fonun başkanı da Başbakan Necip Rezak. Ama Necip Rezak’ın fon başkanlığı yaptığı dönemde yaklaşık olarak 11 milyarlık bir yolsuzluk var ve bunun 1 milyar dolarını da Necip Rezak yapıyor bunu Başbakan. Amerika Birleşik Devletleri diyor ki: “Bu fondan 1 milyar dolardan fazla varlık buraya geldi, Amerika’ya geldi.” Necip Rezak Los Angeles’te 39 milyon dolara bir malikane, 30 milyon dolara Manhattan’da lüks bir daire ve Hollywood filmlerinin finanse edildiği bir harcama, Picasso ve Monet tablolarının alınması dâhil olmak üzere kumarhanelerde çarçur edilen paralar dâhil olmak üzere; yetmez, Malezya Başbakanının karıştığı bir... Ve fonun başkanı bu adam. Yetmiyor, karısının ve kendisinin yüz gerdirme paraları dâhil olmak üzere bu fondan karşılanıyor. Bu bizim ülkemizde olur demiyorum ama fonda ben yatırdığım paraların kaynağını... Eğer bir yerde hakkımı aramayacaksam, yargıya gidemeyeceksem, haczettiremeyeceksem ve birtakım önlemler alamayacaksam o zaman böyle bir güvensizlik söz konusu olabilir ve insanlar yatırımlarını oraya aktarmakta zorlanır. O nedenle, böyle bir önlemin alınması gerektiğini düşünüyorum. Yani en azından vatandaş için böyle bir yargı yolunun açık olması gerektiğini söylemek istedim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

LALE KARABIYIK (Bursa) – Sayın Başkan, bir şey sorabilir miyim.

BAŞKAN – Sayın Karabiyik, buyurun.

LALE KARABIYIK (Bursa) – Şurayı anlamadığım için soruyorum: Şimdi, bankaların oluşturduğu fonlarda “açık uçlu, kapalı uçlu” deriz ya. Yani fon miktarını, fon büyüklüğünü artırmadığı modeller var, bir de fon büyüklüğünü artırabildiği modeller var. Yani demek istiyorum ki zamanı geldiğinde bu fon büyüklüğünü “Şu kadar daha mal devri yapıyoruz.” şeklinde artırabilecek mi bu yöntemle acaba?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Özür dilerim, bir daha...

LALE KARABIYIK (Bursa) – Tabii.

Şunu bilmediğim için soruyorum Sayın Bakanım: Hani bankaların yatırım fonlarında “açık uçlu, kapalı uçlu” dediğimiz modeller var. Yani fon miktarı, büyüklüğü belli; bir kere devir yapılıyor, tabii ki mal varlığından ayrı şirketin. Ama işte “kapalı uçlu, açık uçlu” dediğimiz sistemlerde, bir tanesinde, o mal varlığının büyüklüğü tekrar bir devirle artırılabilir ama diğerinde bir defa o devri yapabiliyorsunuz. Gerektiğinde yeni bir mal varlığı oluşturup yeni bir fon kuruyorsunuz.

Şimdi, bu sistemde, gerektiğinde bu devir artırılarak, yeni devirler yapılarak mal varlığı büyüklüğü artırılabilir mi yoksa ihtiyaç olduğunda yeni bir fon kullanarak mı bu ihtiyaç karşılanacak? Hani bankalardakiyle kıyasladığımda bunu anlayamadığım için sordum.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Mesela bir varlığı, aynı anda o varlık üzerinden birden fazla mı yükümlülüğe girebiliyor?

LALE KARABIYIK (Bursa) – Şöyle: Şimdi, şirket belli bir büyüklüğü devretti, bu fona devretti.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Tamam.

LALE KARABIYIK (Bursa) – Fonun mal varlığı ile şirketin mal varlığı arasında bir fark var yani onun bir tüzel kişiliği var. Şimdi, bir miktar, diyelim ki (X) rakamda belirlenen bir miktar olarak devretti. Ama bu yeterli görülmediği zaman bir miktar daha fon büyüklüğünü artırmak için yeni bir devrin yapılabilirdiği fon modelleri var. Yeni bir devrin hiçbir zaman yapılamadığı, ihtiyaç duyulduğunda yeni bir fonun oluşturulduğu modeller var. Daha sonradan fon büyüklüğünü artırmak için yeni devirler yapılabilir mi? Anlamadığım, bilmediğim için soruyorum.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Aslında yasa da bunun hangisinin olup olmayacağına ilişkin özel bir belirleme yok. Anladığım kadarıyla siz bir varlığa dâhil olarak bir fon oluşturuldu mu kapalı uçluda oraya ekleme yapamıyorsunuz, artık o varlık

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Bütçe

Tarih : 16/08/2016

Saat :

Kayıt: Bütçe

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 65

üzerinden işlem yapıyorsunuz. Yeni bir fon kurmanız lazım. Onun için mesela çok sayıda fon kuruyorlar, doğru. Yasada bununla ilgili özel bir tercih ve belirleme yok Sayın Vekilim.

LALE KARABIYIK (Bursa) – Gerektiğinde nasıl olacağına dair...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yani şu anda özel olarak...

LALE KARABIYIK (Bursa) – Gerektiğinde kuracaksınız.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, alt fonlar kuracağız mesela. Ama şöyle söyleyeyim: Kanun yapma tekniğimiz açısından bakıldığında -kendi hukuk anlayışım itibarıyla söyleyeyim- özel bir yasak konulmadığı sürece istediğiniz sayıda alt fon kurma imkânımız olduğuna göre herhangi bir şekilde de hani "Fona ekleme yapılamaz." denmediğine göre yapılabilir, eklenebilir.

LALE KARABIYIK (Bursa) – O zaman bunu açık uçlu gibi düşünmek lazım.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Evet. Ama özel bir tercih yok burada.

LALE KARABIYIK (Bursa) – Anladım, tamam.

Muafiyet ve istisnalar

MADDE 8- (1) Bu Kanuna göre kurulan Şirket ve Türkiye Varlık Fonu ile Şirket tarafından kurulacak şirketler ve alt fonlar gelir ve kurumlar vergisinden muafdir. Bu muafiyet, Türkiye Varlık Fonu ve Şirket kazanç ve iratları üzerinden 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu ile 13/6/2006 tarihli ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu uyarınca yapılacak vergi kesintilerini de kapsar.

(2) Şirket ve Türkiye Varlık Fonu, elektrik ve havagazı tüketim vergisi ve yangın sigortası vergisi hariç olmak üzere 26/5/1981 tarihli ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu gereğince alman vergi, harç, katılma payı ile tasdik ücretlerinden, sahip olduğu taşınmazlar dolayısıyla emlak vergisinden, satın alınan ve satılan taşınmazlar ile ilgili olarak tapu ve kadastro döner sermaye bedellerinden ve her türlü dava ve icra işlemlerinde teminat yatırma mükellefiyetlerinden muafdir.

(3) Şirket ve Türkiye Varlık Fonunun kuruluş ve tescil işlemleri ile esas sözleşmesinin tescil ve ilan işlemleri de dahil olmak üzere faaliyetleri kapsamında gerçekleştirdikleri işlemlerle ilgili düzenlenen tüm kağıtlar damga vergisinden, tüm iş ve işlemleri her türlü harçtan, her ne nam adı altında olursa olsun nakden veya hesaben banka ve sigorta muameleleri vergisi mükelleflerine ödedikleri tutarlar ile her ne nam adı altında olursa olsun nakden veya hesaben lehe aldıkları paralar banka ve sigorta muameleleri vergisinden, her türlü kredi kullanımları işlemleri kaynak kullanımını destekleme fonundan istisnadır.

(4) Şirket ile bağlı ortaklıkları ve iştirakleri ile Türkiye Varlık Fonu ve alt fonları, kamu iktisadi teşebbüsleri de dâhil, sermayesinin yansından fazlası kamuya ait olan veya özel kanunla kurulan kamu kurum, kuruluş ve ortaklıklarına uygulanan mevzuat, uygulama ve kısıtlamalara tabi değildir.

(5) 6362 sayılı Kanun ile bu Kanun uyarınca yürürlüğe konulan ikincil mevzuat, 8/6/1984 tarihli ve 233 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname, 22/1/1990 tarihli ve 399 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Personel Rejiminin Düzenlenmesi ve 233 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Bazı Maddelerinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararname, 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu, 4/7/2001 tarihli ve 631 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Mali ve Sosyal Haklarında Düzenlemeler ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname, 13/12/1983 tarihli ve 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararname, 18/5/1994 tarihli ve 527 sayılı Kanun Hükmünde Kararname, 10/2/1954 tarihli ve 6245 sayılı Harcırah Kanunu, 2/4/1987 tarihli ve 3346 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri ile Fonların Türkiye Büyük Millet Meclisince Denetlenmesinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun, 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu, 5/1/2002 tarihli ve 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu, 8/9/1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu, 5/1/1961 tarihli ve 237 sayılı Taahhüt Kanunu, 9/11/1983 tarihli ve 2946 sayılı Kamu Konutları Kanunu, 2/1/1961 tarihli ve 195 sayılı Basın İlan Kurumu Teşkiline Dair Kanun, 7/12/1994 tarihli ve 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun, 24/11/1994 tarihli ve 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanun ile bunların ek ve değişikliklerine ilişkin hükümler Türkiye Varlık Fonu ve Şirket ile Şirket tarafından kurulan diğer şirketler hakkında uygulanmaz. Kamu kurum ve kuruluşlarına personel alınmasına dair ilgili mevzuat hükümleri Şirket tarafından istihdam edilecek personel hakkında uygulanmaz.

(6) Şirket tarafından kurulacak varlık kiralama şirketleri 28/3/2002 tarihli ve 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanunun 7/A maddesi çerçevesinde kurulan varlık kiralama şirketlerine tanınan tüm hak, istisna, indirim ve muafiyetlerden yararlanır. Bu madde uyarınca kurulan varlık kiralama şirketleri, ihraç etmiş oldukları menkul kıymetlere ilişkin, ihraççıların tabi olduğu Borsa İstanbul Anonim Şirketine ödenmesi gereken kayıt ücreti ve kotasyon ücretinden muafdir.

BAŞKAN – 8'inci madde üzerinde bir adet önerge vardır, okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1319) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 8'inci maddesinin (1)'inci fıkrasında yer alan "Türkiye Varlık Fonu ve Şirket" ibaresi "bunların" şeklinde değiştirilmiş; (2)'nci fıkrasında yer alan "Şirket ve Türkiye Varlık Fonu" ibaresinden sonra gelmek üzere "ile Şirket tarafından kurulacak şirketler ve alt fonlar" ibaresi eklenmiş; (3)'üncü fıkrasında yer alan "Fonunun" ibaresi "Fonu ile Şirket tarafından kurulacak şirketler ve alt fonların" şeklinde; (4)'üncü fıkrasında yer alan "ile bağlı ortaklıkları ve iştirakleri ile Türkiye Varlık Fonu ve alt fonları" ibaresi "ve Türkiye Varlık Fonu ile Şirket tarafından kurulacak şirketler ve alt fonlar" şeklinde

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Bütçe

Tarih : 16/08/2016 Saat : Kayıt: Bütçe Stenograf : Uzman : Sayfa: 66

değiştirilmiş ve (5)'inci fıkrasının başına "3/12/2010 tarihli ve 6085 sayılı Sayıştay Kanunu," ibaresi eklenmiş, yine (5)'inci fıkrasında yer alan "Şirket ile" ibaresinden sonra gelmek üzere "alt fonlar ve" ibaresi eklenmiştir.

Süreyya Sadi Bilgiç
Isparta

BAŞKAN – Sayın Bakan, önergeye katılıyor musunuz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Katılıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Bakanın katıldığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda 8'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

9'uncu maddeyi okutuyorum:

MADDE 9- 25/10/1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 17 nci maddesinin 4 numaralı fıkrasına (ı) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki (i) bendi eklenmiştir.

"i) Varlık ve hakların, Türkiye Varlık Yönetimi Anonim Şirketine devri ile bu varlık ve hakların Türkiye Varlık Yönetimi Anonim Şirketi tarafından yönetilmesi suretiyle yapılan teslim ve hizmetler,

Bu bent kapsamında istisna edilen işlemler bakımından, 30 uncu maddesinin (a) bendi hükmü uygulanmaz."

BAŞKAN – Bir adet önerge vardır, önergeyi de okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görülmekte olan (2/1319) esas numaralı Kanun Teklifi'nin çerçeve 9'uncu maddesi ile 25/10/1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 17'nci maddesinin (4) numaralı fıkrasına (ı) bendinden sonra gelmek üzere eklenen (i) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Süreyya Sadi Bilgiç
Isparta

"i) Varlık ve hakların, Türkiye Varlık Fonu ve alt fonlara devri ile bu varlık ve hakların Türkiye Varlık Fonu Yönetimi Anonim Şirketi tarafından yönetilmesi suretiyle yapılan teslim ve hizmetler,

Bu bent kapsamında istisna edilen işlemler bakımından, 30 uncu maddenin birinci fıkrasının (a) bendi hükmü uygulanmaz."

BAŞKAN – Sayın Bakan, hem madde hem de önerge üzerinde bilgi alabilir miyim lütfen, 9'uncu madde.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Başkanım, burada özellikle Türkiye Varlık Yönetimi Anonim Şirketinin varlıklara ilişkin yapmış olduğu işlemlerde katma değer vergisi istisnası düzenlenmektedir. Hem burada hem Türkiye Varlık Yönetimi Anonim Şirketine varlık ve hakların devri katma değer vergisi istisna kılınırken hem de bu varlık ve hakların Türkiye Varlık Yönetimi AŞ tarafından yönetilmesi suretiyle yapılan teslim ve hizmetler de katma değer vergisinden istisna edilmiştir.

Önerge konusunda da anladığım kadarıyla teknik bir aksaklık var orada. Arkadaşlara ben söz vereceğim ama Gelir İdaresinden arkadaşımız yok mu?

BAŞKAN – Önce Komisyon üyelerimiz.

Sayın Erdoğan, buyurun.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Şimdi, Adalet ve Kalkınma Partisi kendini liberal ve muhafazakâr olarak tanımlıyor ya ben şimdi liberal ekonominin temel prensiplerini hatırlatmak zorundayım.

Şimdi, bu fon KDV ödemiyor, kurumlar vergisi ödemiyor, prim ödemiyor, hiçbir şey ödemiyor. Liberal bir ekonomide liberal ekonomik mantıkla giderseniz bunu nasıl ifade edeceksiniz? Yani normal bir fon var, bir şirket var, yatırım yapacak. Bu adamın 100 liraya yaptığı yatırımı getirdiğiniz bu fonda 60 liraya yapmış olacak. Bu sizce sizin savunduğunuz liberal ekonomik prensiplere uygun mu? Hiçbir şey ödemeyen, hiçbir mükellefiyeti olmayan, ha bire Agop'un kazı gibi yutan bir fon çıkıyor ortaya. KDV ödemiyor kurum. Yani bu durumda, bilmiyorum, tabii.. Bu ülkede bir sürü liberal var. Nasıl bu oluyor, onu bir açıklayabilerseniz sevinirim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Günal, buyurun lütfen.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sayın Başkanım, ben Aykut Bey'in kaldığı yerden devam edeyim ama öncesi de var, siz hızlı geçtiniz. Aynı maddenin benzeri bir önceki hükümlerde de vardı. Sayın Bakan dedi ki: "Bu, rekabet edecek." Yani özel sektör fonuyla, kamu değil, kamu borçlanması değil, rekabet edecek. Nasıl rekabet etsin bu kadar kıyakla, bu kadar korumayla? Yani şimdi, versin. "Versin dediğim zaman ne olacak?" diyor. Ya, devletin bir cebinden öbür cebine girmiş olacak. Yani ne oluyor, onu da anlamıyorum. Aslında Maliye Bakanlığının en başta buna karşı çıkması lazım da hangi taraf olduğunu şaşırıyor. Bir tarafı Maliye..

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Mehmet ağabey, devletin bir cebinden değil, o fonun kârı gidecek. Uluslararası yatırımcılara gideceği için aslında yatırımcıları vergi yükümlülüğünden kaçırıyorlar.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – O ayrı. Hiçbir şey olmasa, kazanmasa da yaptığı işlerden kaçırıyor, ben de onu söylüyorum.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Kârı kamuya gidecek sanıyoruz, bunun kârı kamuya gitmiyor.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Kârı gitmeyecek. Kârı kim yatırım yaparsa ona gidecek.

Sayın Bakanım, soruyu tamamlayayım da... Şimdi, aynı yerde deminki dediğimle takıldım. Faik Bey "Kamuyla yarışır hâle gelecek; işte varlık bulacak, kaynak bulacak, finansman bulacak." deyince siz dediniz, "Yok öyle bir şey; bu bir özel sektör fonu gibi olacak." İyi de nasıl rekabet bu? Her şeyi veriyoruz. Aynen TOKİ'nin kalkıp müteahhitlerle rekabet etmesi gibi, Türk inşaat sektörünü öldürmemiz gibi bir şey. Yani adamlar da gidip işte Kazakistan'da, Cezayir'de, bilmem nerede inşaat yapacağız diye uğraşılıyor çünkü

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Bütçe

Tarih : 16/08/2016

Saat :

Kayıt: Bütçe

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 67

burada rekabet etme şansı kalmıyor. Ancak taşeron olarak TOKİ'nin inşaatlarını yapıyor, büyük iş yapamıyor. Şimdi bu da ona benzeyecek.

En büyük fon geldi. Şimdi şöyle bir şey düşünün: Türkiye'de birçok yatırım fonu var. Yani bu fonlar dışarıdan da geliyor, içeriden de geliyor, ihraç da yapıyor, kendine göre birtakım fon payı da sunuyor. Şimdi, burada, biz piyasada bir bozulmaya yol açmayacak mıyız bu şekliyle? Hem bir önceki maddede var yine aynı şekilde istisnalar, yine burada benzer şekilde duruyor.

Açıkçası ben öyle liberal falan demiyorum, normalde rekabet açısından baktığımız zaman biraz daha şey değil yani liberal olması gerekmiyor mu? Bu biraz devlet sistemi de olsa karma ekonomi de olsa yine rekabeti artık korumak zorundasınız. Tam liberalizm olmasa da yine bu vergileri almak zorundayız diye düşünüyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Günel.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Vergilerin mükellefleri kim olacak, açıklarsanız biz de... Bu maddeyle affedilen yaklaşık milyarlarca liralık KDV ve kurumlar vergisinin mükellefleri kim olacak?

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Paylan, buyurun.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Bakan, bugün bir sektöre yatırım yapabilirsiniz, Türkiye'de üretilmiyordur. Atıyorum, bir çip üreticisine destek verdiniz. Dediniz ki “KDV istemem, kurumlar vergisi almam.” Ama üç yıl sonra bu stratejik sektör olmaktan çıkabilir yani önemsiz, herkesin yapabildiği mala dönüşebilir. Burada herhangi bir sınırlama da yok ve rekabeti sarsabilecek bir madde. Yani bir rekabet kurumu mutlaka devrede olmalı bu anlamda. Şimdi, siz, stratejik sektör tanımında bir sınırlama, süre sınırlaması düşünüyor musunuz? Bir yatırım yapıldığında ilanihaye KDV muafiyeti mi olacak yoksa bir sınırlama olacak mı? Bununla ilgili nedir süre kısıtları KDV muafiyetinde? “Alınmaz” diyor mesela, bir yasa emri oldu. Bizim dememiz lazım, bir sınır olması lazım. Atıyorum, üç yıl, beş yıl, neyse bir KDV muafiyeti. Hep böyle değil midir Sayın Bakanım? Burada süre sınırı yok.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Bakan, buyurun lütfen.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Şimdi, öncelikle tabii ki bu gündeme getirilen konular önemli konular. Ancak baştan ifade edeyim: Kendim, daha önce özellikle Sayın Tamaylıgil'in ortaya koyduğu düşüncelere karşılık olarak haklı bir endişe olduğunu... Türkiye Varlık Fonu veya şirketi özellikle sermaye piyasalarında işlem yaparken aynı piyasada işlem yapan diğer aktörlere göre rekabet eşitsizliğine neden olabilecek bir avantaja sahip olmamalı çünkü arz ve talep oluşurken, fiyat seviyeleri oluşurken maliyet yapılarında veya birtakım yükümlülük düzeyleri bakımından farklılık oluşturursanız o zaman haksız bir rekabete neden olabilirsiniz. Bu anlamda kendilerine şunu söylemişim: Bu endişe bağlamında, biliyorsunuz, bu kanun çerçevesinde birtakım sınırlamalara tabi değildir diyoruz, birtakım kısıtlara tabi değildir diyoruz, birtakım işlem ödeneği alınmaz diyoruz. Buralar acaba rekabet eşitsizliğine neden olabilir mi? Bu konuyu Genel Kurula kadar çalışalım. Gerçekten şirketin kuruluşunda biz imtiyaz veriyoruz bu şirkete. Özel bir kanunla kuruyoruz, belli amaçlar, misyonlar yüklüyoruz. Maliyet yapısının, kendi iç maliyet yapısının düşük olmasını sağlayacak istisnalar getirebiliriz yani kendi maliyetleri açısından veya kurumlar vergisi almayabiliriz, bu bir tercih. Yani vergi kanunlarında her zaman için iktisadi amaçlar güderek, sosyal amaçlar güderek vergi istisnası getirebilirsiniz, burada herhangi bir sorun yok. Ama acaba sermaye piyasalarında özellikle yapılan işlemler sırasında rekabet eşitsizliği doğurabilecek ihtimaller var mıdır? Bunları ortadan kaldıralım yoksa piyasadaki diğer aktörler bakımından sıkıntı oluştur düşüncesini çalışacağımızı söyledim.

Onun için burada söylediğim konu vergi istisnaları bağlamında bir konu değildir. Regülasyonlar karşısında eşit muamele görme ilkesi, burada bir sorun yok, birinci konu o.

İkinci konu olarak burada 9'uncu madde üzerinde yapmış olduğumuz düzenleme daha çok varlık ve hakların teslimi. Biliyorsunuz, şunun tabii detayını da konuşmak lazım, benim genel bilgim bana şunu söylüyor: Özelleştirme İdaresinin portföyündeki bir taşınmaz herhangi bir şekilde Varlık Yönetim Şirketine devretmemiz hâlinde, bana göre –arkadaşlar yanılırsam beni düzeltsin- katma değer vergisi doğmaz çünkü Özelleştirme İdaresi Başkanlığı zaten katma değer vergisi mükellefi değil. Yanlış mı doğru mu? Doğru. Dolayısıyla burada özellikle varlık ve haklar bakımından katma değer vergisiyle ilgili düzenlemenin getirilmesinin sebebi hani yani bilmemekle beraber bir varlık ve hakkın devrinde bunlar eğer bedelleri yüksekse tabii ki yüksek miktarda katma değer vergisi doğacak. Mesela 1 milyar liralık bir varlığı buraya devretmek katma değer vergisine tabiyse üzerinden de 180 milyon liralık katma değer vergisi ödemek durumunda kalacak fon veya şirket. Bu, şirket üzerinde aslında nihai olarak yapılan bir işlem değil. Aslında bir varlığın yani normalde gayrimenkul satışları katma değer vergisine tabi ama şirketin finansman yükü bakımından düşündüğüm zaman fona gelen, şirkete gelen...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Özelleştirme A holdingine devrederken bu doğuyor mu? Doğuyor.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yani gene doğmuyor. Yani bunu biraz arkadaşlarla ben... Normalde zaten KDV yok. Şunu söylemeye çalışıyorum: Burada katma değer vergisiyle ilgili getirilen düzenlemelerin temelindeki amaç özellikle yüksek değere sahip olan varlık ve hakların devri nedeniyle bir katma değer vergisi yükümlülüğü doğduğunda burası için ciddi bir finansman yükü getirecek. Halbuki burada böyle bir finansman yükünü bu şirketin üzerinde üretmek mi daha doğru, yoksa bu varlığın devrinden kaynaklanan katma değer vergisi yükünden kurtarmak mı lazım? Burada böyle bir tercihte bulunuyoruz. Yani diğerlere bakımından özel olarak bir ayrıcalık oluşturmuyoruz. Bu varlığı aldı, bu varlığı değerli hâle getirdi, menkul kıymetleştirdi ve oradan gelir üretti. Varlığın geliş aşamasında katma değer vergisini aldı ve onu indirim yoluyla gideremedi. O zaman finansman yükü üzerinde kaldı. O zaman şirketin bu finansman yükünü çekmesini engelleyelim diye bu düzenlemeyi getirdik.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Bütçe

Tarih : 16/08/2016

Saat :

Kayıt: Bütçe

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 68

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Şirket bir kamu şirketi değil.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Kamu şirketi.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Fonlara, işlemlerine bakarsanız özel fonlar...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok hayır hayır, bir dakika. Kamu tarafından yönetilen, sermayesi kamu tarafından konulan ancak özel hukuk hükümlerine tabi ve özel hukuk çerçevesinde yönetilen kamuya ait bir şirket statüsünde.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Onların mevduat kabul etmeye...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Siz dışarıdan fon... Eğer buradaki sayılan sermaye piyasası araçları kullanılarak yapılan arzlardan olabilir.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – 1 milyar doları getirdim, o fona ortak...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Koyabilirsiniz.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Tamam. Ben dışarıdan ortak olduğum zaman bu fonun üzerindeki yetkiyi KDV istisnası oluyorsa, ben KDV...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır hayır, orada katma değer vergisi zaten yok. Yani bir...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Hayır, benim adıma yapılan işlemler. Bu fon kâr etmek üzere alım satım yapacak ya, ben o fonun bir parçasıyım artık.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Tamam.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Oraya koyduğum yatırım riskli bir para...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Şunda haklısınız. Yok, şöyle. Şimdi arkadaşlarla... Yani bu varlık yönetim şirketi bünyesindeki yönetimden kaynaklanan teslim ve hizmetlerle özellikle fon bünyesindeki yapılan işlemler bakımından KDV istisnası getiriyoruz. O anlamda getirdiğimiz istisna sonuçta biliyorsunuz katma değer vergisinin nihai üzerinde kalan yükümlüsü aslında tüketicilerdir. Fakat...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Nihai alıcılardır.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Nihai alıcılardır. Burada aslında varlık yönetim şirketinin indirim yoluyla bu KDV'yi indirmesiyle tamamen üzerindeki yükü atmasıyla... Burada söylediğiniz şu doğru: Eğer bu işlemleri yürütürken katma değer vergisi mükellefi olsaydı üzerindeki o finansman yükü, bakın KDV yükü değil, zamandan kaynaklanan finansman yükünden kurtulmuş oluyor. Bu anlamda bir avantajı var. Bugün benim bildiğim Özelleştirme İdaresi Başkanlığı... Özelleştirme İdaresi bünyesindeki bir varlığı sattığımız zaman KDV doğuyor mu? Doğmuyor. Yani ben bugün Özelleştirme İdaresi bünyesinde bir varlık satışı yaptığımızda katma değer vergisi doğmuyor. Dolayısıyla orada diyebilirsiniz ki: Yani aynı varlığı dışarıda...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Özelleştirme İdaresiyle bu şirket birbirinden çok farklı.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok yok şeyi demek istiyorum. Yani burada biz bu amacı, bu istisnayı getirirken söylediğiniz manada bu şirketin bünyesindeki iş ve işlemlere dönük bir KDV avantajı sağlıyoruz. Burada herhangi bir şekilde bir sıkıntı yok. Ama buradaki bizim birinci derecedeki amacımız bu katma değer vergisinin şirket ve fon üzerinde oluşturacağı finansman yükünü ortadan kaldırmak.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Şimdi şöyle, nihai amaçla ben de söylediğimi söyleyeyim. Bir: Bunun mükellefinin kim olduğu iyice düşünülmeli. Mükellefler yabancı fonlar para koyacaklar da olursa biz bu yabancı fonlara bilmem neye vergi istisnası getirmiş oluyoruz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır hayır.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Şimdi bakın o fon koyduğu kadarıyla fona yatırım...

BIHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Fona yatırım yapanlar açısından...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Onlara bir istisna tanınmıyor.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – İşte o fonda... Parayı koyuyor, sen onun parasıyla yatırım yapıyorsun, artık o koyduğu fona o koyduğu para kadar sahibidir de. O fondan yapılan işlemler de vergiden muafsa bu adamın parası da vergiden muaf. "Bunu değerlendireceğiz." diyorsunuz, bunu değerlendirin.

Diğer meseleye gelince: "İktisadi alanda ticari bir şirket kuruyoruz." diyorsunuz Özelleştirme İdaresiyle karıştırılıyor. Madem ticari şirket var. Normal bir ticari şirket nasıl KDV mükellefiyse bu da KDV mükellefi olsun çünkü o da yabancıya gitmiyor, bizim devletimize gidecek yani. Hani bu üzerine yük geliyor dediğiniz bu şirketin asli sahibi olan kamunun geliri. Yani normal bir yatırım fonundan daha farklı bir vergi düzenlemesi, ki elli tane kanundan muaf, onların hiçbirini belki bu kanunlardan muaf değil, çok haksız bir rekabet olur. Bu sefer diğer fonların bununla rekabet şansı olmadığı için... Türkiye'ye çok da güzel aslında sosyalist sistem gibi tek devlet fonu olur. Bana sorarsanız çok anlamlı ama liberalere pek uymaz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Bakan bu önergeye katılıyor musunuz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Önergeye katılıyor Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Bakanın katıldığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

10'uncu maddeyi okutuyorum:

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Bütçe

Tarih : 16/08/2016

Saat :

Kayıt: Bütçe

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 69

MADDE 10.- 28/3/2002 tarihli ve 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanunun 8 inci maddesinin onuncu fıkrasına "Kamu mevduat bankaları ile özel yatırım ve kalkınma bankaları" ibaresinden sonra gelmek üzere ", Türkiye Varlık Yönetimi Anonim Şirketi ve Türkiye Varlık Fonu ile bunların finansman temini amacı ile kuracakları fon ve şirketler" ibaresi eklenmiştir.

BAŞKAN – Sayın Bakan, 10'uncu maddeyle ilgili bir açıklama alalım.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hazine Müsteşarlığı bir açıklama yapacak.

BAŞKAN – Hazineden alalım.

Buyurun.

HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI KAMU FİNANSMANI GENEL MÜDÜR YARDIMCISI HAKKI KARATAŞ – 4749 sayılı Kanun'un 8'inci maddesinin 10'uncu fıkrasında "Kamu kurum ve kuruluşları yurt dışından yapacakları borçlanmalarda Hazine Müsteşarlığının iznine tabidir." ifadesi yer almaktadır. Ancak bunun bazı istisnaları da vardır. Bu istisnalar: Birincisi, kamu mevduatı bankaları ve özel yatırım ve kalkınma bankaları. Yapılan bu düzenlemeyle varlık fonu ve şirketleri de bu istisnaya dâhil ederek onların da yurt dışından yapacağı borçlanmalarda Hazine iznine gerek olmaksızın borçlanmalarını daha kolay bir şekilde yapabilmelerine olanak sağlamaktayız.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Paylan.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, bunu çalışacağınızı söylemişsiniz. Yani burada düzenleme olacak mı? Hazine Müsteşarlığıyla bir eş güdüm anlamında...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Vekilimiz Faik Bey ifade etti ama katılmadığımı söyledim o zaman kendilerine.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Peki, ama şöyle bir şey var: En azından yani bir borçlanma planı var, bununla tezat teşkil etmemesi için yani bir ekonomik koordinasyon kurulu mu olur, başka bir kurul mu olur, burada bu borçlanma, finansman işte Merkez Bankasının fiyat istikrarı, sizin mali istikrarınızın görüşüleceği...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bakanlar Kurulu...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Yani gene de inanılmaz bir özgürlük veriyorsunuz bu fona. Bu fonu bir şekilde bir kurulda bu borçlanma, tahvil çıkarma bütün bu konularda görüş alınacağı, istişare bir mekanizması oluşturulamaz mı?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Biliyorsunuz burada çok önemli bir düzenleme yaptık. Özellikle üç yıllık bir perspektifte şirketin stratejik yatırım planı hazırlaması ve bunun Bakanlar Kurulu tarafından onaylanmasını getirdik. Şunu söyleyeceğim: O stratejik yatırım planının içerisinde borçlanma, kaynak kullanma her şey olacak ve orada Bakanlar Kurulundaki bütün ekonomi yönetimine dair bakanlar genel ekonomi politikasının çerçevesi dâhilinde kalarak bu planı onaylayacak, bu çok önemli bir şey. Bu yayınlanacak. Dolayısıyla orta vadeli görünüm açısından burada ortaya koyulan büyüklükler, ortaya konulan hedefler son derece belirleyici ve şeffaflığı artırıcı bir düzenleme olacak. Yani o düzenlemeyi koordinasyonel düzeyde sağlamak lazım.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Peki. Ama bence gene de paralel bir hazine yaratılıyor ve büyük bir oyuncu yani bu anlamda çok da özen gösterilmesi... Yani tahvil meselesinde, tahvil balonları konusunda yani bu konuda çok özen göstermeniz gerekiyor diye düşünüyorum.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Teşekkür ederiz.

BAŞKAN – Sayın Günal buyurunuz.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Teşekkür ederim.

Sayın Bakan, hep aynı gerekçeyi söylüyorsunuz ama burada biz borç yönetimindeki çok başlıktan bahsediyoruz. Demin söyledik dedik ki: "Borç, finansman kaynak başka şey bulabilir." diyorsunuz... Bir borçlanma politikası açısından sizin aldığınız genel yetki Bakanlar Kurulunun buna yetki vermesi ayrı. Peki o zaman fonun yönetim kurulu, denetim kurulu kararıyla borçlanma yapamayacak mı? Bakanlar Kuruluna mı soracak her seferinde?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Çerçeve...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Hayır, çerçeve belirlendi ama borçlanma limiti, Hazinesinin verdiği mesela bizim ana bir limit var bütçe çerçevesinde, kaldırılabilir şeyler var, ona göre vereceğimiz... Biz, buna, tamam, "Kamu borcu değildir." diyorsunuz ama öyle algılanacağını da söylüyoruz. Normal şartlarda bunu "kamu borcu" diye koyacağız. Yani biz ne dersek diyelim onlar öyle algılayacak. Dolayısıyla şimdi dış borç riskimizi artıran bir şeyi bu şekilde... Yani kamu borcu bu. Netice itibarıyla varlıklar da kamu varlıkları olduğuna göre, onların üzerinden de borçlanma alıp garanti verdiğimizize göre sonucu itibarıyla kamu borcu.

Peki, bu şekilde Hazineye izin alıyor deyince zaten siz gidince Varlık Fonu olarak size izin vermeyecek mi? Sadece istişare edeceksiniz. O konuda tecrübeli arkadaşlarımız var. Onlar "roadshow" a çıktılar, tahvil ihracına çıktılar yani bunları biliyorlar. Tam tersine onlarla istişare ederek yapılsa çok daha kolay olur. Fonun tüzel kişiliğinin ayrı olması ayrı ama zaten Özelleştirme İdaresi devlet tarafından bir şekilde dolaylı olarak varlıklara aktarılıp idare edileceğine göre aynı şey yani devletin bir kolu ile öbür kolu. Ne olur izin alınsa? Şunun için söylüyorum: Dört beş sene bizatihi ben kendim uğraştım, devletin borç kütüğüne -Hazineci arkadaşlar alınmasın- Merkez Bankasında baktığımız zaman Dış Borçları İzleme Müdürlüğü kuruldu yani Erkan Bey eski dönemi mi ama...

ERHAN USTA (Samsun) – Hazineye...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Yok, şey olarak yeniden yapılandırma dönemi...

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Bütçe

Tarih : 16/08/2016

Saat :

Kayıt: Bütçe

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 70

Bakın, bir kamu kuruluşu olan belediyelerin borçlarını toplayıncaya kadar dört sene bilgisayar başında bütün genel sekreterlerle ahbap oldum, akraba oldum ben. Belediye bu, belediye, Ankara Büyükşehir, İzmit'in, onun bunun borçları aldı, kim verdi, ne yaptı, kütükte, kütükte borç bakiyesini izleyemez hâle geldik Sayın Bakanım, belediye ya Düşünebiliyor musunuz yani? Dolayısıyla şimdi bunu yaparken bunun hepsinin bir elde izlenmesi, bakılması çok önemli bir şey, o anlamda diyorum yani size izin vermeyecek mi Hazine, siz izin isteyeceksiniz de "Şu kadar borçlanalım..." Böyle bir şey olur mu? Tam tersine, koordinasyon sağlanmış olur, piyasalarla ilgili şeyler olabilir, başka kaynaklar... Yani o anlamda "Her şeyden muafız, her şeyden ayırız." demek çok fazla bir şey kazandırmaz, elimizi güçlendirmez bence. Hareket alanı belki genişliyor diye düşünüyorsunuz ama bence biraz daha koordinasyonu zayıflatır gibi geliyor. Yani yaşadığım örneği özellikle söylüyorum ki sonra takip açısından bunların gelmesi ayrı, birleştirilmesi ayrı, ayrı kurumlarda olması ayrı, bir sürü şeyle karşılaşabiliyoruz. Bence her şeyden istisna tutmak, arkasından diğer maddeler... Hepsi yani fonun kuruluşu ve kaynakları hariç gerisi, hepsi istisna maddeleri ve yukarıdan aşağı bakın, fonun kuruluş amacı ile kaynakları hariç hepsi istisna maddeleri. Onları yazacağımıza "Bu fon hiçbir şeye tabi değildir, kendi başına yönetilir, Bakanlar Kurulu nasıl isterse öyle yönetir." desek 2 maddeyle bitireceğiz yani çok fazla...

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Erdoğan, sizin konuşmanıza gerek kaldı mı?

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Var, var.

BAŞKAN – Ha, var mı?

Buyurun Sayın Erdoğan.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Yani, Sayın Başkan, şöyle bir şey: Neşeli çalışmak iyi bir şeydir ama değerli Adalet ve Kalkınma Partisinin kulaklıklarını takmış milletvekilleri, önemli bir şey söyleyeceğim için bir dikkat kesilirseniz...

Şimdi, bir şeyi... (AK PARTİ sıralarından gürültüler) Yo, yo, gerçekten, hani, bakın, daha önce söylemedim.

EBUBEKİR GİZLİGİDER (Nevşehir) – Çoğunu konuştuk zaten.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Bu çok önemli. Yok, yok, vallahi daha bir şey konuşmadık Sayın Gizligider.

Bu çok önemli bir madde üzerine konuşuyoruz. Size önce sonuçtan başlayıp bir şey söyleyeyim. Bu Arjantin'de bir belgesel var, Arjantin'in batış öyküsünü anlatıyor. Aynı bizim gibi günler yaşıyorlar, şirketler, özelleştirmeler, o zaman lay lay lom, basın, hepsi iktidarın yanında falan. Arjantin tepe üstü gittikten sonra da dönüyorlar o günlere bakıyorlar.

Şimdi, bunu şey anlamında söylemiyorum. Bakın, yaptığımız şey özetle şöyle bir şey: Biz, beğenelim beğenmeyelim, bu ülkede bir hukuk sistemi kurmuşuz, bir mali yönetim kurmuşuz, kamu mali disiplini kurmuşuz. Bu getirdiğiniz yasayla kendi kurduğunuz hukuk sisteminden kendi devletinizi kaçmaya çalışıyor. Görüntü olarak çok kötü bir görüntü. Bunu geçiyorum.

2 tane madde var, 10'uncu ve 11'inci maddeler. 10'uncu madde diyor ki: "Normalde biz aynı zamanda bir aileyiz. Biz aile olarak da özellikle diğer ailelerle, diğer uluslarla muhasebemizi bilip buna göre de işlem yapmamız gerekiyor. Onun için de bu ailenin haznedarı olan Hazine Müsteşarlığı diyor ki: "Bir dakika, öyle herkes kafasına göre borçlanamaz. Herkes kafasına göre borçlanmaya başlarsa ben bir batırım, ondan sonra da bu işin içinden çıkamam." Bu gereksinim dolayısıyla diyor ki: "Borçlanacaklar, benden izin almanız gerekiyor." İlk 2008'de bunu siz deldiniz, "Kamu bankalarıyla mevduat toplayanlar bunlar izinsiz yapabilir." dediniz. Büyük bir gedik açıldı. Şimdiye kadar bir döviz krizine girmediğimiz için başımız belaya girmedi. Şimdi, bütün kamu bankalarından daha büyük olabileceğini düşündüğünüz bir fon yaratıyorsunuz ve buna diyorsunuz ki: "Sen borç aldığında bu Hazineden izin almak zorunda değilsin." Bu nasıl bir şirket? Bu özel şirket dahi olsa millî muhasebe açısından baktığınızda Hazineden izin alması gerekiyor. Bu bir kamu şirketi, bunun varlıkları ağırlıklı olarak kamuya ait, borçları da kamuya ait ve siz bu borçlanırken hiç kimseye haber vermeden borçlanacak diyorsunuz. Bununla da kalmıyorsunuz, diyorsunuz ki... 11'inci maddede normalde kamu kurumlarının varlıklarının Merkez Bankasına konulması gerekiyor. Çünkü, Merkez Bankası bir sıkıntıda nakit varlığı gereken bir şey. Diğer bankaları da buna istisna etmişsiniz. Şimdi bunu da getiriyorsunuz, diyorsunuz ki: "Bu, Merkez Bankasına koymak zorunda değil." Bunun Merkez Bankası döviz rezervlerinde nasıl bir azalma yapacağını tahmin etmek durumundasınız.

Bakın, bunlar iyi günler, lay lay lom konuşuyoruz, bir fon kurulacak, hayat bayram olacak... Görünen o ki büyük ihtimalle hayat bayram olmayacak, Türkiye'nin makroekonomik göstergeleri sallantıda gidiyor. Bunun için önlem almaya çalıştığınızın farkındayım. Dünya da sallanıyor. Bizim bulunduğumuz şeydeki temelimiz çok sağlam bir yere oturmadığı için biz daha fazla sallanıyoruz. İşte, bunlar yüzünden yıkılabiliriz. Onun için, bu kontrolsüz borç alma ve bunu da bir de ayak oyunu veya muhasebe hilesiyle kamu borcu göstermeyerek kamu borç muhasebesini makyajlayarak borcu buraya koyma gibi bir şeye gidiyorsanız çok büyük bir hata yaparsınız. Ondan sonra olabilecek o belgeselde bu kanunu getirenler ve onaylayanlar bunun sorumlusu olabilirler. Farkındayız, Türkiye ekonomisi çok iyi değil ama getirdiğiniz bu düzenlemeler Türkiye ekonomisini daha iyi bir yere götürmüyor.

Herhâlde Sayın Bakan bir şey söyleyecek. Buyurun, siz söyleyin, ben ondan sonra devam edeyim.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, siz bitirin.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Bitirdim o zaman.

BAŞKAN – Sayın Usta...

ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, bu hakikaten önemli bir madde. Burada, tabii, arkadaşların argümanlarını zayıflatmak da istemiyorum ama şahsi düşüncemi söylüyorum nihayetinde.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Bütçe

Tarih : 16/08/2016

Saat :

Kayıt: Bütçe

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 71

İdeal olan, Hazine Müsteşarlığından bunun izin alması. Ancak, burada, tabii, belli bir esneklik sağlanmaya çalışılıyor. İşte, piyasada bir oyuncu olacak. Dolayısıyla, belki bu izin yani normal bir kamu kuruluşunun izin alması gibi, bir KİT'in izin alması gibi aynı statüde olması burada biraz fonun elini zorlayabilir ama şunu mutlaka yapmamız lazım: Bir defa, bu bir kamu borcu. Burada netiz, mutabıkız değil mi Sayın Bakanım? Yani, çünkü burada, sabahleyin bu konuda farklı düşünceler vardı ama Sayın Maliye Bakanıyla bu konuda, statüsü konusunda anlaşıldığı için bu bir kamu borcu. Burada en azından şunu yapmamız lazım yani borçlanmadan sonra ideal olan izin alması ama o yapılmayacaksa bile bilgi verilmesi ve izlenmesi Hazine Müsteşarlığı tarafından. Bakın, bugünün yarını var. Burada piyasaya çok sık girdiğini düşünelim, ne bileyim ben, iki bakanın birbiriyle, iki kurumun birbiriyle olan ilişkilerinde sorunlar olduğunu düşünelim, bir koalisyon hükümetini düşünelim. Neyi düşünürsek düşünelim, nihayetinde devletin bir şeyi, bir kanun çıkarıyoruz. Dolayısıyla, biz Hazine Müsteşarlığının borçları izleyememesi... Önceki sistem için söylüyorum, az önce Mehmet Bey de söyledi. Hakikaten bir borç kütüğü yoktu, borçları bilmiyordu, devlet borcunu bilmiyordu. Bunlar ciddi sorunlar çıkarabilir. O yüzden, en azından buraya izleme ve bilgi vermeye ilişkin bir hükmün konulmasının ben mutlak surette olması gerektiğini düşünüyorum.

Sayın Başkanım, teşekkür ederim. Eğer mutabık kalınırsa buna ilişkin hemen bir önerge hazırlanabilir.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Temizel...

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Teşekkür ederim.

Sayın Bakanım, bu ülkede 1990'lı yılların başında Hazinesinin parasıyla Hazine tahvili satın alan bankalar da gördük. Tek Hazine hesabı uygulaması o zaman inanılmaz derecede önemli idi. Dolayısıyla, kamunun kaynaklarının belirli bir hesapta izlenilmesi... Ki bu sadece bizim ülkemizde değil, başka ülkelerde de "Bu fonlar bütün kaynaklarını merkez bankasında tutarlar." diye özel hükümler var. Dolayısıyla, hem borç alma açısından ve borç kayıtlarının izlenmesi açısından hem de Hazine hesaplarının belirli bir yerde izlenmesi açısından inanılmaz derecede önemli bir olgu olmaktadır belirli bir süre sonra. O nedenle de bu maddeler üzerinde konuşmayı düşünmüyorduk ama tarihe not düşmek gerekiyor. Yani, göz göre göre kalkıp da... Yani izin olsa ne olacak? Yani "Böyle bir olanak yakalamışım, ben böyle borçlanıyorum." dediği zaman, buna Hazine "Hayır." mı diyecek? Yok. "Peki." diyecek ama kayıtlarına geçecek. Sadece bir kayıt olayıdır o, onun dışında başka bir yükümlülük getirmez zaten. Dolayısıyla, "Buradan istisna edilecek, izin almayacak." demenin pek bir anlamı yoktur. İznini alsın, zaten zorluk çıkarmaz Hazine, siz de böylece kayıtlarını izlemiş olursunuz.

Onun dışında da burada yaratılmış olan kaynakların Merkez Bankasında tutulması doğru bir karardır, doğru bir olay olur. Belirli bir süre sonra "Nereye yatıracağız bu kaynakları, hangi banka daha fazla veriyor, hangisi daha az veriyor?" diye sonra aynı bankalardan yeniden borçlanmak zorunda kalabilir Hazine. Bu, geçmişte yaşanan bir olaydır, bilgilerinize sunulur.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Son olarak şunu söyleyeyim: Necmettin Erbakan'ın kamu ortak hesap mücadelesi vardı, bunu sizler bilirsiniz. Bugün tam onun tersi yapılıyor, ona benzer bir işlemin tersi yapılıyor. Bunu da ben bilgilerinize sunarım.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Bakan...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Burada baştan beri söylüyoruz, özellikle şirket ile fon olabildiğince esnek, yatırımcı için güven veren, kendi ayakları üzerinde duran bir yapıda olsun. Özellikle Hazine borçlanmasında izin müessesesinin bana göre şöyle bir anlamı var: Yani, izni vermek demek bir şekilde, dolaylı olarak, yeni bir borçlanmaya Hazinesinin kefaleti demek. Bunu tam net söylemiyorum ama bir anlamı var yani böyle bir anlamı var. Dolayısıyla, burada, hiçbir şekilde Hazine'de bu borçlanma konusunda bir iznin yetkisi olmaması gerekir.

İkinci olarak, demin arkadaşlara sordum... Bir kere, Erhan Bey'in işaret ettiği konu önemli bir konu. Biz kamu tarafından sermaye konulan bir şirket kuruyoruz, fonlar kuruyoruz. Bizim mali yönetim sistemimizde gerek 5018 sayılı Kanun'da gerekse 4749 sayılı Kanun'da fonlarla ilgili genel düzenlemeler var. Şu konu çok net: Sonuçta burada yapılan bütün borçlanmalar kamu kesimi şemsiyesi, çatısı altındaki bütün borçlanma hesaplarına girecek, burada bir tereddüt yok. Dolayısıyla, burada yapılan borçlanmaların kamu hesaplarına ilişkin raporlamaların bir parçası olduğu noktası de net. Çünkü, burada, Türkiye olarak kanunlarda bizim getirdiğimiz bir sistematik var, uluslararası standartlara uygun bir kamu mali raporlama sistemi kurduk. Bu da Türkiye'de 2000'li yılların başında yapılan önemli mali reformlardan bir tanesiydi. O açıdan, bu fon tarafından yapılacak olan, şirket tarafından yapılacak olan her türlü varlık, yükümlülük, gelir ve gider hesapları bizim kamu hesapları sistematigi içerisinde olacak. O açıdan, burada da herhangi bir şekilde bir kayıt dışılık söz konusu olmayacak. Ben de özellikle arkadaşlara sordum, dedim ki: Hep böyle yetkiler vardır, Maliye Bakanlığında da vardır yani Hazine Müsteşarlığı, doğrudur, özellikle yükümlülüklerin izlenmesi konusunda Türkiye'deki yetkili otoritedir. Hazine Müsteşarlığı kanundan gelen genel yetkisini kullanmak suretiyle, bu şirketten borçlanmaları konusunda söylediğimiz bilgileri almak suretiyle yükümlülük tablosuna ilişkin her zaman için genel bir bilgi sahibi olabilir. Bunun kayıtlarını...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – "Dış borç yönetimi" diye bir şey vardır.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, yok, o anlamda da yani bir...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Dış borç yönetimi bitti Hazinesinin bu olayla.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Şimdi, o konuya farklı baktığımızı ifade etmem lazım yani bu Hazinesinin borçlanmasıyla varlık yönetim şirketinin borçlanmasını farklı değerlendiriyoruz. Ben sizin gibi bakmıyorum.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – "Hazinesinin izni" demek... Şimdi, Hazine'de bir kamu finansman yönetimi vardır, bir dış ekonomik ilişkiler vardır, dış borç yönetimi diye bir şey vardır. Belirli bir sürü hesaplar yapılır, projeksiyonlar yapılır. Siz bu izin mekanizmasını kaldırarak dış borç yönetimini bitirdiniz bir kere.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Bütçe

Tarih : 16/08/2016

Saat :

Kayıt: Bütçe

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 72

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Şimdi, Hazine Müsteşarlığıyla, tabii, yıllardır çalışıyoruz. Bu konularla ilgili olarak da hani kavramsal çerçeveye az çok vâkıfım. Orada bir sorun yok. Burada yapılan düzenleme, özellikle Erhan Usta Bey'in söylediği ve dikkat çektiği konu bağlamında önemli. Yapılan borçlanmalar, kamu kesimi dengeleri içerisinde hesapları tutulan, uluslararası standartlara uygun bir şekilde raporlanan borçlar olacak.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Hazinenin verdiği izinler veya vermediği izinler dış borç yönetim projeksiyonlarının, dış borç planlamasının, dış borç yönetiminin bir parçasıydı. Bu da Hazine Müsteşarlığının kurumsallığına, yasayı geçin, Hazine dediğiniz...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Kamu borç yönetiminde Hazine hangi amaçla borçlanıyor?

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Kamunun ihtiyaçlarını görmek amacıyla.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bravo. Yani...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Sonuçta Hazine bu amaçla borçlanıyor.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, hayır. Sonuçta gelir gider açığına göre ihtiyacı oluşan borç finansmanı için kullanılır. Ama, varlık yönetim şirketinin bir borç finansmanı fonksiyonu yok, öyle bir misyonu yok, öyle bir amacı yok. Varlık yönetim şirketi eğer borçlanıyorsa mutlaka bir proje karşılığında veya bir varlık karşılığında borçlanıyor olacak.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Burada Hazine de bu amaçla borçlanıyor.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Şu an itibarıyla, Türkiye Cumhuriyeti'nin hazinesini bizim...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Böyle bir endişeye katılmıyorum.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Ya, siz bilirsiniz. Yani, bakın, bu sizin siyasi iradeniz. Mesela, biz bazen diyoruz ya bunu yapamazsınız, Anayasa'ya aykırı, bunu yapabilirsiniz diye, bakın.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, yok, o endişelere katılmıyor da şunu söylemek istiyorum: Varlık yönetim şirketinin borçlanma amacı ile Hazinenin borçlanma amacı ve çerçevesi birbirinden farklı alanlar diye işaret etmek istiyorum.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – PTT Genel Müdürlüğü'nün de Hazineden farklı bir borçlanması var ama biz ne diyoruz PTT Genel Müdürlüğüne, Devlet Demiryollarına veya TRT'ye veya YÖK'e? "Kardeşim, eğer borçlanacaksın bu ülke millî bir ülkedir, bunun da bir hazinesi var. Bana soracaksın. Benim bir millî muhasebe mantığım var, bir devlet hazinesi mantığım var, ona göre de bir sürü planım, projem var. Buna uyuyorsa ben sana izin veririm." Oradaki izin verme "Ya, bir de hazineye soralım da hazineler izlesin." değil, dış borç yönetiminin sonucudur. Bu yaptığınız işle, Türkiye'de kurulacak en büyük finansal kuruluşla dış borç yönetim mantığı bitmiştir.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – İnşallah, bu endişelere mahal verecek bir ortam, bir politika oluşmaz.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Yok, şunu söyleyeyim, o anlamda söyledim. Bakın, biz bazen şunu söylüyoruz ya Sayın Bakanım... Biz diyoruz ki mesela: Bunu yapamazsınız çünkü Anayasa'ya aykırı. Bunu yapabilirsiniz, bu bir siyasal tercih. Bizim de görevimiz bunu yaptığınızda sonucu bildirmek, söyledik.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Evet, teşekkür ederim.

Yani, ekonomiyle ilgili herhangi bir şekilde bir sıkıntı var da bu nedenle böyle bir yasayı getiriyor değiliz. Ekonomimizin temelleri sağlamdır diyeceğim. Farklı argümanlarınız var, farklı bakış açılarınız var. Bize göre ekonomi, dengeleri itibarıyla gerçekten takdire şayan bir noktada.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bir de bir gelir veya varlık arayışı sonucunda da ortaya çıkan bir kanun değil, onu da ifade edeyim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bakan.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

11'inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 11- 4749 sayılı Kanunun 12 inci maddesinin dördüncü fıkrasının ikinci cümlesine "Kamu bankaları," ibaresinden sonra gelmek üzere "Türkiye Varlık Yönetimi Anonim Şirketi ve Türkiye Varlık Fonu ile bunların finansman temini amacı ile kuracakları fon ve şirketler," ibaresi eklenmiştir.

BAŞKAN – Madde üzerinde söz talebi var ama maddeyle ilgili bir bilgi alalım önce Sayın Bakan.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hazine Müsteşarlığından arkadaşlarımız açıklasın.

HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI KAMU FİNANSMANI GENEL MÜDÜR YARDIMCISI HAKKI KARATAŞ – Sayın Başkanım, 4749 sayılı Kanun'un 12'nci maddesinin dördüncü fıkrası kamu harcamalarının tebliğine dayanak teşkil eden kanun fıkrası. Orada kısaca şöyle yazıyor: "Kamu harcamalarının tebliğine göre bütün kamu kurumları kaynaklarını, mali kaynaklarını tebliğin öngördüğü bankalarda -ki bunlar da kamu bankaları olarak öngörülmüş durumda şu anda- tutmak zorunda" ve kamu bankalarında tutarken de izleyecekleri, yatırım yapacakları finansman, enstrümanlar belirlenmiş durumda. Bunlar kamu mevduatı, DİBS'ler, repo ve organize para piyasaları olarak sıralanmış durumda. Yaptığımız düzenlemeyle fonu ve şirketleri bu kamu harcamaları tebliğinin dışına taşımış oluyoruz. Zaten böyle yapmasaydık eğer, kanunun 2'nci maddesinde fonun ve şirketin yatırım yapacağı enstrümanlar sayılmıştı, onunla çelişmiş olacaktı zaten. Bunu teknik olarak yapmak zorundaydık.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Bütçe

Tarih : 16/08/2016

Saat :

Kayıt: Bütçe

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 73

Sayın Erdoğan...
AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Bir dakika.. Bir dakika...

Şimdi, kamu haznedarlığında, benim demin dediğim, 1996-1997’lerde Erbakan’ın başını çektiği, bütün bankaların üstüne üşüştüğü, Sayın Temizel’in de desteklediği o mesele tek hazine hesabı. Şimdi, nasıl oluyordu onu size söyleyeyim: PTT Genel Müdürlüğünün 500 milyon lirası vardı. O götürüyordu, Garanti Bankasına yüzde 6 faizle koyuyordu; Garanti Bankası da götürüyordu, Hazineye yüzde 12 faizle satıyordu, aylık diyelim, o dönemlerde. Dediler ki: “Ya, arkadaş, böyle bir şey olur mu, bunu birleştiririm. Bizim paramızı bize satıyorlar.” Kıyametler koptu o dönem. Şimdi tersini yapıyorsunuz.

Bir de Merkez Bankası açıklasın, böyle bir şey olduğunda ne kadar bir varlık Merkez Bankasında azalacak? Sonuçları neler olacak? Hani bilin ki ona göre oy verin diye uğraşıyorum ben.

BAŞKAN – Sayın Paylan...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Neden çelişiyor bununla, onu anlamadım. Şundan dolayı yani Merkez Bankasında tutulmasının ne zararı var veya kamu bankalarında?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Merkez Bankasında tutulmuyor ki kamu bankalarında tutuluyor.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Hayır, tutulmuyor tamam. Kamu bankalarının dışında tutulmasının ne zararı var?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Tutulmayacağını nereden çıkarıyorsunuz?

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Tutacağını nereden çıkarıyorsunuz? Tutmak zorunda, o zorunluluğu kaldırılıyorsunuz.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Tutacağını nereden çıkarıyoruz? O zorunluluğu kaldırılıyorsunuz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bir yetki veriyoruz, diyoruz ki: Bu alanda böyle farklı bir esnekliği kurum olarak kullanabilirsin.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Neden? Devlete “O yetkim var.” deyip söyler ve arkadan gider. Bu yetki falan olmaz kardeşim. Benim, devletin parası, ben gidip orada o devletin parasına faiz ödüyorum. Şimdi, siz geçmişe dönüyorsunuz, diyorsunuz ki: “Yetkinin tutmayacağını nereden biliyorsunuz?” Tutacağını biliyorduk ama. O düzenleme olmasaydı kamu bankalarında ve Merkez Bankasında tutacağını biliyorduk.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ama, bir taraftan da diyoruz ki bu Varlık Fonu bir gelir maksimizasyonu yapsın, bir varlık maksimizasyonu yapsın.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – KDV’ si var, kurumları var, bin tane...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, hayır, bir de bankalar da kaynaklarını değerlendirirken optimizasyon yapacak, bu dönemli bir enstrüman.

Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum, maddeyle ilgili değerlendirmeleri biz bu kadar.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum, sağ olun.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kanunun geneli üzerinde bir adet önerge vardır, okutuyorum.

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1319) esas numaralı Kanun Teklifi’nin adının “Türkiye Varlık Fonu Yönetimi Anonim Şirketinin Kurulması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Emine Nur Günay

Eskişehir

BAŞKAN – Arkadaşlar, önergeyle yapılmak istenen, kanunun başlığını değiştiriyoruz Türkiye Varlık Fonu Yönetimi Anonim Şirketinin Kurulması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi olarak.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MUSA ÇAM (İzmir) – Torbaninkini değiştirmediniz ama.

BAŞKAN – Sayın Usta sizin mi söz talebi?

ERHAN USTA (Samsun) – Diğer maddede konuşabiliriz.

BAŞKAN – Yok yok fark etmez, yürürlüğe geldik zaten, 12’nci maddedeyiz.

Buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) – Geneline ilişkin bir düşünce paylaşacağım.

BAŞKAN – Tamam, peki.

MADDE 12 - Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – 12’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

13’üncü maddeden önce size söz vereyim çünkü oylayacağım, bitireceğim.

Buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Bakanım, teknik bir görüş olacaktı, o görüşlerin kayıtlara geçmesi açısından Maliye Bakanlığından arkadaşlar verecek mi o görüşü?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ben küçük bir açıklama yapayım Bakan olarak.

ERHAN USTA (Samsun) – Tamam.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Bütçe

Tarih : 16/08/2016

Saat :

Kayıt: Bütçe

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 74

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Kalkınmadaki arkadaşlar ile bizim Maliyedeki arkadaşlar, GFS konusunda hangi alt sektöre gireceği konusunda bir teknik değerlendirme yapıyorlar. Yani oradaki tanım, “şirket” dersiniz kamu şirketi tarafına gidiyor, “fon” dersiniz genel devlet sektörüne giriyor. Dolayısıyla arkadaşlar, bu IMF’in “manual”i var, o “manual”e göre bir değerlendirme yapacaklar, onu zaten paylaşacağım sizinle. Ama her hâl ve takdirde kamu sektörü dediğimiz gerek IMF’e gerek Eurostat’a raporlanan gerekse Türkiye İstatistik Kurumu tarafından yayımlanan kamu sektörü tablosunun içerisinde olduğu net.

ERHAN USTA (Samsun) – Orada bir sorun yok, tamam.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Usta.

ERHAN USTA (Samsun) – O zaman Sayın Bakanın ifade ettiği gibi yani bunu kamu içerisinde, kamu hesapları ve kamu dengeleri içerisinde bir şekilde göstereceğiz. Bu, fon olabilir veya bir kamu şirketi şeklinde olabilir; o konuda arkadaşların eğer kanaatleri netleştiyse onu zaten arkadaşlardan -Sayın Bakanım onlara müsaade edecek- dinleyeceğiz. Ama bu memnuniyet verici bir durum yani en azından sabahki tartışma netleşmiş oldu. Bunu böyle kabul ettiğimizde o zaman gerekçe de bazı düzeltililecek kısımların olması lazım, gerekçeye ilave edilmesi lazım. Öyle bir yetki var mı bilmiyorum...

BAŞKAN – Yok.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Şöyle: Biliyorsunuz biz Türkiye’de hep beraber yani bütün muhalefet partisinden arkadaşlarımız, Hükümetimiz tarafından da ortaklaşa bir kamu mali yönetim ve kontrol sistemi kuruldu, 4749, hep beraber o dönemde bir reform olarak geçirdik ve o dönemde de özellikle uluslararası mali raporlama, standartlarına uygun bir çerçeve geliştirdik. Hatta dedik ki: “Maliye Bakanlığı 5018’deki yasal çerçeveye bağlı kalmaksızın genel devlet sektörünü belirlemeye yetkilidir.” Onun için bizim bu yapmış olduğumuz yasal düzenlemede belirlediğimiz kurumun statüsü, kaynakları ve harcamalarına göre oluşan şablon uluslararası standartlara göre neyi gerektiriyorsa zaten biz ona uymak zorundayız. Çünkü bizim uluslararası yükümlülüklerimiz var, uluslararası piyasalardan borçlanma yapan bir ülkeyiz; dolayısıyla, herhangi bir şekilde hazinenin Türkiye’deki finansman teminine veya kamu kesiminin raporlanmasına ilişkin uluslararası tanımlara uygun bir yapının bunun dışında bırakılması mümkün değil. Bu konuda herhangi bir şekilde tereddüt göstermemiz mümkün değil. Uluslararası standartlar belli, Türkiye’nin bu konudaki yükümlülükleri belli, biz de ona uygun olarak bir raporlama zaten yapacağız.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

MADDE 13- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – 13’üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın üyeler, görüşülmekte olan teklifin metninde kanunların hazırlanmasında uygulanan esas ve usuller çerçevesinde kanun tekniğine uygunluğun sağlanması için gerekli düzenlemelerin yapılması ve madde numaralarının yeniden düzenlenmesi; önergele ve yapılan değişikliklerin kanunun sistematikğine uygun olarak metne yerleştirilmesi; anlama açıklık kazandırılması amacıyla redaksiyona tabi tutulması; yürürlük maddesinin kabul edilen maddelere göre yeniden gözden geçirilmesi hususunda Komisyon Başkanlık Divanına yetki verilmesini. Ayrıca, muhalefet şerhlerinin 17 Ağustos Çarşamba saat 18.00’e kadar verilmesini; özel sözcüler olarak Nejat Koçer, Emine Nur Günay, Hamza Dağ, İbrahim Turhan, Mustafa Savaş, Şahap Kavcıoğlu, Ejder Açıkkapı, İbrahim Aydemir, İbrahim Aydın ve Erkan Kandemir’in belirlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Hayırlı olsun.

Sayın Bakanım, bir söz talebi var.

Buyurun Sayın Bakan.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Başkanım, ben bütün milletvekillerimize şükranlarımızı arz ediyorum, gerek iktidar partisinden milletvekillerimizin gerek muhalefet partisinden milletvekillerimizin Meclise sunulan kanun teklifinin bu noktaya gelmesi konusunda emekleri oldu. Sayın Başkanım, sizin liderliğinizde yapmış olduğumuz çalışmalarda gerçekten bütün tereddütleri ve endişeleri giderecek bir çerçeveyi birlikte oluşturduk. Türkiye Varlık Yönetimi Anonim Şirketinin Türkiye için önemi konusunda tam bir mutabakatımız var. Ortaya çıkan yasal çerçeve, gerçekten, hem Anayasa’mıza hem kanunlarımıza hem de genel ekonomi politikasına uygun bir noktaya geldi.

Ben bütün milletvekillerimize katkı verdiklerinden dolayı ayrı ayrı teşekkür ediyorum, şükranlarımı arz ediyorum.

BAŞKAN – Ben de bütün arkadaşlarımıza, Komisyon üyelerimize çok teşekkür ediyorum.

Kanunumuz hayırlı uğurlu olsun diyor ve birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati : 22.36